

■ पूर्वप्रधानमन्त्री र परराष्ट्रविद्सँग छलफल

सीको भ्रमण ऐतिहासिक हुने : प्रम

प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओली चीनका राष्ट्रपति सी चिनफिङको आसन्न नेपाल भ्रमणबारे पूर्वप्रधानमन्त्री तथा परराष्ट्रविद्वंस ब्रिहदार छलफल गर्नुहुँदै । तस्विर : कविता थापा

- गोरखापत्र समाचारदाता

काठमाडौं, असोज २३ गते । प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले नेपाल र चीनबीच लामो समयदेखि असल, पगढ र छिमेकीको सम्बन्ध रहिआएकाले चीनका राष्ट्रपतिको नेपालको राजकीय भ्रमणले आपसी सम्बन्धलाई थप उचाइमा पुऱ्याउने विश्वास व्यक्त गर्नुभएको छ ।

राष्ट्रपति सी चिन्मिडको राजकीय प्रभुताका सम्बन्धमा विहीनवा पूर्वप्रधानमन्त्री, पूर्वपरराष्ट्रमन्त्री एवं आर्थिक र परराष्ट्र मामिलाका जनकारणीय प्रधानमन्त्री निवास बालुवाटारमा गनु भएका छलफलमा प्रधानमन्त्रीले यस्तो भनाई राख्नुभएको हो ।

छलफलमा सरकारका तर्फबाट प्रभुताका लागि हालसम्म भएको सहजीवार् जनकारी दिइएको थियो भन्ने तथ्यभारी चिना एवं विवरुले लागेको समग्रपछि नेता निर्णय राष्ट्रपतिबाट हुन लागेको भ्रमणलाई ऐतिहासिक र सफल हुने अपेक्षा व्यक्त गर्दै मुलुकको हित र आवश्यकतालाई ध्यान दिएर स्थिति, सम्पत्तीको रूप सुभावन दिनुभएको थियो ।

विजहहरूको सुभाव सुनेपछि प्रधानमन्त्री ओलीले नेपालको राष्ट्रिय हितलाई केन्द्रमा राखेर चीनसँग आर्थिक साभेदारीका विषयमा छलफल हुने बताउँदै केरुङ-काठमाडौँ रेलमार्ग निर्माणको लगानी

हीं चावारेसमेत छलफल गरिने बताउनुभयो ।
 उहाँले भन्नुभयो, “हामी दीर्घकालीन हित
 र आवश्यकताका विषयमा पनि चीनसँग
 छलफल गर्छौं तर तत्कालीन आवश्यकता
 र सहकार्यका विषयलाई पनि उत्तिकै महत्त्व
 दिन चाहन्छौं ।”

प्रधानमन्त्री ओलीले विदेश मामिलामा नेपालको नीतिमा अहिले सबैभन्दा स्पष्टता भएको स्पष्ट पार्नुभयो । विदेश

विदेश मामिलामा हामी
अहिले इतिहासकै सबैभन्दा
बढी स्पष्टताका साथ
अगाडि बढेका छौं, कुनै
अस्पष्टता छैन ।

तथा छिमेक मामिलासम्बन्धी नीतिमा नेपालले सन्तुलनका तीनवटा आधार तय गरेर अगाडि बढेको प्रधानमन्त्रीले बताउनुभयो । उहाँले भन्नुभयो, “राष्ट्रिय हित, सम्बन्धको न्यायोचित र अन्तराष्ट्रिय विश्वसनीयता हाम्रो परराष्ट्र मामिलाको सन्तुलनका आधार हुन् । विदेश मामिलामा हामी अहिले इतिहासकै सबैभन्दा बढी स्पष्टताका साथ अगाडि बढेका छौं, कुनै अस्पष्टता छैन ।”

पूर्वप्रधानमन्त्री तथा नेपाली कांग्रेसका
सभापति शेरबहादुर देउवाले चीनका
राष्ट्रपतिको नेपाल भ्रमण नेपालका लागि
महत्त्वपूर्ण अवसर भएको बताउँदै भ्रमण
सफलताको कामना गर्नुभयो ।

छलफलपछि गोरखापत्रसँग कुरा गर्दै पूर्वप्रधानमन्त्री फलनाथ खनालले चीनका राष्ट्रपतिको नेपाल भ्रमणका बारेमा सरकारले गरेको तयारीबारे सरकारका तर्फबाट जानकारी गराइयो, सहभागी सबैसँग सुझाव मागिएको जानकारी दिनुभयो ।

नेता खनालले भन्नुभयो, “दुई देशबीच हुन लागेको यस प्रकारको उच्चस्तरीय भ्रमणलाई अवसरका रूपमा लिनुपर्छ र मित्रता, विश्वास अझ उन्नत हिसाबले उठाउन सक्नुपर्छ, आपसी सहयोगका सम्भावनालाई राम्रोसँग कलाएर ठोस प्रस्तावका आधारमा कराकानी गर्नुपर्छ।”

छलफर्नामा पूर्वप्रधानमन्त्री एवं नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (नेकपा) का अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड', पूर्वप्रधानमन्त्री एवं नेपाली काँग्रेसका सभापति शेरबहादुर देउवा, पूर्वप्रधानमन्त्रीरुद्रनारायण खनाल, भगवत्प्रधान नेपाल, डा. बाबुराम भट्टराई, मन्त्रिपरिषदका पूर्व अध्यक्ष विल्लराज रेग्मी लगायतले चिनियाँ राष्ट्रपतिको नेपाल भ्रमणको विषयमा सरकारलाई सुभाषित नहुनेगरी प्रधानमन्त्रीको निजी सचिवालयले जनाएको छ ।

■ नेपाल-चीन सम्बन्ध

‘લોભલાગદો ઉચાઈમા પુન્યાતન ચાહન્છો’

- ईश्वरचन्द्र भा

काठमाडौँ, असोज २३ गते । सरकारले चीनका राष्ट्रपति सी चिनफिङको भ्रमणलाई बहुआयामिक 'कनेक्टिभिटी' सञ्जाल निर्माण गर्ने विषयमा केन्द्रित गर्ने भएको छ ।

गोखल गथा सूचना प्राविधमन
संकुलप्रसाद बाँस्कोटात चीनका राष्ट्रपति
सोको भ्रमणका क्रममा आस्यो हितका
विषयमा छलफल गर्दै 'कनेक्टिभिटी'
कन्सिद गर्नि वताउनुभएको छ। मन्त्रिपरि
वैठका निर्णय सार्वजनिक गर्न विही
आयोजित पत्रकार सम्मेलनमा सब
प्रवक्तासमेत रहनुभएका मन्त्री बाँस्कोटा
दुई देशबीचका नागरिकबीचको सम्बन्ध
व्यापारमा टेवा पुग्ने हुनाले 'कनेक्टिभिटी'
प्रथमिकतामा गर्न वताउनुभयो।

राष्ट्रपति सीका भ्रमणलाई पूर्ण सफल र ऐतिहासिक बनाउने विषयमा सचेत गम्भीर छौं भन्दै उहाँले शत्रुभयो, “चीनले राष्ट्रपतिको भ्रमणलाई परिणाम, सन्देश सहकार्यका हिसाबले लोभलाग्दो उचाइ पुर्याउन चाहन्छौं।”

मन्त्री वाँस्कोटाले भन्नुभयो, “सम्पर्क माध्यमहरू विस्तार गरी विश्वका तीन अमानिसलाई जोड्न सकिन्छ, सम्बन्ध र

रसुवागढी-छहरे-काठमाडौं सुरुङमार्ग, रेलवे र सीमापार विद्युत् प्रसारणबारे छलफल हुनसक्ने बताउनुभयो ।

उहाँले उत्पादन र उपभोक्तालाई जोड्न सडक सञ्जाल निर्माण आवश्यक रहेको बताउनुभयो । उहाँले मानवको जीवनस्तर उकास्न विकासलाई साभार सम्पत्तिकारूपमा प्रयोग गर्ने अवधारणा

आएका बताउनुहुँद थन्नुभया, “उत्तर दक्षिण कोरिडोर, किमाथाङ्का र हिल्सा सडक कोरिडोरका विषय छलफलका क्रममा रहेका छन् ।

प्रवक्ता वाँस्कोटाले प्रधानमन्त्री कपी शर्मा ओली र चीनका राष्ट्रपतिबीच द्विपक्षीय छलफल र वार्ताको क्रममा तयारी पूरा भएका परियोजनाहरूमा सहमति हुने कार्यक्रम रहेको जानकारी दिनुभयो । उहाँले काठमाडौँ केरुङ रेलमार्ग निर्माण सम्बन्धमा प्रमुख प्रतिपक्षी दलले पनि विरोध नगरेको

मन्त्री वांस्कोटाउले बिहीवार नै प्रधानमन्त्रीसँगको छलफलका क्रममा प्रभाव प्रतिष्थिती नेपाली कांग्रेसले उठाएको समालोचना थप प्रस्ट्याउँदै भन्नुभयो, "उहाँहरूको चासो सम्पूर्ण रूपले श्रेण, विपणन निर्माण गर्न नहुने पक्षमा हो, लगानीको स्वरूपबारे विस्तृत परियोजना हो। प्रतिवेदन (डीपीआर) भएपछि मात्रै तय हुने भएकाले सुझावलाई सरकारले सहकारिताका रूपमा लिएको छ।" उहाँले सरकारले निर्माणको विषय नेपालको अनुरोध, प्रस्ताव र चीनको सद्भावमा निर्भर हुने बताउनुहुँदै सद्भावमय अवश्य पाउनु हुने विज्ञास व्यक्त गर्नुभयो।

भ्रमणलाई ऐतिहासिक बनाउन सम्पूर्ण दश नै एकमत रहेको बताउनुहुँदै मन्त्री बाँस्कोटाले महाशक्तिका रूपमा उदाइरहेको छिमेकी राष्ट्रको आर्थिक, प्राविधिक

समताको सदुपयोग गर्न पछाडि पर्न नहुने बताउनुभयो । प्रवक्ता बाँस्कोटाले नेपाल र चीनबीचको सम्बन्ध सांस्कृतिक तवरले पनि अगाडि बढेको बताउनुहुँदै चिनियाँ सहयोगमा निर्माणाधीन रहेको वसन्तपुर र नुवाकोट दरबार त्यसको उदाहरण रहेको जानकारी दिनुभयो ।

विमानस्थलमा राष्ट्रपात सिका
स्वागतको सवालमा प्रवक्ता बाँस्कोलेले
वर्षिशष्ट पाहुना आएको बेला धूमरलीले नै
स्वागत गर्न परम्परा रहेकोले स्वागत कसले
गर्न भन्ने विषयमा बहस गर्न आवश्यक
भएको तर्क गर्नुभयो । त्यसैगरी सुपुर्दगी
सन्धिको विषय छलफलको कार्यसूचीमा
नरहने मन्त्री बाँस्कोलेले प्रष्ट्याउनुभयो ।
उहाँले राष्ट्रपात सिका भ्रमणको तयारी पूरा
भएको जानकारी दिनुभयो ।

राष्ट्रपति सीको दुईदिने भ्रमणको अन्तिम दिन आइतबार सार्वजनिक बिदा हुने/नहुने सम्बन्धमा मन्त्री वाँस्कोटाले भन्नुभयो, “चीन समस्यारहित छिमेकी हो, त्यस हिसाबले नागरिक तहबाट पनि सफलतापूर्वक भ्रमण सफल होस् भन्ने अपेक्षा गरिएको छ, आवश्यकता र अवस्थानुसार सरकारले बिदा सम्बन्धमा निर्णय गर्नेछ।”

चीनका राष्ट्रपतिको राजकीय भ्रमण भोलिदेखि

- चाँदनी हमाल

काठमाडौँ, असोज २३ गते ।
राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीको मैत्रीपूर्ण
निमन्त्रणामा नेपालको औपचारिक
राजकीय भ्रमणमा शनिवार नेपाल आउन
लागनुभएका जनवादी गणतन्त्र चीनका
राष्ट्रपति सी चिनफिङको उच्चस्तरीय
भ्रमणलाई सफल बनाउन विशेष तयारी
गरिएको छ ।

विश्वका उच्च प्रभावशाली
नेताहरूको सूचीमा परिचित राष्ट्रपति

सीका भ्रमणलाई नेपाल सरकारले विशेष महत्त्वका साथ तयारी गरेको छ । राष्ट्रपति सी यही असोज २५ र २६ गते दुई दिनको नेपाल भ्रमणमा आउनुहुने

भएका हो । राष्ट्रपति सीका दुदुधिन नेपाल भ्रमणको औपचारिक मिति सावजनिक गर्दै नेपाल सरकारका सचिवमैन निकालेय तयारी अन्तमा चरणमा पुगेको जनाएका छन् ।

राष्ट्रपति भण्डारीका निजी प्रमुख स्वकीय सचिव डा. मेराज अधिकारीले गोरखापत्रसँग कु राउँ भन्नु भयो, “चीनका महामहिम राष्ट्रपति सीका राजकीय भ्रमणका क्रममा नेपालका

राष्ट्रपति भण्डारी र चीनका राष्ट्रपति सीबीच हुने विशेष भेटवार्तालाई सफल बनाउन राष्ट्रपति कार्यालय जुटेको छ । भन्दा २३ वर्षपछि चीनका राष्ट्रध्यक्षको नेपाल भ्रमण हुन लागेकाले यसलाई उत्सुकतापूर्वक हेरिएको छ ।”

राष्ट्रपति भवन शीतल निवासमा दुवै देशका राष्ट्रपतिबीच उच्चस्तरीय भेटवार्तालाई ध्यानमा हुने तय भइसकेको छ । भ्रमणलाई ध्यानमा राखेर राष्ट्रपति कार्यालयको रङरोगन गर्नुका साथै भवन परिसर पनि अझ सुन्दर बनाइएको छ । गत वैशाखमा राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीले चीन भ्रमणका क्रममा

भ्रमणको निम्तो सहर्ष स्वीकार
थियो ।

गद राष्ट्रपति सा नेपाल भ्रमणमा लाग्नुभएको हो । नेपालका सहस्रमहाराष्ट्र पति भण्डारीसँग विशेष भेटवार्ता गर्नुहुने परराष्ट्र मन्त्रालयले जनाएको छ । राष्ट्रपतिभण्डारीले राष्ट्रपति सा र चिनियाँ नेताहरूसँग समारोहसहित रात्रिभोज आयोजना गर्ने गर्नुहुनेछ । (बाँकी पृष्ठ ३ मा)

बडादशैंका अवसरमा राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीबाट टीका ग्रहण गर्नुहुँदै प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओली ।

तस्विर : राजेन्द्र चित्रकार

खड्गजात्रा गरी मनाइयो दशैं

■ गोरखापत्र समाचारदाता

काठमाडौँ, असोज २३ गते । राजधानीको पुरानो व्यापारिक केन्द्र असन क्षेत्रका तुलाधर समुदायले खड्ग जात्रा गरी वुधवार दशैं मनाएका छन् ।

विजया दशमीको भोलिपल्ट विशेष बाजागाजासहित मनाइने उक्त जात्रामा आसुरी शक्तिलाई परास्त गरेर स्थानीयले टीका, जमरा लगाएको थिए । स्थानीय राजेन्द्र तुलाधरका अनुसार तुलाधर समुदायको कुलदेवताको घरबाट निकालिने जात्रामा सहभागीले अन्नपूर्ण मन्दिर परिक्रमा गरेपछि त्यही घरमा गएर कुभिन्डो काटेर आसुरी शक्तिको नाश गरिन्छ ।

उहाँले तुलाधर समाजभित्र सबैभन्दा कनिष्ठ बालकलाई नाइके बनाइने परम्परा रहेको जानकारी दिँदै कलात्मक शैलीमा दैत्यको चित्र बनाइएको दुईवटा कुभिन्डोमा बालकले मार हानेर असुरी शक्तिमाथि विजयी प्राप्त गरिने जानकारी दिनुभयो । बाहिरबाट असनमा आएर त्यतै बसेवास गर्ने तुलाधर, शाक्य वज्राचार्यका साथै नेवार समुदायका अरू मानिसहरूले भने दशमीका दिन नै टीका लगाउने पनि तुलाधरले प्रस्ट पार्नुभयो ।

जात्राका संरक्षक प्राज्ञ रत्न तुलाधरका अनुसार अन्नपूर्ण मन्दिरका पास्ता, असं बहालका शाक्य, तक्ष बहालका ब्रजाचार्य र असनकै तुलाधरहरूले दशमीका दिन नभई एकादशीका दिन टीका लगाउने गर्छन् । टीकाका दिन तुलाधरहरू असनमा व्यापार गर्दै व्यस्त हुने भएकाले दशमीको भोलिपल्ट टीका लगाउने मान्यता रहेको स्थानीय बताउँछन् । अन्नपूर्ण जात्रा एकादशीमा मनाउने भएकाले पनि टीका पनि त्यही दिन लगाउने गरिएको जनायिवास रहेको छ ।

सम्राट् अशोकले कलिङको युद्धमा लाखौँ मानिसको नरसंहार गरेको घटनासँग जोडिएको यो जात्रालाई हिन्दु र बौद्ध धर्मावलम्बीको साभ्मा संस्कृतिका रूपमा मिश्रण गरिएको छ ।

यसैगरी अन्नपूर्ण मध्यपुर थिमिमा मल्लकालीन युद्धको फभक्तको दिने ‘खाँ पिर्हावडगु’ जात्रा सम्पन्न भएको छ । विजया दशमीको भोलिपल्ट एकादशीको दिन थिमिमा मनाइने यो जात्रामा हात्तामा खड्ग बोकेका व्यक्तिहरूलाई नगर परिक्रमा गराउने गरिन्छ । खाँ पिर्हावडगु जात्रामा खड्ग, तरबार ढालसहित युद्धकला प्रदर्शन गरिन्छ । खड्ग बोकेकाहरूले बालकुमारीमा गएर दैत्य आकृतिको कुभिण्डोमाथि प्रहार गरेको थियो ।

प्राविधिक शिक्षाका विद्यार्थी घटे

■ प्रकृति अधिकारी

भक्तपुर, असोज २३ गते । सरकारले प्राविधिक शिक्षालाई विस्तार गर्ने नीति लिए पनि प्राविधिक शिक्षा अध्ययनका लागि भर्ना हुने विद्यार्थीको सङ्ख्या आश्चर्यजनक रूपमा घटेको छ ।

यस वर्ष निर्धारित कोटाभन्दा साढे नौ हजार विद्यार्थी कम भर्ना भएपछि प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद् (सीटीईभीटी) का पदाधिकारीलाई गम्भीर र चकित तुल्याएको छ ।

डिप्लोमा र टीएसएलसी कार्यक्रममा कम विद्यार्थी भर्ना भएपछि २९३ शिक्षण संस्थाले नौ हजार ५११ विद्यार्थी भर्ना हुन नआएको जनाउ सीटीईभीटीलाई दिएका छन् ।

परीक्षा नियन्त्रक शिवहरि ढकालले भन्नुभयो, “ती संस्थाले कम विद्यार्थी भर्ना गरेकाले वैकल्पिकमा रहेकालाई भर्ना गर्ने अनुमतिका लागि निवेदन दिएका छन् ।” सीटीईभीटीका आङ्गिक तथा सम्बन्धन गरी ४४८ शिक्षण संस्था सञ्चालित छन् । डिप्लोमामा १२ हजार र टीएसएलसीमा २७ हजार कोटा निर्धारण गरिएको छ ।

सीटीईभीटीका अनुसार, सबैभन्दा कम इलेक्ट्रिकल र इलेक्ट्रोनिक्स विषयमा कम विद्यार्थी भर्ना भएका छन् । त्यसैगरी अटो मेकानिक्स, कम्प्युटर इन्जिनियरिङ्का साथै कृषि र होटल व्यवस्थापनमा पनि विद्यार्थीको आकर्षण घटेको पाइएको छ ।

फार्मेसी, हेल्थ असिस्टेन्ट र नर्सिङ्मा आकर्षण उच्च नै देखिएको छ । ती विषयमा तोकिएको सङ्ख्यामा विद्यार्थी भर्ना भइसकेको

अटो मेकानिक्स, कम्प्युटर इन्जिनियरिङ्का साथै कृषि र होटल व्यवस्थापनमा पनि विद्यार्थीको आकर्षण घटेको पाइएको छ

प्रदेश	डिप्लोमा तह	टीएसएलसी तह
प्रदेश १	२६१	११६०
प्रदेश २	५२१	४८९
प्रदेश ३	१३३५	१५०७
गण्डकी	२७५	५२०
प्रदेश ५	६२२	१११२
कर्णाली	९४	७२०
सुदूरपश्चिम	१८३	५२०

जनाइएको छ । गत भदौको पहिलो सातासम्म भर्ना हुने समयावधि तोकिएको थियो । पठनपाठन पनि सुरु भइसकेको छ ।

वैकल्पिकमा रहेका विद्यार्थीलाई भर्ना लिई कोटा पूरा गर्ने योजना बनाइए पनि सीटीईभीटीका लागि भर्ना हुने विद्यार्थी सङ्ख्या घट्नु खोजीको विषय बनेको छ ।

सीटीईभीटीका सदस्यसचिव डा. पुष्परमण बाग्लेले प्राविधिक शिक्षामा कम विद्यार्थी भर्ना हुनुले आकर्षण घट्न थालेको त होइन भनी आफूहरूलाई

गोरखापत्र समाचारदाता

भक्तपुरमा ठूला आयोजना सञ्चालन हुने

■ गोरखापत्र समाचारदाता

भक्तपुर, असोज २३ गते । भक्तपुरमा करिब एक दर्जन ठूला आयोजना (मेगा प्रोजेक्ट) सञ्चालन हुने भएका छन् । पाँच वर्षाभित्र निर्माण सम्पन्न गर्ने गरी आयोजना सञ्चालनको तयारी भएको छ ।

उक्त मेगा प्रोजेक्टलाई ‘समृद्ध भक्तपुरको आधार’का रूपमा लिइएको छ । सरकारको राष्ट्रिय गौरवका आयोजनाअन्तर्गत नै ती परियोजना सञ्चालन हुन लागेको सांसद महेश बस्नेतले जानकारी दिनुभयो ।

उहाँका अनुसार भक्तपुरको चाँगुनारायणनगरपालिकाकोदुबाकोटर सूर्यविनायक नगरपालिकाको बालकोट, दधिकोट र गुण्डू क्षेत्रमा स्मार्ट सिटी निर्माण हुने भएको छ । सूर्यविनायक नगरपालिका वडा नं. ७ मा निर्माणधीन राष्ट्रिय प्राणी उद्यान, वडा नं. ८ मा अन्तर्राष्ट्रियस्तरको रङ्गशाला,

सानोथिमिमा पाँच हजार क्षमताको कभर्ड हल, दुवाकोटमा आधुनिक सुविधासम्पन्न वीर अस्पताल लगायतका सबै संरचना ठूला परियोजनाअन्तर्गत हुन लागेको हो । त्यस्तै मध्यपुर थिमिदेखि दधिकोट हुँदै रानीकोट पनौती जाने वैकल्पिक सडक निर्माण प्रक्रिया सुरु हुन लागेको छ । यसैगरी दधिकोटको अनन्तलिङ्गेश्वर मन्दिर परिसरमा बुन्दावन निर्माण हुने र यसै नवरात्रमा गुण्डूमा पाथीभरा मन्दिर स्थापना गरिसकेएको छ ।

जडीबुटीदेखि तीनकुनेसम्म सुरुङमार्गको प्रस्ताव गरिएको छ । बजेट आइसकेको सो सुरुङमार्गले राजधानीसित भक्तपुरको आवागमनलाई सहज बनाउने छ । सूर्यविनायकदेखि घुलिखेलसम्मको छ लेनको सडक विस्तार कार्य यसै वर्षदेखि सुरु हुने जनाइएको छ । घुलिखेलदेखि कोटेश्वरसम्म सुरुङमार्ग निर्माण गर्ने आफूले प्रस्ताव गरेको चर्चा गर्दै बस्नेतले

भन्नुभयो, “काठमाडौँ उपत्यकामा सवारी जामको अन्त्य गर्ने घुलिखेल तथा कोटेश्वरमा सुरुङमार्ग निर्माण आवश्यक छ ।” तराई क्षेत्र प्रवेश गर्ने कोटेश्वर, बनेपा, सिन्धुली–बर्दibas सडक खण्ड नेपालकै दोस्रो नाका भएको बताउँदै यस नाका व्यवस्थित हुँदा तराई आवतजावत गर्न सहज हुने उहाँले बताउनुभयो । भक्तपुरमा अन्य योजनाअन्तर्गत हनुमन्ते नदी दार्थावार्थी करिडोर निर्माण भइरहेको, खानेपानी, सडक, लगायतका योजनाको काम भने नियमित भइरहेको जिल्ला समन्वय समिति भक्तपुरले जनाएको छ ।

सबै आयोजनालाई सहयोग पुग्ने गरी सूर्यविनायक, चाँगुनारायण मध्यपुर थिमि, सङ्घ र प्रदेश सरकारका योजनालाई सोही अनुसारको सञ्चालन भइरहेको सूर्यविनायक नगरपालिकाले जनाएको छ ।

संस्कृतले बढायो ज्ञानको क्षितिज

■ सविता शर्मा

काठमाडौँ, असोज २३ गते । नेपालमा पहिले संस्कृत शिक्षा नै धेरै पढिन्थ्यो । समयको अन्तरालमा संस्कृत पढ्ने परम्परा ओभरलेमा पयो । हाम्रो आफ्नोपन र जीवनसँग जोडिएको संस्कृतको ज्ञान लिन क्रम विस्तारै घट्दै गयो । अन्य भाषा र विषय पढ्ने क्षेत्रहरूको व्यापक विस्तार हुँदै गर्दा संस्कृत भने खुम्चिँदै गयो । पूर्वीय संस्कार र सभ्यतासँग जोडिएको अथाह ज्ञानको स्रोत मानिने संस्कृतभाषा र दर्शन सिक्ने क्रम भने सुरु भएको छ । पूर्वीय दर्शनको ज्ञानलाई जीवनसँग जोडेर बुझ्ने चाहना राख्दै विभिन्न ठाउँमा कक्षा सञ्चालन भएका छन् । अन्य विषय र पेशामा रहेका प्रबुद्ध व्यक्ति नै संस्कृतभाषा र पूर्वीय दर्शनको कक्षा लिन थालेका छन् ।

जिभुवन विश्वविद्यालय कीर्तिपुरमा नेपाली विषय पढाउने राधिकादेवी गुरागाईले संस्कृतभाषा र दर्शनको कक्षा लिइरहनुभएको छ । उहाँले संस्कृतभाषा र पूर्वीय वाङ्मयको ज्ञानको भोक मेट्न आफूले कक्षा लिइरहेको बताउनुभयो । स्कूलमा पाँच कक्षसम्म पढेको संस्कृतप्रतिको मोह उहाँमा भित्रिभित्रै दबेको थियो, भइगएको थिएन । उहाँले भन्नुभयो, “पहिले चार/पाँच कक्षामा पढ्दा सबैभन्दा बढी नम्बर संस्कृतमा आउँथ्यो, पढ्न रमाइलो लाग्थ्यो ।” पाँच कक्षाबाट विराम पाएको संस्कृत शिक्षालाई उहाँले पीएचडी गर्ने क्रममा फेरि जोड्नुभयो ।

विद्यावारिधिमामा बालकृष्ण समका कृतिमा दर्शनको खोज गरिरहनुभएको गुरागाईलाई त्योभन्दा पहिले आफूले दर्शन बुझ्न मन लाग्यो । त्यसैले उहाँ अहिले संस्कृतभाषा र पूर्वीय दर्शनको विद्यार्थी बन्नुभएको हो । अहिले पढ्दा जीवन जिबानु को फरक बुझेको उहाँले बताउनुभयो । उहाँले भन्नुभयो, “वेद र पूर्वीय दर्शनमा के छ भन्ने बोध भयो । दर्शनले जीवनलाई कसरी सरल ढङ्गले बाँच्न सकिन्छ भन्ने कुरा सिक्न पाएँ, संस्कृतमा जीवन पाएँ ।”

यसरी सिक्न इच्छुक विद्यार्थीलाई प्रशिक्षक प्रा.डा. लक्ष्मणसद गौतमले दर्शन र वैदिक साहित्य सिकाउनुहुन्छ । उहाँले भन्नुभयो,“ वेद स्वयं विज्ञान हो, वेदभित्र विस्तृत ज्ञान छ, त्यो ज्ञानलाई परम्परागत होइन, वैज्ञानिक किसिमले पढाउँछु ।”

चिकित्सा, पर्यावरण, भौतिक विज्ञान, रसायन विज्ञान यावत् कुरा वेदमा छन् । वेदका मन्त्र दिएर प्रमाणसहित प्रष्ट्याउँदछ्छु । वैदिककालीन समाज, अर्थ, सैन्य व्यवस्था, भेषभूषा र खानपान त्यतिखेको वैदिक

समाजको समग्र चित्र प्रमाणसहित देखाउँछु ।”

उहाँले वेद र दर्शनको अभिप्राय आफूलाई बुझ्नुभएको स्पष्ट पाउँ भन्नुभयो, “पात्रचात्य दर्शनले खुला आँखाले जे देखिन्छ त्यही मात्र संसार हो भन्छ । पूर्वीय दर्शन(वेद)द्वारा आन्तरिक ज्ञानको चक्षु (आँखा) ले देखिने संसार त्योभन्दा फरक र व्यापक छ, त्यो कुरा बुझाउने प्रयास हुन्छ । त्यसबाट आफूलाई चिन्ने हो ।”

वेदमा आधारित भएर वैदिक दर्शन सिकाउने गरेको स्पष्ट पाउँ उहाँले साङ्ख्य, योग, मीमांसा, वेदान्त, न्याय र वैशेषिक छ वटा दर्शनका बारेमा सिकाउने गरेको जानकारी दिनुभयो । उहाँले भन्नुभयो, “विश्वब्रह्ममाण्डको उत्पत्ति, सृष्टिको उत्पत्ति, संसार के कस्ता पदार्थले निर्माण भएको छ, कसरी अन्तरमिश्रण भएर विश्व ब्रह्माण्ड, वेद र दर्शनमा ती कुरा छ भनेर संस्कृतले मात्र प्रमाणित गरेर देखाउँछ ।”

यस्तै कक्षा समाप्तिसँगै शताब्दीपुरुष तथा संस्कृतिविद् सत्यमोहन जोशीबाट दीक्षान्त लिएर प्रफुल्लित मुद्रामा भेटिनुभएका तिलक पौडेलले संस्कृत र पूर्वीय दर्शनका अध्ययन गर्न पाउँदा आफ्नो ज्ञानको क्षितिज खुलेको बताउनुभयो । पूर्वीय दर्शनमा के रहेछ भन्ने जिज्ञासा मेटाउन आएको बताउँदै पौडेलले भन्नुभयो, “वेद उपनिषद्मा के रहेछ भन्ने मोटामोटी जानकारी लिन सक्थौँ, यहाँ आएपछि केही हदसम्म तृष्णा मेटिन्छ ।”

पूर्वीय वाङ्मय प्रतिष्ठानले सञ्चालन गरेको कक्षामा संस्कृतभाषा र दर्शनका कक्षा सञ्चालन भइरहेको छ । यहाँ संस्कृत विषय नपढेका र यसमा रुचि भएकाहरू कक्षा लिन आउने गरेका छन् । निजामती सेवाबाट निवृत्त उच्च तहका कर्मचारी (उपसचिव, सहसचिव), मेडिकल डाक्टर, इन्जिनियर, सेनाको माथिल्लो तहबाट सेवानिवृत्त अधिकारीलगायतले कक्षा लिइरहेका छन् । युवा र संस्कृत ज्ञान्ने इच्छा भएका तर कारणवश पढ्न नपाएकाहरूले कक्षाबाट ज्ञान लिएका हुन् । संस्कृतभाषाका प्रशिक्षक डा. (पीएचडी) नारायण गङ्गौलाले भाषाको संरचना सिकाउने गरेको बताउनुभयो । एउटा संरचनाबाट हजारौँ किसिमका वाक्य निर्माण हुनसक्ने स्पष्ट पाउँ उहाँले भन्नुभयो,“प्रशिक्षार्थीलाई संरचना दिन्छु, एउटा संरचनाले धेरै भाषिक ज्ञान हुन्छ ।” विद्यार्थीले ज्ञान छ, त्यो ज्ञानलाई परम्परागत गरिएको उहाँले बताउनुभयो ।

कुनै मन्त्र लेखेर त्यसको भाषिक संरचनाहित विषयवस्तुमा सिकाउने र यसैका माध्यमबाट विद्यार्थी संस्कृत वाङ्मयमा पर्स्ने गरेको उहाँले जानकारी दिनुभयो ।

क्यानोनिङमा रमाउँदै पर्यटक

■ बाह्यभन्दा पनि आन्तरिक पर्यटक क्यानोनिङ खेलमा रमाउन थालेका छन्

■ यलु जोशी

काठमाडौँ, असोज २३ गते । पछिल्लो समयमा स्वदेशी र विदेशी पर्यटकहरू क्यान्योनिङको मजा लिन थालेका छन् । काठमाडौँबाट ३५ किलोमिटर दूरीको नुवाकोट जिल्लाको ककनीमा पर्ने सिस्नेरी छहरे र फुङफुङ क्यानोनिङका लागि सहज र आकर्षक मानिन्छन् । सिस्नेरी छहरे १४५ मिटर र फुङफुङ १८५ मिटरको छ ।

न्यु इरा प्रालिका प्रमुख मनीष कपालीले वसन्त ऋतुको आगमनसँगै दर्शै तिहारसम्म क्यानोनिङको मौसम सुरु हुने बताउँदै भन्नुभयो, “अहिले बाह्यभन्दा पनि आन्तरिक पर्यटकले क्यानोनिङ खेलमा रमाउन थालेका छन् ।”

अरनिको राजमार्गमा पर्ने भोटेकोसी उपत्यका क्यानोनिङप्रेमीका लागि अर्को आकर्षक गन्तव्य बन्न गएको छ । राजधानीबाट एकसय किमी टाढा यो उपत्यका बाह्रबिसेबाट १५ किमी दूरीमा पर्छ । त्यहाँ काभ्रे, हाडी, जम्बो, ग्यालुङ र फाङफुङ खोला क्यानोनिङ गर्ने प्रसिद्ध प्रमुख आकर्षकस्थल रहेको जानकारीहरू बताउँछन् । सडक नजिक, छोटो यात्रा, उपयुक्त तापक्रम तथा सिकारु र व्यावसायिक सबैलाई भोटेकोसी सजिलो र सस्तो गन्तव्यको

क्यानोनिङ डोरीको सहायतामा फुण्डिँदै, हाम्फाल्दै, चिप्लिँदै भरना र खोलाका छाँगाबाट खस्दै खेलिने साहसिक खेल

रूपमा लिइने गरेको द लास्ट रिसोर्टको मार्केटिङ प्रमुख श्रीना प्रधानले जानकारी दिनुभयो । उहाँले असोजदेखि मङ्सिर तथा फागुनदेखि जेठसम्मको मौसम यो खेलका लागि उपयुक्त रहेको जानकारी दिनुभयो । क्यानोनिङ गरिसक्नुभएका प्रधान भन्नुहुन्छ, “गाइडले क्यानोनिङ कसरी गर्ने, डोरी कसरी तान्ने, कसरी तल भर्ने जानकारी दिएर यो साहसी खेल सुरु हुन्छ ।” गाइडको ब्रिफिङपछि छहरामा रहेको डोरीलाई कमरमा बाँध्दै सुरु हुन्छ क्यानोनिङ । प्रधानले भन्नुभयो– सबैले पहिलो तह पार गरे, जुन सजिलो थियो । दोस्रो तहबाट भने अलि लामो थियो भरना, जसलाई पार गर्दा रमाइलोका साथै अलि डर पनि लाग्यो तर गर्दै जाँदा सजिलो पनि

लाग्यो । सबैभन्दा लामो भरना ४५ मिटरको थियो । त्यो पनि सहजै पार गरियो । जति जति तल भन्थ्यो त्यति नै रमाइलो हुँदैरहेछ । त्यसमा माथि भरेको पानीले भिजाउँदा भर्ने रमाइलो हुने अनुभूति त्यहाँ जानिहरूको छ ।

उहाँले पहिलो पटक क्यानोनिङ गर्दा डर भए पनि गाइडहरूले राम्रोसँग तालिम दिने भएकाले अलि राहत हुने जानकारी दिँदै भन्नुभयो– दुईजना गाइडको रेखदेखमा क्यानोनिङ गरिन्छ । एकजना भरनाको तल र अर्को माथि हुन्छन् । उहाँहरूले भने अनुसार गरेको खण्डमा कुनै चेटपटक नलाग्ने तथा सजिलोसँग गर्न सकिन्छ ।

चट्टानी पहरामा डोरीको सहायतामा फुण्डिँदै, हाम्फाल्दै, चिप्लिँदै भरना र खोलाका छाँगाबाट खस्दै खेलिने साहसिक खेल क्यानोनिङ नेपालमा साहसिक पर्यटकीय आकर्षणका रूपमा विकसित भएको कपालीले बताउनुभयो । उहाँले युरोप र अमेरिकामा निकै लोकप्रिय यो खेल नेपालका पहाडी र हिमाली भेगमा प्रशस्त मात्रामा खेलि सकिने बताउनुभयो । नेपालमा धेरै भरना र खोला रहेको कारण पनि यसको सम्भावना बढी छ ।

द लास्ट रिसोर्टको क्यानोनिङका गाइड भोला श्रेष्ठले सानो ठूलो गरी भरनामा १५ स्टेप हुने जानकारी दिँदै

भन्नुभयो, दुई ठाउँमा मात्र उट्टार गर्न सकिने खोच हुन्छ । जङ्गलको वाटोमा १५ देखि ४५ मिनेटसम्म हाइकिङ गरी भरना भएको ठाउँसम्म पुगुपर्छ, त्यसपछि भरनाबाट डोरीको सहायताले फुण्डिँदै भर्ने खेल हो । श्रेष्ठले चिप्लिने, हाम्फाल्ने, पैंडिने र भर्ने यसको मुख्य विशेषता भएको बताउनुभयो । उहाँले ज्यानको बाजी लगाएर गरिने यो कठिन र जेलिसम्पूर्ण खेल भएको प्रष्ट पढिँक्यानोनरलाईश्लेमट,हार्मेक,वेटमुट, डोरी, जुता र भोलासहितका सामग्री आवश्यक पर्दछ ।

अन्नपूर्ण पदयात्रा मार्गमा पर्ने मर्स्याङ्दी उपत्यका, भोटेकोसी नदी, सुनकोसी नदी, सुन्दरीजल र ककनीमा चट्टानी पहराबाट भर्ने भरना र खोलाका छाँगाहरू क्यानोनिङ गर्ने प्रमुख स्थल हुन् ।

हिमालपारिको जिल्ला मनाङको फू गाविसमा हिमालबाट भर्ने पाँच हजार २१५ मिटर उचाइको लुगा खोलाको छांगा क्यानोनिङका लागि विश्वकै सबैभन्दा उचाइको पहिचान भएरको छ । लमजुङको सदरमुकाम बैँसीसहरबाट छोटो सडक र पदयात्रापछि पुगिने भुलभुले, कविन्द्र, चिल्पा, तातोपानी, रेन्दु, स्यांग, जगत, च्याम्चे ताल र साचुप भरना साहसिक एवं व्यावसायिक खेलाडीले बढी रुचाउँछन् ।

सीको स्वागत गर्न सिँगारियो राजधानी

तस्विर : शेखर चौलागाईं

सविता शर्मा

काठमाडौँ, असोज २३ गते । दशैं मनाउन गाउँ गएर बुधवार बेलुका काठमाडौँ फर्किर । बिहीवार भक्तपुरबाट काठमाडौँको तीनकुनेमा आइपुग्दा चीनबीच विभिन्न द्विपक्षीय सम्झौता राउँ एकाएक सुन्दर पार्कजस्तै बनेछ । हरियाली र ढकमक्क फूल फुलेको देखेर मन लामिभयो । चरित्तरि आँखा ढोडिए ।

हरेक दिन ओहोरादोहोरा गर्दा बाटोमा पर्ने तीनकुनेको खाली ठाउँ फोहोर र दुर्गन्धले भरिएको हुन्थ्यो । एकाएक यत्रो परिवर्तन भएछ । यी भनाइ हुन् तीनकुनेमा भेटिनुभएका सुजाता चालिसेको । जनवादी गणतन्त्र चीनका राष्ट्रपति सी चिनफेङको आसन नेपाल भ्रमणसँग यो परिवर्तन जोडिएको छ ।

आउँदो शनिवारका लागि तय भएको चीनका राष्ट्रपति सीको नेपाल भ्रमणको

स्वागतमा त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलदेखि होटल सोल्टीसम्म र अन्य केही महत्त्वपूर्ण मार्गमा धमाधम सजावटको काम भइरहेको छ । चाडपर्वको पर्वह नगरी श्रमिकहरू तयारीमा खटिएका छन् ।

तीनकुनेस्थित खाली ठाउँमा तीनतर्फबाट पहाडको शैलीमा माटोका ढिस्कोहरू उठाएर विभिन्न प्रजातिका रूख, विरुवा र फूल रोपिएका छन् । माटोको ढिस्कोलाई दूबो रोपेर हरियाली बनाइएको छ । लामो समयसम्म अस्तव्यस्त बनेको तीनकुनेमा रौनक छाएको छ । रङ्गीचङ्गी फूल फुलेको र दूबोले हरियालीयुक्त बनेको तीनकुनेमा बटुवाहरू रोकिएर सेल्फीसमेत लिइरहेका देखिन्छन् ।

पहिला विभिन्न अन्तर्राष्ट्रियस्तरका सम्मेलन हुँदा तीनकुनेलाई जस्तापाता र फ्लेक्सबोर्डले छोप्ने गरिएको थियो ।

यसपटक भने प्राक्तिकरूपमा सुन्दर बनाउने काम गरिएको छ । वरिपरिको भाग सुन्दर पार्कजस्तै बनेको भए पनि बीचको भाग भने पुरानो अवस्थामा छ । तीनकुनेमा दुबोको चपरीलाई मिलाउन काठले ढाक्दै गरेका सरकामप्रमुख आउँदा यसरी तस्विर राखिने प्रचलन छ ।

विमानस्थलको मूल प्रवेशद्वारदेखि होटलको प्रवेशद्वारसम्म र अन्य ठाउँमा विभिन्नरूपमा विशेष सजावट गरिएको छ । विमानस्थलभित्रैदेखि सडक खण्डमा विभिन्न ठाउँमा स्वागतद्वार निर्माण गरिएका छन् । स्वागतद्वारमा चिनियाँ विशिष्ट अतिथिहरूलाई न्याने स्वागत अभिवादन !" लेखिएको छ ।

विमानस्थलभित्र, सिमाङ्गाल, तीनकुने, बानेश्वर, बुद्धनगर, बबरमहल हुँदै सोल्टीमाँड र राष्ट्रपति भवन शीतल निवासतर्फ पनि धेरै ठाउँमा स्वागतद्वार निर्माण भइसकेका छन् ।

कतिपय ठाउँमा निर्माण हुने क्रम चलिरहेको देखियो । विमानस्थल सडकको दुवैतर्फ विद्युत्का खम्बामा नेपाल र चीन दुवै देशका राष्ट्रपतिका तस्विर सजाइएका छन् । कुनै पनि देशका राष्ट्पाध्यक्ष एवं सरकारप्रमुख आउँदा यसरी तस्विर राखिने प्रचलन छ ।

विमानस्थलको गेटभित्रैदेखि काठमाडौँका सडक वरपर विभिन्न ठाउँमा रहेका खम्बामा नेपाल र चीनका राष्ट्रिय भण्डा फहराइएका छन् ।

तीनकुनेदेखि विमानस्थल जाने सडकपेटी सफा गर्ने पनि कामदार खटिएका छन् । बढाउँ गरेकी सरिता पौडेलले आफू बिहानैदेखि खटिएको जानकारी दिनुभयो । भक्तपुरमा सरसफाइ गर्ने उहाँ अहिले भने काठमाडौँमा खटिनुभएको हो । सडक विभागले सरसफाइका लागि श्रमिक

खटाएको हो ।

विमानस्थलदेखि होटलसम्म आइपुग्दा पर्ने बागमती, धोबीखोला र विष्णुमती नदीका पुललाई पनि विशेषरूपमा सजाइएको छ । तीनकुनेको बागमतीको पुलको रेलिङ रङ्गाइएको छ । बुद्धनगर बबरमहलबीचमा पर्ने धोबीखोलाको पुलमा विशेष सजावट गरिएको छ ।

धोबीखोलाको पुलको दुवैतर्फ नेपालका धार्मिक, पर्यटकीय स्थल र नेपालको पहिचान भल्काउने तस्विरसहितका लामा फ्लेक्स बोर्ड राखिएका छन्, जसमा शेफोक्सण्डो ताल, बौद्धस्तुपा, शान्ति स्तुपा, चाँगुनारायण, अन्नपूर्ण बेसक्याम्प, कर्णाली पुल, सगरमाथा, लुम्बिनीलगायतका तस्विरसहितको फ्लेक्स बोर्डले पुलको दायीँबायाँ सजाइएको छ ।

बबरमहल, बानेश्वर सडकबीच र छेउको

बगैँचामा ढकमक्क फुलेका सयपत्रीलगायतका फूल लहलह फुलेको दृश्य लोभलाग्दो देखिन्छ । त्यहाँ भएका विरुवालाई पनि काटिछाँट गरी चिँटक्क पारिएको छ ।

काठमाडौँका सडकमा आवश्यकता अनुसार कालापत्रे गरिएको छ । सडकपेटी छेउमा रङ्गरोगन गरिएको छ । धमिलिएका ट्राफिक सङ्केत (जेब्राक्रसिङ) चर्हाकिला बनेका छन् । कालीमाटीदेखि सोल्टीमाँडसम्मको सडकपेटीहरूमा नयाँ ब्लक ओछ्याउँदै वरपरि रङ लगाईदछ ।

सोल्टी माँडमा पनि स्वागतद्वार निर्माण भइसकेको छ । होटलको मूलगेटमा पनि कामदारले रङ्गरोगन गरिरहेका छन् । होटल परिसरभित्र बगैँचाका पखाल पनि रङ्गिएका छन् । नयाँसडक प्रवेश गर्ने मुख्य प्रवेशद्वारमा रहेको पार्कमा फूलका विरुवा रोपेर पानीका फोहरा निर्माण गरिएको छ ।

चीनका राष्ट्रपतिको...

यसैगरी प्रधानमन्त्री के पी शर्मा ओलीले राष्ट्रपति सीसाहितको उच्चस्तरीय प्रतिनिधमण्डलसँग द्विपक्षीय भेटवार्ता गर्नुहुनेछ । सो भेटवार्तालाईति उहाँहरूको समुपस्थितिमा नेपाल र चीनबीच विभिन्न द्विपक्षीय सम्झौता र समझदारीपत्रमा हस्ताक्षर हुने कार्यक्रम रहेको छ ।

राष्ट्रपति सीसँग नेपालका विभिन्न राजनीतिक दलका शीर्ष नेताहरूले शिष्टाचार भेट गर्नुहुने छ ।

मित्रता कसिलो बनाउने

योजना

भ्रमणकै विषयमा प्रधानमन्त्री ओ लीले चीनका राष्ट्र पतिको भ्रमणलाई कुनै लाम-हानिसँग नजोडी उच्चस्तरको मित्रताको प्रतीकका रूपमा लिएको बताउनुभएको छ । गोरखापत्रसँगको विशेष कुराकानीका क्रममा प्रधानमन्त्री ओलीले कुनै पनि देशका सरकार प्रमुख वा राष्ट्र प्रमुखको उच्चस्तरीय भ्रमण हुँदा हामीले के के पाउने भनेर सूची बनाएर बस्नु नहुने स्पष्ट पार्नुभएको छ । उहाँले भन्नुभयो, “हामीले मित्रताको अपेक्षा गर्नुपर्छ, भौतिक अपेक्षा तपलिलका प्रतिफलका रूपमा आउने कुरा हो, मुख्य कुरा मित्रता अभिवृद्धिको कुरा हो, मित्रता अभिवृद्धि भयो भने अरू कुरा प्रतिफलका रूपमा हुँदै जान्छ ।”

उहाँका अनुसार नेपालको राष्ट्रिय हित, राष्ट्रिय चरित्र, नेपालको स्वाधीनता, तटस्थता, शान्तिको पक्षधरता र विश्वव्यवस्थेको आधारभूत नीतिहरू छन् । सार्वभौम समानताका नीतिहरू छन् । शान्तिका पक्षधरताका नीतिहरू छन् । न्यायपूर्ण व्यवस्थाका नीतिहरू छन् । संयुक्त राष्ट्रसङ्घका बडापत्रअनुसार चल्ने नेपालको प्रतिबद्धता छ र राष्ट्रपति सीको भ्रमणले यिनै विषयलाई अझ प्रवर्द्धन गर्नेछ ।

प्रधानमन्त्रीले भन्नुभयो, “असंलग्न सिद्धान्तका आधारमा चल्ने प्रतिबद्धताअनुसार अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध परिचालित गर्दा तीनवटा कुरामा ध्यान दिन्छौँ, एउटा राष्ट्रिय हित, अर्को न्यायोचित कुरा तथा तेस्रो अन्तर्राष्ट्रिय उत्तरदायीता हामी ध्यान दिन्छौँ ।” दुवटाका साथ अगाडि बढेकैले नेपाललाई भूपरिवेष्टितबाट भूजडितमा परिमार्तित गरेको प्रधानमन्त्रीको भनाइ छ । छिमेकी मुलुककै मित्रताको प्रतिफलका रूपमा नेपाल ‘वाटरलिङ्क’मा पुगेको छ । टेलिलिङ्कमा जाने बाटोमा अग्रसर रहेको छ ।

कार्यसूची बलियो आर्थिक साझेदारी

परराष्ट्रमन्त्री प्रदीपकुमार ज्ञवालीले नेपालमा चीनबाट उच्च राजनीतिक भ्रमण होस् भनेर लामो समयदेखि चाहेको स्पष्ट पार्नुभएको छ । सञ्चारकर्मीसँगको कुराकानीका क्रममा उहाँले चीनका राष्ट्रपति सीको भ्रमणलाई उच्च महत्त्व दिएको बताउनुभयो ।

“यो समय नेपाल भ्रमणका लागि उत्कृष्ट समय हो,” उहाँले थप्नुभयो, “नेपालले जसरी आफ्नो

सङ्क्रमणकाल अन्त्य गरेर स्थायित्व र विकासको बाटोमा अगाडि बढेको छ, अहिले नेपालको भ्रमण गर्ने उपयुक्त समय हो भनेर उहाँहरूले भन्नुभएको छ ।” चीनको उच्च राजनीतिक भ्रमणलाई बलियो आर्थिक साझेदारीमा रूपान्तरण गर्ने नेपालको सोच रहेको उहाँ औँल्याउनुहुन्छ । त्यही ढङ्गको आर्थिक साझेदारीमा केन्द्रित हुँदै तयारी अगाडि बढेको मन्त्री ज्ञवालीको भनाइ छ । त्यो बलियो आर्थिक साझेदारीका निम्ति खास गरेर नेपाल र चीनलाई ‘ट्वास् हिमालयन मल्टी डाइमेन्सल कनेक्टिभिटी नेटवर्क’को माध्यमबाट अगाडि बढाइएको छ ।

मन्त्री ज्ञवालीले भ्रमणताका हुने उच्चस्तरीय वार्ताका कार्यसूचीका बारेमा भन्नुभयो, “स्वाभाविक रूपमा हाम्रो प्रयत्न प्रस्तावित केरुङ-काठमाडौँ रेलमार्गको सम्भाव्यता अध्ययन, विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (डीपीआर) र निर्माणको तहसम्मको एउटा फ्रेमवर्क बनाउने विषयमा हाम्रो कुराकानी हुनेछ, चीनसँग जोड्ने चारवटा उत्तर-दक्षिण राजमार्गहरूको निर्माणलाई एउटा ठोस सम्झौतामा पुर्‍याउने हाम्रो प्रयत्न हुनेछ ।”

चीनको नेशनल रेलवे अथोरिटीले केरुङ-काठमाडौँ रेलमार्गको प्रारम्भिक अध्ययन प्रतिवेदन नेपाल सरकारलाई गत मङ्सिरमा बुझाएको थियो । त्यसपछि नेपाल र चीनका पदाधिकारीबीच सो विषयमा छलफल भएको थियो ।

केरुङ-काठमाडौँ रेलमार्गको दूरी भन्दा ८० किलोमिटर हुनेछ । आठ वर्षको अवधिमा निर्माण गरिने सो रेलमार्गका लागि तीन खर्ब रुपियाँभन्दा बढी लगानी लाग्ने अनुमान छ । काठमाडौँ-पोखरा रेलमार्गको विषयमा यसअघि नै चिनियाँ कम्पनीले सम्भाव्यता अध्ययन गरेको थियो । सो रेलमार्गको लम्बाइ १७१ किलोमिटर हुने बताइएको छ ।

त्यस्तै पुरानालगायत नयाँ नाकाहरू छन् र तिनलाई अन्तर्राष्ट्रिय नाकाहरू ट्रान्जिट ट्वास्पोर्ट प्रोटोकलले पहिचान गरेका छन्, तिनीहरूको स्तरोन्नतिका बारेमा पनि सी भ्रमणसँगै हुने वार्तामा कुराकानी हुने बताइएको छ । “विरवस्तरका नयाँ विश्वविद्यालय खोल्ने र त्यसबाट नेपाललाई आवश्यक पर्ने जनशक्ति यहीँबाट तयार हुनेछ,” उहाँले थप प्रष्ट्याउँदै थप्नुभयो, “विशेषगरी विज्ञान र प्रविधिमा केन्द्रित भएर त्यो ढङ्गाको विश्वविद्यालयका विषयमा पनि कुराकानी हुनेछ ।” सारमा हामी एउटा बलियो आर्थिक साझेदारीमा सम्बन्धलाई बदल्न चाहन्छौँ भन्ने भ्रमण केन्द्रित हुने उहाँले जानकारी दिनुभयो ।

आर्थिक साझेदारीका क्रममा अर्थ मन्त्रालयसँग जोडिएर योजनाका विविध सम्झौताको ढाँचा तयार पार्ने कार्यसमेत तीब्रताका साथ अगाडि बढिरहेको जनाइएको छ । राष्ट्रपति सीको भ्रमणका लागि नेपालको तयारी अन्तिम चरणमा चलिइरहेको प्रधानमन्त्रीको परराष्ट्र सल्लाहकार डा. राजन भट्टराईले जानकारी दिनुभयो ।

उहाँले भन्नुभयो, “दुई देशबीच हुने सहमतिपत्र र अन्य कार्यसूचीका विषयमा भने अन्तिम बुँदाहरूको छलफल भइरहेको छ, सुरक्षासम्बन्धी तयारी पनि अन्तिम चरणमा पुगिसकेको छ ।” उहाँका अनुसार औपचारिक रूपमा हुने सबै तयारी उच्च गतिमा अगाडि बढिरहेको छ । “यस भ्रमणलाई नेपाल सरकारले उच्च प्राथमिकताका साथ लिएको छ,” उहाँले प्रष्ट्याउनुभयो, “भ्रमण सफल बनाउनका लागि सबै तह र तत्का अन्तिम तयारीमा जुटेको छ ।”

परराष्ट्र मन्त्रालयका प्रवक्ता भरतराज पौडेलले औपचारिक तयारीको काम उच्च गतिमा अगाडि बढिरहेको जानकारी दिनुभयो । सरकारको तयारी पनि उच्च महत्त्वका साथ अघि बढिरहेको छ, नेपालको कार्यसूचीका विषयमा विभिन्न निकायले समन्वय गरी अन्तिम ढङ्गोमा पुर्‍याउने काम चलिइरहेको छ ।

मन्त्रालयको शिष्टाचार महाशाखा, व्यवस्थापन शाखा लगायतका कर्मचारी रातदिन नभनी चीनका राष्ट्रपति सीको भ्रमणको तयारीमा खटिएको पौडेलले जानकारी दिनुभयो । त्यसैगरी उच्चस्तरीय सुरक्षाको जिम्मा लिएको गृह मन्त्रालयले सुरक्षात्मक विषयमा पूर्वतयारीसमेत पुर्ण गरिसकेको छ ।

त्रिभुवन विमानस्थलदेखि राष्ट्रपति कार्यालय र भेटवार्तास्थलसम्मको उच्च सुरक्षाका लागि गृह मन्त्रालयले नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी र सरास्य प्रहरीसहित तीन तहको सुरक्षा व्यवस्था चर्पत बनाएको गृह मन्त्रालयका प्रवक्ता रामकृष्ण सुवेदीले जानकारी दिनुभयो ।

उपनिर्वाचनका लागि साढे चार लाख मतदाता

गोरखापत्र समाचारदाता

काठमाडौँ, असोज २३ गते । प्रतिनिधि सभा सदस्य, प्रदेश सभा सदस्य र स्थानीय तहका सदस्यको रिक्त पदका लागि आगामी मङ्सिर १४ गते हुने उपनिर्वाचनमा साढे चार लाख मतदाताले मतदान गर्न पाउने भएका छन् ।

निर्वाचन आयोगका प्रमुख निर्वाचन आयुक्त दिनेशकुमार थपलियाको अध्यक्षतामा बिहीवार बसेको आयोग बैठकले मतदाता नामावलीलाई अन्तिम रूप दिँदै मतदाताको अन्तिम सूची तयार गरेको हो ।

आयोगका सहसचिव एवं प्रवक्ता गिरिजा शर्माका अनुसार, चार लाख ४४ हजार ११४ जना मतदाताले मतदान गर्न पाउने जानकारी दिनुभयो । प्रतिनिधि सभा सदस्यको निर्वाचन हुने काकाँ जिल्ला निर्वाचन क्षेत्र नं. २ मा ७१

हजार ८७१, प्रदेश सभा सदस्यको निर्वाचन हुने भक्तपुरमा ४४ हजार १५, बागलुङमा ३६ हजार ९२६ र दाङका सम्बन्धित निर्वाचन क्षेत्रमा ७३ हजार १७२ जना मतदाता छन् । मतदाता नामावलीसम्बन्धी विवरण निर्वाचन आयोगको वेबसाइटमा समेत हेर्न सकिनेछ ।

मङ्सिर १४ गते प्रतिनिधि सभा सदस्य एक, प्रदेश सभा सदस्य तीन, नगरपालिका प्रमुख एक, गाउँपालिका अध्यक्ष तीन, गाउँपालिका उपाध्यक्ष एक र गाउँपालिका तथा नगरपालिका वडाअध्यक्ष ४३ गरी कुल ५२ पदका लागि निर्वाचन हुँदैछ ।

उपनिर्वाचन हुने ३७ जिल्लाका सम्बन्धित निर्वाचन क्षेत्रमा कुल २४७ स्थलमा ५३७ मतदान केन्द्र छन् । आठसय वा सोभन्दा बढी मतदाता रहेका मतदान केन्द्र ३३७ र आठ सयभन्दा कम मतदाता रहेका केन्द्र दुई सय छन् ।

सूचना

CTEVT बाट सम्बन्धन प्राप्त गरी **PCL** नसिङ कार्यक्रम सञ्चालन भइरहेको यस कलेजमा शैक्षिक सत्र २०७६/७७ मा केही सिट रिक्त भएको हुँदा भर्नाको लागि **CTEVT** बाट प्रवेश परीक्षामा वैकल्पिक (Pass List) मा परेका विद्यार्थीहरूले यही मिति असोज २४ गतेदेखि ७ दिनभित्र कलेजमा निवेदन दिनुहुन जानकारीका लागि अनुरोध छ ।

मौलाकालिका हेल्थ साइन्स कलेज प्रा.लि.
भरतपुर-११, चितवन, फोन नं. ०१६-५३१०४२

प्रविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद
सुदूरपश्चिम प्रदेश कार्यालय
धनगढी, कैलाली, फोन : ०९१(४१९१८८
Email: ctevtspgo@gmail.com / website: ctevtspgo.org.np

डिप्लोमा तर्फको वर्गीकृत छात्रवृत्ति कोटामा अध्ययन गर्न इच्छुक

परीक्षार्थीहरूलाई आवेदन दिने सम्बन्धी सूचना

(प्रथमपटक प्रकाशित मिति : २०७६।०६।२४)

उपर्युक्त सम्बन्धमा, प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद परीक्षा नियन्त्रण कार्यालय, सानोढोमी, भक्तपुरले सुदूरपश्चिम प्रदेशका लागि मिति २०७६।०४।१८ गते ३ वर्ष डिप्लोमा/प्रमाणपत्र तहतर्फ वर्गीकृत छात्रवृत्तिका विभिन्न कार्यक्रमहरूको लागि सञ्चालित प्रवेश परीक्षामा सम्मिलित भई वैकल्पिक तथा पास लिष्टमा रहेका (सम्बन्धित विषयका लागि निर्देशिकाअनुसार न्यूनतम GPA पुगेका) परीक्षार्थीहरूलाई यस प्रदेशअन्तर्गत हालै मात्र सम्बन्धन स्वीकृति प्राप्त भएका विभिन्न जिल्लाका सामुदायिक विद्यालयमा प्राविधिक शिक्षा (टेक्स) कार्यक्रम सञ्चालित विद्यालयहरूमा यसै शैक्षिक सत्रदेखि सञ्चालन हुने तपसिलअनुसारका कार्यक्रमहरूमा अध्ययन गर्न इच्छुक परीक्षार्थीहरूले मिति २०७६।०७।१५ गतेभित्रमा परिषद्को सुदूरपश्चिम प्रदेश कार्यालय, धनगढी, कैलालीमा आवेदन फाराम भर्नुहुन जानकारी गराइन्छ । सम्बन्धित विद्यालयहरूमा कार्यक्रम सञ्चालन भएमा मात्र आवेदक परीक्षार्थीहरूलाई भर्नाहुन सिफारिस गरिने छ ।

यससम्बन्धी थप जानकारीका लागि प्रदेश कार्यालयको फोन नं. : ०९१-४१२१८८ मा सम्पर्क राख्नुहुन समेत जानकारी गराइन्छ ।

सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरू :

- डिप्लोमा इन एग्रीकल्चर (बालीविज्ञान र पशुस्वास्थ्य)
- डिप्लोमा इन फरेस्ट्री (वन विज्ञान)
- डिप्लोमा इन सिभिल
- डिप्लोमा इन जियोम्याट्रिक ईन्जिनियरिङ (सर्भे)
- डिप्लोमा इन कम्प्युटर ।

निर्देशक

विश्व बैङ्कको अनुदान स्वीकार

गोरखापत्र समाचारदाता

काठमाडौँ, असोज २३ गते । सरकारले विशेष आर्थिक क्षेत्र प्राधिकरणको कार्यकारी निर्देशकको नियुक्ति नभएसम्मका लागि सहसचिव रामचन्द्र ढकाललाई काम गर्ने गरी तोक्ने निर्णय गरेको छ । मन्त्रिपरिषद्को असोज १७ गते बसेको बैठकले यस्तो निर्णय गरेको हो ।

मन्त्रिपरिषद्को बैठकका निर्णयहरू सार्वजनिक गर्न बिहीवार आयोगित पत्रकार सम्मेलनमा सञ्चार तथा सूचना प्रविधिमन्त्री गोकुलप्रसाद बास्कोटाले

असोज १७ गतेको बैठकबाट विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रममा विश्व बैङ्कले प्रदान गर्ने दुई अर्ब ७१ करोड १३ लाख रुपियाँ अनुदान सहायता स्वीकार गर्ने निर्णय गरेको बताउनुभयो । त्यसैगरी बैठकबाट आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाइ मन्त्रालय अन्तर्गतका सातवटा आयोजनाका लागि ६० राजपत्राङ्कित पदको अस्थायी दरबन्दी स्वीकृत गरिएको छ ।

सरकारका प्रवक्तासमेत रहनुभएका मन्त्री बास्कोटाले नखुक्खोला-मैंसपटी-बुङमती सडक स्तरोन्नतिका लागि राष्ट्रिय वन क्षेत्र प्रयोग गर्न दिने

निर्णय गरिएको बताउनुभयो । त्यसैगरी पत्रकार सम्मेलनमा उहाँले नेपाल भारत विद्युत व्यापार सम्झौता अन्तर्गतका संयुक्त सञ्चालक समिति र संयुक्त कार्य समूहको सातौँ बैठकमा ऊर्जा जलस्रोत मन्त्रालयका सचिव नेतृत्वको प्रतिनिधिमण्डललाई भाग लिन स्वीकृति दिइएको जानकारी दिनुभयो ।

मन्त्रिपरिषद्को बैठकले सहायक रथीद्वय अशोकराज सिग्देल र गोकुल भण्डारीलाई उपरथी दर्जामा तथा महासेनानी कुमारबाबु थापासमेत पाँच जना महासेनानीलाई सहायक रथी दर्जामा पदोन्नति गर्ने निर्णय गरेको छ ।

काठमाण्डौ उपत्यका खानेपानी लिमिटेड

मुख्य कार्यालय, त्रिपुरेश्वर, काठमाडौँको

पानी वितरणसम्बन्धी सूचना !

यस लिमिटेडबाट पाईपलाईन मर्मत कार्य गर्न सिलसिलामा **महाराजगन्ज, न्युरोड, क्षेत्रपाटी, लगन, कालीमाटी, त्रिपुरेश्वर, बानेश्वरलगायत वरपरका स्थानहरूमा** मिति २०७६।१२।२४, २५ र २६ गते पूर्व निर्धारित तालिकाबमोजिम खानेपानी वितरण हुन नसक्ने भएको र ती स्थानहरूमा २०७६।१२।२६ गते साँफदेखि पूर्व निर्धारित तालिकाबमोजिम नै नियमित रूपमा खानेपानी वितरण हुने व्यहोरा अनुरोध गर्दछौँ । यसबाट उपभोक्ता वार्गमा पर्नजाने असुविधाप्रति क्षमाप्रार्थी छौँ ।

स्तुपा स्वास्थ्य सेवा सहकारी संस्था लिमिटेड

नेपाल स्वास्थ्य विज्ञान अध्ययन संस्थान, जोरपाटी

पुनः प्रवेश परीक्षा सम्बन्धी सूचना

यस संस्थानमा प्रमाणपत्र तह मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजी (CMLT) विषयमा रिक्त केही कोटाको लागि प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद्को सूचना बमोजिम पुनः प्रवेश परीक्षा लिने भएकोले अध्ययन गर्न ईच्छुक योग्यता पुगेका विद्यार्थीहरूको लागि दरखास्त आव्हान गरिन्छ ।

फाराम बुझाउने अन्तिम मिति : २०७६ कार्तिक १ गतेसम्म
(सार्वजनिक बिदाको दिन पनि फाराम भर्न खुला हुनेछ ।।)

पुनः प्रवेश परीक्षा मिति : २०७६ कार्तिक १४ बिहान ८:०० बजे

सम्पर्क नं. : ०१-४९१७५५४/४९१७५५८

छात्रवृत्ति सहित भर्ना खुल्यो

तालिम पछि रोजगारीको अवसर

कार्यक्रमहरू:

- भेटेरीनरी जे.टि.ए. / पशु विज्ञान (Veterinary J.T.A.)
- कृषि जे.टि.ए / वाली विज्ञान (Agriculture/Plant J.T.A.)
- मेडिकल ल्याब असिस्टेन्ट (Medical Lab Assistant)

* फारम भर्ने अन्तिम मिति :– २०७६ कार्तिक ३ गते

* प्रवेश परीक्षा मिति :– २०७६ कार्तिक १४ गते

सम्पर्क:

कान्तिपुर टेक्निकल कलेज

बालाजु १६ (गंगा हल अगाडि), काठमाडौँ

फो नं.: ०१-४३६०६०५, ०१-४३८०८६४

सम्पादकीय

उत्पादकत्वमा कला र संस्कृति

नेपाली कला र संस्कृति विश्वमै उत्कृष्ट छन् । परम्परागत र आधुनिक कलाकारिताले नेपाललाई विश्वमा प्रख्यात बनाएका छन् । यस्तै नेपाली संस्कृति विश्वका लागि उदाहरणीय बनेको छ । नेपाली समाजमा रहेको बहुलतालाई प्रतिनिधित्व नगैरारी यहाँका बासिन्दाले सिकेका जातीय ज्ञान, भाषा, कला, विश्वास, मूल्य, मान्यता, लोकपरम्पराको समुच्च स्वरूप नै नेपाली संस्कृति भएकाले यहाँका कलाले समग्र नेपाली संस्कृतिको प्रतिनिधित्व गरेका छन् । विश्व चर्चित अरनिकोका कलाकृतिमात्र होइन, कलाका दृष्टिले लिच्छविकाललाई नेपालको स्वर्ण युग भनिनुका पछाडि यहाँ विकसित उत्कृष्ट संस्कृति तथा कला सम्पदा नै प्रमुख कारण थिए । आज पनि तिनै काष्ठ, धातु मौलिक चित्रकला तथा आधुनिक कलाले नेपाललाई सम्पन्न बनाएको छ । जातीय तथा समुदायमा प्रचलित यिनै सम्पदा समग्रमा नेपाली संस्कृति बनेकामा हामीले गर्व गर्नुपर्छ । अरनिकोले प्रख्यात बनाएका प्यागोडाशैलीको काष्ठकला वा लिच्छवि र मल्लकालीन प्रस्तरकला, नेवारी संस्कृतिमा प्रचलित पौभा वा बौद्ध समुदायको थान्का र मिथिला संस्कृतिको प्रतिनिधित्व गर्ने मिथिला कला यी नेपालका पहिचान र गर्व हुन् । सम्पदा र संस्कृति हुन् । यी र यस्ता राष्ट्रिय सम्पत्ति केवल हेर्न र पढ्नमा मात्र सीमित नभएर यिनले बाट्य मुलुकसँग नेपालको कूटनीतिक र जनस्तरको सम्बन्ध स्थापना तथा विस्तारमा उल्लेख्य योगदान दिएका छन् । प्राकृतिक विज्ञानले सम्पन्न हुन नसके पनि पुर्खाले छाडेर गएका सफ्ट साइन्स (कोमल विज्ञान) का यिनै सम्पदामार्फत हामी नेपाली विश्वमा शिर ठाडो पारेर हिँड्न सक्ने भएका छौं ।

नेपालले यिनै साँस्कृतिक सम्पदामार्फत पर्यटनको विकास र विस्तारमा अपेक्षित सफलता प्राप्त गर्न सक्ने भएकाले यस क्षेत्रको संरक्षण, सम्बर्द्धन र समयानुकूल विकासमा विशेष ध्यान दिनुपर्ने बेला आएको छ । साहित्य वा कला, संस्कृतिलाई अनुत्पादक क्षेत्रका रूपमा बुझिने सीमित ज्ञानमा परिमार्जन गर्दै यी क्षेत्रलाई पनि राष्ट्रिय अर्थतन्त्रको उत्पादकत्वसँग जोड्नु नितान्त आवश्यक छ । हुन त यस क्षेत्रमा सरकारी तथा निजी तवरबाट केही–केही प्रयास भएका पनि छन् तर दर्शैअधि मालिभ्समा आयोजित सार्क आर्ट क्याम्पमा नेपालका केही चित्रकार आफ्नै खर्चमा सहभागी हुनुपन्थो । आफ्नै लगानीमा जानुपर्ने भएकाले धेरै नेपाली कलाकार त्यहाँ जान नसक्नु स्वाभाविक थियो । यो त उदाहरणमात्र भयो । खर्चकै कारण कतिपय मुलुकमा नेपाली कलाकारको सहभागिता हुन नसकेको अनुभव सम्बन्धित क्षेत्रसँग रहेको छ । नेपाल र नेपाली कला संस्कृतिलाई विश्वमा चिनाउन सक्ने अवैतनिक दूतका रूपमा प्रवर्द्धन गरिनुपर्ने कलाकार र कलाकारिता क्षेत्र यस्ता घटनाबाट निरुस्ताही हुन सक्छन् भन्नेमा सरोकारी निकाय संवेदनशील हुनुपर्ने हुन्छ ।

हुन त नेपालले भाषासाहित्यको विकास गर्न नेपाल प्रज्ञाप्रतिष्ठान, कला तथा कलाकारिताको प्रवर्द्धनार्थ नेपाल ललितकला प्रज्ञा प्रतिष्ठान र गीत–सङ्गीत सम्बर्द्धनको उद्देश्यले सङ्गीत नाट्यजस्ता विधागत प्रतिष्ठान स्थापना गरेको छ । साथै, साँस्कृतिक संस्थान लामो समयदेखि कला र संस्कृतिको उत्थानमा क्रियाशील छ । यी प्रतिष्ठानमार्फत नेपालको समग्र संस्कृतिको प्रवर्द्धनमा टेवा पुगेको छ र पुगेछ । जहाँसम्म अपेक्षित काम हुन सकेन भन्ने छ, यो यसकारण स्वाभाविक छ कि मानव जातिले उन्नति र अपेक्षाका कुनै पनि चरणमा सन्तोष लिएर बसेका भए आजको विकसित विश्व हाम्रासामु हुने थिएन । यसैगरी, निजी क्षेत्र तथा व्यक्तिगत रूपमा नेपाली कलाकारले नेपालको कलाकारिताको विकासमा अनुपम योगदान दिएका छन् । यस्ता प्रयासलाई ऐक्यबद्ध गर्दै सरकारी र निजी क्षेत्रको संयुक्त प्रयासमा आगामी विनमा थप सफलता हासिल गर्न सकिन्छ ।

हाम्रा प्रचलित संस्कृति र उपलब्ध कला निष्प्रयोजन राखिनुहुँदैन । व्यवसायीकरणमार्फत यिनलाई आम्दानीको स्रोत बनाउन सकिनेतिर ध्यान दिनु आवश्यक छ । जुन आम्दानीले कलाकारमात्र सम्पन्न हुने छैनन्, कलाक्षेत्र पनि समृद्ध हुनेछ । नेपाली द्तावासले केही मुलुकमा विविध कार्यक्रम गरेर नेपाली संस्कृति तथा कलाको प्रवर्द्धनमा सहयोग गर्दै आएकाेले ती देशमा नेपाल चिनाउन सहयोग मिलेको छ । यस्ता प्रयासलाई कला र संस्कृतिको व्यवसायीकरणको प्राथमिक प्रयास मान्न सकिन्छ तर यस्ता कार्यक्रम निरन्तर र प्रभावकारी हुनुपर्ने खाँचो पनि अनुभव गरिएको छ । ■

१०० वर्ष अघिको	नेपाल
<div></div> <div>सूचना</div> <div>राजमा चीन-सर्कारले ब्रिटिश-सर्कार काड्न थपेो सूचना दिइनि, चीनमा चल्न न, चल्नछई र इलाागदेिको फाकिमो केो बिहङ्ग, रोकियो, चर्चेचि सङ्ग तिनै प्रदेियमा भारतीय चर्कोम पनि चल्न थर केहेन: वस्छ। ब्रिटिश-सर्कारलेकाड्न कोच हुँदा: माथिलेखियाका तिनै प्रदेशमा चाल्न सकेो छेती: फाँडिने बन्दगरियाको: टक्छो।</div>	<div></div> <div>सूचना</div> <div>हालमा चीन-सर्कारले ब्रिटिश-सर्कारलाई यस्तो सूचना दियेकि, चीनका हुल्न, अनहुई र हुानाप्रदेशको अफिमको खेती बिह्लुक् रोकियो, अबदेखि उक्त तिनै प्रदेशमा भारतीय अफीम पनि आउन पाउनेछैन. यस्मा ब्रिटिश-सर्कारतर्फबाट जाँच हुँदा माथिलेखियाका तिनै प्रदेशमा अफिमको खेती साच्चिदै बन्दगरियाको ठहर्यो. बङ्गबासी</div>
१९७० साल ज्येष्ठ २७ गते सोमबार	

<div><div></div><div></div></div> <div>चिन्तन</div>	
<p>प्रत्यग्ने हरसा हरः शृणोहि विश्वतः प्रति । यातुधानस्य रक्षसो बलं विरुज वीयम् ॥</p>	
<p>हे अग्नि, तिमी राक्षसका तेजलाई आफ्नो प्रचण्ड तेजले नष्ट गर ! तिनलाई बल, वीर्यहीन तुल्याऊ !</p>	
<p>–ऋग्वेद</p>	

लेख र प्रतिक्रियाका लागि gopafeature@gmail.com
गोरखापत्रमा लेख रचना पठाउँदा लेखकको सङ्क्षिप्त परिचयसहित पठाउनु हुन अनुरोध गरिन्छ ।

गोरखापत्र विचार

विश्व मोडल फेरिरहेको छिमेकी

हिजोको युगको मूल्यबाट अबको दुनियाँ चल्नेवाला छैन

टङ्क कार्की

छिमेकी राष्ट्र चीनका राष्ट्रपति सी चिनफिङको नेपाल भ्रमण दुई छिमेकी मुलुकबीच सम्बन्धका आधारमा बिल्कुल स्वाभाविक भ्रमण हो । यसप्रति अन्तर्राष्ट्रिय चासो रहेको भनेर जुन कोणबाट बुझ्न, बुझाउन कोसिस गरिँदै छ, त्यो जरुरी छैन । १४ सय किलोमिटर साँध–सीमा जोडिएका मुलुकबीच उच्चस्तरीय भ्रमण हुनुलाई अस्वाभाविक मान्नुपर्ने कुनै खण्ड छ जस्तो लाग्दैन ।

नेपाल र चीनबीच जहिलेबाट हामीले कूटनीतिक सम्बन्ध स्थापना गर्यौं, त्यसयता नियमितजस्तो उच्चस्तरीय भ्रमणहरू भएका छन् । चिनियाँ प्रधानमन्त्री तहबाट १९५० को उत्तरार्द्धतिर नै चाउ एनलाईको नेपालमा दुईपटक भ्रमण भएको थियो । १९७८ मा वरिष्ठ नेता दंड सियाओ पिङले भ्रमण गर्नुभयो । ८० को दशकमा त चिनियाँ राष्ट्रपति, प्रधानमन्त्रीको निकै बाक्लो नेपाल भ्रमण भयो । १९९६ मा राष्ट्रपति जियाङ जिमिनको भ्रमण भयो । त्यसयता चिनियाँ पक्षको उच्चस्तरीय भ्रमण भने २००१ मा प्रधानमन्त्री भु रुङ्जी र २०१२ मा वेन जिया बाओको भ्रमण भयो । राष्ट्रपतिको भ्रमणमा सन् १९९६ देखि आज २०१९ सम्म २३ वर्ष 'ग्याप' देखिन्छ । नेपालका सबैजसो राष्ट्रप्रमुख, प्रधानमन्त्रीको चीनमा अनवरत भ्रमण हुँदाहुँदै चिनियाँ राष्ट्रपतिको भ्रमण यति लामो समय किन भएन होला ? कारण हो– नेपालको अस्थिर अवस्था । पहिलो दस वर्ष माओवादी जनयुद्ध र पछिल्लो दस वर्ष संविधान निर्माणलागतका सङ्क्रमणकालीन कामहरू पूरा गर्नुपर्ने एक किसिमको राजनीतिक अस्थिरता हो । अब भने नेपालमा संविधान निर्माण भइसकेको छ । एउटा स्थिर सरकार छ र नेपालले आफ्ना प्राथमिकताहरू पनि प्राथमिकीकरण गरेको छ । अबको नेपालको मूल प्राथमिकता आर्थिक, सामाजिक निर्माण हो भनेर 'समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली' नारासहित सरकारले भावी कार्यदिशा परिभाषित गरेको छ । यस सन्दर्भमा दुई देशबीचका सहयोग र सम्बन्धका आधारहरूलाई कसरी फराकिलो गर्न सकिन्छ भनेर प्रत्यक्ष रूपमा अनुभूत गर्न पनि राष्ट्रपति सीको यो भ्रमण राम्रो अवसर हो ।

तिलस्मी विकास

चीनको विकास आजसम्म मानव इतिहासमा अभूतपूर्व र तिलस्मी विकास हो । पश्चिमी दुनियाँले औद्योगिक क्रान्तिपछि गरेको विकासलाई पनि 'असाधारण विकास' भन्ने गरिन्छ । तर, त्यो असाधारण विकासको जग खोतलेर हेर्दा औपनिवेशीकरणको जगमाथि त्यो विकास भएको देखिन्छ । चीनको विकास, खासगरर

तथ्याङ्कका आधारमा हेर्दा चिनियाँ विकासलाई दुई कोणबाट हेर्ौं । एउटा, सन् १९५० को कालखण्डमा चिनियाँ अर्थतन्त्र भारतीय अर्थतन्त्रको आधेमात्र थियो । करिब १९८० मा पुग्दा भारत र चीनको अर्थतन्त्र बराबरी भयो । प्रतिय्वक्ति आय १९८० मा पनि भारतको अलिकति माथि छ तर कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (जीडीपी) आकार चीनको माथि छ । दुवै मिलाएर भन्दा सालाखाला उस्तै देखिन्छ । १९९० अमेरिकी अर्थतन्त्र र चिनियाँ अर्थतन्त्र फासला (भेद) हेर्दा अमेरिकी अर्थतन्त्रभन्दा चिनियाँ अर्थतन्त्र पाँच गुणा सानो छ । अहिले भारतीय अर्थतन्त्रभन्दा चिनियाँ अर्थतन्त्र एक दशमलव पाँचभन्दा ठुलो छैन होला । अहिलेकै बृद्धि कायम गर्ने हो भने यो अन्तर पुग्दिनलाई धेरै वर्ष लाग्ने छैन । अहिले अमेरिकी बृद्धि तीन प्रतिशतभन्दा तल छ । चिनियाँहरूको सालाखाला छ दशमलव तीन प्रतिशत बृद्धि छ । अहिले समाजशास्त्री, चिन्तकहरू भन्दै छन्– आगामी पाँच/दस वर्षभित्र चीनले अमेरिकी अर्थतन्त्रलाई उछिन्दै छ ।

ऐतिहासिक बहुआयामिक सम्बन्ध

तोकिएको छ । यो व्यक्तिगत प्रयासबाट समेत हो । मार्नौं, नेपालमा नेकपाका करिब दस लाख सदस्य छन्, काँग्रेसका सात लाख होलान् अर्को पार्टीमा दुई/तीन लाख होलान् । यदि यी सबै पार्टी कार्यकर्ताहरूलाई सामाजिक कार्यभार, जिम्मेवारी तोकेर पठाउने हो भने हामीले पनि त्यसबाट लाभ लिन सक्छौं ।

नयाँ विश्वका लागि अगुवाई

हामी विशुद्ध नयाँ युगमा प्रवेश गरेका छौं । हिजोको युगको मूल्यबाट अबको दुनियाँ चल्नेवाला छैन । अर्थशास्त्रमा 'जिरो सम गेम' भन्ने छ, केही माथि उठ्ने, केही तल फर्ने । माथि यसकारणले उठ्ने कि अरू तल भरेपछि मात्र आफू माथि उठ्ने । हिजोको यस्तोखालको आर्थिक सामाजिक मोडलले सकारात्मक काम गरिराखेको छैन । त्यसले उत्तर र दक्षिणबीचको भेद फराकिलो बनायो । मुलुकपिच्छे धनी र गरिबबीचको भेद बढायो । अबको दुनियाँ भनेको सबैको प्रगति हुने, सबैले लाभ लिन सक्ने हो । विकासका प्रतिफलमा एउटा पक्षले

मात्र लाभ लिने अर्कोले घाटा बेहोर्ने मोडेलले दुनियाँको मार्गदर्शन गर्न सक्दैन । अब विकासका प्रतिफलमा साभा अंशियार हुने कोसमा जानुपर्छ भन्ने महसुस विश्वव्यापी रूपमा बढिरहेको छ । सी चिनफिङको नेतृत्वमा चिनियाँहरू उ् याक्कै यही भनिरहेका छन्– सेयर्ड बेनिफिट (साभा लाभ, साभा विकास, साभा प्रगति) । उनीहरू 'बिन-बिन फिलोसफी' को कुरा गर्छन् । 'कम्युनिटी अफ सेयर्ड फ्रन्चुज' को कुरा गरिराखेका छन् । समस्त मानव जातिका निम्ति साभा भविय भएको समुदायको विकासको कुरा गरिरहेका देखिन्छन् । यस्ता आधारहरू तयार भए भने हामीजस्ता हिजोका 'जिरो सम गेम' को विश्व व्यवस्थाको प्रभावमा परेकाहरू त्यसबाट मुक्त भएर साभा विश्वको साभा लाभ लिन सक्ने हैसियतमा पुगौंला । हामी त भारत–चीन, दुई विकासशील मुलुकबीच रहेका छौं । यदि त्यस्ता आधार तयार भए भने चीन, भारत र पश्चिमा विकासबाट पनि लाभ लिन सक्नेछौं ।

अपेक्षा

नेपालको परिवर्तित सन्दर्भमा २३ वर्षपछि चिनियाँ राष्ट्रपतिको भ्रमण आफैँमा महत्त्वपूर्ण

विकासका प्रतिफलमा एउटा पक्षले मात्र लाभ लिने अर्कोले घाटा बेहोर्ने मोडेलले दुनियाँको मार्गदर्शन गर्न सक्दैन । अब विकासका प्रतिफलमा साभा अंशियार हुने कोसमा जानुपर्छ भन्ने महसुस विश्वव्यापी रूपमा बढिरहेको छ ।

छ । सुमधुर असल छिमेकी भएको, नेपालको भरपर्दो र ठूला विकास साभेदार मुलुक चीनका राष्ट्रपति सी चिनफिङको भ्रमणका अवसरमा नेपालले विकास पूर्वाधारमा आर्थिक सहयोग र यहाँ चिनियाँ लगानी (एफडीआई) अभिवृद्धिका लागि अपिल गर्नुपर्छ । नेपालले यी विषयमा कुरा उठाउने तर प्राथमिकतासहित निरन्तरता नदिने विगत दोहोर्‍याउनुहुँदैन । भर्खर चीनका विदेशमन्त्री वाङ यी नेपाल आउँदा नेपालले छानेको, प्राथमिकता दिनुको परियोजनामा सहयोग गर्न तयार रहेको बताइसक्नुभएको छ । अब नेपालले कुन क्षेत्रको कुन पूर्वाधार विकासमा प्राथमिकता दिने ? भन्नुपर्छ । चीनले अगाडि बढाएर नेपालले हस्ताक्षर गरिसकेको 'बेल्ट एन्ड रोड परियोजना (बीआरआई) मा नेपालले नौवाटा योजना प्रस्ताव गरेको छ । यसमा प्राथमिकता किटान गरेर सहयोग ठोस रूपमा अगाडि बढाउन चीनसँग अपिल गर्नु उपयुक्त हुनेछ ।

(**चीनका लागि नेपालका पूर्वराजदूत कार्कीसँग गोरखापत्रका नवयव कार्यकारी सम्पादक केपी गौतमले गर्नुभएको कुराकानीमा आधारित ।**)

माध्यमबाट चीन र नेपालको मित्रता भन्नु गाढा बनाउने काम अरनिकोले गरे । पछि हामीले पनि अरनिको वारेमा अध्ययन गर्यौं । उहाँको कामको योगदान देखेर तत्कालीन सरकारले उनकै नाममा अरनिको राजमार्ग बनायो । नेपाल–चीनको सम्बन्धलाई विस्तार गर्नमा प्रशंसाीय काम अरनिकोले गरेका थिए ।

सन् १९६६ तिर चीनमा साँस्कृतिक विद्रोह भयो । चिनियाँ लालसेनाहरूले पुरानो संस्कृति काम लाग्दैन भनेर धमाधम मुर्ति, गुम्बाहरू ध्वस्त गर्न थाले । नयाँ कला संस्कृतिको विकास गर्नुपर्छ भने लालसेनाको अभियान देखिन्थ्यो । धेरै कला संस्कृति ध्वस्त पनि गरे । त्यो बेलाका चिनियाँ प्रधानमन्त्रीले लालसेनालाई सम्झाए । नेपाली

चीन आर्थिक रूपले धेरै सम्पन्न भए पनि हामीबीचको धार्मिक र साँस्कृतिक सम्बन्ध त्योभन्दा धनी (सम्पन्न) छ । यसलाई बचाएर राख्नु नै हाम्रो सम्पन्नता कायम राख्नु हो ।

कलाकार अरनिकोले निर्माण गरिदिएको यो मुर्ति, दुई देशबीचको साँस्कृतिक तथा धार्मिक सम्बन्ध कायम गरेको छ, यसलाई नभत्काइदिनुहोस् भनेर आग्रह गरेपछि लालसेनाले अरनिकोले निर्माण गरेको मुर्ति, कला तथा स्तुपाहरू भत्काएनन् । त्यसको संरक्षण गरे । नेपाली कलाकारको कलाको सम्मान गरे । मूर्त र अमूर्त संस्कृतिले दुई देशको सम्बन्धलाई निकै गाढा बनाएकाले चिनियाँहरूले अरनिको कलालाई जोगाएर राखे । त्यसले पनि चीनको हेराइ नेपालप्रति कस्तो थियो भन्ने पुष्टि गर्छ ।

अहिलेका चिनियाँ राष्ट्रपति सी चिनफिङ नेपाल भ्रमणमा आउँदै हुनुहुन्छ । स्वागतको

तयारी नेपाल सरकारले गरिसकेको छ । हामी नेपालीको गौरवको विषय पनि हो यो । प्राग्ऐतिहासिककालदेखिको दुई देशबीचको सम्बन्धलाई थप उचाइमा पुर्‍याउन यो भ्रमणले मद्दत गर्ने मैले बुझेको छु । ३५ वर्ष अगाडि तत्कालीन चिनियाँ राष्ट्रपति १९८४ मा ली सियान नेपाल भ्रमणमा आउनुभएको थियो । त्यतिबेला नेपालमा वीरेन्द्र राजा हुनुहुन्थ्यो । ली सन् १९८३ देखि १९८८ सम्म चीनको राष्ट्रपति हुनुभएको थियो । उहाँले सद्गुण पण्डरीको सूत्र ग्रन्थ लिएर नेपाल आउनुभएको थियो । ग्रन्थ नेपालकै थियो तर उपहारका रूपमा लीले राजा वीरेन्द्रलाई सोही ग्रन्थ दिनुभयो । राजा वीरेन्द्रले ग्रन्थलाई तत्काल राष्ट्रिय अभिलेखालयमा राख्न लाग्नुभयो । भ्रमणमा आउने जोसुकैलाई अनिवार्य ग्रन्थ देखाउन निर्देशन पनि दिनुन्थ्यो । त्यो ग्रन्थ अहिले पनि राष्ट्रिय अभिलेखालयमा पढ्न पाइन्छ । लीको नेपाल भ्रमणले दुई देशबीचको सम्बन्धमा नयाँ उचाइ बनाएको थियो ।

चीनसँग हाम्रो राजनीतिक, धार्मिक, साँस्कृतिकसहित बहुआयामिक सम्बन्ध छ । चीनले सम्पन्न देशका रूपमा आफ्नो पहिचान बनाइसकेको छ । धामी अर्भे पछाडि छौं । तथापि, हामी नेपालीले चीनलाई साँस्कृतिक रूपमा धेरै गुन लगाएका छौं । हाम्रा कलाकार अरनिकोले निर्माण गरेको स्तुपा चैत्यहरू चीनको ठूलो सम्पत्तिको रूपमा स्थापित छन् । यसले दुई देशबीचको सम्बन्धलाई मनेर्दखि जोडिदिएको छ ।

मनेर्दखिको सम्बन्ध कहिल्यै नटुट्ने सम्बन्ध हो । हाम्रा पुर्खाले जुन सम्बन्ध कायम गरे, त्यसलाई कायम राख्नुपर्ने जिम्मेवारी अहिलेको नेपाली नेतृत्व र जनताको काँधमा छ । यो सम्बन्ध थप गाढा हुँदै जानुपर्छ । चीन आर्थिक रूपले धेरै सम्पन्न भए पनि हामीबीचको धार्मिक र साँस्कृतिक सम्बन्ध त्योभन्दा धनी (सम्पन्न) छ । यसलाई बचाएर राख्नु नै हाम्रो सम्पन्नता कायम राख्नु हो ।

(**शताब्दीपूर्वख जोशीसँग गोरखापत्रका उपसम्पादक लक्की चौधरीले गर्नुभएको कुराकानीमा आधारित ।**)

चिनियाँ राष्ट्रपतिको ऐतिहासिक भ्रमण

नवीन सुवेदी

चिनियाँ राष्ट्रपति सी चिनफिङको बहुप्रतीक्षित नेपाल भ्रमण भोलि शनिबार हुँदै छ। २३ वर्षपछि चिनियाँ राष्ट्रप्रमुखको नेपाल भ्रमण आफैँमा महत्त्वपूर्ण छ। यस अवधिमा नेपाल र चीन दुवै तीव्र गतिमा परिवर्तन भए। २३ वर्षअघि विश्वका पाँच प्रमुख अर्थतन्त्रहरूको सूचीमा पनि नपर्नेको चीन सन् २०१९ मा विश्वको दोस्रो ठूलो अर्थतन्त्र बन्यो। साथै, आगामी दशकमा विश्वकै ठूलो अर्थतन्त्र बन्ने निश्चितप्रायः छ। नेपाल पनि २३ वर्षको अन्तरालमा तीव्र राजनीतिक परिवर्तनबाट गुज्रियो। लामो द्वन्द्व र सङ्क्रमणकालपछि नेपाल सङ्घीय गणतन्त्रात्मक व्यवस्था स्थापना गर्ने यात्रामा अघि बढेको छ। आगामी दिनमा नेपाल राज्यको गन्तव्य भनेको तीव्र र समावेशी स्वरूपको आर्थिक विकास नै हो।

समकालीन समयमा नेपाल र चीनबीचको सम्बन्ध समस्यारहित छ। विक्रम संवत् २००७ पछि नेपालले चीन र भारत दुवैसँग सम्बन्ध विस्तार गर्ने नीति

गरें। यसै सिलसिलामा सन् २०१८ को सुरुवातमा चीनको उहानमा दुवै देशका शीर्षनेतृत्वबीचमा अनौपचारिक बैठक भयो। यसै बैठकको दोस्रो शृङ्खलामा भाग लिनका लागि चिनियाँ राष्ट्रपति आज भारत भ्रमणमा जाँदै हुनुहुन्छ। भारत र चीनबीचमा गतिरोध र अविश्वासको सबैभन्दा ठूलो जड भनेको सीमा विवाद नै हो। यही अविश्वासले गर्दा दुवै देशले आफ्नो ऊर्जा व्यावहारिक सहयोग र सम्बन्ध विस्तारको केन्द्रित गर्न सकेनन्। राष्ट्रपति सीको भारत भ्रमणको समयमा सीमा विवादलाई हल गर्न दुवै देशका शीर्षनेतृत्वले विशेष पहलकदमी लिन सक्ने भन्ने समाचार भारतीय मिडियाहरूले उल्लेख गरेका छन्। विवादास्पद सीमाक्षेत्रलाई सुल्झाउन गरिने कुनै पनि प्रयासले भारत र चीनबीचको सम्बन्धलाई नयाँ ढङ्गबाट विस्तार गर्ने अवसर दिन्छ। यसका साथै सीमा विवाद सुल्झाउनेबाहेक दुवै देशले आर्थिक र लगानीका क्षेत्रमा सहकार्य जारी राख्नेछन्।

नेपालको आर्थिक विकासको कार्यदिशा राष्ट्रपति सीको भ्रमणका क्रममा पनि मूल एजेन्डा बन्ने निश्चित छ। सन् २०१९ मा भएको बीआरआईको दोस्रो सम्मेलनपछि अभेद्य हिमालय शृङ्खला पार गर्दै चीन र नेपालबीच अन्तरदेशीय रेल्वे सञ्जाल विस्तार गर्ने योजना बनेको छ। साथै प्रधानमन्त्री केंपी शर्मा आंलीको दोस्रो चीन भ्रमणपछि जारी संयुक्त प्रेस वक्तव्यमा दुवै देशका बीचमा हिमालपार बहुआयामिक कनेक्टिभिटीको कोरिडोर निर्माण गर्न दुवै देश सहमत भएको उल्लेख छ। यो कोरिडोरको निर्माण संयन्त्र र लगानी खाका पनि राष्ट्रपति सीको नेपाल भ्रमणको समयमा दुङ्गो लाग्ने प्रारम्भिक अनुमान गर्न सकिन्छ।

बहुपक्षीय रूपमा नेपालको चीनसँगको व्यापार घाटा निकै ठूलो छ। नेपालबाट चीनतर्फ गन्त्य मात्रामा निर्यात हुन्छ। यसैले गर्दा पनि नेपालको औद्योगिक विकासमा चिनियाँ लगानी आशातीत नै हो। केही समयअघि मात्र चिनियाँ लगानीमा प्रदेश नं १ को दमकमा औद्योगिक पार्क निर्माण गर्ने सहमतिमा हस्ताक्षर भएको छ। औद्योगिक पार्कजस्ता महत्त्वपूर्ण पूर्वाधारमा चिनियाँ लगानी स्वागतयोग्य कदम हो। साथै ठूला पूर्वाधार योजना, जस्तै : विद्युत् उत्पादन आदिको क्षेत्रमा समिश्रित वित्तका आधारमा चीनबाट निजी र सार्वजनिक लगानी नेपालमा भित्र्याउन चिनिया सहयोग महत्त्वपूर्ण हुनेछ। चिनियाँ टेकेदारहरू नेपाली ऊर्जा क्षेत्रको टेक्का व्यवस्थापनमा सक्रिय भए पनि लगानीकर्ताका रूपमा उनीहरूको चासो निकै कम छ।

चीनले वार्षिक एक अर्ब चिनियाँ युआन नेपाललाई सहयोग गर्छ। सो रकम नेपालमा गणतन्त्र स्थापना हुनभन्दा अघि निकै कम थियो। नेपालको चीनतर्फको व्यापार घाटा ठूलो भएको र चिनियाँ अर्थतन्त्र र मुद्रा दुवै

बलिया भएकोले वार्षिक अनुदान रकम कम्तीमा दोब्बरले वृद्धि हुनुपर्छ। यसरी वार्षिक रूपमा चीनले प्रदान गर्ने अनुदान रकम एउटै ङालोमा राखेर दुईपक्षीय निर्णयका आधारमा लगानी गर्न सकिन्छ।

चिनियाँ राष्ट्रपतिको नेपाल भ्रमणमा नेपाली जनताले तीव्र चासो र उत्सुकतासाथ नियाल्ने विषय भनेको चिनियाँ रेल्वेको काठमाडौँसम्मको विस्तार पनि हो। नेपालको भारतसँगको एकापक्षीय निर्भरता, त्यसले समय-समयमा निम्त्याउने अनर्पक्षित हस्तक्षेपको दीर्घकालीन समाधान र नेपालको उत्पादन लागतमा कमी गर्नका लागि पनि यो योजना महत्त्वपूर्ण छ। यो रेलमार्ग निर्माणका लागि ठूलो धनराशि र समयको आवश्यकता छ। पूर्ण चिनियाँ अनुदानमा यो परियोजना निर्माण हुनुपर्छ भन्ने नेपाली मान्यता भए पनि आवश्यक परेमा नेपालले पनि कुल परियोजना १० देखि १५ प्रतिशतमा नबढ्नेगरी लगानी गर्न तयार हुनुपर्छ। दीर्घकालीन महत्त्व र एक दशक समय लाग्ने परियोजनामा वार्षिक आठ देखि १० अर्ब नेपाली रुपियाँ लगानी गर्नका लागि नेपाल सक्षम छ।

चिनियाँ राष्ट्रपतिको नेपाल भ्रमणका बारेमा विश्वव्यापी चासो छ। त्यसैले सामरिक महत्त्वाकाङ्क्ष छैन। र, नेपालको एकमात्र कार्यदिशा भनेको दुवै निकट छिमेकीहरूसँग आर्थिक विकासका लागि सम्बन्ध विस्तार गर्नु र ‘कनेक्टिभिटी’का सम्भवप्राप्य उपायहरू अवलम्बन गर्नु हो।

(लेखक अर्थ-राजनीतिक विश्लेष हुनुहुन्छ)

द्विदेशीयसम्बन्धमा कोशेढुङ्गा

निर्मलकुमार आचार्य

चिनियाँ राष्ट्रपति सी चिनफिङको बहुप्रतीक्षित आसन्न नेपाल भ्रमणले दुई देशबीच बहुआयामिक सम्बन्धमा कोशेढुङ्गा ठड्याउने विश्वास लिइएको छ।

चिनियाँ राष्ट्रपतिको नेपाल भ्रमण २३ वर्षको अन्तरालमा हुन लागेको हो। यसअघि तत्कालीन चिनियाँ राष्ट्रपति जियाङ जेमिनले सन् १९९६ डिसेम्बर ४ मा नेपाल भ्रमण गर्नुभएको थियो। चिनियाँ राष्ट्रपतिको सम्भावित नेपाल भ्रमणबारे बेलाबखत चर्चा, परिचर्चा भए पनि सार्थकता पाउन सकेको थिएन। तीन वर्षअघि भारतको गोवामा आयोजित दुईदिने ‘ब्रिक्स’ सम्मेलनका वखत राष्ट्रपति सी चिनफिङद्वारा हुन सक्ने भनिएको नेपाल भ्रमण केवल सम्भावनामै टर्न पुगेको थियो। त्यतिखेर उहाँले कम्बोडिया र बङ्गलादेशको औपचारिक भ्रमण गर्नुभयो। राष्ट्रपति सीको दोस्रो कार्यकालमा नेपाल भ्रमणको निश्चितताले नवीन आशा सञ्चार गराएको छ।

चिनियाँ राष्ट्रपति सीको नेपाल भ्रमण नेपालका लागि दूरगामी महत्त्वको ठहरिनेमा शङ्का छैन।

चीनकै लागि पनि यसले अर्थपूर्ण भूमिका ओगट्नेछ। नेपाल-चीनबीच बढ्दो सम्बन्धप्रति अप्रत्यक्षतः असन्तुष्ट रहँदै आएको भारत पनि यतिखेर बिचिकने अवस्था छैन। जहाँसम्म, चीनका विरुद्ध ‘इन्डिया कार्ड’ र भारतका विरुद्ध ‘चाइना कार्ड’ प्रयोग गर्ने कुरो छ, त्यसको म्याद खुरिक्सकेको अनुभूति विभिन्न पक्षले प्रस्ट्र याइसकेका छन्। भूमण्डलीकरणको आजको दुनियाँमा कोहीविरुद्ध कसैलाई कार्ड बनाउने नीतिभन्दा पनि सबैसित हातेमालो गरेर अघि लम्कने नीतिमात्र सर्वथा वाञ्छनीय बनेको छ।‘दुई दुङ्गाबीचको तरल’को संवेदनशीलताबाट अनभिज्ञ कोही छैन। त्यसैले छिमेकी दुवै देशप्रति समदूरीको भावना राखिँदै आएको हो। पछिल्ला कालखण्डमा समदूरीको सद्ग्रा समनिकटता बढाउनुपर्ने धारणा जुन किसिमले वृद्धि हुँदै गएको छ, त्यसको अपरिहार्यता बढ्दो छ। यस्ता अनेक कारण छन्, जसले चीनसित नजिकिँदै गएको नेपालका कारण भारतले भर्त्तिकनुपर्ने स्थिति छैन।

इतिहासको कालखण्डमा त्यस्ता दिन पनि नआएका होइनन्, जतिखेर नेपालका नयाँ प्रधानमन्त्रीको छिमेक भ्रमणमा पहिलो भारत हुन्छ कि चीन ? भन्नेतिर समेत गहिरो चासो एवम् शङ्का रहने गर्थ्यो। चीनसितको व्यापार होस् पारहनकै विषय किन नहोस्, भारतको कर्क नजर नपर्नेको हुँदैनथ्यो। नेपालको राजनीतिमा २०७२ सालको भूकम्पले दलबीच सहकार्य गराई संविधान ल्याउन भूमिका खेलेभै संविधान आएपछि भारतको क्षुब्धताले नेपाललाई चीनसित हवातै नजिक्याइदिएको यथार्थ पनि अकाट्य छ। व्यापार, पारवहनलागतका विषयमा नेपाल-चीनबीच भएका पछिल्ला सम्झौताले पूर्णतः भारतमा निर्भर नेपाललाई नयाँ क्षितिज दिएको छ भने तेस्रो मुलुकसित व्यापार विस्तार गर्न जलमार्गसमेत उपलब्ध भएको छ। ‘बेल्ट एन्ड रोड इनिशियटिभ’ (बीआरआई)सँगको आवद्धता (२०१७ मे १२)ले नेपालका हकमा विभिन्न स्वर्णिम द्वार उघारेकामा दुईमत छैन तर यति हुँदाहुँदै पनि चीनसितको सामयिको अर्थ कसैविरुद्ध लक्षित नरहेको वास्तविकता पनि उतिकै छलङ्गै छ।

स्वयम् भारत आज चीनसित अटुट सम्बन्ध गाँस्दै अघि बढ्न खोज्रहेको वस्तुस्थिति छ। चीमालगायत कतिपय मुद्दा विद्यमान रहे पनि आर्थिक मामिलाको अन्तरनिर्भरताले चीन तथा भारतबीचको दूरी घटाउँदै लगेको छ। गुजरातको मुख्यमन्त्री हुँदादेखि नै भारतका प्रधानमन्त्री नरेंद्र मोदीले चिनियाँ लगानी भित्र्याउन र सम्बन्ध बढाउन गरेको भूमिका पछिल्ला समयमा भन्नु तीव्र बनेको छ। ‘डोक्त्रामा’ प्रकरणले चिस्याएको वातावरणलाई न्याने पार्न पोहोर्नेको ‘उहान वार्ता’ सार्थक बनेको थियो भने अहिलेको ‘मामल्लापुरम वार्ता’ फलदायी हुने अपेक्षा दुवैतिर छ। छिमेकीका नाताले दुवैको भलाइमा नेपालको भलाइ अन्तरनिहित रहेको सत्यबाट पनि विरले अविदित होलान् !

एग्रेको मङ्गलबार जनवादी गणतन्त्र चीन स्थापनाको ७० औँ वार्षिकोत्सव भष्यतावश मनाइएपछि आजदेखि हुन लागेको चिनियाँ राष्ट्रपतिको पहिलो दक्षिण एसियाली मुलुकको यात्रालाई बाँकी दुनियाँले पनि अभिरुचिसाथ हेरिरहेको छ। यस भ्रमणबाट दुईपक्षीय तथा क्षेत्रीय सम्बन्ध सुदृढताका साथै अन्तरसम्पर्क सञ्जाल विस्तार एवम् वैश्विक एवम् क्षेत्रकै शान्ति तथा स्थिरताका गहिरो प्रभाव पर्ने विश्वास लिइएको छ। चीन तथा भारतबीचको सुमधुर सन्निकटताको सुगन्धव दुवैको आभन्न छिमेकी नेपालमाथि पर्नु स्वाभाविक हो। यस अर्थमा पनि चिनियाँ राष्ट्रपति सीको औपचारिक नेपाल भ्रमण न केवल ऐतिहासिक अपितु उच्च मूल्याङ्कनको पक्ष बनेको छ।

चिनियाँ राष्ट्रपति सीको महत्त्वाकाङ्क्षी अभियान बेल्ट एन्ड रोड इनिशियटिभ (बीआरआई) ले विकास, निर्माण र लाभमा

चिनियाँ राष्ट्रपतिको नेपाल भ्रमणमा नेपाली जनताले तीव्र चासो र उत्सुकतासाथ नियाल्ने विषय भनेको चिनियाँ रेल्वेको काठमाडौँसम्मको विस्तार पनि हो।

अवलम्बन गर्‍यो। विशाल हिमशृङ्खलाका कारणले चीनसँगको आर्थिक सम्बन्ध भारतको तुलनामा पातलो छ। तर, विभिन्न समयमा अघोषित नाकाबन्दी खेपेको नेपालले चीनसँगको सम्बन्ध विस्तारलाई भूगोलको यो समस्यालाई सामना गर्न उपायका रूपमा पनि बुझेको छ। यसो भन्दै गर्दा भारतीय मिडिया र विश्लेषकहरू नेपालले भारतविरुद्ध चिनियाँ कार्ड प्रयोग गर्न खोजेका ठान्छन्। साधन र स्रोतमा दुवै छिमेकीभन्दा निकै कमजोर नेपालले दुई विशाल छिमेकीविरुद्धमा खेल्ने सामर्थ्य राख्छ भन्ने ठान्नु आफैँमा अतिरञ्जना हो।

राष्ट्रपति सीको नेपाल भ्रमणलाई चीनको वृहत्तर दक्षिण एसिया नीतिको कडीका रूपमा बुझ्न जरुरी छ। यो हप्ताको सुरुमा दक्षिण एसियामा चीननग्न सबैभन्दा गहिरो सामरिक सम्बन्ध भएको पाकिस्तानका प्रधानमन्त्री चीनको भ्रमणमा हुनुहुन्थ्यो। साथै, नेपाल भ्रमणभन्दा अगाडि राष्ट्रपति सी भारतीय प्रधानमन्त्री नरेंद्र मोदीसँग अनौपचारिक शिखर वार्तामा सहभागी हुन आज भारत जाँदै हुनुहुन्छ।

चीन र भारतबीचको सम्बन्धमा क्रमिक रूपमा सुधार हुँदै जाने प्रवृत्ति देखापर्येको छ। सन् २०१७ मा दोक्लाममा दुवै देशका सेनाबीचमा भएको गतिरोध अन्त्यपछि दुवै देशले रणनीतिक विश्वास स्थापना गर्नुपर्ने तीव्र महसुस

भारतको पूर्वाधार विकास र निर्यातमुखी उद्योगको विस्तारमा चिनियाँ पुँजीले ठूलो भूमिका खेल्न सक्छ भन्ने भारतीय मान्यता छ। तर चीनबाट भारतमा गरिने लगानीका प्रयासलाई भारत आफ्नो अनुकूल बनाउन चाहन्छ। चीनले भारतलाई आफ्नो संविधानमा समेत समावेश भएको ‘बेल्ट एण्ड रोड’का बारेमा आश्वस्त पार्ने प्रयास गर्नेछ। भारतले पनि आफ्नो परराष्ट्र नीति चीनका विरुद्धमा मोर्चाबन्दी नभएको बारेमा विश्वास दिलाउने प्रयत्न गर्नेछ।

यसरी दुवै विशाल छिमेकीका बीचमा बाक्लिँदो संवाद र सहकार्यले दक्षिण एसिया र विशेषगरी नेपालमा नयाँ वातावरण निर्माण गर्छ। यो अवस्था नेपालको आर्थिक विकासका लागि महत्त्वपूर्ण मानिएको अनुकूल छिमेक सम्बन्ध निर्माणमा पनि पर्ने निश्चित छ। हुन त भारत-चीनबीचको सम्बन्ध सुधार भएमा नेपालले पाउनेभन्दा गुमाउने नै बढी हुन्छ भन्ने मान्यता केही नेपाली विश्लेषकहरू राख्छन्। भू-राजनीतिको पुरातनवादी सोचले प्रस्त यी विश्लेषकहरू भौगोलिक निकटताका आधारमा आर्थिक विकासका लागि सहकार्य सम्भव छ भन्ने विषयमा अनभिज्ञभैँ लाग्छ। नेपालको कुनै पनि सामरिक महत्त्वाकाङ्क्ष छैन। र, नेपालको एकमात्र कार्यदिशा भनेको दुवै निकट छिमेकीहरूसँग आर्थिक विकासका लागि सम्बन्ध विस्तार गर्नु र ‘कनेक्टिभिटी’का सम्भवप्राप्य उपायहरू अवलम्बन गर्नु हो।

राष्ट्रपति सीको भ्रमणामा साभाा स्वार्थ

मिठाराम विश्वकर्मा

चिनियाँ राष्ट्रपति सी चिनफिङको आसन्न नेपाल भ्रमणको सन्दर्भ छ। यस प्रसङ्गामा चीनको हबे युनिभर्सिटी अफ इकोनोमिक्स एन्ड बिजनेसका सहप्राध्यापक सुविनले सन् २०१७ मा काठमाडौँमा आयोजित “वन बेल्ट वन रोड” (ओबीओआर) सम्मेलनमा भन्नुभएका कुरा स्मरण गर्दा सान्दर्भिक होला। उहाँले नेपालले आफ्नो अर्थतन्त्रलाई ओबीओआरसँग जोडेर फाइदा लिन सक्छ भन्दै रेल र सडक मार्गसहितको कागाँ सेवाको सुरुवात सान्जाओ र वान्जाओबाट

सुरु गरिसकेको बताउनुभएको थियो। साथै बेइजिङ-ल्हासाबीचमा पर्ने सिजाजुङ सहरबाट रेलरोड कागाँ सुरु गर्ने पहल गरिसकिएको बताउनुभएको थियो।

रेलमार्ग नवनेसम्म चीनबाट नेपालले खास लाभ लिन नसक्ने भएकाले ओबीओआरको फ्रेमवर्कमा नेपाल प्रवेश गर्न आवश्यक रहेको उहाँको धारणा थियो। सुविनको भनाइ थियो- चीनको रूचि नेपालमा रेल, दुतमार्ग र काठमाडौँमा मेट्रोरेल बनाउने हो। यसका लागि न्यूनतम ब्याजमा रकम लगाउने हो। यी खर्चिला परियोजना भए पनि नेपालको समृद्धिका लागि चीन तयार छ। यद्यपि, यसबाट चीनलाई कुनै आर्थिक लाभ छैन र पनि नेपालमा चीन लगानी गर्न तयार छ। नेपालको अर्थतन्त्र उकास्न साभाा समभकारी बनाए केही वर्षभित्र नेपाल दक्षिण एसियाको स्वीटजरल्यान्ड बन्न सक्छ। यसका लागि भारत र चीन मिलेर नेपाली जनताका लागि शान्ति र समृद्धि ल्याउन आवश्यक छ।

उहाँले त्यतिबेला दुःखेसो पोख्नुभएको थियो, ‘भारतले पाँचवटा रेल्वे लिंक बनाउन सहमति भएको बेला चीनले एउटामा मात्र सहमति पाएको छ। यसलाई पूरा गर्न चिनियाँ दुई कम्पनीले मोटो रकम खर्च गरेर सम्भाव्यता पूरा गरिसकेका छन्। हामीले नेपाललाई जब सहयोग गर्न चाहन्छौँ, कुरा मन्त्रालयमा पुग्छ तब बजेट छैन भनेर टार्ने काम हुन्छ। किन यस्तो हुन्छ ? हामीलाई अचम्म लाग्छ।’

यसैगरी, उहाँले चीनले नेपालमा पर्यटन विकास गर्न चाहँदा हवाई सेवाको समस्या, चीनको तेन्जिङ बन्दरगाह नेपालले भरपूर मात्रामा प्रयोग नगरेकोलागतका विषयमा पनि नेपालको तत्परताबारे प्रश्न उठाउनुभएको थियो।

अहिले राष्ट्रपति सी नेपाल आउने कुराले प्रमुख चर्चा पाएको छ। तर, प्रतिपक्षी नेपाली काँग्रेस सी आउने कुरामा केही नकारात्मक रूपमा प्रस्तुत भएको पाइन्छ, जुन

राष्ट्रपति सीको नेपाल भ्रमण दलगत स्वार्थमा हुनेछ भन्ने विश्वास लाग्दैन। सीको नेपाल भ्रमण हामी सबैले साभाा स्वार्थका रूपमा लिनुपर्छ।

आवश्यक होइन। सी नेपाल आउने कुराले किन टाउको दुखेको हो, अचम्म लाग्छ। भारत-चीनबीच एसियाको मामिलामा सकारात्मक साभाा धारणा बनिस्केको अवस्थामा अब कसलाई खुसी पार्नु छ ? सहप्राध्यापक सुविनले आफ्नो शान्ति र समृद्धि भारत र चीनको साभाा

दायित्व हो भनिसकेको अवस्थामा कसैले टाउको नदुखाए हुन्छ। चीनका जिम्मेवार व्यक्तिले हावादारी भाषण गर्दैनन्। हामीले यसलाई अर्थ लगाइहाल्ने हो भने चीनमा एकात्मक शासनको संज्ञा दिइहाल्नेछौँ। किनकि हामी धेरै ‘प्रजातन्त्रवादी’ बनिसकेका छौँ। हेक्का राख्नुपर्छ, नजिकैको छिमेकी देश र कूटनीतिक महत्त्व राख्ने चिनियाँ राष्ट्रपतिको नेपाल भ्रमण नेपाली काँग्रेसका लागि पनि महत्त्वपूर्ण छ। जननिर्वाचित प्रधानमन्त्री वीपी कोइरालाको चीन भ्रमण र चिनियाँ नेता माओ त्से तुङसँग भएको सौहार्दपूर्ण कुराको सम्झना गर्नु आवश्यक छ।

नेपालको चीनसँगको निकटता बढ्नुपर्छ। आज विश्ववजारमा बलियो पहुँच राखेको चीनको व्यापार सम्बन्धले नेपालमा पनि महत्त्व राख्छ। नेपालले चीनलाई व्यापारिक ट्राइजन्ट बनाइदेऊ भन्न लाज मान्नुपर्दैन। किनभने अमेरिकाजस्तो देश चीनको विश्वव्यापार अगाडि लत्रेको अवस्था छ। कुनै बहुराष्ट्रिय उत्पादन केन्द्र नेपालमा बनाइदेऊ भन्न हामीले कुनै किसिमको हीनताबोध राख्नुपर्दैन। चीनको तेन्जिङ बन्दरगाह प्रयोग गर्दा सहुलियत देऊ भन्दा पनि लाज मान्नुपर्दैन, यसमा समृद्धिशाली चीनलाई सहमत गराउनुपर्छ। सम्भवतः चीनले यस कुरालाई अस्वीकार गर्ने छैन। नेपालका युवा शक्ति विदेश पलायन हुनबाट जोगाउन भारत र चीनबाट रोजगारी सिर्जना गराउन सहयोग लिनेपर्छ। उनीहरूसँग

साम्भेदारीको भावनासाथ ‘कनेक्टिभिटी’ (सम्पर्क सञ्जाल विस्तार) मा जोड दिएको छ। १५० भन्दा बढी देश तथा अन्तर्राष्ट्रिय संस्था आवद्ध भइसकेको ‘बीआरआई’मा दक्षिण एसियाली देशमध्ये भारत र भुटानमात्रै अछुती छन्। यही अभियानअन्तर्गत नेपालमा विविध पूर्वाधार निर्माणको सपना साँगलिएको छ। खासगरी सिंगात्से हुँदै केरूङ पुग्ने रेलमार्ग काठमाडौँ-पोखरा-लुम्बिनीसम्म जोडिन सके नेपालको कायापालट हुनेमा दुईमत छैन। दुई देशमाभ जलस्रोतको विकास, विद्युत् प्रसारण लाइन, सडक आदि निर्माणका पक्ष पनि छन्।

बढ्दो चीन-भारत सम्बन्धले भारत पनि ‘बीआरआई’ सम्बद्ध राष्ट्र हुने लक्षण देखाएको छ। ‘चीन पाकिस्तान आर्थिक करिडोर’प्रति मात्र भारत असन्तुष्ट रहेको सन्दर्भमा अड्को मेट्ने वैकल्पिक उपायको खोजी ढिलो-चाँडो अवश्य हुनेछ। यसो भएमा नेपाल, चीन तथा भारत त्रिदेशीय सम्पर्क सञ्जालमा त जोडिनेछन् नै नेपालले दुई ठूला मुलुकबाट अधिक लाभ हासिल गर्न पाउनेछ। चीनका निम्ति भारत ठूलो बजार हो भने भारतका लागि पनि चीनको आर्थिक महत्त्व कम छैन। इतिहास फट्टाउँँदा चिनियाँ (तिब्बती) राजा सङ्चङ गम्पोका पालामा नेपालसित सम्झौता भई भारतको वनाएस, पट्नादेखि जनकपुर, सिन्धुली, रामेछाप र दोलखा हुँदै लामाबगरबाट पेकिङसम्म र बेगुम्मा, नुवाकोट हुँदै केरूङबाट युरोपसम्म पुग्ने सिल्करोडबाट व्यापार प्रारम्भ भएको थियो। उही सिल्क रोडको नयाँ अवतारका रूपमा ल्याइएको ‘बीआरआई’मा भारत संलग्न भएका खण्डमा स्वतः नै यसले दूरगामी यात्रा तय गर्नेछ।

नेपालका हकमा चीनले सँदैव विश्वासिलो, भरोसालाग्दो र सहयोगी राष्ट्रको भूमिका खेल्दै आएको छ भने नेपालले पनि मित्रतामा दाग लाग्न दायीको छैन। नेपाल-चीन सम्बन्धलाई चिनियाँ राष्ट्रपति सीले ‘ओठ र दाँत’को संज्ञा दिनुका पछाडि यही कारण हुन सक्छ। पहाड र खोलापालाले माथै होइन, तन र मनले पनि दुवै देश जोडिएका छन्। भोपाया चीनको सहयोगमा निर्माणधीन दक्षिण एसियाकै सबभन्दा ठूलो आधुनिक औद्योगिक पार्कले २१औँ शताब्दीको मैत्रीयात्राको सुदूर स्वरूप भत्काएको छ।

सम्बन्धको इतिहास खोतल्दै जाँदा पौराणिककालसम्मै पुगिन्छ। भगवान् पशुपतिनाथको निवासस्थल मानिने कैलाश (खाङ रिम्पोछे), मानसरोवर तथा कैलाश पर्वतबाट निःसृत सिन्धु, सतलज, ब्रह्मपुत्र

नेपालका हकमा चीनले सदैव विश्वासिलो, भरोसालाग्दो र सहयोगी राष्ट्रको भूमिका खेल्दै आएको छ भने नेपालले पनि मित्रतामा दाग लाग्न दिएको छैन। नेपाल-चीन सम्बन्धलाई चिनियाँ राष्ट्रपति सीले ‘ओठ र दाँत’को संज्ञा दिनुका पछाडि यही कारण हुन सक्छ।

(यालुङ ज्याङबो) र कर्णाली नदीको पावन अवस्थितिले पवित्र पाशुपत राष्ट्रलाई पौराणिककालदेखि चीनसित नजिकव्यापको देखिन्छ भने बुद्धजन्मस्थल लुम्बिनीको अतुलनीय महिमाले नेपालप्रतिको चिनियाँ मनोभाव अद्वितीय बनाएको छ। यही पृष्ठभूमिमा मञ्जुश्री, चिनियाँयात्री ह्वेन साङ, फाइहान, नेपाली धर्मचारक बुद्धभट्ट, राजा सङ्चङ गम्पो, भृकुटी (हर्षित तारागोचा), राष्ट्रिय विभूति बलबाहु (अरनिको) लगायत अनेक नेपाली तथा चिनियाँ नागरिकले सम्बन्ध विस्तारमा स्तुत्य भूमिका खेलेका छन्।

आधुनिक इतिहासको पन्नामा पनि प्रस्तावना विन्दुदेखि नै द्विदेशीय साठो उत्तरोत्तर प्राप्तिपश्मा छ। सन् १९४९ अक्टोबर १ तारिखमा जनवादी गणतन्त्र चीन स्थापना भएपछि सन् १९४५ अगस्त एकमा दौत्यसम्बन्ध कायम भएको हो भने सन् १९५६ अक्टोबरमा द्विदेशीय सम्झौता भएपछि चीन नेपालको मुख्य विकास साभेदार, सहयोगी राष्ट्रका रूपमा रहेको छ। चिनियाँ नेता माओ त्से तुङले बढाउनुभएको मित्रताका हातलाई नेता देङ सियाओ पिङ हुँदै पछिल्ला कालखण्डमा उच्च सम्मान हुँदै आएको छ। दुई देशबीच कायम स्थिर, सम्झौताले आपसी विश्वास दहो बनाएको छ। भन्दाै छ दशकअघि सन् १९६० मा पहिलोपटक कोदारी राजमार्गबाट जोडिएका दुई देश आज अनेक नाका उधानक्रममा छन्। हवाई, रेल र सडक सञ्जाल विस्तारका लागि यत्न बढेका छन्। नेपालमा जुनसुकै राजनीतिक प्रणाली होस् वा जेकोहीको सरकार होस्, आन्तरिक मामिलापट्टि ध्यान नदिएर केवल छिमेकी सहयोगी राष्ट्रका रूपमा चीन रहेको छ। नेपालको शान्ति क्षेत्रको प्रस्तावमा तुरुन्तै समर्थन गर्ने राष्ट्र चीन हुनु दिग्विछताको परिचायक हो। विकास, निर्माण, शान्ति र स्थिरताका दिशामा सहयोगी चीनले प्राकृतिक विपत्तिका घडीमा मलम लगाउँदै आएको छ।

राष्ट्रपति सीको नेपाल भ्रमणले बहुआयाम समेटेको छ। चिनियाँ राष्ट्रपति सीको नेपाल भ्रमण हुनुमाथै पनि आफैमा एउटा वृहत सफलताको द्योतक हो। यसले नेपाल र चीनबीच रहँदै आएको परम्परागत सम्बन्धलाई भन्नु बलियो बनाउनुका साथै समुञ्जल भविष्यका लागि अपूर्व किरणसमेत छन् विश्वास लिइएको छ।

(लेखक गोरखापत्रका पूर्व प्रधानसम्पादक हुनुहुन्छ।)

विभिन्न परियोजना मार्गनेर्ने हुन्छ। चीनको “वन बेल्ट वन रोड” परियोजनामा नेपाल सहभागी हुँदा नेपाललाई बेकाइदा छैन। यो अवधारणाले नेपालबाट युरोपसम्म बसबाट यात्रा गर्न सकिने अवस्था सिर्जना गर्ने हो।

राष्ट्रपति सीको नेपाल भ्रमण दलगत स्वार्थमा हुनेछ भन्ने विश्वास लाग्दैन। सिको नेपाल भ्रमण हामी सबैले साभाा स्वार्थका रूपमा लिनुपर्छ। नेपाली काँग्रेससँग जोडिएको कार्यकर्ताको हैसियत मनुर्दा नेपाली काँग्रेसबाट सी र चीनका विषयमा नकारात्मक टिप्पणी गरिनुहुँदैन। हाम्रो सबै देशसँग मित्रवत् सहिष्णुता छ, तैपनि चीन र भारतलाई नेपालका लागि अफ बढी महत्त्वपूर्ण रूपमा हेरिनुपर्ने भौगोलिक कारण छ। नेपालको समृद्धि, सबैको समान चाहना र एकतामा मात्र सम्भव छ, एक्लाएक्लै सम्भव देख्नु हुट्टिदुर्घाउले खुट्टाले आकास थाम्छु भन्नुजस्तै हो।

नेपाल र चीनको सम्बन्ध भावनात्मक रूपमा पुरानो हो। अफ भन्नुर्दा नेपाली काँग्रेस र चीनबीचको सम्बन्ध पुरानो र सकारात्मक रूपमा हिजो पनि अगाडि बढेको थियो र आज पनि यथावत् छ। यो कुरा नेपाली काँग्रेसले बिर्सेको छैन र बिर्सिने प्रयत्न पनि गर्दैन। यदि कसैले राष्ट्रपति सीका विषयमा नकारात्मक टिप्पणी गर्छ भने त्यो व्यक्तिगत होला, नेपाली काँग्रेसको हुन सक्दैन।

(लेखक पूर्वसदस्य हुनुहुन्छ।)

अष्ट्रेलियाको भ्रमणमा रहनुभएका नेदरल्याण्डका प्रधानमन्त्री मार्क रुटेलाई स्वागत गरिदै ।

तस्बिर : रासस एएफपी

टर्कीद्वारा सिरियामा कुर्दिश बलविरुद्ध भीषण स्थल आक्रमण

■ रासस /एएफपी

रस अल आइन, सिरिया, असोज २३ गते। उत्तरपूर्वी सिरियामा कुर्दिश लडाकुको नियन्त्रणमा रहेको इलाकामा टर्कीका सुरक्षाबलले भीषण स्थल आक्रमण गरेका छन् ।

टर्कीले उत्तरी सिरियामा हवाई हमला गरेको केही घण्टापछि स्थल आक्रमण सुरु गरेको छ । टर्कीका राष्ट्रपति रसेप तायिप एर्दोगानले यस सैन्य कारवाहीको उद्देश्य त्यहाँबाट कुर्द लडाकुलाई हटाएर सिरियाली शरणार्थीका लागि सुरक्षित क्षेत्र निर्माण गर्नु रहेको बताउनुभएको छ ।

राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले उत्तरी सिरियाबाट आफ्नो फौज फिर्ता गरेको केही दिनमै टर्कीले कुर्द क्षेत्रमा हमला गरेको छ । अमेरिकाको उक्त कदमले टर्कीलाई आक्रमण गर्न वाटो खुलेको बताइएको छ । राष्ट्रपति रसेप तायिप एर्दोगानले बुधवार दिवटरमा आक्रमण सुरु गर्ने घोषणा गरेको लगत्तै कुर्द स्थान लक्षित गर्दै हवाई र त्यसपछि स्थल आक्रमण भएको थियो । यस आक्रमणको

कारण हजारौँ सर्वसाधारण आफ्नो घर छाडेर भाग्न बाध्य भएका छन् ।

बुधवार टर्कीको सेनाले सीमा क्षेत्रमा रहेका केँयँ सिरियाली नगरमा हवाई हमला तथा

राष्ट्रपति रसेप तायिप एर्दोगानले बुधवार दिवटरमा आक्रमण सुरु गर्ने घोषणा गरेको लगत्तै कुर्द स्थान लक्षित गर्दै हवाई र त्यसपछि स्थल आक्रमण भएको थियो ।

गोलाबारी गरेका थिए । बुधवार अघेर टर्कीको फौजले तल अव्याद नगरमा स्थल आक्रमण गरेको छ । सो नगर कुर्द समूह वाइपीजीको नियन्त्रणमा थियो । ब्रिटिस विदेशमन्त्रीले टर्कीले गरेको यस हमलाप्रति गम्भीर चिन्ता प्रकट

गर्नुभएको छ । यस हमलाबाट सो क्षेत्रमा अस्थिरता हुने, मानवीय सङ्कट गहिर्ने तथा आईएसविरुद्ध मिलेका सफलता उल्टिने जोखिम उत्पन्न भएको जनाइएको छ ।

बुधवार साँभमा स्थल आक्रमण सुरु भएको टर्की रक्षा मन्त्रालयले जानकारी दिएको छ । टर्कीले सुरु गरेको कारवाहीमा जतिसक्दो मानवीय रूपमा सञ्चालन भएन भने देशको अर्थतन्त्रलाई ठूलो असर पर्ने अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले चेतावनी दिनु भएको छ ।

यसबीच लामो समयदेखि राष्ट्रपति ट्रम्पका कट्टर समर्थक रहँदै आउनुभएका रिपब्लिकन नेता लिन्ड्से ग्राहमले यस मामिलामा ट्रम्पको आलोचना गर्नुभएको छ ।

सिरियाली उत्तरी प्रान्तमा शासन गरिरहेका कुर्दले टर्कीका विरुद्ध प्रतिरक्षा गर्न सिरियाली सर्वसाधारण नागरिकलाई आग्रह गरेका थिए । उनीहरूले टर्कीको आक्रमण हुनसक्ने क्षेत्रको प्रतिरक्षामा लान सर्वसाधारणलाई आग्रह गरिरहेका जानकारी दिएका थिए ।

■ रासस /एएफपी

क्विटो, असोज २३ गते। इक्वेडोरमा इन्धनको मूल्यवृद्धिको विरोधमा एक हप्ताअघिबाट सुरु भएको हिसात्मक भडप जारी रहेको छ । गत अक्टोबर १ मा राष्ट्रपति लेनिन मोरेनोले इन्धनको

प्रदर्शनको क्रममा सुरक्षाबलले गरेको कारवाहीमा करिब ३० जना घाइते भएका छन् र दर्जनौँ पक्राउ परेका छन् । बस र ट्याक्सीले क्विटो र अन्य सहरमा हडताल गरेका छन् ।

लागतलाई कम गर्दै सरकारी अनुदान अन्त्य गर्ने घोषणा गर्नुभएको थियो । जसको कारण १२३ प्रतिशतसम्म इन्धनको मूल्यवृद्धि हुने भएको थियो । यो उपाय अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोषमा सहमति भएका सुधारमध्येको एक हो । जसले इक्वेडोरलाई ४.२ अर्ब डलर कृण लिन मद्दत पुर्‍याउँछ । अक्टोबर २ मा करिब तीन सय

प्रदर्शनकारी राजधानीमा केन्द्रीय बैङ्क वाहिर जम्मा भएर विरोध प्रदर्शन गर्नुका साथै मोरेनोको राजीनामाको माग गरेका थिए ।

सरकारी मुल्यालयनजिकै रहेको क्विटोको ऐतिहासिक केन्द्रमा आदिवासी समुह, किसान, विद्यार्थी र मजदुर युनियनको प्रतिनिधित्व गर्ने

हजारौँ व्यक्तिले प्रदर्शन जारी राखेका छन् । प्रदर्शनको क्रममा सुरक्षाबलले गरेको कारवाहीमा करिब ३० जना घाइते भएका छन् र दर्जनौँ पक्राउ परेका छन् । बस र ट्याक्सीले क्विटो र अन्य सहरमा हडताल गरेका छन् । राष्ट्रपति मोरेनोले सङ्कटकालीन घोषणा गर्नुभएको छ ।

इरानद्वारा रुसका पत्रकार रिहा

■ रासस /एएफपी

मस्को, असोज २३ गते। इरानले पक्राउ परेका रुसका एक पत्रकारलाई मुक्त गरेको छ । इजरायली गुप्तचर निकायसँग सम्पर्क भएको आरोपमा ३८ वर्षीया युलिया युजिक तेहरानका गत हप्ता पक्राउ परेकी थिइन् ।

उनलाई प्रवेश आज्ञा उल्लङ्घन गरेको आरोपमा पक्राउ गरिएको इरानी सरकारका प्रवक्ताले बताउनुभएको छ तर रसियाली दूतावासले उनलाई इजरायली सुरक्षा सेवामा काम गरेको आरोप लगाएको छ ।

रसियाली विदेश मन्त्रालय र तेहरानमा रहेको रुसी दूतावासको संयुक्त प्रयासमा इरानले रुसी पत्रकार युलियालाई रिहा गर्ने निर्णय गरेको छ । दूतावासले ट्विटरमाफर्त जानकारी दिएको छ । युलिया मस्को फिर्ता हुने उडानबाट रुसी

राजधानीमा अवतरण गरेको युलियाका पूर्वपतिका रूपमा चिनिन पत्रकार बोरिस भोइडसेखोभस्की फेसबुकमा बताएका छन् ।

गिरफ्तारीको अवस्था स्पष्ट गर्न रुसले गत हप्ता इरानी राजदूतलाई बोलाएको थियो ।

युलियाले न्युजवीकको रुसी संस्करणसहित धेरै प्रकाशनका लागि काम गरिसकेकी थिइन् ।

उनले २००४ मा स्कुलमा भएको नरसंहारबाट बच्नेका साक्षीको गवाहीको आधारमा 'बेस्लान शब्दकोशसहित दुई पुस्तक लेखेकी छिन् । यस नरसंहारमा कम्तीमा ३३० व्यक्तिको ज्यान गएको थियो ।

जसमध्ये आधाभन्दा बढी बालबालिका रहेका थिए । इक्वेडोरमा इन्धनको मूल्य वृद्धिको विरोधमा एक हप्ता अघि हिसात्मक भडप भएको छ र यसले कच्चा तेलको दुई तिहाइ भाग निलम्बन गरेको छ ।

दक्षिणी अफगानिस्तानमा बम विस्फोट

■ रासस /एएनआई

हेलमाण्ड, अफगानिस्तान असोज २३ गते । देशको दक्षिणी प्रान्त हेलमाण्डमा सडक छेउमा भएको बम विस्फोटमा एक अफगान प्रहरीको मृत्यु हुनुका साथै अन्य चार व्यक्ति घाइते भएका स्थानीय स्रोतले बुधवार बताएको छ ।

हेलमाण्ड प्रान्तको गेशक जिल्लामा प्रहरीको एक कारनजिकै बम विस्फोट भएको थियो । यस विस्फोटमा एक जना प्रहरीको मृत्यु हुनुका साथै दुई प्रहरी घाइते भएका हेलमाण्ड प्रान्तको गभर्नरका प्रवक्ताले पुष्टि गर्नुभएको थियो । यस आक्रमणमा अन्य दुई सर्वसाधारण घाइते भएका छन् ।

नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी लिमिटेडको प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको

पदपूर्तिसम्बन्धी सूचना

(प्रथमपटक प्रकाशित मिति (२०७६/६/२४)

नेपाल पुनर्बीमा कम्पनीमा रिक्त प्रमुख कार्यकारी अधिकृत पद खुला प्रतियोगिताद्वारा पदपूर्ति गरिने भएकोले देहायका न्यूनतम् शैक्षिक योग्यता र अनुभव हासिल गरेका इच्छुक योग्य नेपाली नागरिकबाट यो सूचना प्रथमपटक प्रकाशित भएको मितिले कार्यालय समयमा २१ दिनभित्र यस कम्पनीको कार्यालय थापाथली, काठमाडौँमा आवेदन दिनुहुन सम्बन्धित सबैको जानकारीका लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

१. न्यूनतम शैक्षिक योग्यता, अनुभव, उमेर तथा अन्य मापदण्ड:

१.१. न्यूनतम शैक्षिक योग्यता र अनुभव: कम्पनीको विशिष्ट आवश्यकतालाई परिपूर्ति गर्ने गरी बीमा समितिबाट जारी बीमकको संस्थागत सुशासनसम्बन्धी निर्देशिका, २०७५ को परिच्छेद ५ अन्तर्गत दफा २८ मा भएको कार्यकारी प्रमुख नियुक्त गर्नुपर्ने व्यवस्थामा उल्लेख भएको देहायका योग्यता र अनुभव भएका इच्छुक योग्य नेपाली नागरिकले आवेदन दिन सक्नेछन् ।

१.१.१.बीमा, व्यवस्थापन, वित्त, लेखा, अर्थशास्त्र, वाणिज्यशास्त्र, कानून, गणित, तथ्याङ्कशास्त्र वा इन्जिनियरिङ विषयमा कम्तीमा स्नातकोत्तर वा सोसरहको उपाधि हासिल गरी कम्तीमा व्यवस्थापक तहमा बीमा क्षेत्रमा भए कम्तीमा पाँच, बैंक वा वित्तीय क्षेत्रमा भए आठ तथा दुवै क्षेत्रमा भए बीमामा एक वर्षको अनुभवसहित कम्तीमा सात वर्षको अनुभव भएका व्यक्तिको लागि ।

चार्टर्ड एकाउन्टेन्सी, व्यवस्थापन, बीमा, अर्थशास्त्र, वाणिज्यशास्त्र, तथ्याङ्कशास्त्र, लेखा, गणित, व्यापार प्रशासन वा कानून विषयमा स्नातक उपाधि हासिल गरी कम्तीमा व्यवस्थापक तहमा बीमा क्षेत्रमा भए कम्तीमा बाह्र, बैंक वा वित्तीय क्षेत्रमा भए पन्ध्र तथा दुवै क्षेत्रमा भए बीमामा एक वर्षको अनुभवसहित कम्तीमा तेह्र वर्षको अनुभव गरेका व्यक्ति ।
“व्यवस्थापक” भन्नाले कुनै सूचीकृत कम्पनी वा नेपाल सरकारको स्वामित्वमा भएको सङ्घाटित संस्थाको अधिकृत द्वितीय वा सो सरह वा सोभन्दा माथिको पदलाई सम्भन्नु पर्दछ ।

१.२. उमेर: ६५ वर्ष पूरा नभएको ।

१.३. अन्य मापदण्ड:

बीमा समितिबाट जारी बीमकको संस्थागत सुशासनसम्बन्धी निर्देशिका, २०७५ ले तोकेबमोजिम अन्य मापदण्ड पूरा भएको ।

२. आवेदन साथ पेश गर्नुपर्ने कागजात तथा विवरणहरू:

खामको बाहिर नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी लिमिटेडको प्रमुख कार्यकारी अधिकृत पदका लागि आवेदन/ व्यावसायिक योजना उल्लेख गरी छुट्टाछुट्टै सिलबन्दी दुईवटा खामसहितको निवेदन कम्पनीको कार्यालयमा दर्ता गराउनु पर्नेछ:

२.१. शैक्षिक योग्यता, अनुभव, सम्पर्क ठेगाना (इमेल, टेलिफोन, मोबाइल नम्बर, घर र कार्यालयको ठेगाना) सहितको विस्तृत वैयक्तिक विवरण (Bio-Data) को प्रत्येक पानाको अन्तमा उम्मेद्वारले दस्तखत गरी दुई प्रति पासपोर्ट साइजको फोटो समेत पेश गर्नुपर्नेछ ।

२.२. नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्र र शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र तथा अनुभव पुष्ट्याई गर्ने कागजातको प्रतिलिपि आवेदक स्वयंले प्रमाणित गरी आवेदनसाथ पेश गर्नु पर्नेछ ।

२.३. उम्मेद्वारले आफ्नो आवेदनसाथ नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी लिमिटेडसम्बन्धी पाँच हजार शब्दमा नबढ्ने गरी तयार गरिएको दुई प्रति व्यावसायिक योजना (Business Plan) र सोको Soft Copy सिलबन्दी गरी पेश गर्नु पर्नेछ ।

३. आवेदनसाथ निम्न लिखित व्यहोरा निवेदक स्वयंले प्रमाणित गरी संलग्न गर्नुपर्नेछ ।

- कुनै राजनीतिक दलको सदस्य नभएको,
- यस कम्पनीको टेक्नापट्टा वा कुनै चल अचल सम्पत्तिसम्बन्धी कारोवारमा आफैं वा आफ्नो परिवारको कुनै सदस्यको संलग्नता नभएको वा सो संस्थालाँग निजी स्वाध्द नभएको,
- आफ्नो नाममा व्यक्तित्व गेरुजु बाँकी नरहेको,
- भ्रष्टाचार, सम्पत्ति शुद्धीकरण वा नैतिक पतन देखिने फौजदारी अभियोगमा अदालतबाट कसूरदार ठहर नभएको,
- टाट नपल्टेको वा बेइमानी वा जालसाजीको आरोपमा सजाय नपाएको एवं दामासहीमा नपरेको,
- नियतबस बैंक तथा वित्तीय संस्थाको ऋण नतिरी प्रचलित कानूनबमोजिम कालोसूचीमा नपरेको,
- बीमा ऐन, २०४९ तथा बीमकको संस्थागत सुशासनसम्बन्धी निर्देशिका, २०७५ बमोजिम योग्य भएको तथा बीमा समितिबाट जारी अन्य निर्देशनअनुसार अयोग्य नरहेको । भुट्टा विवरण वा कागजात पेश गरेमा प्रचलित कानूनबमोजिम कारवाही हुनेछ ।

४. व्यावसायिक योजना पेश गर्नुपर्ने:

- व्यावसायिक योजना (Business Plan) तयार गर्दा प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको लागि तोकिएबमोजिम कार्य विवरण (TOR) समेतका आधारमा निम्न बुँदाहरू समेत समावेश हुने गरी तयार पारिएको हुनुपर्नेछ :

४.१.१. बीमा तथा पुनर्बीमा क्षेत्रको अन्तर्राष्ट्रिय तथा राष्ट्रिय परिदृश्य:

अन्तर्राष्ट्रिय बीमा तथा पुनर्बीमा परिदृश्य तथा नेपालको विद्यमान बीमा तथा पुनर्बीमा अवस्थाको विश्लेषण, नेपाल पुनर्बीमाको ऐतिहासिक पृष्ठभूमि, कम्पनीको विगत वर्षहरूको कार्यसम्पादन र वित्तीय विवरणहरूले देखाएको समग्र वित्तीय अवस्थाको विश्लेषणका आधारमा देखिएका सबल एवं दुर्बल पक्षहरू र सुधार गर्नुपर्ने क्षेत्रहरूको पहिचान । बीमा तथा पुनर्बीमा क्षेत्रको अण्डरराइटिंग, जोखिमांकन, बीमाशुल्क र पुनर्बीमाशुल्क, पुनर्बीमा, दाबी, सम्पत्तिको गुणस्तर, सञ्चालन मुनाफा र खूद मुनाफामा कम्पनीको स्थानको विश्लेषण ।

४.१.२. व्यावसायिक कार्य योजना:

कम्पनीको संस्थागत सुशासन, Digitization, आधुनिकिकरण, सम्पत्ति व्यवस्थापन, जोखिम व्यवस्थापन, उत्पादकत्व अभिवृद्धि, प्रतिस्पर्धात्मक क्षमतामा अभिवृद्धि, औद्योगिक सम्बन्ध, मानव संसाधन व्यवस्थापन, वित्त व्यवस्थापन, प्रशासकीय खर्च व्यवस्थापन र स्रोत परिचालनलागायतका क्षेत्रमा सुधार गर्नुपर्ने विषयको पहिचान तथा कम्पनीका रणनीतिक योजना (नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी लिमिटेडको प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको पदपूर्तिसम्बन्धी कार्यविधि, २०७६ को अनुसूची २) को अध्ययन तथा विश्लेषण एवं समसामयिक सुधार गर्नुपर्ने क्षेत्रको पहिचान समेतका आधारमा कम्पनीको व्यवसाय तथा मुनाफा अभिवृद्धि गर्ने समयसारिणी सहितको कार्ययोजना (Action Plan)

४.१.३. प्रक्षेपित वित्तीय विवरण:

प्रस्तावित कार्य योजनाका आधारमा आगामी चार वर्षमा पुग्न सक्ने प्रक्षेपित वित्तीय अवस्थाको विश्लेषण (Projected Financial Statement)

४.२. तोकिएको शैक्षिक योग्यता र अनुभव भएका र व्यावसायिक योजना प्रस्तुतिका लागि छनोटमा परेका आवेदकहरूले तोकिएको मिति र समयमा व्यावसायिक योजनाको प्रस्तुति गर्नुपर्नेछ ।

४.३. प्रस्तुतीकरण तथा अन्तर्वातामा सहभागी हुने उम्मेद्वारले आफ्नो शैक्षिक योग्यता, अनुभव, नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्र एवं आवेदनसाथ पेश गरेको अन्य कागजातहरूको सक्कल प्रति साथै लिई प्रस्तुतीकरण तथा अन्तर्वाताको लागि उपस्थित हुनुपर्नेछ ।

५. छनोटका आधार तथा प्रक्रिया:

यस कम्पनीको वेबसाइट www.nepalre.com.np मा राखिएको प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको छनोटसम्बन्धी कार्यविधि, २०७६ को दफा ७ मा उल्लेखित मूल्याङ्कन अङ्क भारलाई छनोटका आधार मानिनेछ । यसका लागि निम्नबमोजिमको प्रक्रिया अपनाइनेछ:

५.१. उम्मेद्वारको शैक्षिक योग्यता र पेश भएको व्यावसायिक योजनाको मूल्याङ्कनमा कम्तीमा ६० प्रतिशत अङ्क प्राप्त गर्ने उम्मेद्वारहरू मध्ये सम्भव भएसम्म पाँच जना उम्मेद्वारलाई छनोट (Short Listing) गरी व्यावसायिक कार्य योजनाको प्रस्तुतीकरण तथा अन्तर्वाताका लागि छनोट गरिनेछ ।

५.२. उपदफा (५.१) अनुसार छनोट भएका उम्मेद्वारहरू मध्ये शैक्षिक योग्यता, अनुभव, व्यावसायिक योजनाको मूल्याङ्कन र व्यावसायिक योजनाको प्रस्तुतीकरण तथा अन्तर्वाता समेतमा प्राप्त अङ्कको आधारमा उच्चतम अङ्क प्राप्त गर्ने उम्मेद्वारलाई मुख्य उम्मेद्वारको रूपमा र क्रमशः दोस्रो र तेस्रो उच्चतम अङ्क प्राप्त गर्नेलाई पहिलो र दोस्रो वैकल्पिक उम्मेद्वारको रूपमा सिफारिस गरिनेछ ।

५.३. चारवटा भन्दा कम आवेदन परेमा उक्त आवेदनलाई कार्यमै राखी म्याद सकिएको ३ कार्यदिन भित्र थप १५ दिनको म्याद दिई आवेदन दिने सूचना प्रकाशित गरिनेछ । थप भएको म्यादभित्र समेत चारवटाभन्दा बढी आवेदन प्राप्त नभएमा जति आवेदन प्राप्त भएको छ सोहीबमोजिम नै प्रक्रिया अगाडि बढाइनेछ ।

६. प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको लागि तोकिएको कार्यक्षेत्रगत सर्तहरू:

प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको कार्यक्षेत्रगत सर्तहरू (TOR) कम्पनीको प्रबन्धपत्र, नियमावली तथा बीमा समितिबाट जारी बीमकको संस्थागत सुशासनसम्बन्धी निर्देशिका, २०७५ एवं अन्य निर्देशन र सञ्चालक समितिले समयसमयमा तोकेबमोजिम हुनेछ । यससम्बन्धी विवरण कम्पनीको वेबसाइटमा उपलब्ध हुनेछ ।

७. प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको पारिश्रमिक तथा अन्य सुविधासम्बन्धी विवरण: प्रमुख कार्यकारी अधिकृतले पाउने मासिक पारिश्रमिक तथा अन्य सुविधा कम्पनीको सञ्चालक समितिले निर्धारण गरेबमोजिम हुनेछ । यससम्बन्धी विवरण कम्पनीको वेबसाइटमा उपलब्ध हुनेछ ।

८. अन्य विवरण:

नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी लिमिटेडको प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको पदपूर्तिसम्बन्धी कार्यविधि, २०७६ यस कम्पनीको वेबसाइटमा राखिएको छ । थप जानकारी आवश्यक परेमा कम्पनीमा सम्पर्क गर्न सकिनेछ ।

नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी लिमिटेड

(नेपाल सरकारको स्वामित्वमा स्थापित)

Nepal Re-Insurance Co.Ltd. (Nepal Re.)

(An-Undertaking of Nepal Government)

सेन्ट्रल विजेनरे पार्क थापाथली, काठमाडौँ, नेपाल

फोन नं. ९७७-४२१८४५८, फ्याक्स : ९७७-१-४१०१५९३

इमेल : nepalre@ntc.net.np,

वेबसाइट : www.nepalre.com.np

भाषायाम् रत्नुवा खोलादेखि माई खोलासम्म राजमार्गको उपरदेखि रहेको रत्नुमाई वृक्षारोपण आयोजनाको जङ्गल क्षेत्रमा बस्तीबाट गाईरुख चरनका लागि छोडिदिने गरिएको छ । यसले गर्दा गाईरुखमा आवतजावत गर्दा साना ठूला दुर्घटना हुने गरेका छन् । रत्नुमाई वृक्षारोपणको लगभग २० सय हेक्टर क्षेत्रफलमा वृक्षारोपण गरिंदै आएको छ । यही क्षेत्रमा मानिसले पर्याप्तवा चौपाया छोड्ने गरेका छन् । यहाँ लगभग ६० हजार भन्दा बढी छाडा चौपाया छोड्ने गरिएको छ ।

कपडा र विस्फोटक पदार्थ बरामद

बरामद गरिएका कपडाका बारेमा प्रहरी उपरीक्षक विकासराज खनालले जानकारी दिनुहुँदै ।

■ **कलैया समाचारदाता**

बारा, असोज २३ गते । जिल्ला प्रहरी कार्यालय बाराले भारतबाट तस्करी गरेर अवैध रूपमा भित्र्याइएको करिब ३४ लाख रुपियाँ बराबरको कपडा बरामद गरेको छ ।

प्रहरीले कपडा तस्करीमा संलग्न तीन जना कारोबारीलाई पनि पक्राउ गरी पत्रकार सम्मेलनमाफत सार्वजनिक गरेको छ । सिम्रौनगढ नगरपालिका-६, सानो डटवाल टोलस्थित मोजाहिर मियाँको घरमा भण्डारण गरी राखिएको ३३ लाख ९० हजार रुपियाँ बराबरको कपडा प्रहरीले बरामद गरेको हो ।

विशेष सूचनाको आधारमा प्रहरीले मियाँको घरमा छापामार्दा २२ वटा बोरामा रहेको कुर्ता सुरुवाल, बच्चाका लुगा, सर्ट, पाइन्ट, साडीलगायतका कपडा फेला परेको प्रहरी उपरीक्षक विकासराज खनालले बताउनुभयो ।

समाचार सङ्क्षेप

आमाछोरा पक्राउ

■ **सप्तरी समाचारदाता**

सप्तरी, असोज २३ गते । आफ्नै बुवाको कुटपिट गरी हत्या गरी फरार रहेका छोरा र श्रीमतीलाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ ।

सप्तरीको महादेवा गाउँपालिका-१ पकरी निवासी २३ वर्षीय नहिम पमरिया र उनका ५० वर्षीया आमा जमुनी खानुनलाई प्रहरीले बुधवार पक्राउ गरेको हो । पारिवारिक विवादका क्रममा आइतबार राति अत्यधिक मदिरा सेवन गरी आएका नहिम पमरियाले कुटपिट गर्दा ६२ वर्षीय मोहम्मद गफुर पमरियाको मृत्यु भएको थियो । मृत्यु भएपछि मृतकका कान्छा छोरा नहिम र श्रीमती जमुनी खानुन फरार भएका थिए ।

इन्चार्ज र सेक्रेटरी छुटे

■ **सर्लाही समाचारदाता**

सर्लाही । सर्लाही प्रहरीको नियन्त्रणमा रहेका नेत्रविक्रम चन्द (विप्लव) समूह महोत्तरीका इन्चार्ज र सेक्रेटरी विप्लव समूह परित्याग गर्न सर्ममा छुटेका छन् ।

विप्लव महोत्तरीका इन्चार्ज रुकबहादुर कार्की र जिल्ला सेक्रेटरी भीमबहादुर आले जिल्ला प्रशासन कार्यालय मलङ्गवामा आगामी दिनमा विप्लव समूहमा संलग्न नहुने लिखित प्रतिबद्धता जनाएपछि हिरासतमुक्त भएका हुन् । इन्चार्ज कार्कीलाई नातेदार दीपकबहादुर कार्की र सेक्रेटरी आलेलाई नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (नेकपा) सर्लाहीका अध्यक्ष रेवती पन्तको जिम्मा लगाएर छाडिएको सर्लाहीका प्रमुख जिल्ला अधिकारी मोहनबहादुर जिसीले जानकारी दिनुभयो ।

कार्की र आले दुवैलाई महोत्तरी प्रहरीले केही समयअघि महोत्तरीमै पक्राउ गरेको थियो । उनीहरू सर्लाहीमा पनि विस्फोटका घटनामा संलग्न रहेको भन्दै महोत्तरी प्रहरीले एक साताअघि मात्रै सर्लाही प्रहरीको जिम्मा लगाएको थियो ।

दुर्घटनामा एकको मृत्यु

■ **गरुडा समाचारदाता**

गरुडा । बुधवार राति भएको मोटरसाइकल दुर्घटनामा रौतहटमा एकको मृत्यु भएको छ भने अन्य दुई जना गम्भीर घाइते भएका छन् ।

मृत्यु हुनेमा रौतहटको गुजरा नगरपालिका-४, जङ्गलसहिया टोलका १७ वर्षीय सुवास चौधरी रहेका छन् । घाइते हुनेमा सोही ठाउँका १६ वर्षीय राहुल चौधरी र बाराको वारागढी-५ का १७ वर्षीय सिर्जना चौधरी रहेको प्रहरीले जनाएको छ । एउटै मोटरसाइकलमा तीनै जना सवार भई गइरहेको अवस्थामा सडक छेउको विद्युतीय स्तम्भमा टोकिएपछि सो दुर्घटना भएको थियो ।

कारोबारीले सीमावर्ती भारतीय बजारबाट कपडा खरिद गरी पाँचवटा मोटरसाइकलबाट ओसारेर मियाँको घरमा ल्याई भण्डारण गरेर राखेको अवस्थामा प्रहरीले बरामद

त्यसअघि प्रहरीले १२ लाख रुपियाँ बराबरको विस्फोटक पदार्थसहित तीन जनालाई पक्राउ गरेको छ । उनीहरूका साथबाट एउटा बलेरो जीपलाई पनि नियन्त्रणमा लिइएको छ । चाडवाडको समयमा तस्कરहरूले रातको समयमा नेपाली सीमा नजिकैको क्षेत्रमा भारतीय समान

भण्डारण गरी नेपाल भित्र्याउने गरेको छन् । यसैबीच प्रहरीले राजस्व छली अवैध रूपमा भारतबाट भित्र्याइएका दुई गाडीमा राखिएका खसी बाखासहित तीन जनालाई पक्राउ गरेको छ । यसरी ९२ वटा खसी बाखा भित्र्याइएको थियो । खसी बाखासहित मुहम्मद मकबुल र प्रमोदप्रसाद यादवलाई पक्राउ गरिएको प्रहरी उपरीक्षक खनालले जानकारी दिनुभयो ।

त्यसैगरी कलैयाबाट ४९ वटा खसी र एउटा बाखासहित कलैया उपमहानगरपालिका-९ का शेख अफजललाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । प्रहरीले तस्करीको खसी तथा बाखा ओसार प्रयोग गरिएको बा १७ च ५८६५ नम्बरको बोलरो पिकअप जिप पनि नियन्त्रणमा लिइएको छ ।

लोप हुन थाले पिङ

■ **यादबराज पुरी**

रौतहट, असोज २३ गते । दशैँमा एकपटक जमिन छिड्नुपर्छ भन्ने मान्यताअनुसार पिङ खेल्ने परम्परा भए पनि रौतहटमा रेटेपिङ र लिङ्गेपिङ लोप हुँदै गएको छ ।

दशैँ, तिहारमा मनोरञ्जनका साधनका रूपमा खेल्ने गरेका त्यस्ता पिङ बिरलै देखिने गरेका छन् । केही वर्षअघिसम्म रौतहटको विभिन्न चोक तथा टोलटोलमा देखिने रेटेपिङ त कतै पनि देखिएन तर लिङ्गेपिङ भने कतैकतै मात्र देखिएकाले मनोरञ्जनका त्यस्ता साधन लोप हुँदै गएको प्रस्ट देखिएको जिल्ला सांस्कृतिक सङ्घका पूर्वअध्यक्ष वशिष्ठ सापकाटाले बताउनुभयो ।

दशैँको आगमनसँगै टोलटोलका सङ्गीटन युवाले चन्दा सङ्कलन गरेर भए पनि लिङ्गेपिङ बनाउने चाँजोचाँजो मिलाउँथे र बनाउँथे पनि । यस वर्ष लिङ्गेपिङ बनाउनमा कसैको चासो देखिएन । जिल्लाका कुनै-कुनै स्थानमा मात्रै त्यस्तो पिङ हालेको पाइएको छ । दशैँ नजिकिँदै जाँदा जिल्लाको अधिकांश स्थानमा पिङ खेल्ने, चङ्गा उडाउने, लङ्गुरबुर्जाअर्निओखरखेल्नेप्रतिस्पर्धा नै हुने गर्थ्यो । जिल्लाको चन्द्रपुर तथा गौर नगरपालिका, समनपुर, जङ्गलसहिया, कदरियालगायतका पहाडीया समुदायको केही बस्तीमा मात्रै लिङ्गेपिङ हालेको पाइयो तर चङ्गा उडाउने, लङ्गुरबुर्जा तथा ओखर खेल्ने कार्य भने कतै देखिएन ।

विशेषगरी बाकिर्ले गएको बस्तीका कारण चोक तथा खुला क्षेत्रको अभाव, पिङका लागि आवश्यक पर्ने बाबियाको लठारे (मोटो रस्सी) एवं बँसका लिङ्गको दुर्लभताजस्ता कारणले लिङ्गे पिङ लोप हुँदै गएको युवाकुला बताउँछन् । यता मनोरञ्जनका विभिन्न आधुनिक यन्त्र तथा उपकरणको उपलब्धताले युवाकुलालाई आकर्षक गरेका कारण पनि परम्परागत लिङ्गेपिङ, रेटेपिङ, चङ्गा चेटजस्ता मनोरञ्जनका साधनप्रतिको मोह घट्दै गएकोले पनि ती परम्परागत मनोरञ्जनका साधन लोप हुँदै गएको स्थानीय ज्येष्ठ नागरिकको तर्क छ ।

छाडा चौपायाका कारण ट्राफिक व्यवस्थापनमा समस्या

■ **राष्ट्रिय समाचार समिति**

महोत्तरी, असोज २३ गते । महोत्तरी जिल्लाका नगर चोक, बजार क्षेत्र र बस्तीमा छाडा पशु चौपायाको बिगबिगी बढेको छ । जथाभावी पशु छाड्ने प्रवृत्ति बढेपछि छाडा पशुको समस्या बढेको हो । छाडा पशु कहिले किसानको खेतमा पुगेर वाली नष्ट गरि दिन्छन् त कहिले सडकमा हिँडेर यातायात अवरुद्ध पार्छन् ।

घरपालुवा गाई, सुँगुर, बाखापाठा र घोडासहितका पशु चौपाया नगर क्षेत्रका चोक, बजार र बस्ती क्षेत्रमा छाडा विचरण गराउने आम प्रचलन बढेसँगै ट्राफिक व्यवस्थापनमा ठूलो समस्या बनेको छ । बटुवा र स्थानीय पसलेलाई पनि छाडा चौपायाबाट असुरक्षा भइरहेको छ । बटुवाहरू पटक/पटक गाई, साँढे, घोडा आदि चौपायाको आक्रमणमा परेर घाइते समेत भएका छन् ।

बिहान मिरमिरे उज्यालो देखिनासाथै यस्ता पशु पाल्नेहरूले आफ्ना वस्तु फुकाएर बजार, चोकतिर लघामे गरेका छन् । चोक र बजार परिसरमा खुला

विचरण गर्ने पशुवस्तुका कारण पैदल यात्रु सबैभन्दा बढी मर्कामा पर्ने गरेका छन् । जिल्ला सदरमुकाम जले श्वरसहित सबैजसो बजार क्षेत्रका मुख्य सडक पेटौँमा सडक ढाकेर गाईवस्तु देखिनु यहाँको आम कुराजस्तै बने को सर्वसाधारणको गुनासो छ ।

“बजार, चोकतिर हिँड्दुल गर्न डरमर्दो भएको छ”, बर्दibas-१४ की गृहिणी पुनम महताे भन्नुहुन्छ, “तिस्वा सिङ भएका गाईले हानेर लडाउने हुन् कि भन्ने चिन्ता

हुन्छ ।” बर्दवासमा यिनै छाडा गाई पछ्याउने साढे दर्जनौँ सङ्ख्यामा विचरण गरिरहेका देखिन्छन् । र ाष्ट्रिय महत्त्वका दशैँ, तिहार र छठजस्ता धार्मिक चाडवाडमा बजार, सडकक्षेत्र सफा गरिनुपर्ने भए पनि छाडा पशु चौपायाले दैनिक रूपमा फाँट बढाएका सर्वसाधारणको गुनासो छ । अहिले दशैँ भरिको फोहरको डुङ्गुरमा सुँगुरले खोसेर जताततै दुर्गन्ध बढाएको देखिन्छ ।

गाईबाहेक खुला चरनमा छाडिने सुँगुरका कारण त नगर क्षेत्रका वासिन्दा आजित नै भएका छन् । एकाबिहानै ‘च्चाँ-च्चाँ’ गर्दै ५०/६० को सङ्ख्यामा आँगन/आँगन चाहर्ने सुँगुरको बिट्टा सो होरेर हैरान भएको जलेश्वर नगर क्षेत्रका गृहिणीको गुनासो छ । छाडा सुँगुरले त कतिपय दिन भान्सासम्मै पुगेर खानेकुरासमेत खाने, पोख्ने गरेर हैरान खेलाएको जलेश्वर-१ शङ्करचोक (जले श्वरनाथ महादेव मन्दिर रहेको चोक) नजीककी बासिन्दा देवतरी साह बताउनुहुन्छ ।

गाई-गाोर, बाखापाठा आँगनमै आइपुग्दा लाठो

देखाएर धपाउन सकिने भए पनि परम्परादेखि सुँगुर छुन परहेज गर्ने केही जाति समुदायको चलन छ । “बाबु पुर्खादेखि नै सुँगुर छोडएन”, जलेश्वर-२ बुद्धिजीवीचोक नजीककी गृहिणी रञ्जु बराल भन्नुहुन्छ, “हामी त यो सुँगुर आतङ्कले आजित नै भयौं ।” मुस्लिम (इस्लाम) धर्मावलम्बीको सघन बसोबास भएका बस्तीमा छाडा सुँगुरले सर्वसाधारण भने आजित भएका छन् । सुँगुर छुन नहुने धार्मिक आस्था भएका मुस्लिम बस्तीमा एकाबिहानै फोहरका डुङ्गुर उध्निदै सुँगुर पस्ने गरेका जलेश्वर-१ का महमूद आलमको गुनासो छ ।

जिल्लाका सबैजसो नगर/गाउँ क्षेत्रमा छाडा पशु चौपायाका कारण सर्वसाधारण आजित भएका छन् । व्यस्त नगरक्षेत्रमा छाडा चौपाया सडक ढाकेर गडगधम बगिरहँदा ससाना सवारी साधन चलाउन र पैदल यात्रुलाई हिँड्नसमेत सक्न पर्ने गरेको छ । “खै कसले ध्यान दिँदैनन्, यो चौपाया छाडा छोड्ने कुरा कसले नियन्त्रण गर्ने हो ?”, भइहाा नगर पालिका-५ सीतापुरबजारकी सुनैनादेवी भन्नुहुन्छ, “नगरपालिका कार्यालयका हाकिम कानमा तेल

हालेर सुत्छा छन् ।” छाडा चौपायाको जगजगी नगरक्षेत्रमा बढी देखिने गरेको छ । यो जिल्लाको पुरानो समस्या भए पनि स्थानीय तह, स्थानीय प्रहरी प्रशासन र सामाजिक सङ्घसंस्थाबाट समस्या समाधानतर्फ कुनै पहलकदमी नदेखिएको सर्वसाधारणको गुनासो छ ।

यसैबीच जिल्ला समन्वय समिति महो

त्तरीका संयोजक सुरे शप्रसाद सिंह छाडा चौपाया नियन्त्रणका लागि स्थानीय तहले नै पहलकदमी लिनुपर्ने बताउनुहुन्छ । “छाडा चौपायाका कारण हुने ट्राफिक समस्या हटाउन ट्राफिक प्रहरीको तत्परता त हुनुपर्छ”, संयोजक सिंह भन्नुहुन्छ, “तर पशु छाडा छोड्ने प्रवृत्ति निरुत्साहित गर्न स्थानीय तहले नै ठोस निर्णय गरेर निश्चित विधि अघि बढाउनुपर्छ ।” घर पालुवा पशु छाडा गर्नेलाई कारवाहीको दायरामा ल्याउन स्थानीय तहले तत्काल काम थाल्नुपर्ने संयोजक सिंहको भनाइ छ ।

छाडा चौपायाले ट्राफिक समस्या बढेसँगै फो हर थुपने र सर्वसाधारणको सुरक्षा चुनौतीसमेत बढे को गुनासो बाकिर्लेपछि जिल्लाका भइहा नगर पालिकाका प्रमुख सञ्जीवकुमार साह भन्नुहुन्छ, “छाडा चौपाया नियन्त्रणका लागि कार्यविधि बनाइने तयारीमा छु ।” “हामीले छाडा पशु नियन्त्रणका लागि निश्चित कार्यविधि बनाएर पशुधनीलाई दण्डजर बनाा गर्ने व्यवस्था गर्न लागेका छौँ”, प्रमुख साह भन्नुहुन्छ, “कार्यालय (नगरपालिका कार्यालय) कै तर्फबाट यस सम्बन्धमा गरिनुपर्ने कामबारे सघन छलफलमा छौँ, उपयुक्त निर्णय हुनेछ ।”

विद्यालय भवन अलपत्र

■ **मनोज तिमलसिना**

रौतहट, असोज २३ गते । लामो समयदेखि भोले विद्यालय बनेका भवनहरू यतिबेला अलपत्र अवस्थामा छन् ।

तत्कालीन समयमा जिल्ला शिक्षा कार्यालयसँग सम्बन्धित रहेका ती विद्यालयका भवन अहिले गाई र नागरपालिका मातहत रहेका छन् तर पनि त्यस्ता विद्यालयका भवन प्रयोगमा नआउँदा अलपत्र अवस्थामा रहेका छन् ।

छानबिनका क्रममा भोले प्रमाणित भएका विद्यालय त्यसबेला खारेजीमा परेका थिए । त्यस्ता विद्यालयका भवन प्रयोगविहीन हुँदा अलपत्र छन् । कतिपयमा भवनमा पशु बाँधिएका छन् । कतिपय विद्यालय भवनमा कतै कृषिजन्य अनाज राख्ने स्थल बनेको फत्तुआ विजयपुरका स्थानीय श्याम भुजलेले बताउनुभयो । शिक्षा विकास तथा समन्वय एकाइ, रौतहटका अनुसार जिल्लामा १२० वटा भोले विद्यालय खारेजीमा परेका थिए । उनीहरूको भौतिक संरचना अहिले बेवारिसे अवस्थामा छ । खारेजीमा परेकामध्ये वसन्तपट्टी, रामपुरखाप, विजयपुर लक्ष्मिनिया पिपरिया, गङ्गापिप्रा र समनपुरको गरी १० वटा विद्यालयलाई सञ्चालन गर्न भने तत्कालीन समयमा सर्वोच्च अदालतले आदेश जारी गरेको थियो । अन्य विद्यालय भने त्यसताका दर्ता नै खारेजी भएको थियो ।

त्यसबेला विद्यालयका नाउँमा बसैन बजेट निकासो हुँदै आएको थियो । विद्यालय व्यवस्थापन समिति अध्यक्ष र नक्कली प्रधानाध्यापक मिलेर रकम बाँडफाँट गर्ने गरिएको नेपाल शिक्षक महासङ्घ, रौतहटकाका निवर्तमान अध्यक्ष योगेन्द्र यादवले बताउनुभयो । आधा दशकअघि यहाँ भोले विद्यालयको बिगबिगी थियो । साना भूपर्डादेखि पक्की भवन बनाएर नाममात्रको विद्यालय सञ्चालनमा रहेको देखाएर जिल्ला शिक्षा कार्यालयबाट रकम कुम्प्ल्याउने शैक्षिक माफिया सक्रिय रहेका थिए ।

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगमा उजुरी परेपछि र त्यसको अनुसन्धानमा खुलेको रिपोर्टअनुसार त्यस्ता विद्यालय खारेजी र समायोजनमा गएको एकाइ प्रमुख गोकर्णज्वज कार्कीले बताउनुभयो ।

कपडाको भोला वितरण

■ **जनकपुर समाचारदाता**

जनकपुरधाम, असोज २३ गते । जनकपुरधाम उपमहानगरपालिकालेनगर क्षेत्रमा प्लास्टिक भोलाभुक्त अभियान सञ्चालन गरेको छ । स्वच्छता अभियानअन्तर्गत उपमहानगरपालिकाद्वारा दशैँभरि नगरका विभिन्न चोकमा कपडाको भोला वितरण गरिएको छ ।

जनकपुरधाम उपमहानगरपालिकाका नगर प्रमुख लालकिशोर साह नेतृत्वको टोलीले जनकपुरधामकोराममन्दिर,राजदेवीमन्दिर, जनकचोक, रामचोक, जानकी चोकलगायतका क्षेत्रमा व्यवसायीले प्रयोग गर्दै आएका प्लास्टिकको भोला लिएर कपडाको भोला वितरण गरेको हो । चाडपर्वका बेलामा प्लास्टिकको भोला बढी प्रयोग हुने गरेको र यसले वातावरण प्रदूषण गर्ने भएकाले त्यसलाई रोक्न प्रदूषणरहित भोला वितरण गरिएको जनकपुरधाम उपमहानगरपालिकाका नगर प्रमुख लालकिशोर साहले बताउनुभयो । जनकपुरधाम उपमहानगरपालिकाले सञ्चालन गरेको अभियान सराहनीय रहेको र यसले जनकपुरधाम नगर क्षेत्रको सरसफाइमा पनि टेवा पुग्ने प्रदेश २ का प्रदेश सभा सदस्य रामअशिष यादवले बताउनुभयो ।

स्थानीयवासीले नगरपालिका कार्यालयमा ल्याएर फालेको फोहोर ।

तस्विर : जनार्जन खत्री

■ **सर्लाही समाचारदाता**

सर्लाही, असोज २३ गते । बरहथवा बजारमा छ दिनदेखि फोहोर उठ्न नसक्दा दुर्गन्ध फैलिएको छ ।

बजारकोफोहोरउठाउनेहरूलेगएको शनिवारदेखि फोहोर उठाएका छैनन् । सेवा सुविधा वृद्धिको माग गर्दै उनीहरूले फोहोर उठाउन छाडेपछि जिल्लाको दक्षिण-पश्चिम भेगस्थित प्रमुख व्यापारिक केन्द्र बरहथवा बजार कुरूप बन्नुका साथै दुर्गन्ध फैलिएको छ ।

बरहथवा बजारमा १२ जना मेस्तर (फोहोर उठाउने)ले फोहोर उठाउने काम गर्दै आएका छन् । उनीहरूले दर्शै खर्च र पोसाक नपुगेको भन्दै फोहोर उठाउने काम बन्द गरेका हुन् ।

मेस्तर बिकाउ हलखोरले नगरपालिकाकाले पारिश्रमिक वृद्धि गर्ने र पेसाक उपलब्ध गराउने पटक-पटक मौखिक आश्वासन दिए पनि कार्यन्वयन नभएकाले फोहोर उठाउने काम नगरिएको बताउनुभयो ।

फोहोरमैलाका कारण बजारमा दुर्गन्ध फैलिँदासमेत नगरपालिकाले चासो नदिएको भन्दै बरहथवा बजारका स्थानीयवासी र व्यापारीले बिहीबार बिहान नगरपालिका कार्यालयमै

“**सेवा सुविधा वृद्धिको माग गर्दै उनीहरूले फोहोर उठाउन छाडेपछि दुर्गन्ध फैलिएको छ**

दुई ट्याक्टर फोहोर ल्याएर फालेका छन् । उद्योग वाणिज्य सङ्घ बरहथवाका अध्यक्ष निरञ्जनप्रसाद नगरपालिकाको कार्यालयले

मेस्तरको माग बेलेमा सुनुवाइ नगर्दा यो अवस्था आएको भन्दै तत्काल समस्या समाधान गर्नुपर्ने बताउनुभयो ।

बरहथवा नगरपालिकाका प्रमुख देवानन्द महताेले नयाँ कर्मचारीलाई मेस्तरको सङ्ख्या थाहा नहुँदा दुई जना मेस्तरलाई अरुसँगै पारिश्रमिक दिन नसकिएको स्वीकार गर्नुभयो । उहाँले मेस्तरहरूको जायज माग सम्बोधन गर्न नगरपालिका सकारात्मक रहेकाले तत्कालै वार्ता गरेर बजारको फोहोर उठ्ने वातावरण सिर्जना गर्न पहल भइरहेको उहाँले बताउनुभयो ।

दोलखामा खड्ग जात्रा निकालियो

■ जिरी समाचारवाता

चरीकोट (दोलखा), असोज २३ गते। प्राचीन नगरी दोलखामा देवासुर सङ्ग्रामसँग सम्बन्धित परम्परागत रूपमा मनाउने गरिएको प्रसिद्ध खड्ग जात्रा यस वर्ष पनि निकालिएको छ। नौवटा देवी र महिषासुर दानवको चरित्रमा आधारित यो जात्रा भीमेश्वर नगरपालिका-२ दोलखामा वडादरैँको टीकाको भोलिपल्ट अर्थात् बुधवार दिनमर निकालिएको हो।

मल्लकालीन समयदेखि चल्दै आएको यो जात्रा देवदेवीले महिषासुर दानवको वध गरी विजय प्राप्त गरेको सम्मननामा मनाइने परम्परा रहेको पुजारी एवं जात्रा सञ्चालक यज्ञकुमार प्रधानले बताउनुभयो।

दोलखाको राजकुलेश्वर मन्दिरबाट सुरु हुने खड्ग जात्रा नाच दोलखा नगरको चक्रमण्डप नजर्छ टोलको बौद्ध चैते, कोछै टोल, पिङ्गल टोलको वालकुमारी मन्दिर हुँदै भीमेश्वर ङोवर डवलीमा पुग्नुपर्ने र त्यहाँ चार दानवको प्रतीकस्वरूप चारवटा रँगालाई सबैले खड्ग प्रहार गरी मार्ने चलन रहेको छ।

किम्बदन्तीअनुसार, दानवले देवदेवी तथा मनुष्यलाई विभिन्न प्रकारले दुःख दिन लागेपछि देवदेवीहरूले युद्ध गरी महिषासुर दानवको वध गरी दुःखबाट पार पाउने निष्कर्ष निकालेर युद्धको साइत जुगुड भाद्र पूर्णमासेखि युद्ध सुरु गरेका थिए। युद्ध सुरु हुनुअघि देवदेवीहरू पूजा सामग्री साथ निमरन्त्रणा र सहयोगका लागि कालिञ्चोक भगवती भएको ठाउँमा गए र त्यहाँबाट आरुवासन प्राप्त गरेर फर्की दोलखा सहरको राइती भन्ने तीनधारा अगाडि यज्ञको सुरुवात गरे। देवदेवीले राइतीमा यज्ञ गरेको खबर पाएपछि दानवहरू यज्ञ

दोलखाको भीमेश्वर नगरपालिका-२ स्थित प्राचीन नगरी दोलखामा बुधवार निकालिएको खड्ग जात्राको नाच ।

तस्विर : कैलाश लामा

ध्वस्त गर्न त्यस ठाउँमा आए र यज्ञमा वितण्डा मच्चाउन थाले। दानवहरूको यस्तो कार्यले देवदेवीहरू क्रुद्ध भए र दानव तथा देवदेवीको बीचमा भीषण युद्ध भयो। युद्धमा दानवहरू पराजित भए र विजयादशमीको दिनमा देवदेवीले महिषासुरको शीर छेदन गरी विजय हासिल गरे। यसरी देवदेवीले युद्धमा महिषासुरको वध गरी विजय हासिल गरेको सम्मनका लागि दोलखा नगरीमा खड्ग जात्राको सुरुवात गरिएको स्थानीय संस्कृतिकर्मी तीर्थनारायण जोशी बताउनुहुन्छ।

उहाँका अनुसार, खड्ग जात्रा मनाउन दोलखाको राजकुलेश्वरदेखि

केही तल रहेको चक्र डवलीमा नवमीको दिन पुजारीहरूद्वारा चामलको भातबाट चक्रेश्वर वली राजाको मूर्ति बनाइ स्थापना गरी स्थानीय कुसुलेहरूद्वारा रँगाको बलि दिने प्रचलनसमेत रहेको छ। युद्धका लागि कालिञ्चोक भगवतीसँग सहयोग माग्ने देवदेवीहरू जन्मेपूर्णमाको अधिल्ला दिन जाने र जन्मेपूर्णमाको दिन त्यहाँबाट निसाना लिएर आई युद्ध सुरु गर्ने परम्परा रहेको छ।

कालरात्रिको दिन भीमेश्वर मन्दिरमा चारवटा रँगाको बलिसमेत दिने प्रचलन रहेको छ। भीमेश्वरमा बलि दिने चारवटा रँगामध्ये एउटा

रँगाको मासु ताछी घाँटी नछिनाई भीमेश्वरको मन्दिरभन्दा केही तल रहेको त्रिपुरा सुन्दरी मन्दिरमा लाने प्रचलनसमेत रहेको छ। त्यसरी लानुको अर्थ महिषासुरलाई यातना दिइएको भन्ने विश्वास गरिन्छ।

भीमेश्वर ङोवर डवलीबाट युद्ध नाच काली हुँदै त्रिपुरा सुन्दरी मन्दिरमा पुग्छ र त्रिपुरा सुन्दरीसँग सहयोग मागी उनको नावालक छोरा बटुक भैरवलाई घण्टा, डमरू, खड्गासहितको रँगाको आन्द्राको माला लगाइ युद्धका लागि लिएर जाने प्रचलन रहेको छ।

राजा, राजाको सहयोगी, भगवती, सेनापती, अस्त्रा, पुजारी,

पुजारीको सहयोगी, गम्भीर खड्ग, म्यासमुचा खलक, बलि बोक्ने र बटुक भैरवसहित १९ जनाको टोली त्रिपुरा सुन्दरीबाट दुङ्गल टोल, नागेश्वर मन्दिर, पिङ्गल टोलको महादेव स्थान, राजकुलेश्वर हुँदै चक्रराज बलि राजाको मूर्ति स्थापना गरेको ठाउँमा पुग्ने र भीमेश्वर स्थान तथा त्रिपुरा सुन्दरी मन्दिरमा बलि दिइएको रँगाको टाउको राखी राजकुलेश्वर भगवती र बटुक भैरवले खड्ग प्रहार गरी महिषासुरको शीर छेदन गर्दै समुन बाजा बजाएर विजय उत्सव मनाई खड्ग जात्राको समापन गर्ने प्रचलन रहेको छ।

बँदेल, बाँदरजस्ता वन्यजन्तुका कारण किसान हैरानीमा

■ हेमताथ खतिवडा

रसुवा, असोज २३ गते। रसुवा जिल्लाको पाँचवटै गाउँपालिकाका किसान वन्यजन्तुबाट हुने सस्ती खेप बाध्य छन्। वन्यजन्तुले खेती नस्ट गर्नले जमिन बाँफो राख्नेक्रम बढेको छ। जिल्लाको गोसाईँकुण्डको थुमन, ट्लोन्स्याफु, बाबल, आमाछोदिङमो गाउँपालिका मात्र नभई जिल्लाका पाँच गाउँपालिकाको खेतीवालीमा वन्यजन्तुको प्रभाव परेको छ।

बाँदरले किसानको खेतीमात्र नभई मानिसमाथि पनि आक्रमण गर्ने गरेको उतरगया गाउँपालिका-४ का ५२ वर्षीय कृष्णप्रसाद आचार्यले बताउनुभयो। पहिले जङ्गलमा बाँदरको आहारा प्रशस्त पाइन्थ्यो अहिले खानेकुरा नपाउने र गाउँमा पनि बोटबिरुवा हुर्केर जङ्गलजस्तै भएकाले बाँदर गाउँमा पर्ने गरेको बताउनुभयो।

आचार्यले भन्नुभयो, बाँदरले घेरा हालेर मार्ने खोज्यो म बारीमा घाँस काट्ने गएको थिए साथमा खुर्पा थियो र आफ्नो ज्यान मुस्किलले बचाएर फर्कौँ अब एकलै गाउँमा पनि हिड्ने नसक्ने भयो।

जिल्लाको गोसाईँकुण्ड गाउँपालिका-४, बाबलका ढिण्डुप तामाङको कृषिको राम्रो सम्भावना भए पनि बाबलमा खेती लगाउन सकिने अवस्था नभएको बताउनुभयो। जङ्गलनजिकै बस्ती रहेकाले त्यहाँ हरेक दिन कुनै न कुनै जनावर पसेर खेतीवाली सखाप

पाग्ने गर्छन्। सो क्षेत्रमा सबैभन्दा बढी बाँदर, बँदेल, मृगको आतङ्क छ।

नौकुण्ड गाउँपालिकाको आरुखर्कमा गत महिना भालुको आक्रमणमा परेर तीन जना गम्भीर घाइते भएका छन्।

जङ्गली जनावर भालु, मृग, घोरल, बाँदरले खेतीवाली नस्ट गर्ने गरेको नौकुण्ड गाउँपालिका उपाध्यक्ष सिर्जना लामाले बताउनुभयो। भालुको आक्रमणबाट तीन जना घाइते उपचाररत छन्।

गाउँमा विद्युतीय घेराबार लगाइएको थियो, उहाँले भन्नुभयो, 'यसले पनि खासै काम गरेन।' बाँदरले तारबार नाघेर वाली खान्छ। विद्युतीय घेराबारमा विद्युत् भोल्टेज नपुग्दा जनावरभित्र पर्न थालेका छन्।

त्यसैगरी, आमाछोदिङमो गाउँपालिकामा एक महिला भालुको आक्रमणमा परेर घाइते हुनुभयो। घराभित्र राखिएको अन्नसमेत बाँदरले क्षति गरेपछि कृषक समाधानको खोजीमा छन्। कृषि गर्नुको विकल्प छैन, स्थानीय निमा लामाले भन्नुभयो, 'कि त बस्ती नै छोडेर हिँड्नुभयो।' सरकारको जग्गा बाँफो राख्ने नदिने नीतिलाई बाँदर आतङ्कका कारण चुनौती सिर्जना भएको कालिका गाउँपालिका उपाध्यक्ष भवानीप्रसाद न्यौपानेले थप्नुभयो, 'मानव वन्यजन्तुबीच द्वन्द्व बढ्दै जान थालेपछि समस्या समाधानका लागि संवाद समूह रसुवाले जनप्रतिनिधि तथा सरोकारवालासँग छलफलसमेत गर्ने गरेको छ।'

जिल्लाको नौकुण्ड गाउँपालिका उपाध्यक्ष

सिर्जना लामाले यसको समाधानका लागि लाइटाइड राष्ट्रिय निकुञ्ज र गाउँपालिकाबीच समन्वय गरेर स्थायी समाधान खोज्नुपर्ने बताउनभयो। 'भालुले आक्रमण गर्‍यो भनेर गाउँपालिकामा निवेदन आउने क्रम बढेको छ,' उहाँले भन्नुभयो।

विकल्पका लागि निकुञ्ज र सरोकारवालाहरूले नीतिगत रूपमै समस्याको हल खोज्नुगर्छ।' गोसाईँकुण्ड गाउँपालिका-४, बाबलका ढिण्डुप लामाले भन्नुभयो। गाउँमा दुम्सी, बाँदर, मृग, भालु, बँदेलजस्ता वन्यजन्तुले वालीवाली खाने, नस्ट पाग्ने गरेपछि स्थानीयहरू चिन्तामा छन्। वन्यजन्तुलाई हानी पुग्ने कुनै पनि गतिविधि गर्न नपाइने र यसको संरक्षण गर्नुपर्ने भए पनि वन्यजन्तुले नै मानव जीवनलाई प्रभावित बनाइरहेको उहाँले सुनाउनुभयो।

बाँदर, बँदेल तथा मृगका कारण मानव चाँही भोकै बस्नुपर्ने अवस्था सिर्जना भएको छ। वन्यजन्तु पीडित किसानलाई राहत वितरण पनि गरेको छ। ०७५ मा भालुको आक्रमणबाट एक जना मृतक परिवारले ए लाख राहत पाएका थिए।

निकुञ्जले राहत तथा क्षतिपूर्ति दिनेबारे सूचना पाउन थालेपछि निवेदनको ओडशो लागेको छ। यस वर्ष दुई सयभन्दा बढी निवेदन दर्ता भएकामा उतरगयामा १३ र कालिकामा सात जनालाई राहत दिएको कालिकास्थान पोष्टका रेन्जर मिलन सापकोटाले बताउनुभयो।

सरकारले वन्यजन्तुबाट हुने क्षतिको राहत सहयोग निर्देशिका, निर्देशिका परिमार्जन गरी मानवीय, पशुपन, घरगोठ, भण्डारण गरेको अन्न र खाद्यान्न वालीको क्षतिका लागि राहत दिने व्यवस्था छ।

वन्यजन्तुबाट हुने क्षतिको राहत पाउने कुरा थाहा पाएपछि निवेदन दिनेको सङ्ख्या बढ्दै गएको लाइटाइड राष्ट्रिय निकुञ्जकी प्रमुख संरक्षण अधिकृत सुस्मा रानाले बताउनुभयो। वन्यजन्तुबाट हुने क्षतिको राहत सहयोग निर्देशिका, २०६९ (दोस्रो संशोधन २०७४)अनुसार राहत वितरण गर्ने काम भइरहेको छ।

'वन्यजन्तुले क्षति गरेअनुसार क्षतिपूर्ति दिन सकिँदैन,' प्रमुख रानाले भन्नुभयो। 'सहयोगस्वरूप राहत दिएका हौँ।' राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग र मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिको राहत अक्षयकोषको व्याजबाट राहत वितरण गरिएको निकुञ्जले जानकारी दिएको छ।

हानी, गँडा, बाघ, भालु, चितुवा, हिउँ चितुवा, जङ्गली कुकुर, अर्ना, मगर गांही, गौरी गाई र अजिङ्गारले क्षति गरेका राहत पाउने निर्देशिकामा व्यवस्था छ।

सामान्य घाइतेलाई २० हजार र सरुत घाइतेका लागि प्रकृति हेरी प्रेषित कागजात र विशेषज्ञ चिकित्सकको सिफारिसका आधारमा बढीमा दई लाखसम्मको उपचार खर्च दिने व्यवस्था रहेको छ।

जन्मः
वि.सं. १९८८/१२/१५ गते

स्वर्गारोहणः
वि.सं. २०७६/०६/१२ गते

मातृपूर्ण श्रद्धाञ्जलि

स्व. रामाकुमारी पौडेल

बीमा समितिका कार्यकारी निर्देशक श्री राजुरमण पौडेलज्यूको ममतामयी माता श्रीमती राधाकुमारी पौडेलको स्वर्गारोहण भएको १३ औँ दिनको पुण्यतिथिमा दिवंगत आत्माको चिरशान्तिको कामना गर्दै यस दुःख्द घडीमा शोकाकुल परिवारजनमा ईश्वरले धैर्यधारण गर्ने शक्ति प्रदान गरून् भनी प्रार्थना गर्दछौँ ।

बीमा समिति परिवार
कुपण्डोल, ललितपुर ।

जोखिमपूर्ण यात्रा गर्न बाध्य छन् यात्रु !

■ बसन्त पराजुली

भरतपुर, असोज २३ गते। दशैंका बेला यातायातको साधनको अभावमा यात्रुहरू जोखिमपूर्ण यात्रा गर्न बाध्य छन्। अर्भे ग्रामीण र पहाडी क्षेत्रका बासिन्दा यातायताका साधनको अभावका कारण यो समस्याबाट बढी पीडित छन्।

दशैंको टीकाको दोस्रो एकादशीका दिन चितवनको पहाडी क्षेत्रमा पर्ने डच्छकाभना गाउँपालिका-६ स्थित चण्डीभञ्ज्याङमा यस्तै जोखिम यात्रा देखियो।

मुर्ग्लिनबाट पहाडी यात्रा जलवीर, लामो भरना, याक्राङ हुँदै

बाटो बढी घुमाउरो र ठाडो उकालो भएकाले फोरह्विल गाडीहरू मात्रै चढ्नसक्ने जनाउँदै त्यो पनि निकै जोखिम मोलेर चलाउनुपर्ने बाध्यता

चण्डीभञ्ज्याङ जाने पहाडी बोटोमा यस्तो जोखिम यात्रा गर्नुपरेको स्थानीय बासिन्दा गुनासो गर्छन्।

“के गर्ने पहाडको ठाउँ कम गाडी चल्छ भुण्डिएर जानुको विकल्प छैन”, स्थानीय चित्र गुरुङ भन्नुहुन्छ, “वर्षाद जारी रहेकाले पानी नरोकिएको र यो दर्शमा बाटोसमेत खाल्टाखुल्टीले अभ जोखिम बढाएको छ।”

उहाँले पहाडी बाटो बढी घुमाउरो र ठाडो उकालो भएकाले फोरह्वील गाडीहरू मात्रै चढ्नसक्ने जनाउँदै त्यो पनि निकै जोखिम मोलेर चलाउनुपर्ने बाध्यता रहेको जानकारी दिनुभयो।

चण्डीभञ्ज्याङ चितवनको

चितवनको मुर्ग्लिनबाट पहाडी क्षेत्र जलवीरै याक्राङ चण्डीभञ्ज्याङ जाने पहाडी सडकमा यात्रु जोखिम मोलेर नै यात्रा गर्दै ।

तस्विर : बसन्त पराजुली

पहाडी क्षेत्रअन्तर्गत प्रख्यात क्षेत्र हो। यहाँको लामो भरना हेर्ने देश विदेशका पर्यटक आउने गर्छन्। साविक चण्डीभञ्ज्याङ गाविसको केन्द्र रहेकाले पनि यो क्षेत्र बढी नै चलतीको छेत्र हो तर यही सडकमा अहिले जोखिमको यात्रा जारी छ।

पानीले सडक नै भत्किएका बेला यस्तो जोखिम यात्रा रोक्न सकिएन भने कुनै पनि दिन दुर्लो दुर्घटना हुनसक्ने अवस्था रहेकोमा स्थानीय चिन्तित छन्। यो समस्या चण्डीभञ्ज्याङमा मात्रै छैन। चितवनका ग्रामीण र पहाडी क्षेत्रका अधिकांश क्षेत्रमा जटिल छ।

जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय चितवनले भने यस्ता जोखिमको यात्रा रोकी रहेको दाबी गरेको छ। कार्यालय प्रमुख ट्राफिक प्रहरी

निरीक्षक चन्द्रकुमार गिरी क्षमताभन्दा बढी यात्रु राख्ने सवारी साधनलाई कारवाही गरिरहेको जनाउनुहुन्छ। “सामान्य अवस्थामा पनि कोचाकोच गरेर यात्रु राख्नु आफैमा जोखिम हो, अर्भे पहाडी र ग्रामीण क्षेत्रका जोखिमयुक्त सडकहरूमा यस्तो यात्रा भने गम्भीर र दुःखदायी हुनसक्छ”, उहाँले भन्नुभयो। बढी यात्रु राख्ने चालकलाई एक हजार पाँच सय रुपैयाँसम्म जरिवाना गरेको पनि उहाँले जनाउनुभयो।

ट्राफिक प्रहरीले बढी यात्रु राख्ने चालकलाई कारवाही गरिरहेको दाबी गरे पनि अहिले चितवनका ग्रामीण र पहाडी क्षेत्रमा यो समस्या हट्को छैन। सर्वसाधारण यात्रु भन्छन्, “सवारी साधनको सङ्ख्या बढाएर पनि सहज यात्रा गर्ने अवस्था सिर्जना हुनुपर्छ।”

जन्म मिति :
वि.सं.१९९८
बैशाख २४ गते

स्वर्गारोहण मिति :
वि.सं.२०७६
भाद्र ०९ गते

मातृपूर्ण श्रद्धाञ्जलि

स्व. हरि बहादुर दुगाना (चितवन शिखरबास)

हाम्रा परमपित्र तथा नेपाल बैंक लिमिटेड बगर शाखा, पोखराका शाखा प्रबन्धक श्री नीरव दुगानाका पुत्र्यनिय पिता **हरि बहादुर दुगाना** (चितवन शिखरबास)को निधन भएको ४५ औँ दिनको पुण्यतिथिमा उहाँप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जलि व्यक्त गर्दै परिवारप्रति हार्दिक समवेदना प्रकट गर्दछौँ।

साथीहरू :

सुजन खड्का, चर्तुभुज अर्याल, प्रतीमा श्रेष्ठ, सुनिल विमिरे, मेनुका आँपिकारी, रम्पुती श्रेष्ठ, कपीला श्रेष्ठ, केशव सुवेदी, नवराज लम्साल, कृष्णहरि बुढाथोकी, बाबुराम काफ्ले, सूर्य प्रकाश भट्ट, जनार्दन सिमखडा, नवराज राय, किण्व डिंगोल, रमेश क्षेत्री, निर्मलकृष्ण पाण्डे,

निर्मल शर्मा, मदनकृष्ण सैजु, सुवास के.सी., अमु गौतम, सबिना सेढाई, रोशन पोखरेल, गोकुल साउद, कृष्ण प्रसाद पोखरेल, अनीता थापा, सुवासचन्द्र भा. विज्ञान देवकोटा, मन्जु आचार्य, यज्ञमूर्ति बस्न्याल, भुवन कार्की, धिरज राई, यादवप्रसाद अधिकारी, राजेश मण्डल, हरिहरप्रसाद भण्डारी, प्रविण पौडेल, योगेश भट्टराई, चुडामुनि निरौला, जानकी बानियाँ, विवेक बत्तीला, ज्ञानराज गौतम, सन्तोष न्यौपाने, दिलिप थापा, ध्रुव पौडेल, अच्युत राज अधिकारी, कमल पराजुली, पारश निरौला, सुपुज ज्ञावली, रोमा मर्हजन, चन्द्रगोपाल महर्जन, रामकुमार विमिरे, मनिया शाह, अर्जुन प्रसाद पुडासैनि, लक्ष्मी पण्डित, सरोजप्रसाद उपाध्याय ।

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल, प्रधान कार्यालय
मानव श्रोत विभाग तालिम निदेशनालय
भर्ना तथा छनौट शाखा, हलचोक, स्वयम्भू, काठमाण्डौ ।
सूचना नम्बर : ०२(०७९/०७७)

प्राविधिक समूह (स्वास्थ्य) तर्फ प्राविधिक सशस्त्र प्रहरी नायव उपरीक्षक (विशेषज्ञ चिकित्सक) पदको दरखास्त फाराम बुझाउने म्याद थप सम्बन्धी सूचना

मिति २०७६।०५।२४ गते प्रकाशित विज्ञापन अनुसार प्राविधिक समूह (स्वास्थ्य) तर्फ प्राविधिक सशस्त्र प्रहरी नायव उपरीक्षक (विशेषज्ञ चिकित्सक) पदको दरखास्त फाराम बुझाउने अन्तिम मिति २०७६।०६।२३ गते र सम्पर्क मिति २०७६।०७।०४ गते भएकोमा दरखास्त फाराम बुझाउने म्याद पन्ध्र दिन थप गरी अन्तिम मिति २०७६।०७।०८ गते तथा सम्पर्क मिति २०७६।०७।१४ गते कायम गरिएको हुनाले सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ ।

मानव श्रोत विभाग, तालिम नदेशनालय
भर्ना तथा छनौट शाखा
सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल प्रधान कार्यालय, हलचोक ।

प्रदेश सभा सक्रिय

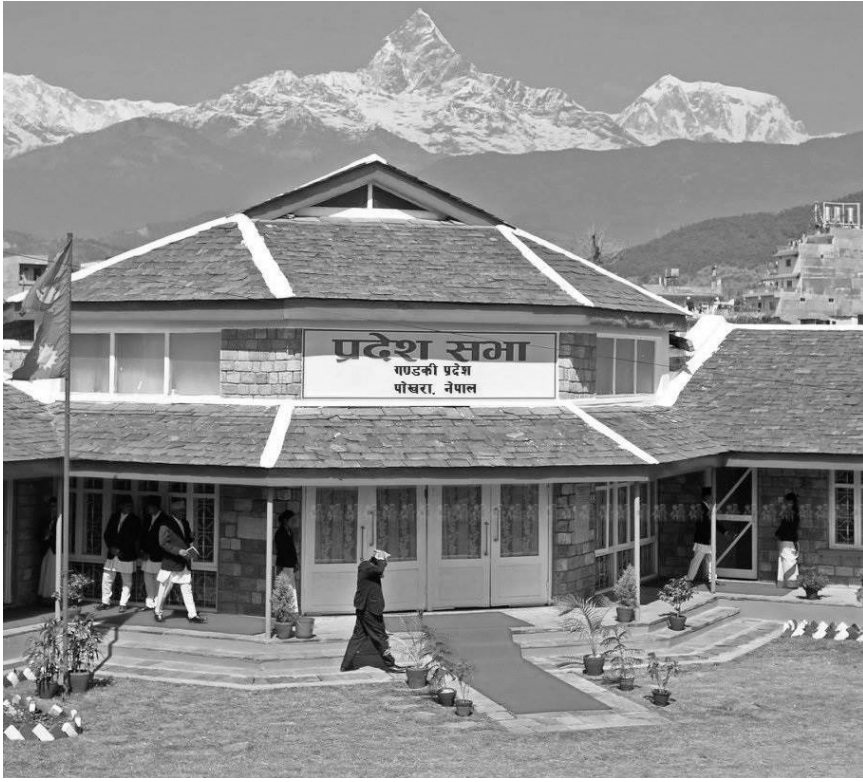
तीस विधेयक पारित

प्रदेश सरकारलाई आवश्यक पर्ने विधेयकहरू प्राथमिकतामा

कास्की समाचारदाता

कास्की, असोज २३ गते । गण्डकी प्रदेश सरकारलाई आवश्यक ३० वटा विधेयक तयार भएका छन् । गण्डकी प्रदेश सभा गठनको दुई वर्षको अवधीमा सम्पन्न भएका चारवटा अधिवेशनबाट ३० वटा विधेयक पारित गरिएको हो । प्रदेश सभा सभामुख नेत्रनाथ अधिकारीका अनुसार सरकारलाई आवश्यक ३० वटा विधेयक यो अवधीमा पारित गरिएको जानकारी दिनुभयो ।

प्रदेश सरकारले यो अवधीमा आर्थिक कार्यविधि, प्रदेश आकर्सिक कोष, अर्थसम्बन्धी, राजस्व बौद्धफाँट र अनुदान, कर तथा गैरकर राजस्व लगाउने र उठाउने, स्थानीय तहको कानुन निर्माण र प्रक्रिया, प्रशासकीय कार्यविधि ऐन, वरपरिपल चौतारो, ताल संरक्षण, सुर्तीजन्य पदार्थ नियन्त्रण, प्रदेश औद्योगिक व्यवसाय, विनियोजन विधेयक, आर्थिक विधेयक, प्रदेश लोकसेवा आयोगको गठन, कामा, कर्तव्य, अधिकार र

कार्यविधिको सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक पारित गरेको छ ।

यसैगरी पारिश्रमिक

र सुविधासम्बन्धी केही प्रदेश कानुनलाई संशोधन गर्न बनेको विधेयक, गण्डकी विवरण विद्यालयको स्थापना,

व्यवस्थापन र सञ्चालन गर्न बनेको विधेयकसँगै प्रदेश सवारी तथा यातायातसम्बन्धी व्यवस्था गर्न बनेको विधेयकलगायत ३०

चितुवा आक्रमणबाट बालकको मृत्यु

दमौली समाचारदाता

दमौली, असोज २३ गते । तनहुँको भानु नगरपालिका-१, जामुने गैह्रामा चितुवाको आक्रमणबाट स्थानीय विष्णु बानियाँका चार वर्षीय छोरा आशिक बानियाँको मृत्यु भएको छ । वडा दशैंको टीकाको दिन घरनजिकै पिड खेलिरहेको बेला ती बालकलाई चितुवाले आक्रमण गरेको थियो ।

साँझ ५:३० बजे चितुवाले आक्रमण गरेपछि बालकको तत्कालै उद्धार गरी उपचारका लागि लक्ष्मी अस्पताल डुम्रे ल्याइए पनि साँझ ७:३० बजे मृत्यु भएको इलाका प्रहरी कार्यलय डुम्रेका प्रहरी निरीक्षक जितेन्द्र श्रेष्ठले जानकारी दिनुभयो ।

यस अघि पनि भानु नगरपालिकाको विभिन्न ठाउँमा चितुवाको आक्रमणबाट चार जना बालबालिकाको मृत्यु भइसकेको छ । २०७५ कालिक २९ गते वडा नम्बर ४ जोखनेका चार वर्षीया रञ्जिता लम्साल, मडिसर १५ गते वडा नम्बर २ ढल्केवरका १० वर्षीय अमृत गुरुङ, फागुन १ गते वडा नम्बर ३ दोरदोरका छ वर्षीय विशाल श्रेष्ठ, र गत जेठ २४ गते वडा २ भकुन्थोककी नौ वर्षीया पुष्पा

अधिकारीको चितुवाको आक्रमणबाट मृत्यु भएको थियो ।

चितुवाले घरनजिकै आई बालबालिकालाई आक्रमण गर्न थालेपछि स्थानीय बासिन्दाले भानु नगरपालिका-२ स्थित सामुदायिक वनमा निर्माण गरेको खोरमा गत असोज १५ गते चितुवा पासोमा परेको थियो । चितुवा पासोमा परेपछि ढुक्क भएका भानुवासी पुनः चितुवाको आक्रमणबाट बालकको मृत्यु भएपछि त्रसित बनेको भानु नगरपालिका-१ का अध्यक्ष प्रेमबहादुर लामाले बताउनुभयो ।

प्रतिनिधिसभा तनहुँ क्षेत्र नम्बर १ का सांसद कृष्णकुमार श्रेष्ठ किसानले नरभक्षी चितुवा यथाशीघ्र नियन्त्रणमा लिई नागरिकको ज्यानको सुरक्षा गर्न स्थानीय प्रशासनको ध्यानाकर्षण गराउनुभएको छ । घटनाले श्रेष्ठले चितुवाको आक्रमणले बालबालिकाको मृत्यु भएको र घाइते भएको विषयमा आफूले पटक-पटक सदनामा सरकारको ध्यानाकर्षण गराएको स्मरण गर्दै वन्यजन्तुले मानव बस्तीमा पर्सेर बालबालिकामाथि आक्रमण गर्ने घटनाप्रति सरोकारवाला गम्भीर बन्नुपर्ने र सरकारले बेलेमा गम्भीर भएर कदम चाल्नुपर्ने बताउनुभयो ।

स्याङ्जा समाचारदाता

स्याङ्जा, असोज २३ गते । बाबु छोराको हत्या भएको घाउ सेलाउन नपाउँदै जिल्लाको हरिनाश गाउँपालिका-५, बलिकोटमा एक जनाको हत्या भएको छ । एक महिनाअघि बाबु छोराको हत्या भएको ठाउँनजिकै स्थानीय २९ वर्षीय महेन्द्रबहादुर आलेको हत्या भएको हो ।

आपसमा भगडापछि भएको कुटपिटबाट आलेको घटनास्थलमै ज्यान गएको प्रहरी नायब उपरीक्षक नवीनकृष्ण भण्डारीले जानकारी दिनुभयो । घटनालगत्तै प्रहरीको टोलीले घटनामा संलग्न पाँच जनालाई पक्राउ गरेको छ । हत्या पछि भागेका पाँच जनालाई प्रहरीले विभिन्न नाकाबाट पक्राउ गरेको भण्डारीले बताउनुभयो । यसअघि भदौ १७ गते हरिनाश-३, ललहीमा घरमा सुतेका बाबु छोराको हत्या भएको थियो ।

समाचार सङ्क्षेप

पर्यटकको उद्धार

गण्डकी समाचारदाता

पोखरा, असोज २३ गते । अन्तर्राष्ट्रिय पर्यटकको प्रमुख गन्तव्यका रूपमा रहेको उपल्लो मुस्ताङ क्षेत्रबाट लेक लागेर बिरामी पर्यटकहरूको उद्धार गरिएको छ । चार हजार मिटरभन्दा माथिको क्षेत्रमा घुम्न पुगेका विदेशी पर्यटकहरू लेक लागेर बिरामी भएपछि एक साताको अवधीमा चार पटक उद्धार गरिएको हो ।

माथिल्लो भेगमा पुगेका पर्यटकहरूलाई हाड अल्टिच्युडको समस्या परेपछि हेलिकोप्टरमार्फत उद्धार गरिएको मुस्ताङका प्रमुख जिल्ला अधिकारी बेदप्रसाद अर्यालले जानकारी दिनुभयो । अर्यालका अनुसार अहिलेसम्म फ्रान्सेली र स्वीस नागरिकहरूको उद्धार गरिएको छ । पछिल्लो पटक फ्रान्सेली नागरिक स्यान्डिर्नेडियन न्याडेगपेरीलाई दामोदरकुण्ड नजिकैबाट फ्रेन्च दूतावासको समन्वयमा उद्धार गरिएको थियो । एक नेपाली पथपरदर्शकसहित तीन जना फ्रान्सेली टोली उपल्लो मुस्ताङको भ्रमणमा गएका थिए ।

दुर्घटनामा महिलाको मृत्यु

स्याङ्जा समाचारदाता

स्याङ्जा, असोज २३ गते । स्याङ्जाको वालिङ नगरपालिका-१, रामबाच्छामा बसको ठक्करबाट महिलाको ज्यान गएको छ । पोखराबाट वुटवल जाँदै गरेको लु १ ख ७६६४ नम्बरको बसको ठक्करबाट भीरकोट-३, देउरालीकी ६५ वर्षीया घैदलयात्री फूलमाया सार्कीको ज्यान गएको हो । सिद्धार्थ राजमार्गको रामाबाच्छामा ठक्करबाट घाइते भएकी सार्कीलाई वालिङ प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा सामान्य उपचार गरी थप उपचारका लागि जिल्ला अस्पताल लुँदै गर्दा ज्यान गएको प्रहरीले जनाएको छ ।

बालबालिकालाई

मुना मासिक

पढाऔ ।

मनमोहन कार्डियोथोरासिक भास्कुलर तथा ट्रान्सप्लान्ट सेन्टर

महाराजगञ्ज, काठमाण्डौ ।

Medical Record File Scanning Service खरिद सम्बन्धि

बोलपत्र आह्वान

सूचना प्रकाशित मिति: २०७६।०६।२४

यस सेन्टरको लागि Medical Record File Scanning Service खरिद गर्नुपर्ने भएकोले सो सेवा उपलब्ध गराउन ईच्छुक फर्महरूले बोलपत्र फारममा उल्लेखित शर्तहरू सहित तोकिएको मिति तथा समय भित्र यस सेन्टरको क्यास काउन्टरमा बोलपत्रको दस्तुर तगद तिरी निवेदनसगै फर्म दर्ता प्रमाणपत्र, मु.अ.क.दर्ता प्रमाणपत्र तथा आ.व. २०७४।०७५ को करचुक्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपिहरू पेश गरी सामान्य प्रशासन शाखाबाट बोलपत्र फारम लिई नियमानुसार भरी बुझाउनु पर्नेछ । साथै बोलपत्र दर्ता गर्दा आफुले कबोल गरेको ठेक्का रकमको २.५ प्रतिशतको दरले हुन आउने रकम यस सेन्टरको महाराजगञ्जस्थित हिमालयन बैंक लिमिटेडको चलि हि.नं.००२०२४३५८८००१७ मा जम्मा गरेको सक्कलै बैंक भौचर वा यस सेन्टरको नाममा चार महिना म्याद भएको बैंक ग्यारेन्टी पत्र अनिवार्य रुपमा संलग्न गरि पेश गर्नुपर्नेछ । म्याद नाधि आएको र रितपूर्वक नआएको बोलपत्रहरू माथि कुनै कारवाही गरिनेछैन । दर्ता भएका बोलपत्रहरू निम्नानुसारको समय र मितिमा खोलिनेछ । बोलपत्र सम्बन्धी थप जानकारीको लागि यस सेन्टरको सामान्य प्रशासनमा सम्पर्क राख्नुहोला ।

क्र स	बोलपत्रको नाम	बोलपत्र दस्तुर	बोलपत्र खरिद गर्ने अन्तिम मिति (समय दिनको ३ बजे सम्म)	बोलपत्र दर्ता गर्ने अन्तिम मिति, (समय दिनको १२ बजेसम्म)	बोलपत्र खोल्ने मिति (समय दिनको २ बजे)
१	Medical Record File Scanning Service	३,०००	२०७६।७।२२	२०७६।७।२४	२०७६।७।२४

बाटो खुलाउन आदेश

तारा चापागाईं दुवै

कास्की, असोज २३ गते । पोखरा महानगरपालिका-२१ मा रहेको छुचीको गौँडादेखि जम्मु तारा हुँदै द्वार कस्त्यार घाटसम्म पुग्ने हालको बाटो बिनाअवरोध यथावत् राख्न न्यायिक इजलाशले अन्तरिम आदेश दिएको छ । गत भदौ १४ गतेदेखि बन्द गराइएको पोखरा महानगरपालिका-२१ मा रहेको द्वार कस्त्यार घाटसम्म पुग्ने बाटो स्थानीयहरूले खुलाएका थिए ।

छुचीको गौँडादेखि कस्त्यार घाटसम्मको उक्त बाटो प्रयोग गर्दै आइरहेका स्थानीय समुदाय, सङ्घ संस्थाका प्रतिनिधिहरूले पत्रकार हरूको रोहवरमा असोज १० गते बाटो खुलाएका थिए । उनीहरूले बाटो बन्द गर्न प्रयोग गरिएको पर्खाल भत्काउनका साथै बाटो प्रवेशमा लगाइएको फलामको गेटमा लगाइएको तालासमेत फुटाई गेट नै हटाइदिएका छन् ।

सो विषयमा न्यायिक समितिमा परेको उजुरीमाथिको छलफल पछि पोखरा महानगरपालिकाको न्यायिक इजलाशले उक्त आदेश जारी गरेको हो । आदेशानुसार अगाामी कार्तिक २० गतेसम्मको समय अवधिमा दुवै पक्ष मिलेर समस्याको समाधान गर्न आग्रह गरिएको छ ।

सकेसम्म मिलेर जान नभए कार्तिक २० गते यस विषयमा पुनः सुनुवाइमा उपस्थित हुन उपमेयरसमेत रहनुभएको न्यायिक समन्वयमा अध्यक्ष मञ्जुदेवी गुरुङको भनाइ छ ।

असोज १६ गतेको इजलाशमा स्वाभिमान नेपालका कुशल बरालको नाममा जग्गा रहेको

सुनुवाइका क्रममा

स्वाभिमान नेपालका

कुशल बरालको नाममा

जग्गा रहेको प्रमाण

अपुग देखिएको र

कस्को जग्गा कति भन्ने

पनि यकिन नभएकाले

अन्तरिम आदेश जारी

प्रमाण अपुगभएको र कस्को जग्गा कति भन्ने पनि यकिन नभएकाले अन्तरिम आदेश जारी गरिएको उहाँले बताउनुभयो ।

बुधबार भएको छलफलमा दुवै पक्षका कुरा सुनिसकेपछि यस्तो आदेश जारी भएको हो । छलफलमा भाग लिँदै उजुरी कर्ताहरूले तत्कालीन गाविस र जिविसको लगानीमा बनेको बाटो अवरोध बिनाप्रयोग गर्न पाउनुपर्ने बताए । जग्गा दाताहरूले जग्गा उपलब्ध गराइ सकेपछि बाटो सार्वजनिक नै भइसकेको उनीहरूको दावी थियो ।

उजुरीकर्ता एवं द्वार टोल विकास संस्थाका अध्यक्ष बोधराज आचार्यले दाैवल्लाको पुल तर्नेबित्तिकै प्रायः बाटोहरूको लगत कट्टा नभएको भन्दै लगत कट्टाकै नजिस्मा मात्र बाटो रोक्ने काम हुन नहुने बताए । सो अवसरमा जग्गा दाताहरूले समेत बाटोकै लागि जग्गा दान गरेको भन्दै उक्त ठाउँमा बाटो कायम नै हुनुपर्ने माग गरेका थिए । स्थानीय प्रकाश पौडेलले पनि

जनताले निकासका लागि खुलाएको बाटोमा पहिलो अधिकार जनताकै हुने दावी प्रस्तुत गर्नुभयो ।

विपक्षीको तर्फबाट स्वाभिमान नेपाल प्रालिका प्रतिनिधि हरि भण्डारीले जग्गाको नक्साका आधारमा खरिद गरेको तर स्थानीयलाई बाटो अवरोध गर्ने मनसाय नभएको बताउनुभयो ।

तत्कालीन जिल्ला विकास समिति, गाउँ विकास समिति, स्थानीय जनचेतन माध्यमिक विद्यालय र जग्गादाताहरूको संयुक्त पहलमा २०५४ देखि उक्त बाटो सञ्चालनमा रहेको र स्थानीयले घाटसम्म शव लिएर जाने काममा समेत प्रयोग हुँदै आएको स्थानीय चक्रपौँगी आचार्यले बताउनुभयो । बाटो बन्द हुँदा घाटसम्म शवसमेत पुर्‍याउन कठिन भएको उनको भनाइ थियो ।

यसअघि गत असोज ९ गते स्थानीयहरूले बाटोमा अवरोध गर्न बनाइएको पर्खाल भत्काउनका साथै बाटो प्रवेशमा लगाइएको फलामको गेट फुटाइ गेट नै हटाइ दिएका थिए । ७५ रोपनी क्षेत्रफल भएको उक्त जग्गा नेपाल स्वाभिमान प्रालि, अनिता सिंह र कुशल बरालले मनकामना केवलकार प्रालिका कृष्णकुमार श्रेष्ठसँग खरिद गरेका हुन् ।

खरिद गरिएको जग्गा स्वाभिमान कम्पनी भोगचलन नगर्ने बताइएको छ । सोही बाटोका कारण उक्त स्थानको तीव्र विकास भइरहेको अवस्था माथि भिन्न नसक्ने अवस्था सिर्जना हुने भएकोले उनिहरूलाई समेत त्यहाँ स्थापना भएका छन् । बाटो बन्द हुँदा सङ्घ संस्थालाई मात्र नभई ४६ घरधुरीका बासिन्दाले निकास पाउन सकेका थिएनन् ।

बैङ्कमा कपडाको अभाव

तनहुँ समाचारदाता

तनहुँ, असोज २३ गते । तनहुँको सदरमुकाम दमौलीमा सञ्चालन गरिएको लायन्स कपडा बैङ्कमा कपडाको अभाव भएको छ । कपडा लिनेहरूको भीड बढेकाले कपडा अभाव हुन पुगेको कपडा बैङ्कको सञ्चालक लायन्स क्लब अफ तनहुँ, दमौलीले जनाएको छ ।

गरिव परिवारलाई मद्दत पुर्‍याउने उद्देश्यले यही असोज १२ गतेबाट कपडा बैङ्क स्थापना गरिएको थियो । चाडपर्वको समय भएकाले होला दिनहुँ भीड लागेको छ, क्लबकी कर्मचारी करुणा थापा मगरले

भन्नुभयो, दैनिक ५० जनादेखि ८५ जनासम्म कपडा लिनका लागि आउने गरेका छन् ।' कपडा लिनेको भीड बढ्दै गएकोले एक जनालाई एक जोर कपडा मात्रै दिने गरिएको छ । कपडा बैङ्कका लागि करिव एक सय जनाले कपडा दिएका छन् ।

निःशुल्क प्राप्त भएका कपडा कतिपय नयाँ हुने र पुराना पनि लाउन योग्य नै भएको कर्मचारी करुणाले जानकारी दिनुभयो । गरिव परिवारले रकम अभावले कपडा किन्न नसक्ने अवस्था सिर्जना हुने भएकोले उनिहरूलाई मद्दत पुर्‍याउन कपडा बैङ्क स्थापना गरेको क्लबका अध्यक्ष राजकुमार श्रेष्ठ राकुले जानकारी दिनुभयो ।

नेपाल सरकार

अर्थ मन्त्रालय

भन्सार विभाग

वीरगञ्ज भन्सार कार्यालयबाट

न्यूनतम मूल्य करीब रु. २,०३,००,०००।- को विभिन्न लताकपडा, हार्डवेयर, मोटरपाट्सलगायतका मालवस्तुहरू छुट्टाछुट्टै सिलबन्दी बोलपत्रद्वारा लिलाम बिक्री गरिनेबारेको सूचना

(सूचना प्रकाशित मिति : २०७६।०६।२४)

यस कार्यालयबाट जफत गरिएका विभिन्न लताकपडा, हार्डवेयर, मोटरपाट्सलगायतका मालवस्तुहरू जे-जस्तो अवस्थामा छन् सोही अवस्थामा भन्सार नियमावली २०६४ को नियम ३५(२) बमोजिम यस कार्यालयले सिलबन्दी बोलपत्रको माध्यमबाट लिलाम बिक्री गरिने भएकोले इच्छुक व्यक्ति, फर्म वा संघ/संस्थाले यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५(पन्ध्र) दिनभित्र सूचनामा उल्लेखित सर्तहरूका अधिनमा रहने गरी गोप्य सिलबन्दी बोलपत्र आह्वान गरिएको छ । यससम्बन्धी विस्तृत विवरण यस कार्यालयलगायत वीरगञ्जस्थित जिल्ला प्रशासन कार्यालय, कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय, वीरगन्ज महानगरपालिका कार्यालय, मालपोत कार्यालय र उद्योग वाणिज्य संघको सूचना पाटीमा टाँस गरिनुका साथै यस कार्यालयको वेबसाइट www.customs.gov.np/birgunj मा राखिएको सूचनाबाट समेत हेर्न सकिनेछ । नियमानुसार बोलपत्र फाराम दस्तुर बुझाई (फिर्ता नहुने) यस कार्यालयबाट खरिद गर्न सकिनेछ । आफूले कबोल गरेको रकमको १०% ले हुने रकम यस कार्यालयको एभरेष्ट बैंक लि. भन्सार एरीया वीरगन्जमा रहेको यस कार्यालयको धरोटी खाता नं. ०१५००१५२०००६८ मा जम्मा गरी सोको सक्कल भौचर बोलपत्रसाथ पेश गर्नु पर्नेछ । अन्य व्यहोरा बुझ्नुपर्ने भएमा कार्यालय समयभित्र यस कार्यालयको मुद्दा शाखामा आएर बुझ्न सकिने छ ।

थियो । यस वर्ष भने रोटेपिङ हालेर रमाइलो गर्ने योजनाका साथ पिङ बनाइएको स्थानीय युवा गिरवहादुर थापाले बताउनुभयो । उहाँका अनुसार सामुदायिक वनसँग समन्वय गरेर नयाँ काटबाट पिङ बनाइएको हो । काठ काट्नलाई एक हप्ता लागेको

२० हजार रुपियाँ खर्चमा गाउँमा रोटेपिङ बनाइएको स्थानीय कुलराज थापाले बताउनुभयो । उहाँका अनुसार रोटेपिङका लागि सौरको बाँ, फ्लांटिको हरिस, फल्याक, बाँसको बार, खामा (खाँवा) आवश्यक पर्छ । सुरुमा चारवटा बाँ हाल्ने

गरिन्छ । एउटा मादल, चारवटा हरिस, चारवटा पिर्का, आठवटा हलडुर, आठवटा बार, चोया, दुइटो खामा हालेपछि रोटेपिङ निर्माण सम्पन्न हुने गर्छ । सौर, कटुस र फ्लांटिको काठ प्रयोग गरेर रोटेपिङ बनाइएको उहाँले बताउनुभयो । गाउँका युवाले रोटेपिङ हाल्ने योजना बनाएपछि स्थानीयले साथ दिएकाे उहाँले बताउनुभयो । रोटेपिङ खेल्दा रमाइलो हुने, आफन्त साथीभाइ भेटघाट हुने उहाँले बताउनुभयो ।

स्थानीय डिलमाया थापाका अनुसार दशैंको टीकाको दिन भुईँ छोड्नुपर्छ भन्ने मान्यता छ । सोही मान्यतालाई मध्यनजर गरेर गाउँ-गाउँमा रोटेपिङ बनाइने गरिएको छ । छिमेकी गाउँहरूमा समेत रोटेपिङ हाल्ने चलन हराएपछि गाउँले अघि बढेको उहाँले बताउनुभयो ।

दशैंतिहारमा रोटेपिङलाई महत्त्वका साथ हेरिन्छ । टीकाको दिन जो कसैले पनि पिङ खेल्नुपर्छ भनिन्छ । यसले आफन्त र साथीभाइलाई पनि भेटाउँछ । रमाइलो गराउँछ उहाँले भन्नुभयो. 'यो हाम्रो परम्परादेखि चलेको संस्कृति हो । यसलाई निरन्तरता दिन हामी लागेका छौँ ।' टुलिबैंसीका जस्तै जिल्लाका केही गाउँमा रोटेपिङ संस्कृतिको संरक्षणमा स्थानीय लागेका छन् ।

नयाँ नेपाल

२०७६ साल असोज २४ गते शुक्रवार
2019 October 11 Friday

११

गणतन्त्रमे निरीह वार्ड, मेयरक मनमानी

■ मनोज भ्मा मुक्ति

आम जनताके भावनाके सम्मान गणतन्त्रके पहिल मान्यता रहल अछि। देशमे रहल राजनैतिक दलसबहक बीचमे सहकार्य करैत गाम आ देशक विकास करब गणतन्त्रके प्रमुख उद्देश्य भेल करैत अछि। देशक कोना कोनाके सर्वांगिन विकास होएवाकलेल देशमे संघीयता लाओलंगेल। मुदा, कि गणतन्त्रक अवयवसब चलायमान अछि ? गणतन्त्रक उद्देश्य अनुरूप जनताक प्रतिनिधिसब काज करहल अछि ? देशमे तीन तरहके सरकार अछि। आम जनताक प्रत्यक्ष सरोकार सबसँ बेसी स्थानीय निकायक सरकारसँ भेल करैत अछि। ओना संघीय सरकार आ प्रादेशिक सरकारके रवैया या कहू गतिविधि केहन अछि से सबहक अपन अपन देखाइ आ बुझाइ होएत। एतः हम चर्चा करू चाहैत छी, स्थानीय निकायमे देखल जाएरहल अवस्थाके।

देशक हरक नागरिक कोनो न कोनो वार्डके जनता अछि, ताँए सबहक सरोकार वार्ड कार्यालयसँ भेनाइ स्वभाविक अछि। स्थानीय निकायमे विकास नीकजकाँ होइ ताहिहेल पुष्टसँ बजेट प्रवाह कएलंगेल अछि। पालिकाके सुव्यवस्थित आ विकसित करवाकलेल बहुत रास नियम कानून बनयवाक अधिकार सेहो पालिका बोर्डके देलंगेल अछि। अधिकार बहुत रास होइतो पालिका प्रमुख सबहक अस्पष्ट नीति आ खराब मानिसिकताक शिकार पालिकासब भऽरहल यथार्थ सबके बुझल होएत से हमर विश्वास अछि। पालिका स्तरमे देखल जाएरहल समस्यासब ।

सहकार्यक आभाव :

संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालक संविधान अनुरूप संघीय आ प्रादेशिक सरकारसमे विपक्षक स्थान राखलगेलाक वावजूदो स्थानीय निकायमे विपक्षीक प्रवधान नई राखलंगेल अछि। जतः विपक्षीक प्रावधान नई होइत अछि, तकर मतलब ई नई होइत अछि जे विपक्षीके कोनो मतलब नई राखल

जाए। विकास निर्माण या सामाजिक सुव्यवस्था कायम करवाक काजमे विपक्षीके ताकले नई जाए। प्रायः कोनो पालिकामे पालिका प्रमुखसब संविधानक भावना अनुरूप राजनैतिक दलसँ सहकार्यताक काज नहिऐ जका करहल अछि। संविधानक भावनाके पालिका प्रमुखसबद्वारा पूर्णरूपसँ मान मर्दन कएल जाएरहल अवस्थामे राजनैतिक दलबीचक सहकार्य नामोलेल नई भऽरहल अछि। एतःपरि कि विपक्षीसबहक वातके सुनलतक नई जाएरहल अछि। एहन अवस्थामे गणतन्त्रके पालिका प्रमुखसब कोन तरहँ मानमर्दन करहल अछि से सहजहिँ अनुमान लगाओल जाऽसकैय। राजनैतिक दलसबहक बीचमे जे दूरी उत्पन्न भऽरहल अछि से गणतन्त्रकेलेल कथमपि नीक बात नहि।

निरीक बनाओल वार्ड :

देशक प्रमुख निकाय स्थानीय अछि त स्थानीय तहके सबसँ महत्वपूर्ण निकाय वार्ड अछि। प्रायः जनताक कोनो काज वार्डके सिफरिसपर होइत अछि त विकास निर्माणके कोनो काज कोनो न कोनो वार्डमे भेल करैत अछि। मुदा, बहुत एहन काज प्रदेश या संघीय सांसदद्वारा कएलंगेल उदाहरण अछि जे

सम्बन्धित वार्ड अध्यक्षके जानकारीके बाहर अछि। उदाहरणकलेल महोत्तरीक जलेश्वर नगरपालिकाके लेल जाए त, नगरपालिकाक कूल बजेट ६२ करोड विनियोजन कएलंगेल अछि। १२ टा वार्ड रहल जलेश्वर नगरपालिकाक प्रत्येक वार्डके ६५/६५ लाखके अख्तियारी देलंगेल अछि आ बाकी बजेट नगरप्रमुखक अख्तियारीमे राखलंगेल अछि। एखनपरि कोनो वार्ड कार्यालयके नामपर बैंक खातापरि संचालन नई कएलंगेल अछि। वार्डके नामपर योजना राखि मात्र उपभोक्ता समिति बनएवाक आ काज करयवाक अख्तियारीधरि मात्र वार्डके देलंगेल अछि।

बेचारा वार्ड अध्यक्ष :

चुनावक समयमे विभिन्न काज करवाक वाचा कएने वार्ड अध्यक्षसब जनताक आवश्यकता अनुरूप पाँच रुपैयाधरिके काज नई करा सकैय। कोनो सार्वजनिक चापाकलक एकटा नटधरि अपना मोनसँ दासकवाक अधिकार वार्ड अध्यक्ष लग नई देलंगेल अछि। बिना पालिकाक स्वीकृतिके वार्ड अध्यक्ष किछु नई वितरण कऽसकैय। हँ, पालिकाक निर्णय अनुरूप दस्तुर उठएवाकलेल वार्ड अध्यक्षसबके

मजबूर बनाओल जाएरहल यत्र तत्र सर्वत्र देखल जाएरहल अछि।

सभाके पूर्णता देवाक अधिकारी मात्र :

संघीय गणतन्त्र नेपालक संविधान अनुरूप बनल पालिकाक सभाकेँ पारित करवाकलेल वार्ड अध्यक्ष सबहक सहमति अनिवार्य कएलंगेल अनुरूप मात्र पालिका प्रमुखद्वारा वार्ड अध्यक्षकेँ मनुस्व बुझवाक काज भऽरहल अछि। अधिकांश पालिकामे सादा कागजपर नगरसभा पारितके हस्ताक्षर वार्ड अध्यक्षसबसँ कराओल जाएरहल सामाचार भेटैत रहैत अछि। 'नगरसभा या गामसभाके पारितमे जँ वार्ड अध्यक्षक हस्ताक्षरक आवश्यकता नई रहैतक तहन वार्ड अध्यक्षके कोनो मौजुरधरि पालिका प्रमुखसबद्वारा नईकएल जाएँक' बहुत लोकक कहव छन्हि।

संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रमे आम जनतासँ सबसँ नजदिक रहल वार्डके जाहि तरहँ अधिकार विहीन बनाओलंगेल अछि, विकास होएतसे कहनाई कठीन अछि। जाधरि वार्डके अधिकार सम्पन्न नई बनाओल जाएत त आम जनताके छोटछोट, मुदा पैघ महत्व राखऽबला जरुरति पूर्ण करवाक बात हावामे महल बनीनाइ मात्र होएत।

वार्ड अध्यक्ष अपनेमे जननिर्वाचित सरकार अछि, मुदा वार्डके नामपर खाताधरि नई खोललंगेल अछि। वार्डमे अधिकृत रहवाक व्यवस्था संविधान अनुरूप कएलंगेल अछि, मुदा अधिकांश वार्डमे सुब्बा स्तरक कर्मचारीधरि नई रहल अछि। अधिकृत नई रहल वार्डके खाता खोलवाक अधिकार नई रहल कहल जाईत अछि। जहन कि पहिनुका सरचना अनुरूप गा.वि.स.मे अध्यक्ष आ खरिदार स्तरके कर्मचारी रहल संचिवक नामपर खाता रहैत छल।

कानूनी दाओपंचमे फँसाविक) वार्ड आ वार्ड अध्यक्षके जाहि तरहँ निरीह बनाओलंगेल अछि, संघीय गणतान्त्रिक नेपालके जनभावना अनुरूप विकास असम्भव रहल बुद्धिजीवी सबहक तर्क रहल अछि। वार्ड अध्यक्षके निरीह बनाक पालिका प्रमुखसबके मनोमानी करवाक जे छुट भेटल अछि या कहि वार्डके निरीहताके फायदा जाहिररूपसँ पालिका प्रमुखद्वारा उठाओल जाएरहल अछि से अन्य भेनाइ आवश्यक रहल अछि।

एहन व्यवस्थाक विरोध वार्ड अध्यक्षसबद्वारा संगठित भऽ केनाईके विकल्प नई देखारहल जानकारसब वतवैत छथि। भगवति समय रहिते पालिका प्रमुखसबके आ वार्ड अध्यक्षसबके सदबुद्धि देखुन्ह। ■

मातृभाषा विकासमे विद्यार्थीक भूमिका

सप्तरंगीक हनुमाननगरमे आसिन १४ गते 'नगर स्तरीय वक्तृत्वकला प्रतियोगिता' हनुमान नगरमे सम्पन्न भेल। 'मातृभाषा विकासमे विद्यार्थीक भूमिका' विषयमे वक्तृत्वकला प्रतियोगिता भेल छल। सङ्गेर मिथिला नेपालक आयोजन आ हनुमाननगर कंकालिनी नगरपालिकाके सहयोगमे आयोजन भेल छल।

सत्यनारायण पण्डितके अध्यक्षता आ नगर उपप्रमुख सरिता देवी यादवक आतिथ्यमे सम्पन्न कार्यक्रममे हनुमाननगरक महावीर मा.वि., एमर्सेन्ट इ. बो., सप्तकोशी इ. बो., भारदहक विपि मा. वि. पोर्ताहक कंकालिनी मा.वि.सँ विद्यार्थी सहभागी भेल रहथि।

बेसी सचेत रहवाक बेगरता रहल वक्तासभ कहने रहथि। कार्यक्रममे सङ्गेर मिथिलाक सलाहकार हिरा लाल कर्ण, माधव कुमार, मिथिला साहित्य कला प्रतिष्ठानक अध्यक्ष श्रीराम मण्डल, साहित्यकार एवं अभियानी देवेन्द्र मिश्र, पाश्र्वी सरकार, देवेन्द्र भा, सङ्गेर मिथिलाक पूर्व अध्यक्ष हृदय नारायण यादव, अमरेश महतो, कोषाध्यक्ष गायत्री सिंह, शिक्षक तेज नारायण यादव बाजल रहथि।

विद्यार्थीकेँ मातृभाषामे रचनात्मक काज करबालेल एहन कार्यक्रम सार्थक रहल सङ्गेर मिथिलाक उपाध्यक्ष तेजु मैथिल कहलनि। आनन्द इ. बोर्डिङ स्कूल हनुमाननगरक विद्यार्थीक मैथिली नृत्य,

प्रतियोगितामे महावीर मा.वि.के नेहा यादव प्रथम, एमर्सेन्ट रेसिडेन्सियल इ. बो. स्कूलक श्रीति भा द्वितीय, कंकालिनी मा.वि. पोर्ताहक रामकुष भा तृतीय आ सप्तकोशी इ. बो.के रिया भा सान्त्वना पुरस्कार पओने रहथि। साहित्यकार अर्जुन प्रसाद गुप्ता 'दर्दिला', साहित्यकार देवेन्द्र मिश्र आ नगर उपप्रमुख सरिता देवी यादव निर्णायक रहथि।

मातृभाषा मैथिली भाषामे एहन कार्यक्रम नगरमे पहिल बेर भेल कहैत उपप्रमुख यादव मातृभाषाके संरक्षणमे यवासभके प्रोत्साहन करब से कहलनि। मातृभाषा लोकके हृदयमे पहुँचएवाक सुलभ माध्यम अछि, एहि प्रति विद्यार्थीके

संरज विरपुरिया आ तेजु मैथिलक गायन प्रस्तुत कएने रहथि।

कार्यक्रममे नगरपालिकासँ रामशंकर मण्डल, सदस्यसभ मो. अमिन अली, राजेश मण्डल, जितेन्द्र मण्डल, मुकेश कुमार चौधरी, नेहा सोनी, सुरज पण्डित, चन्दा साह, गया कुमारी दास, जगिता सिंह, रिना यादव, रितेश मैथिल, नरेश चन्द्र बरबरिया, शिक्षकसभ जाविर अली, दिपेश खड्गा, तेज नारायण यादव, कमल मेहता, गणेशी यादव सहभागी रहथि।

कार्यक्रम संचालन सङ्गेर मिथिलाक सचिव गजेन्द्र गजुर आ मिथिला साहित्य कला प्रतिष्ठानक सचिव विद्यानन्द वेददी कएने छलाह। ■

स्थानीय सरकार: आशा भेल बेकार

लगभग दू दशकके बाद स्थानीय सरकारक रुपमे जनतासभ स्थानीय तहमे जनप्रतिनिधि पओलक मुदा स्थानीय तहके जनप्रतिनिधिके जाहि रुपे काज करवाक करवाक चाही से नहि भ' सकल अछि।

जनकपुर उप महानगरपालिकामे जनप्रतिनिधि अएलाक बाद जनकपुरके विकास हएत से आशा नगरबासीके छल। मेयर लालकिशोर साह बहुत बेगी मतान्तरसँ चुनाव जितल रहैथ। जनता हुनकासँ बहुत

बेगी आशा रखने रहए जे ओ अपन पुरान अनुभवसँ नगरके विकास करता आ नव रुप देला। मेयर साह पछिला समयमे चर्चित भेलैथ मुदा काजसँ नई, सवा करोडकेँ गाडी चढिह'। विकासके सूचकमे कमजोर रहल उप महानगरपालिकाके मेयर कत्तैक सुविधाभोगी छथि से हुनक गाडीभोहरसँ प्रमाणित भ' गेल अछि।

उप महानगरपालिकासँ सम्बन्धित सार्वजनिक सूचना आम जनताके उपलब्ध नहि छैक। कत्तैको सञ्चारकर्मी पालिकाके सार्वजनिक सूचनाबास्ते निवेदन दर्ता करौने छथि। जहन कि नगरपालिकाके दायित्व छै जे ओ सार्वजनिक महत्वके सूचनाके स्वतः सार्वजनिक करए। बजेट मांग'लेल वार्ड अध्यक्षके सूचनाके हक प्रयोग करवाक स्थिति जनकपुर उप महानगरपालिकामे हेतै। एकगोट वार्ड अध्यक्ष गतवर्ष बजेटके विवरण माँगत निवेदन देने रहथि उप महानगरपालिकामे।

कर्मचारीतन्त्र जहिया स्थानीय निकाय चलबैत रहए, जनप्रतिनिधिसब नई रहथि त इ कहल जाय जे जनप्रतिनिधि बहाली भेलाके बाद विकास हेतै, बजेट सदुपयोग हेतै, पारदर्शिता अओतै।

आब त कए वर्ष बिति गेल छै जनप्रतिनिधि अएला, तहन किया नई विकास गति पकडने छै ? एहिके उत्तर खोज' पडत। किया बजेटके गोप्य राखल जाइछै ? खर्च विवरण स्वतः वेबसाइटमे सार्वजनिक हएवाक चाही किया नई राखल जाइछै ?

जनकपुर मच्छरसँ ग्रस्त अछि, नेपालमे डेंगु रोग सेहो एपर पसाइर रहल अछि। एहनमे स्वच्छताके दुहाइ देनिहार मेयर मच्छर किया नई नियन्त्रण क' सकल छथि ? डेंगु, मलेरियाजहन मच्छरके कटलासँ होब'बला रोग लागिग' नगरमे सन्त्रास मच'सँ पहिनाहिँ किया नई सतर्कता अपनाओल गेल अछि ?

तहिना जानकी मन्दिर जेहन धार्मिक स्थललग सेहो सुगार हुलहुल करैत देखाइत अछि। एहिसँ पर्यटक की सोचत ? की ओ आनो के फेरसँ एहिठाम आव'लेल सुभाष देत ? जनकपुरके धार्मिक पर्यटन स्थलके रुपमे विकास करवाक नारा देनिहार डसब किया नई सोचैत अछि ? मच्छर कटाक' कियो किया एत' राति बिताएत ? सुगरके हुतमालि देख' लेल कियो किया जनकपुर आओतै ? ■

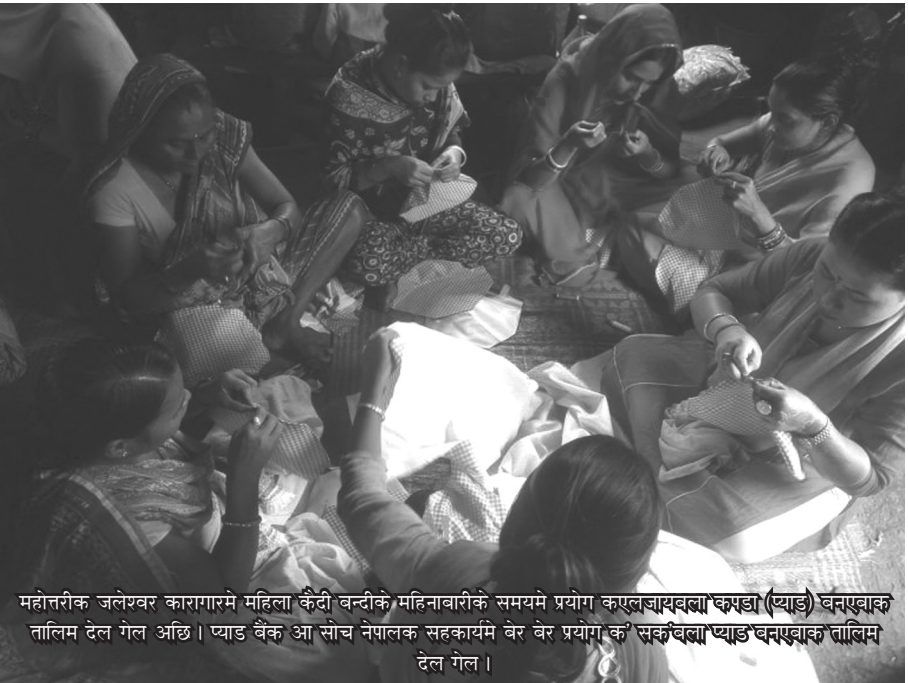
आरोपक बुनल जाल

■ प्रियंका भ्मा

हम सक्षम छि,
मुदा
हमरा कमजोर बनाव लेल
पयर गछारल गेल अछि
सिकैर स...

चुप्प रह लेल थुनल गेल अछि मुह
कप्पा स ...
बेदना , पडताडना सह लेल
थकुचल गेल अछि सगरदेह
रिति रिवाजक लोहा स...

क सकै छी सब किछु हमहु...
द सकै छी जवाफ ...
ओ हरेक बात के ...
उठा सकै छि मजबुत डेग...
आ
लडि सकै छि अपना लेल
मुदा, डर होइय
समाजक चस्मा आ आरोपके बुनल जाल स...
ह बेटिक जीवन होइते छै
“ सम्झौता “
अपन इक्षा ...
अभिलाषा के भोग चढा...
जाडक ठिठुरन थर थरी सन
सदिखन कापि रहल करेज स ...

महोत्तरीक जलेश्वर कारागारमे महिला कैदी बन्दीके महिनावारीके समयमे प्रयोग कएल जायबला चूल्हा (प्याड) बनएवाक तालिम देल गेल अछि। प्याड बैंक आ सोच नेपालक सहकार्यमे बेर बेर प्रयोग क' सकबला प्याड बनएवाक तालिम देल गेल।

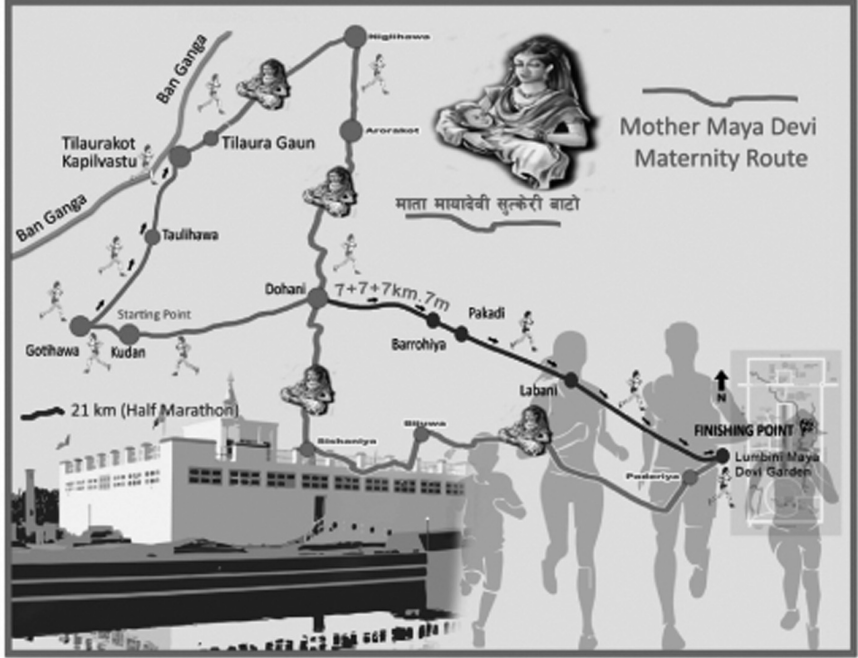
लुम्बिनी भ्रमण वर्ष २०७६से दूर बुद्धस्थल

■ दिलिप कुमार यादव

कपिलवस्तु । यहि प्रदेश सरकार के लुम्बिनी भ्रमण वर्ष २०७६ चलत है । चार महीना बाद नेपाल भ्रमण वर्ष २०२० शुरु होइ । प्रदेश सरकार लुम्बिनी भ्रमण वर्ष के नाव पर करोडौं रकम खर्च करत है । केन्द्र सरकारव पर्यटन के नाव पर बजेट अलगायाये है । लेकिन केन्द्र औ प्रदेश सरकार पर्यटन वर्ष के नाव पर करोडौं बजेट खर्च करतै रहत के देश के मुख्य पर्यटकीय स्थल लुम्बिनी औ यहीं के बुद्ध स्थल पर कउनो चहल पहल नाही है । न ती स्थानीय का भ्रमण वर्ष के बारे में कउनो जानकारी है ।

बुद्ध स्थल में न पर्यटकीय गतिविध भवा है न ती पूर्वाधार विकास में कउनो प्राति है । लुम्बिनी का आधार बनाइ के प्रदेश ५ का देश के उत्कृष्ट पर्यटकीय गन्तव्य बनावैक कहिके प्रदेश सरकार लुम्बिनी भ्रमण वर्ष २०७६ घोषणा किहिस है । विता जेट ४ गते बुद्ध जयन्ती के दिन राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारी, प्रधानमन्त्री केपी ओली औ प्रदेश ५ के मुख्यमन्त्री शंकर पोखरेल तामभाम के साथ लुम्बिनी भ्रमण वर्ष के शुभारम्भ किहिन रहा लेकिन, चार महिना बिति लाग है तब्बो लुम्बिनी, कपिलवस्तु औ नवलपरासी के बुद्ध स्थलमा भ्रमण वर्ष के कउनो भनक तक नाही देखात है । बल्की अस्तव्यस्त नाका, बिगडा सडक, कमजोर सुरक्षा व्यवस्था के कारण परेसानी मोंगे के परा पर्यटक के सिकायत भर सुनि मिलत है । कपिलवस्तु नगरपालिका के वडा नं. १ का वडा अध्यक्ष सुदिप पौडेल भ्रमण वर्ष के बारे औपचारिक जानकारी न रहा बतावत हैं । ‘भ्रमण वर्ष होय कहिके सुने हन ।’ कउन काम करैक है, का होत है । हम लोग का मलूमै नाही है ।,’ वडा अध्यक्ष कहिन । हमरे नगरपालिका में का कइसन होत है नाही मालुम कहिके जानकारी दिहिन है । नगरपालिका में जानकारी भवा होत तौ हमरेव लोग का जानकारी होत । कपिलवस्तु में बुद्ध से सम्बन्धित बहुते जगह है वही मध्ये तिलौराकोट, निगलीहवा, सगरहवा, निगोधर ाम, गोटेहवा यहि नगरपालिका भितर परत है । प्रदेश सरकार के लुम्बिनी भ्रमण वर्ष चलत रहा समय र्स्थानिय तह का मि वही अनुसार समन्वय कइ के जायक चाहत रहा कहिके पौडेल बताइन ।

‘लुम्बिनी भ्रमण वष के कुछ न न्छ नवौं

अनुभूति करैक मिली’ कपिलवस्तु नगरपालिका वडा नं. २ निवासी युवा नेता प्रकाश घिमिरे के चाहना रहा लेकिन वही अनुसार न भवा आप सिकायत किहिन । । सहज सेवा सुविधा के कहूँ कउनो व्यवस्था नाही देखात है वय कहत हैं । कपिलवस्तु के तिलौराकोट औ अन्य बुद्धस्थल के अवस्था दयनीय औ लतरफतर रहा उनके कहनाव है । बुद्धस्थल के वइसन अवस् था से स्वदेशी भर नाही विदेशी पर्यटक के समेत मन उचाट होय जात है आप कहत हैं । लुम्बिनी घुमै आवैवाले पर्यटक के खातिर यहि घरि भैरहवा- लुम्बिनी औ लुम्बिनी-कपिलवस्तु निर्माणाधीन सडक के दुरवस्था के कारण बहुते कठिन है । पर्यटकीय क्षेत्र के सडक निर्माण में ठेकेदार से ढिलाइ होत के सरकारी निकाय मुकदरशक होइ के वइठा है । बुद्धस्थल पर विद्यैवाला पानी औ सार्वजनिक शौचालय समेत के उचित व्यवस्था नाही है । गौतमबुद्ध विमानस् थल होय या देश के सब से ढेर पर्यटक आवैवाला बेलहिया नाका या लुम्बिनी परिसर होय पर्यटक

का लुम्बिनी, बुद्ध औ बुद्धस्थल के बारे में जानकारी दियैवाला एक टू आधिकारिक संयन्त्र समेत नाही है । पर्यटन प्रवर्द्धन में महत्वपूर्ण भूमिका खेले यी औ अइसन विषय का प्रदेश सरकार के लुम्बिनी भ्रमण वर्ष सम्बोधन न कइ पावा सिकायत सरोकारवाला लोग करत हैं । वोकर असर नेपाल भ्रमण वर्ष २०२० में परैक पर्यटन व्यवसायी बतावत हैं ।

लुम्बिनी में पर्यटन विकास के मुख्य समस्या पर्यटक के वसाइ कम अवधि के रहत है । यहीं सुंचेरे आइ के सन्भा के लउटेवाले पर्यटक ढेर आवत हैं । बुद्ध के जन्मस्थल लुम्बिनी भर होय कहैवाला वुभाइ पर्यटक में है । येका चिरेक सब से महत्वपूर्ण काम होयक बावजूद प्रदेश सरकार यहि ओर कउनो कदम नाही उठाये है लुम्बिनी विकाश कोष के कार्यकारी सदस्य राजेश ज्ञवाली बताइन ।

प्राचीन कपिलवस्तु तिलौराकोट दरबारसहित के महत्वपूर्ण बुद्ध स्थल, नवलपरासी में अस्तुधातु रहा रामगाम, बुद्ध ममहर देवदह, पण्डितपुर जइसन स्थल

समावेशीकरणको दिशामा एउटा फइको : गोर्खापत्रद्वारा प्रकाशित अवधी भाषा पृष्ठ

शिक्षण सहयोगी में प्रभावकारी है रेडियो कार्यक्रम

■ सपना श्रीवास्तव

हरेक विद्यालय में शिक्षक, अभिभावक के उद्देश्य रहत है कि बालबालिका के सिखाई वातावरण सहज कइ के उलोग के सिखाई उपलब्धी हासिल करै में सहज करैक । यी उपलब्धी हासिल करैक खातिर सर्वप्रथम जग से यानी कि छोटटे उमिर के विद्यार्थी के तह से शुरुवात करैक चाहीं । जग मजबूत रही तौ घर मजबूत रहत है वइसे छोटही उमिर से विद्यार्थी के सिखाई वातावरण बेहतर रही तौ उलोग के आगे हर क्षेत्र में आसानी रहत है । अक्सर समाज में यी सोचाई रहत है कि छोट लरिकेन का चाहे जे पढाय सकत है औ बड़वार लरिकेन का पढावे के खातिर अनुभवी शिक्षक आवश्यक परत हैं । लेकिन यी साचाई गलत है । हरेक तहके विद्यार्थी के पढावे के अनुभवी शिक्षक आवश्यक है लेकिन छोटवार लरिकेन का पढावे के खातिर विशेष अनुभवी शिक्षक के आवश्यकता रहत है । छोट लरिकेन के पढाई लिखाई प्रति रुची जगावे के खातिर विशेष तरीका अपनाइ के वन सब के सर्वाङ्गिय विकास के खातिर विशेष तालीम प्राप्त शिक्षण औ विशेष शिक्षण सिखाई आवश्यक है ।

छोट लरिकेन के पढाई, लिखाई, बोलाई औ सुनाई के सीप विकास करव आवश्यक रहत है । हरेक शिक्षक आपन अनुभव औ तरीका से विद्यार्थी का उचित शिक्षण करे में प्रयासरत रहत हैं लेकिन केतना शिक्षक लोग अपने अथक प्रास के बावजूद लक्ष्य नाही हासिल कई पावत हैं । दूर दराज के विद्यार्थी अउर पीड़ित हैं । सही तरीका के अभाव में शिक्षक के ढेर मेहनत के बावजूद लरिके वढ़िया से सिखाई उपलब्धी नाही कइ पावत है । यी सब स्थिति का न्यून करैक लक्ष्य से अमेरिकी अर्न्तराष्ट्रिय विकास नियोग के सहयोग में शिक्षा, विज्ञान तथा प्राविधि मन्त्रालय के द्वारा सञ्चालित’ मजेदार पढाई, टिकावदार सिखाई’ कक्षा १,२ औ ३ के बालबालिका के ।’ प्रारम्भिक कक्षा पढाई के बारे में रेडियो कार्यक्रम विभिन्न १० भाषा में प्रसारण होत है । जउन बहुते उपयोगी है । यहि कार्यक्रम में विभिन्न शिक्षा विद औ शिक्षा के माध्यम में अपने से कार्यक्षेत्र में सफल व्यक्ति लोग के परामर्श औ अनुभव समेटि के शिक्षक के खातिर सहयोगी उपाय तइयार कइ गा है । शिक्षक का शिक्षण में कइसन तरीका प्रयोग करैक चाहीं औ पढाई में विद्यार्थी लोग का अकर्षित करैक कइसन उपाय सब अपनावैक चाहीं जइसन जानकारी औ अनुभव बहुते प्रभावकारी तवर से आदनप्रदान कई जात है । यी कार्यक्रम शिक्षा से जुटे अभिभावक, शिक्षक औ अन्य व्यक्ति लोग के खातिर बहुते लाभकारी है, हमहूँ एक शिक्षक होयक नाते से अनुभव किहे हन । यी कार्यक्रम नियमित सुने से शिक्षण पेशा में आवद्ध शिक्षक लोग का बहुते सरल तरीका से शिक्षक निर्देशिका के काम करत है । उदाहरण के खातिर बालबालिका के पढाई-सीप, विकास के खातिर ध्वनि सचेतिकरणा, लेख्यवर्ण सचेतिकरण, पठन प्रवाह, शब्द भण्डार, बोध औ लिखाइ जइसन तत्व सब आवश्यक है ।

वास्तव में संस्वरपठन सिखाई के एक ठु तरीका होय । कक्षा में कराय जायवाला एक ठु बढिया संस्वर पठन से बालबालिका में शब्द के उच्चारण, शुद्ध, ठीक औ उपयुक्त तरीका से करैक हुनर के सथवै शब्द के संरचना जानि पावे औ अपना पढा वाति बुनैक क्षमता के विकास होत है । यहि अभ्यास का प्रभावकारी बनावे के खातिर शिक्षक साथी लोग से अपनाय सकैवाला तीन ठु चरण है । पहिला चरण- संस्वर पठन शुरु करै से पहिले शिक्षक-शिक्षकालोग पुस्तक के परिचय कराइ के, संस्वर पठन के वातावरण तइयार करैक चाहीं । यहि क्रम में बालबालिका का पुस्तक के आवरण देखावै । या पाठ के चित्र देखावै जइसन काम करैक चाहीं दूसरा चरण – पुस्तक या पाठ का भावपूर्ण किसिम से पठन करव होय ।

पुस्तक से पाठ संस्वर पठन करत के शिक्षक-शिक्षिका वोकर गति, यति, लय, आरोह, अवरोह मिलाई के चिन्ह के विचार कइ के हावभाव सहित प्रवाह के साथ पढैक चाहीं । तिसरा चरण – संस्वर पठन के बाद शिक्षक-शिक्षिका लोग विद्यार्थीन लोगन से कथा के विभिन्न पक्ष पर छलफल करै औ उलोग के कउनो जिज्ञासा है तौ समाधान कइ दियैक चाहीं । यहि मेर से कइ जायवाला छलफल से विद्यार्थी लोग के सिखै औ बोध करैक क्षमता बढावैक सहयोग करत है ।येकरे खातिर अलग कुछ नाही करैक परत है । यी आधारभूत उपाय सब अपनाइ के संस्वर पठन का विद्यार्थी लोग के बीच मजेदार बनाय सका जात है । अइसे तमाम विषयवस्तु छलफल कइ जात है । हम अपनेव एक शिक्षक होयक नाते से येका अपने शिक्षण में प्रयोग किहे हन । आपो लोग प्रयोग किहा जाय, सकारात्मक नतीजा पावा जाई । ■

←—————→

एक नवाँ सफर!

■ अनिल कुर्मी, नवलपरासी

चलो एक नवाँ सफर होइ जाय

औ यी किरदार अमर होइ जाय

सुखा पड़ा जौन बेरङ्ग समुन्दर

रङ्गवो से रङ्गिन नजर होइ जाय ॥

चलो एक नवाँ कोइ गीत होइ जाय

बाति-बाति मे हर मन मीत होइ जाय

टुटा मन रोगी हर कोइ है यहाँ

मन-मन से जोडे के रित होइ जाय ॥

चलो चन्दा के पास चला जाय

उनके शितलता के राज पुछा जाय

जउने अजोरिया से रङ्गा रहत ही हरदम

वहि श्रोत से पीडा के इलाज पुछा जाय

चलो एक नवाँ कसम होइ जाय

हर कसम से जीवन के जतन होइ जाय

किस्मत के नाव संघर्ष लिखा जाय

औ भरोसा मुट्ठी के वचन होइ जाय ॥

चलो एक नवाँ सफर होइ जाय

सफर के सफर अमर होइ जाय

कुछ छुपा न रहै मन के बतिया

साफ सब का नजर होइ जाय ॥

यक्ष औ मोक्ष के खातिर जीभ छेदन

पवन जायसवाल, नेपालगन्ज/(बाँके)। बाँके जिला के नेपालगन्ज मडहाँ हिन्दू लोगन के महान पर्व बडा दशैं के ९ औ दिन पानी नवमी के दिन मडहाँ नेपालगन्ज के प्रसिद्ध माता बागेश्वरी मन्दिर मडहाँ यक्ष अउर मोक्ष होय कहिके वि्र्वास अउर आशा के साथेन जीभ छेदैक परम्परा रहा है । अइसे माता बागेश्वरी के मन्दिर मडहाँ चडत राम नवमी मडहाँ जीभ छेदैक चलन रहा है ।

कुर्बार (दशैं) शुरु भवा परिवार के दिन से निराहर ब्रत रहिके पुरुष लोग अपन मनौती पूरा करावैक अउर भाखिन बात पुरा भयेक बाद मडहाँ वाक्य के देवी माता बागेश्वरी कइहाँ अपन जीभ छेदि के परिक्रमा के कउ चढावैक चलन परा पुर्वकाल से चलतै आयेक हिन्दू धर्मगुरु औ माता बाँगेश्वरी मन्दिर के पुरोहित हरिहरनाथ योगी जानकारी दिहिन है । उन के कहेक अनुसार ‘हमार यी काम पुरा होई कहिके मनौती भैरवाले लोगन के भाकल पुरा भयेक बाद मडहाँ अपन जीभ (जवान) छेदत है, भाकल सामाजिक भला होत

है औ सकारात्मक बात होयक चाही दोसर कइहाँ हानी होयवाला मेरकरे भाकल होई तौ जउन है पुरा न होई। वही के कारण से हििया परिहाँ जीभ (जवान) छेदि के दर्शन करैवालेन के भीड़ होत रहत है ।’

नवरात्र के ब्रत रहिके ब्रतालु लोग नवमी के दिन मडहाँ माता बागेश्वरी मन्दिर मडहाँ आयके धातु के त्रिशुल से अपन जीभ (जवान) छेदैक परम्परा रहा है । साथेन हरेक वर्ष करीव जउन है १ सौ ५० से सैगर धर्मावलम्बी लोग जीभ (जवान) छेदत रहेक जानकारी दिहिन रहा । उनके कहेक अनुसार जीभ (जवान) छेदैक खातिर भारत के तमामन जगह से आवत हैं कहिके बताइन है ।

कपडा पायेक बाद मजदूर लोग सहयोगी लोगन कइहाँ धन्यवाद जापन किहिन रहय । सरस्वती चौधरी एक जोड कपडा सहयोग पाडन खुसी व्यक्त करतै कहिन अब हमार दशैं अच्छा से होई, नयाँ कपडा पहिरेक दशैं मनाइवे खुशी व्यक्त किहिन । ■

दशैं के अवसर पर मजदूर लोगन का कपडा सहयोग

पवन जायसवाल, नेपालगन्ज /(बाँके)। बाँके जिला मडहाँ बास अउर सामाजिक सदभाव मूल समिति नेपालगञ्ज के आयोजनमा मडहाँ असोज १ गते नेपालगञ्ज त्रिभुवन चौक मडहाँ तमामन जगह से काम करैक खातिर नेपालगन्ज के त्रिभुवन चौक मडहाँ जमा होई के काम करैक अन्य जगह मडहाँ जायक खातिर एकट्ठा होयवाला जगह होय त्रिभुवन चौक हुवाँ के मजदूर लोगन कइहाँ नि:शुल्क कपडा बितरण किया गा है ।

हरेक दिन काम के खातिर नेपालगञ्ज के त्रिभुवन चौक पर एकट्ठा होईके अन्य जगह काम करै जायवाले मजदूर लोगन कइहाँ दशैं पर्वन कइहाँ लक्षित के कय १ सौ ५० मजदूर लोगन कइहाँ तमामन मेरकरे के लता कपडा सहयोग किहा गा है ।

कपडा बितरण कार्यक्रम मडहाँ सामाजिक सदभाव समिति के अध्यक्ष औ नेपालगन्ज उद्योग वाणिज्य संघ के अध्यक्ष नन्दलाल बैश्य, बास के कार्यकारी निर्देशक नमस्कार शाह, कार्यक्रम संयोजक शम्भु शाही जस लोग मजदूरन कइहाँ कपडा प्रदान किहिन रहा ।

गरीव रहैं मजदूरन कइहाँ एक जोड होय तब्बो भी कपडा दै कय दशैं के त्वोहार मडहाँ खुसीवाली देयक खातिर कपडा बितरण किहा गा है समिति के अध्यक्ष नन्दलाल बैश्य बताइन है । सब लोगन के सहयोग मडहाँ संकलित किहा गा कपडा बितरण भवा रहा ।

बास के कार्यकारी निर्देशक नमस्कार शाह चाड, पर्व मडहाँ हरेक व्यक्ति लोग नवाँ नवाँ कपडा पहिरेक ईच्छा करत है वहीसे ईच्छा पूरा करैक खातिर हद तक भी सहयोग पहुँचावैक खातिर कपडा बितरण कार्य करैक बताइन है । ■

अपच दूर करैक कारगर उपाय

■ उर्मी चौधरी

आवश्यकता से अधिक औ नियम के विरुद्ध भोजन करै, अधिक पानी पिये, वेग का के, पहिले खावा भोजन पचे से पहिलेन दुबारा खाय, दिन में अधिक सुते औ राति में अधिक जागवाही करै से समय पर खावा भोजन हल्का होयक बावजूद नाही पचत है यानी कि वदहजमी होय जात है । जउने का अजीर्ण भी कहा जात है । यी अनेक रोग के मूल कारण होय । प्रायः आहार-विहार में विषमता होय से वदहजमी होत है । जब खावा भोजन जीर्ण नाही होत है, तौ वोका अजीर्ण कहत हैं । यहि से बचे के खातिर कुछ घरेलु उपाय जउन हमरे लोग के अवधी समुदाय में परापूर्व काल से प्रचलित है ।

- घरेलु उपाय**
- सोंठ, मरिच, पीपर औ सेंधा नोन समान मात्रा में लड के चूर्ण बनाय लिहा जाय । औ वोका छोटा चाहवाला चम्मच से मथा दही(मही) में मिलाइ के पिये से अजीर्ण दूर होय जात है ।
 - एक ग्लास गुनगुना पानी में एक चम्मच अदरक के रस औ दुइ चम्मच मधु मिलाइ के पिये से अपच अर्थात वदहजमी दूर होय जात है ।
 - तुलसी के ताजा पाता तुरि के रस निकारि के पिये वदहजमी औ डकार से राहत मिलत है ।
 - तुलसीदल एक ग्राम काला नमक के साथ पिसि के मधु जेस चाटि के खाये से अपच से छुटकारा मिलत है ।
 - वदहजमी होय है औ टीस तुलसी औ रस मिलाइ एक – एक च म च दु ई – तीन घण्टा के अ न त र सेवन करै यहि रस गुन गुना पानी लिहे तुरन्त मिलत है ।
 - मथा दही अर्थात मही हींग के चूर्ण मिलाई के भोजन से पहिले सेवन किहे से अपच छुटकारा मिलत है ।
 - पकाल अनार के रस में जिरा भुजि के चूर्ण बनाय के मिलाय लिये औ भेली(गुडी) मिलाई के दिन में २ या ३ मरतवा सेवन किहे से राहत मिलत है ।
 - उसिन के बनावा खाना खाइ के पचावे के खातिर गरम पानी पियैक चाहीं ।
 - पापड़ जइसन खाद्य पदार्थ खाइ के पचावे के खातिर सहजिन के बीज उत्तम होत है ।
 - खिचड़ी अधिक खाय लिहे पर दुई चुटकी सेंधा नोन सेवन पचावे में सहयोग करत है ।
 - कटहर जइसन फल खायक बाद अर्जिर्ण होयक बाद केरा खायक चाहीं ।
 - आम अधिक खाय लिहे पर वोका पचावे के खातिर दूध पियव बढिया रहत है ।
 - खजूर या सिंगाड़ा अधिक खाय लिहे पर सोंठ या नागरमोथा के सेवन बढिया होत है।
 - भात अधिक खाय लिहे पर पचावे के खातिर गुनगुना पानी पियव बढिया होत है ।
 - अधिक पानी पिई लिहे पर, चुटकी भर जवाइन खाय लिहे से फायदा करत है ।

पथ्य : वदहजमी अर्थात अपच होय गये पर दुई तीन दिन तक कुछ नाही खायक चाहीं । यकरे बाद मसूरीया मेथी के सूप जीरा, सेंधा नमक, हींग, लहसुन, आदि मिलाई सेवन करैक चाहीं । यकरे बाद मृग दाल के पातर खिचड़ी खाय से बहुत फायदा करत है । दही, मही(मथा दही) आदि पथ्य होय । गरिष्ठ, मिर्च मसलावाला वा देर से पचेवाला खाना कम खायक चाहीं औ परहेजी करैक चाहीं ।

भोलिको नयाँ नेपाल पृष्ठ मगर र शेर्पा भाषामा प्रकाशित हुनेछ ।

समयमै भत्ता नपाउँदा

ज्येष्ठ नागरिकको दर्शै खल्लो

■ तानसेन समाचारदाता

पाल्पा, असोज २३ गते । तानसेन नगरपालिका र बगनासकाली गाउँपालिकाभित्रका ज्येष्ठ नागरिकले सामाजिक सुरक्षा भत्ता समयमा नपाएको भन्दै गुनासो गरेका छन् ।

कर्मचारी र जनप्रतिनिधिले तलब भत्ता र पेन्सन बुझेर दर्शै मनाए पनि आफूहरूले ज्येष्ठ नागरिक भत्ता नपाउँदा दर्शै खल्लो भएको उनीहरूको गुनासो छ । तानसेन नगरपालिकाको ११ देखि १४ सम्मका जेष्ठ नागरिकले सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाए पनि तानसेनकै १ देखि १० वडाका ज्येष्ठ नागरिकले भने दर्शै अगाडि सामाजिक सुरक्षा भत्ता नपाउँदा दर्शै खल्लो भएको गुनासो गरेका छन् ।

जिल्लाका अन्य स्थानीय तहहरूले सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गरेको समाचार सुनेर आफ्नो वडाको जनप्रतिनिधिलाई सोधपुछ गर्दा भत्ता नपाउने जानकारीले दर्शै खल्लो भएको तानसेन-९, की तुलसी बौडेलले बताउनुभयो । दर्शैका बेला छोरीज्याईंलाई दक्षिणा र नातिनातिनीलाई नयाँ नोटसँगै आशिर्वाद दिने धोको थियो तर नगरपालिकाले भत्ता नदिएपछि ऋण खोजेर दर्शै खर्च चलाएको उहाँले बताउनुभयो ।

तानसेन नगरपालिकाका प्रमुख अशोककुमार शाहीले घटस्थापनाभन्दा अगाडि नै बैङ्कमा पैसा राखिदिएको तर बैङ्कले व्यस्तताको कारण देखाएर वितरण नगरेको बताउनुभयो । तानसेनका चारवटा वडाले भत्ता बाँडे तर बैङ्कमा खाता खोलेका १० वटा वडाले भत्ता बाँड्न नसकेको नगर प्रमुख शाहीको भनाइ छ ।

हिमालयन बैङ्क लिमिटेड र कृषि विकास बैङ्कले तानसेन नगरपालिकाको १० वटा वडाको

सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्ने जिम्मा लिएका छन् । तानसेन आठ मदनपोखराका वडा अध्यक्ष रामप्रसाद धिमिरेले जति प्रयास गर्दा पनि दर्शैका बेला भत्ता बाँड्न नपाएकोमा पछुतो लागेको बताउनुभयो ।

यस्तै जिल्लाको बगनासकाली गाउँपालिकाले समेत दर्शैअघि ज्येष्ठ नागरिकलाई सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्न सकेन । गाउँपालिकाभित्रका सबै ज्येष्ठ नागरिक, एकल महिला, अपाङ्गलगायतले दर्शै अगाडि सामाजिक सुरक्षा भत्ता नपाउँदा दर्शै पर्व खल्लो भएको बताएका छन् ।

“तानसेन नगरपालिकाको ११ देखि १४ सम्मका जेष्ठ नागरिकले सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाए पनि तानसेनकै १ देखि १० वडाका ज्येष्ठ नागरिकले भने दर्शैअगाडि सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाएनन्

गाउँमा ज्येष्ठ नागरिक, एकल महिलालगायतका लागि सामाजिक सुरक्षा भत्ता दर्शैजस्ता पर्व मनाउन सहयोग भए पनि बगनासकाली गाउँपालिकाले भत्ता वितरण नगर्दा दर्शै खल्लो भएको बगनासकाली-१, चिर्चुङ्धाराका ७२ वर्षीय रुकवहादुर थापाले बताउनुभयो ।

तर बगनासकाली गाउँपालिकाका अध्यक्ष कुण्प्रसाद बस्न्यालले नेपाल बैङ्क लिमिटेडसँग सम्झौता गरी बैङ्किङ प्रणालीमार्फत भुक्तानी दिने व्यवस्था मिलाएको तर बैङ्कले दर्शै अघि दिन नसकेको बताउनुभयो ।

नेपाल बैङ्क लिमिटेड पाल्पा शाखाका प्रबन्धक सुरज धिमिरेले भने गाउँपालिकाले रकम जम्मा गर्न ढिला गरेकाले दर्शैअघि ज्येष्ठ नागरिकलाई भत्ता दिन नसकेको बताउनुभयो ।

प्रदेश ५

शान्तिसुरक्षामा सुधार

■ टीकाबहादुर बस्नेत

दाङ, असोज २३ गते । चाडपर्वको समयमा शान्तिसुरक्षाको अवस्था सुदृढ हुँदै यो वर्ष अघिला वर्षको भन्दा त्यस्ता आपराधिक घटनामा कमी आएको देखिएको छ ।

दर्शै पर्वको समयमा प्रदेश ५ मा १४ जनाको मृत्यु भएको छ भने कर्तव्य ज्यानबाट दुई जना र दुर्घटनामा परी १२ जना गरी कुल १४ जनाको मृत्यु भएको प्रदेश प्रहरी कार्यालय तुलसीपुरले जानकारी दिएको छ । चाडपर्वको समयमा शान्तिसुरक्षाको अवस्था सुदृढ बनाएको भन्दै प्रदेश प्रहरी कार्यालय तुलसीपुरका प्रवक्ता नवराज पोखरेलले अघिला वर्षभन्दा यस वर्ष त्यस्ता घटनामा कमी आएको जानकारी दिनुभयो ।

चाडपर्वको समयमा हुने आपराधिक घटना न्यूनीकरणका लागि सुरक्षा व्यवस्थामा कडाइ गरेका थियौं, प्रहरी प्रवक्ता पोखरेलले भन्नुभयो, कर्तव्य ज्यानका घटना दुईवटा मात्रै भएका छन् तर दुर्घटनामा परी प्रदेश ५ मा १२ जनाको मृत्यु भएको छ । दर्शैको समय अर्थात् असोज १८ गतेदेखि २२ गतेको अवधिमा प्रदेश ५ मा १०३ वटा दुर्घटना भएको भएको भन्दै प्रदेश प्रहरी प्रवक्ता पोखरेलले १२ जनाको मृत्यु र २०६ जना घाइते भएको जानकारी दिनुभयो ।

उहाँका अनुसार सबैभन्दा बढी दुर्घटना रुपन्देहीमा भएका छन् । रुपन्देहीमा भएका २० वटा दुर्घटनामा परी दुई जनाको मृत्यु र ३९ जना घाइते भएको पोखरेलले जानकारी दिनुभयो । त्यसैगरी दाङमा भएका १४ वटा दुर्घटनामा दुई जनाको मृत्यु र ३९ जना घाइते भएका छन् । त्यसैगरी बाँकेमा भएका नौवटा दुर्घटनामा परी ३१ जना घाइते भए ।

त्यस्तै गुल्मीमा भएका छवटा दुर्घटनामा पाँच जना घाइते, पाल्पामा भएका चारवटा दुर्घटनामा ११ जना घाइते, प्युठानमा भएका नौवटा दुर्घटनामा परी १२ जना घाइते भएको प्रदेश प्रहरी प्रवक्ता पोखरेलले जानकारी दिनुभयो ।

त्यसैगरी बर्दियामा भएका १७ वटा दुर्घटनामा परी दुई जनाको मृत्यु र २७ जना घाइते, कपिलवस्तुमा भएका १७ वटा दुर्घटनामा एक जनाको मृत्यु र ३० जना घाइते र नवलपरासीमा भएका

पाँचवटा दुर्घटनामा परी एक जनाको मृत्यु र चार जना घाइते भएको प्रदेश प्रहरी प्रवक्ता पोखरेलले जानकारी दिनुभयो ।

उहाँका अनुसार अर्घाखाँचीमा भएको एउटा दुर्घटनामा परी तीन जनाको मृत्यु र छ जना घाइते हुँदा रोल्पाका एउटा दुर्घटनामा परी एक जनाको मृत्यु र एक जना घाइते भएका छन् ।

त्यस्तै दर्शैको पाँच दिनको अवधिमा प्रदेश ५ का बाँके र दाङमा कर्तव्य ज्यानबाट एक-एक जनाको मृत्यु भएको छ । दाङ, पश्चिम नवलपरासी र पाल्पामा एक-एकवटा आगलागीका घटना घटेको भन्दै प्रदेश प्रहरी प्रवक्ता पोखरेलले क्षतिको पूर्ण विवरण आई नसकेको जानकारी दिनुभयो ।

अधिल्ला वर्षहरूमा दर्सैको समयमा अत्यधिक चोरीका घटना घट्ने गरेकोमा यस वर्ष प्रहरीको सक्रियता बढ्दा १२ जिल्लामा नौ वटा मात्रै चोरीका घटना घटेको प्रवक्ता पोखरेलले जानकारी दिनुभयो । उहाँका अनुसार बाँकेमा दुई, कपिलवस्तुमा चार, रुपन्देहीमा दुई र गुल्मीमा एउटा गरी नौवटा चोरीका घटना घटेका छन् भने बाँकेमा दुई जना र रुपन्देहीमा तीन जना गरी पाँच जना पक्राउ परेका छन् ।

चाडपर्वको समयमा समयमा प्रदेश ५ प्रहरी कार्यालयले विशेष सुरक्षा सतर्कता अपनाएको प्रदेश प्रहरी प्रवक्ता पोखरेलले जानकारी दिनुभयो । १२ वटा जिल्ला प्रहरी कार्यालयअन्तर्गत सात हजार १५६ जना प्रहरी परिचालन गरेको भन्दै प्रहरी प्रवक्ता पोखरेलले ६८८ जना प्रहरीलाई स्ट्यान्डबाई रूपमा तयारी अवस्थामा राखेको जानकारी दिनुभयो ।

उहाँका अनुसार जिल्ला प्रहरी कार्यालय दाङमा २११ जना, दड्गा सुनवलमा २८९ जना र सशस्त्र प्रहरी गण कोहलपुरमा १८८ जना प्रहरीलाई स्ट्यान्डबाई अवस्थामा राखिएको छ । दर्शै, तिहार र छठ पर्वलाई लक्षित गरी प्रदेशका १२ जिल्लाका ४६ स्थानमा नागरिक सहायता केन्द्र स्थापना गरिएको प्रदेश प्रहरी प्रवक्ता पोखरेलले जानकारी दिनुभयो ।

उहाँका अनुसार सडक दुर्घटना न्यूनीकरणका लागि 'सडक सभ्यता हाम्रो चाहना, सुरक्षित यात्राको शुभकामना' कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ ।

गुनासोपछि एकैपटक ५० जना प्रहरी फेरिए

नेपालगञ्जस्थित नेपाल-भारत नाका ।

तस्विर : सिराजुद्दिन खान

■ नेपालगञ्ज समाचारदाता

नेपालगञ्ज, असोज २३ गते । यहाँस्थित नेपाल-भारत नाकामा तैनाथ रहेका प्रहरीहरूले नाकाबाट आवागमन गर्नहरूसँग रकम असुल्नेलगायत दुर्व्यवहारसमेत गर्ने गरेको सर्वसाधारणको गुनासोपछि एकै पटक ५० जना प्रहरीको सरुवा गरिएको छ ।

लामो समयदेखि सो नाकामा रहेका प्रहरीहरूले रकम असुल्ने गरेको आरोप लागेपछि एकै पटक ५० जनाको सरुवा गरेर सो स्थानमा नयाँ प्रहरीहरूलाई पठाइएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय बाँकेले जनाएको छ । भारतबाट किनमेल गरेर फर्किने सर्वसाधारण, रिक्सा, टांगा, टुक चालकसँग अवैध रूपमा असुली हुने गरेको गुनासोलाई मध्यनजर गर्दै एकैपटक पचास जना जाति प्रहरीलाई सरुवा गरिएको बाँके प्रहरीका प्रवक्ता डीएसपी शिवबहादुर सिंहले बताउनुभयो ।

उहाँले कतिपय जनगुनासाहरू सही रहेको पाइएपछि एक्सन लिएर लामो समयदेखि नाकामै रहेकाहरूलाई अन्यत्र पठाइएको र अन्यत्रबाट त्यहाँ अरूलाई ल्याइएको बताउनुभयो । प्रवक्ता सिंहका अनुसार, जिल्लाको नाकामा कार्यरत करिव ५० जनालाई जिल्लामा तानिएको छ । तिनीहरूको ठाउँमा नयाँलाई पठाइएको छ । एक वर्षभन्दा लामो समयदेखि नाकामा बसेकालाई परिवर्तन गरेको सिंहले जानकारी दिनुभयो ।

■ बाँके समाचारदाता

बाँके, असोज २३ गते । सहरी विकासमन्त्री मोहम्मद इस्तियाक राईले समृद्ध मुलुक निर्माणका लागि राजनीतिक स्वाधीनबाट माथि उठ्नुपर्ने बताउनुभएको छ ।

विकासका लागि गाउँ तथा टोलदेखि नै राजनीतिक स्वाधीनभन्दा माथि उठेर सबै जना एकजुट भई लाग्नुपर्नेमा मन्त्री राईले जोड दिनुभयो ।

विजयादशमीको अवसरमा नेपालगञ्जस्थित धम्बोभी कलबले आयोजना गरेको शुभकामना आदानप्रदान कार्यक्रममा मन्त्री राईले भन्नुभयो, विकास निर्माणमा कसैको खुट्टा तान्ने प्रवृत्ति त्यागेर सहकार्य गरेर अघि बढ्न

आवश्यक छ । उहाँले विकास निर्माणमा सबैले पार्टीभन्दा माथि उठेर सोच्नुपर्नेमा जोड दिनुभयो ।

मन्त्री राईले नेपालगञ्ज पश्चिम नेपालका तीनवटा प्रदेशको केन्द्र भाग भए पनि विगतदेखि नै राज्यको उपेक्षाको सिकार भएको दाबी गर्दै सहरी विकास मन्त्रालयबाट त्यो उपेक्षाको भर्पाई गर्ने प्रयास गरिरहेको दाबी गर्नुभयो । उहाँले नेपालगञ्जको विकासका लागि आफूले सदनमा समेत चर्चा आलोचना सहनुपरेको स्मरण गर्दै नेपालगञ्ज विमानस्थल स्तरोन्नतिको कार्य सुरु भइसकेको जानकारी दिनुभयो ।

मन्त्रालयअन्तर्गतका सडक तथा नाली निर्माण, खेल मैदान निर्माणलगायतका योजना छिट्टै टेन्डर

प्रक्रियामा गई कार्यान्वयन हुने उहाँको भनाइ छ ।

मन्त्री राईले धम्बोभी माध्यमिक विद्यालय, व्याडमिन्टन कोर्ट धम्बोभी युवा क्लब, ज्येष्ठ नागरिकका माग सम्बोधन हुने बताउनुभयो । सो अवसरमा नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिका-१, धम्बोभीका अध्यक्ष प्रमोद रिजालले विकाससंघी मन्त्री राईबाट नेपालगञ्जसँगै सिङ्गो मुलुकले आशा गरेको बताउनुभयो ।

धम्बोभी कलबका अध्यक्ष देवेन्द्र खड्काले कलबले खेलकुद र सामाजिक क्षेत्रमा पुर्‍याएको योगदानको चर्चा गर्नुभएको थियो । मन्त्री राई विजयादशमीका अवसरमा भएका विभिन्न कार्यक्रममा सहभागी भई बिहीवार राजधानी फिर्ता हुनुभएको छ ।

सहरी विकासमन्त्री मो. इस्तियाक राई धम्बोभीमा युवासँग ।

तस्विर : गण्विन्द शर्मा

इन्धन खपत कम गर्ने उपकरण बनेको दाबी

■ रुपन्देही समाचारदाता

रुपन्देही, असोज २३ गते । डिजेल र पेट्रोलको ४० प्रतिशतसम्म बचत गर्ने दाबीसहित सवारी साधनमा प्रयोग हुने 'फ्युल सेभर किट' उपकरण आविष्कार भएको र सो आविष्कार व्यवहारमै शतप्रतिशत नतिजामुलक भएको दाबी गरिएको छ ।

यो उपकरण गाडीमा जडान गरेपछि यसले डिजेल-पेट्रोलको खपत २५ देखि ४० प्रतिशतसम्म बचत गर्ने दाबी गरिएको छ । एक लिटर पेट्रोल वा डिजेलबाट १५ किलोमिटर माइलेज दिने गाडीले यो उपकरण जडानपछि प्रतिलिटर २५ किलोमिटर माइलेज दिनेछ ।

बुटवल मिलनचोकका २६ वर्षीय एक युवा शिशिर जिसीले तीन वर्षको खोज र अनुसन्धानपछि यस्तो उपकरण बनाउनुभएको हो । भारत बेङ्गलूरको भिशेश्वरा टेक्निकल युनिभर्सिटी (भीटीयु)मा चार वर्ष मेकानिकल इन्जिनियरिङ पढेर फर्कनुभएका जिसीले शिशिर हाइड्रोजन अक्सिजन डिभाइस (सक्स) को गर्नुभएको र सो आविष्कारबारे यसअघि नै सार्वजनिक गरिसक्नुभएको छ ।

उहाँका अनुसार 'सक्स' मा प्रशोधित पानी राखिएको हुन्छ । जुन पानी गाडीमा जडान गरेपछि हाइड्रोजन र अक्सिजन भएर छुट्टिन्छ र हाइड्रोजनले इन्धनको काम गर्छ । हाइड्रोजन डिजेल-पेट्रोलभन्दा तीन गुणा बढी प्रज्वलनशील पदार्थ हो ।

'किट'ले पानीबाट हाइड्रोजन र अक्सिजन छुट्टाएर इलेक्ट्रोलाइसिस प्रक्रियाबाट हाइड्रोजनलाई

इन्धन बचत गर्ने 'किट'बारे जानकारी दिँदै शिशिर जोशी ।

तस्विर : भुवन कार्की

इन्जिनमा पठाउँछ जसले गर्दा गाडीमा राखिएको इन्धनको ४० प्रतिशतसम्म खपत कम हुन्छ, शिशिरले भन्नुभयो, 'यो किट कार, बस, टुक, मोटरसाइकल र एक्साभेटरजस्ता सबै सवारीसाधनमा जडान गरेर इन्धन खपत कम गर्न सकिन्छ ।

शिशिरका अनुसार कारमा प्रयोग गर्न मिल्ने

किटमा ४.६ लिटर प्रशोधित पानी राखिएको हुन्छ । यसले ६५० किलोमिटर दूरीसम्म गाडी गुडाउन मिल्छ । उपकरणमा पानीको मात्रा देखाउने इन्डिकेटरसमेत हुन्छ । पानी सकिएपछि फेरि भर्न मिल्छ । यो उपकरणले इन्धनको बचत मात्रै गर्दैन, इन्जिनको आयु बढाउने, माइलेज बढी दिने, पिकअप

र पावर बढाउने अनि इन्जिनमा जम्मा हुने फोहोर (कार्बन) उत्सर्जन कम गरिदिने शिशिर बताउनुहुन्छ । इन्धनको बचत हुँदा स्वतः इन्धन खरिदमा खर्च हुने रकम पनि बचत हुन्छ ।

आफ्नै कारमा एक वर्षदेखि यो उपकरणको जडान गरेर परीक्षण गर्दा सफल भएको शिशिरको दाबी छ । परीक्षणका क्रममा देखिएका कमी कमजोरीलाई सुधारेपछि किटको व्यावसायिक उत्पादनमा लागेको उहाँले बताउनुभयो ।

सवारीसाधन अनुसार 'सक्स' किटको साइज पनि फरक फरक हुने उहाँले बताउनुभयो । प्रदेश सरकारका उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरणमन्त्री, प्रदेश सांसदहरू, यातायात कार्यालयका प्रतिनिधिको उपस्थितिमा यसअघि नै औपचारिक रूपमा 'फ्युल सेभर किट' सार्वजनिक गर्नुभएका शिशिरले अब एक महिनापछि व्यावसायिक रूपमा बिक्री सुरु गर्ने योजना बनाउनुभएको छ ।

यसले इन्धन मात्रै बचत गर्दैन, सवारी साधनबाट कार्बनमोनोअक्साइड र हाइड्रोकार्बन ग्यास उत्सर्जनलाई ५० प्रतिशतसम्म कम गराउँछ, जसले गर्दा वातावरण संरक्षणमा टेवा पुग्छ, शिशिरले भन्नुभयो, 'फ्युल सेभर किटको सफल प्रयोगसँगै अब शतप्रतिशत इन्धन खपत बचत गराई पानीबाट मात्रै गाडी चलाउन मिल्ने उपकरण आविष्कार गर्ने सोचमा छु ।

यो उपकरणको उत्पादन र बिक्रीका लागि उहाँले जीसी रिसर्च एन्ड डेभलपमेन्ट प्रालि सञ्चालन गर्नुभएको र सो किटको परल मूल्या लातगतको थप अध्ययनपछि मात्रै भन्न सकिने भनीले बताउनुभयो ।

पहिरोले पुल

निर्माणमा ढिलाइ

■ तानसेन समाचारदाता

पाल्पा, असोज २३ गते । पाल्पाको रानीघाट र स्याङ्जाको सदतुका जोड्ने निर्माणधीन कालीगण्डकी पुलमा पहिरोले क्षति पुर्‍याउँदा समयमै सम्पन्न हुन सकेको छैन ।

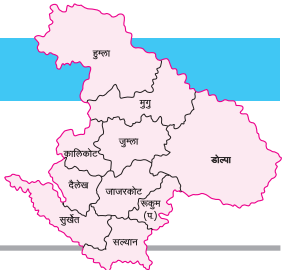
पाल्पाको रानीमहल र स्याङ्जाको सदतुका जोड्ने पुल । तस्विर : रेखीराम राणा

पुल निर्माण सम्पन्न हुने समयमा निर्माणधीन पुलको १५ मिटरभन्दा बढी भाग पहिरोले पुर्‍येपछि पुल समयमै सम्पन्न हुन नसकेको हो । पुल बनेको माथिबाट निरन्तर खसेको पहिरोले निर्माणधीन पुलको सिमेन्ट र छडको ढलान गरिएका फुटपाथसमेत चर्किएको छ । गत भदौँ २४ गतेसम्ममा सकिनुपर्ने पुलमाथिबाट अहिले पनि निरन्तर पहिरो खस्दा पुल सम्पन्न हुन नसकेको पश्चिम सेक्टर क्षेत्र नं. ४ को कार्यालयले जनाएको छ ।

वि.स. २०७१ को असार ३० गते सम्झौता भएको पुलको सम्पन्न गर्नुपर्ने गति २०७४ असार ८ गतेसम्म रहेको थियो तर निर्माण व्यवसायीले निर्माणमा गरेको ढिलाइले बीचमा म्याद थप गरेर २०७६ सालको भदौ २४ सम्म काम सम्पन्न गर्नुपर्ने बनाइएका पश्चिम सेक्टर क्षेत्र नं. ४ को कार्यालय पाल्पाका

छैन, डेढ मिटर जति फुटपाथमा क्षति पुगेको छ उहाँले भन्नुभयो, पानी रोकिनासाथ क्षति भएकामा निर्माणको काम हुन्छ । छ वर्षअघि सपना-हिमदुङ-ठोककर-त्रिभूली जेभीले १९ करोड बढी लागतमा पुल निर्माणको जिम्मा लिएको थियो । निर्माण व्यवसायीले पनि पछिल्लो पटक थप भएको म्यादमा काम सक्ने गरी काम गरेको थियो तर पहिरोका कारणले काम सम्पन्न गरेर हस्तान्तरण गर्ने तयारी रोकिएको निर्माण व्यवसायी हरि ढकालले बताउनुभयो ।

पुल सकिने बेलामा आकस्मिक पहिरो खसेर काम रोकिएको छ व्यवसायी ढकालले भन्नुभयो, पहिरो रोकिनासाथ क्षति भएको स्थानमा पुनः निर्माण र बाँकी काम सक्छौं । पुलको माथिबाट पहिरो गए पनि पुलको जमिनको भाग ठीक भएका कारण पुलमा खासै असर नगरेको ढकालको दाबी छ ।

कर्णाली करिडोरमा यातायात समितिको मनपरी

यात्रुले रिजर्भ गरेर जानुपर्ने बाध्यता

गाडी नपाएर कालीकोटको जिते बजारमा भीड लागेका यात्रु ।

■ प्रेमराज सिम्बडा

कालीकोट, असोज २३ गते । नेपाली सेनाले निर्माण गरिरहेको कर्णाली करिडोरमा अहिले रारा कर्णाली यातायातले सेवा दिइरहेको छ । नयाँ वर्ष, दर्श, तिहारमा कर्णाली करिडोरमा यात्रुको चाप निक्कै हुने भएकाले गाडीको अभाव हुन्छ नै तर रारा कर्णाली यातायातले यही बेला मौकामा चोका हान्ने गरेको छ ।

स्थानीय जिते बजारवाट रास्कोटको सेरासम्म जम्मा ३० किलोमिटर सडक छ । जिल्ला प्रशासनले ३० किलोमिटरका लागि रु. ३०० रुपियाँ भाडादर कायम गरेको छ । १० जना यात्रु बोक्ने क्षमता भएका गाडीले टिकट दरमा तीन हजार रुपियाँ मात्र पाउँछन् तर चाडबाडका बेलामा समिति गाडी धनी र चालक मिलेर नाटकीय पारामा बुकिङ भएमा रु. १० देखि १२ हजारमा मात्र जाने अडान लिन्छन् । समितिमा काम गर्ने कर्मचारी, गाडी धनी र चालक केही त आफैँ पनि छन् । त्यसैले कर्णाली करिडोरमा यातायात समितिको मनपरी चलेको सेराचौर काउन्टरका इन्चाज देवनाथ योगीले बताउनुभयो ।

उहाँले आफू समितिमा भए पनि बीच बाटोवाटै यात्रु चढाउने र ओराल्ने

गर्ने, भाडा दरमा टिकट नकाट्ने गरेको पाइएको जनाउनुभयो । केही कर्मचारी, चालक र गाडी मालिकहरूले मनपरी गर्न थालेको उहाँको भनाइ छ । यात्रु मिलेर रिजर्भ गरेर यात्रा गर्नुपर्ने बाध्यता रहेको छ ।

प्रहरीले पनि यो मनपरीलाई रोक्न सकेको छैन । गाडीका चाबी थुनेर राख्ौँ अरू गाडी छैनन् । यात्रुले आफू ठगिएको बुझ्दैनन्, प्रहरी भन्छ । घरमा पुग्न पाए हुन्थ्यो पैसा जति लागे पनि भन्ने मनोभावना भएर काउन्टरमा गाडी नपुग्दै बोचैवाट १० जना मिलेर र १२ सयका दरले पैसा उठाउने चलनले समितिको मनपरीमा थप बल पुगेको जिल्ला ट्रफिक कार्यालय कालीकोटका इन्चाज नमराज भट्टले बताउनुभयो । आफू पनि जितेमा गएर बुझ्ँ, के गर्नु अरू समितिका गाडी भएर यात्रुलाई गन्तव्यसम्म पुर्‍याउन पाएको भए, मनपरी गर्ने मालिक र चालक आफैँ भएका केही गाडीलाई कारवाही गर्ने मन थियो उहाँले भन्नुभयो ।

दर्शमा हुम्ता, मुगु, बाजुरा र कालीकोटका रास्कोट नगरपालिका, पलाँता पचालभरना, सान्नीत्रिवेणी गाउँपालिका जाने यात्रुले १० देखि १२ हजारसम्म भाडा तिरेर गए । अब फकिंदा पनि त्यही भाडा कायम भएको छ । दर्शै मनाएर बाजुराको पिलीचौर, कालीकोटको घाटबजार,

रास्कोटको सेराचौरलगायतका ठाउँवाट आफ्नो कर्म थलो जाने यात्रुले दूरी हेरेर पैसा तिर्दै आएका छन् । केही मान्छे मिलेर गाडीलाई हामी यतिसम्म दिन्छौँ आउनुहोस् भन्दा मात्र गाडी चालकले मुडाउने गरेका छन् । नत्र आरामले बस्ने जहाँ पैसा धेरै दिने फोन आयो त्यहाँ मात्र जाने गरेको यात्रु पवित्र शाहीले बताउनुभयो ।

गाडी चालकहरूको मनपरीका विरुद्ध प्रहरीदेखि सबै निकायमा खबर गर्दा तीन दिनसम्म जितेमा बस्नुपरेको गुनासो उहाँले गर्नुभयो । जिते काउन्टरका इन्चाज वसन्त गिरी भने फोरटिवल गाडी बाजुराको पिलीचौरसम्म र टु दिवल गाडी पलाँताको घाटाचौर, पचालभरनाको जारकोट र रास्कोटको सेराचौरमा पठाउने गरेकाले केही कमी भएको बताउनुहुन्छ । उहाँले दर्शमा गाउँ जाने र अब गाउँवाट सहर फर्किने भएकाले एकतर्फी मात्र यात्रु पाउने हुँदा केही भाडामा फरक भएको स्वीकार गर्नुभयो । कालीकोटका प्रहरी प्रमुख श्यामबाबु ओलियाले १०० मा फोन गरेर गाडी नम्बर मात्र टिपाए कारवाही गर्ने सार्वजनिक सूचनासमेत गर्नुभएको छ तर यात्रुले फोन गर्दा त्यसको सुनुवाइ नै नहुने गरेको यात्रुको भनाइ छ । सबै क्षेत्र बेखबर भइरिँदा समितिको मनपरी बर्सेन चल्ने गरेको छ ।

■ सल्यान समाचारदाता

सल्यान, असोज २३ गते । सल्यानको धार्मिक पर्यटकीयस्थल खैराबाड भगवती मन्दिरमा भक्तजनहरूको भीड लागेको छ । वर्षभरि पूजा आराधनाका लागि खुल्ला रहने सल्यान खैराबाड भगवतीको मन्दिरमा विजयादशमी घटस्थापनाको पहिलो दिनदेखि कोजाग्रत पूर्णिमासम्म दर्शनार्थीको घुइँचो लागेन गर्दछ ।

शारदा नगरपालिका-११, हिवल्चा रहेको धार्मिक पर्यटकीयस्थल खैराबाड भगवती मन्दिरमा सल्यान मात्र होइन छिमेकी जिल्लावाट दर्शनार्थीको भीड लाग्ने गरेको छ । मन्दिर संरक्षण समितिका अध्यक्ष छविकुमार शर्माले दर्शै सुरुवात भएपछि दैनिक ५० गाडीमा भक्तजन आउने गरेको जानकारी दिनुभयो । उहाँका अनुसार भगवती मन्दिरमा पूजाआजा गरी वर मागेपछि सन्तान प्राप्त हुने जनविश्वास छ ।

पुजारी रमण शर्माले यहाँ पचाइक विधिमा पूजा गर्ने चलन रहेकोले दर्शनार्थीहरू बढी आउने गरेको बताउनुभयो । भगवती मन्दिरमा

बोका, राँगा, हाँस, भेडा, भाले बलि चढाउने गरिन्छ । यहाँ पौराणिककालवाट बलि दिने चलन सुरु भएको बताइन्छ । वि.स. १५८० देखि मन्दिरमा पूजाआजा सुरु गरेको किम्वदन्तीमा उल्लेख छ । धार्मिकशास्त्रअनुसार नेपालमा रहेका ४१ पीठमध्येको एक पवित्र मन्दिर हो ।

मन्दिरमा बलिसँगै प्रसादका रूपमा गेट चढाउने चलन रहेको छ । गेट चामल, घिउ, चिनी मिसाएर बनाइएको हुन्छ । दर्शनार्थीले मन्दिरमा चढाएको रकम र बोकाको टाउको विक्री गरेको पैसा मन्दिरको विकासमा खर्च गर्ने योजना बनाइएको मन्दिर संरक्षण समिति कोषाध्यक्ष धीरज रावलले जानकारी दिनुभयो । उहाँकाअनुसार मन्दिरलाई अफ्न व्यबस्थित बनाउन र बाध्य पर्यटकलाई भित्र्याउन शारदा नगरपालिकाले सोलार बत्ती, खानेपानी र गाडी पार्किङको व्यवस्था गर्न थालेको छ ।

किम्वदन्तीअनुसार मन्दिर आसपासमा एक सुन्दर युवती बाधमा चढेर घुम्ने गर्थिन् । एक दिन रगलारहरूले उनलाई देखेपछि पछ्याउँदै जाँदा उनी गुफामा छिरेर हराइन् । पछि गाउँलेले त्यही

गुफामा मन्दिर बनाएर पूजाआजा गर्न थालेका हुन् । खैराबाड भगवती मन्दिरलाई खड्गेरवरी, पाटेश्वरी र भुवनेश्वरीको नामले समेत चिन्ने गरिन्छ । मन्दिरमा एक खड्ग भएकाले खड्गेरवरी, मुर्ति राखेको ठाउँमा ठूलो प्वाल भएकाले भूवनेश्वरी र भगवती पाटेबाधमा चरेर घुम्ने भएकोले पाटेश्वरी नाम राखिएका किम्वदन्ती छ ।

धार्मिक पर्यटकको धरोहर खैराबाड भुवनेश्वरी मन्दिरमा दर्शन गर्न छिमेकी जिल्ला रुकुम, रोल्पा, दाङ, प्यूठान, दैलेख, सुर्खेत, जाजरकोट, अर्घाखाँची, गुल्मी, बागलुङ, जुम्ला, डोल्पा, कैलाली, बर्दिया, बाँके,लगायत विभिन्न भाग र भारतका विभिन्न स्थानवाट दर्शन गर्न भक्तजन आउने गर्दछन् ।

शारदा नगरपालिका-११, हिवल्चामा अवस्थित खैराबाड भुवनेश्वरी मन्दिर समुद्री सतहवाट एक हजार छ सय फिट अग्लो पहाडमा अवस्थित छ । यो सल्यान सदरमुकाम खलङ्गादेखि १६ किमी पूर्वी दक्षिणमा पर्दछ । मन्दिरमा पुग्नलाई चारिचौवाट कच्ची रिडरोड बनाइएको छ ।

सानैमा विवाह, पाको हुँदा पीडा

■ खलित बसेल

सुर्खेत, असोज २३ गते । पढ्ने लेख्ने बेलामा साथीहरूको लहैलहेमा लागेर विवाह गरियो, उमेर सानै थियो, साथीहरूसँग रमाइलो पनि गर्न पाइदैन न पढ्ने न पाइयो । १४ वर्षको उमेरमा प्रेम्मा परेलगत्तै भागेर विवाह गरियो । सानो उमेरमा नै घरपरिवारको धन्दामा लागियो, अहिले परचाताप लाग्दछ । यो भनाइ हो सुर्खेतको लेकबैंसी नगरपालिकाकी रुपा नेपालीको । उहाँ भर्खर १९ वर्ष पुगनुभएको छ । उमेरअनुसार उहाँको पढ्ने लेख्ने उमेर हो तर उहाँ अहिले दुई सन्तानको आमा बनी आफ्नै घरधन्दामा व्यस्त हुनुहुन्छ । उहाँसँग पाँच वर्षको छोरा र तीन वर्षकी छोरी छन् । छोरीछोरी हुकाउनु, पढाउनेदेखि घरको जिम्मेवारी बढेपछि उहाँ १९ वर्षको उमेरमै धेरै पीडा भोग्नुभएको छ ।

यस्तै सोही ठाउँकी मीना दर्लामीको समस्या पनि उस्तै छ । पढ्ने बेला प्रेमाविवाह गर्दा उहाँले अहिले धेरै समस्या भैल्नु परेको छ । १९ वर्षीया मीनाको अहिले एउटा छोरा पनि छ । छोरा ठूलो हुँदै गयो, अब पढाउन, लेखाउन पर्थ्यो समस्या थप थपिरहेछ उहाँले भन्नुभयो, आयस्रोत केही छैन ।

अहिले धेरै समस्या छन्, आर्थिकदेखि लिएर घरपरिवारमा समस्या थपिन थालेको छ, घरमा आर्थिक समस्या हुन थालेपछि घरमा मनमुटाव हुँदो रहेछ । पढ्ने बेलाम विह गरियो अहिले पछुतो मात्र होइन, धेरै

पीडा थपिएको छ, उहाँले भन्नुभयो । उहाँ एक जना मात्रै होइन । सानैमा विवाह गरेर ठूलोमा पछुतो भोग्नेहरूको सङ्ख्या सुर्खेतमा बढ्दो छ । बालविवाह न्यूनीकरण गर्ने भन्दै केही वर्ष अघि सुर्खेतका अधिकांश गाउँ बालविवाह मुक्त घोषणा गरिए तर सार्थक हुन सकेनन् ।

बालबालिका नै अभियानको नेतृत्वकर्ता पनि बने तर अहिले त्यो अभियान यो सेलाएको छ । हिजो बालविवाह मुक्त घोषणा भएकै स्थानमा अहिले धमाधम उमेर नपुग्दै विहे गर्न थालेका छन् । सानो उमेरमा नै विवाह गरेकाहरू अहिले पछुताउन थालेका छन् । बालबालिका चेतनाको कमी, साथीहरूको देखासिकी तथा प्रविधिको विकासले पनि भाग्ने विवाह गर्ने प्रवृति बढेको स्थानीय स्वयंसेविका भगवती लामिछानेको भनाइ छ । सबैको हातहातमा मोबाइल छ आज कुरा गर्‍यो भोलि कुरा गर्‍यो अनि बानी नै बन्छ, उहाँ भन्नुहुन्छ ।

मोबाइल फोन अनि फेसबुकवाट नै भागेर विहे गर्ने चलन छ । विशेषगरी बालविवाहको असर किशोरोमा पर्ने गरेको छ । उमेर नपुग्दै बच्चा जन्माउने भएकाले उनीहरूको शारीरिक तथा मानसिक स्वास्थ्यमा गम्भीर असर पर्छ, स्वास्थ्य चौकी चौरासेका अनमी पवित्रा अधिकारी भन्नुहुन्छ, अस्पतालमा पनि बढीभन्दा बढी आइ खस्ने, सेतो पानी बग्नेजस्ता विहे गर्नका आउने गर्दछन् । उमेर नपुग्दै विहे गर्नाले र उमेर नपुग्दै बच्चा जन्माउने तथा धेरै बच्चा जन्माउनाले यस्तो समस्या बढी

हुने गर्दछ । कर्णालीमा प्रदेश सरकारले पनि बालविवाह न्यूनीकरणका लागि पहल गरिरहेको जनाएको छ । प्रदेश सरकारले बैङ्क खाता छोरीको, सुरक्षा जीवनभरिको भन्ने नारासहित सरकार अगाडि बढाएको छ । यो आर्थिक वर्षदेखि जन्मिएका छोरीको प्रत्येक महिना पाँच सय रुपियाँ दरले रकम जम्मा गर्ने योजना अगाडि सारेको छ । एक वर्षमा छ हजार रकम जम्मा हुन्छर २० वर्ष पुगेपछि तीन लाख रकम जम्मा हुन्छ त्यो रकमले उच्चशिक्षा हासिल गर्न पनि सहयोग पुग्छ, सामाजिक विकासमन्त्री दल रावलले भन्नुभयो, व्यवसाय गर्नका लागि सरकारले केही रकम थप गर्ने पनि सक्छ, छोरी र महिला आत्मनिर्भरका लागि यस्ता कार्यक्रम ल्याएका हौँ, जसले बालविवाह न्यूनीकरणमा पनि सहयोग पुग्छ ।

तर सरकारले २० वर्ष नपुगी विवाह गर्नेका हकमा भने उक्त रकम नदिने जनाएको छ । प्रदेशमा बालविवाह न्यूनीकरणका लागि कार्यविधि बनाउने क्रममा रहेको जनाएको छ । छिट्टै कार्यविधि बनाउने र कानुनलाई पनि कडाइका साथ लागू गर्दै जाने मन्त्री रावलले बताउनुभयो । बालविवाह न्यूनीकरणका लागि पहिला आफू स्वयं सचेत हुनुपर्ने उहाँको भनाइ छ । स्थानीय तहका जनप्रतिनिधिले पनि बालविवाह न्यूनीकरणका लागि सक्रिय भएर लाग्न उहाँले निर्देशन दिनुभयो । कानुनअनुसार विहे गर्नका लागि २० वर्ष पुगेको हुनुहुपर्छ तर अहिले गाउँ र सहरमा उमेर नपुगेर विहे गर्नेहरू धेरै छन् ।

तीन गाउँपालिकामा स्थायी प्रहरी चौकी

■ हुम्ता समाचारदाता

सिमकोट, असोज २३ गते । हुम्ताका तीनवटा गाउँपालिका केन्द्रमा यसअघि अस्थायी रूपमा स्थापना गरिएका प्रहरी चौकीलाई स्थायी गरिएको छ । प्रत्येक गाउँपालिका केन्द्रमा प्रहरीचौकी स्थापना गर्ने लक्ष्यअनुसार एक वर्ष अगाडि अस्थायी रूपमा स्थापना गरिएको ती पालिका केन्द्रका अस्थायी प्रहरी चौकीलाई गृहमन्त्रालय हुँदै मन्त्रिपरिषदवाट स्थायी गर्ने निर्णय गरेसँगै अब ती चौकीहरू स्थायी भएका हुन् ।

यसरी अस्थायीवाट स्थायी प्रहरी चौकी हुनेमा ताजाकोट गाउँपालिकाको छप्रेला, अदानचुली गाउँपालिकाको श्रीनगर र नाम्खा गाउँपालिकाको याल्वाङ प्रहरी चौकी रहेको प्रहरी नायब उपरीक्षक रामप्रसाद घर्तीभगरले बताउनुभयो । अब यी प्रहरी चौकीमा प्रहरी सहायक निरीक्षकको नेतृत्वमा १५ जनाको दरबन्दीले सुरक्षा प्रदान गर्नेछ । प्रहरी चौकी नभएको गाउँपालिका केन्द्र भने अब खा्पुनाथ रहेको छ । उक्त गाउँपालिकामा हाल अस्थायी प्रहरी चौकी पनि छैन ।

हालको पालिका केन्द्र रहेको याङ्चु प्रहरी चौकी खा्पुमा रहेको र सो स्थानवाट पालिका केन्द्र पुग्न करिव एक घण्टा पैदल लाग्ने गर्छ । प्रहरी र उक्त प्रहरी चौकीलाई पालिका केन्द्रमै सार्ने पहल गरे पनि त्यो भने सम्भव भएको छैन ।

■ राजन रावत

सिमकोट, असोज २३ गते । गत वर्षमा पहिरो जाँदा अवरुद्ध भएका ग्रामीण सडकहरू अर्फै सञ्चालनमा आउन सकेका छैनन् । सडकको मर्मत गर्न निकायहरूले डोजर लगाएर पहिरो नपन्छाउँदा कच्ची सडक सञ्चालनमा आउन नसकेका हुन् ।

गत असार महिनामा सम्पन्न भएको सिमकोट गाउँपालिका वडा १, २, ३ र ४ वडालाई जोड्न ग्रामीण लिंकरोड साउन भदौमा भएको पहिरोवाट कम्तीमा आधा दर्जन स्थानमा पहिरो गएर बाटो अवरुद्ध भएपछि गाडी सञ्चालनमा आउन नसकेको स्थानीय प्रकाशबेहरालेबताउनुभयो।गाउँपालिकाको लगानीमा दुई वर्ष लगाएर करिव १२ किलोमिटर सडकको निर्माण कार्य पूरा भएको थियो ।

एक महिना अगाडि मात्र वडा १ र २ जोड्ने सडकको निर्माण कार्य सम्पन्न भएर गाडी गुड्न सुरु भए पनि पहिरोले बाटो ठाउँठाँउमा अवरुद्ध हुँदा सडक बन्द भएको उहाँले बताउनुभयो । निजी गाडीमा मानिस आउजाउ सुरु भएको भए पनि सडक अवरुद्ध भएपछि हाल

पञ्चेबाजा जगेर्नामा युवा

सल्यानको शारदा नगरपालिका-६ का परियार समुदायका युवा मौलिक संस्कृतिका रूपमा रहेको नौमती तथा पञ्चेबाजा संरक्षामा जुटेदै ।

■ प्रतीक इच्छुक शर्मा

सल्यान, असोज २३ गते । सल्यानमा लोप हुँदै गइरहेको नौमती तथा पञ्चेबाजा जोगाउन यहाँको युवा जुटेका छन् । ग्रामीण क्षेत्रमा विभिन्न शुभकार्यमा बजाइने यी बाजा वज्न छाडेपछि शारदा नगरपालिका-६, बरलाका परियार समुदायका युवा लोप हुँदै गएका बाजा संरक्षणमा जुटेका हुन् ।

नौमती तथा पञ्चेबाज संरक्षण समिति बनाएर युवा सङ्गठित भएका छन् । समूहमा आठ जना रहेको दिलबहादुर परियारले जानकारी दिनुभयो । उहाँका अनुसार आज मौलि स्थानीयस्तरमा हुने सरकारी तथा गैरसरकारी कार्यालयका कार्यक्रम र मेला पर्व, विभिन्न शुभकार्यमा पनि पञ्चेबाजाको माग आउने गरेको छ ।

यो समूह औपचारिक पोसाकसहित विभिन्न सार्वजनिक कार्यक्रममा उपस्थित हुने गरेको छ । युवालाई परियार समुदायका ज्येष्ठ नागरिकले पनि सहयोग गर्ने गरेका छन् । हामीले पहिले सिकभन्दा नमान्ने युवा अहिले भने अर्फै सक्रिय भएको भन्दै स्थानीय सन्देश परियारले खुसी व्यक्त गर्नुभयो । उहाँले अहिले गाउँघरमा हुने मेला पर्व, औपचारिक कार्यक्रममा युवा बाजा लिएर पुग्ने गरेका छन् । अहिलेको आधुनिक युगमा यसको

कै महत्त्व होला जस्तो लागेको थियो, बाजा बजाउन सिकेपछि यसको महत्त्वबोध गरेका छौँ, स्थानीय प्रकाश परियारले भन्नुभयो ।

अहिले विभिन्न औपचारिक कार्यक्रम, मेला, पर्व र पूजाआजामा पञ्चेबाजाको माग बढिरहेको छ । गाउँदेखि सदरमुकामसम्म माग बढेपछि आम्दानी बढ्न थालेको उनीहरू बताउँछन् । जिल्लामरि शारदा नगरपालिकाको बरलामा मात्र नौमती बाजाको टोली छ । नौ जनाले बजाए नौमती बजाउँछन् । जिल्ला अन्य भागमा पञ्चेबाजा बजाउने चलन रहिआए पनि नौमती भने बरलामा मात्र रहेको छ । यहाँका युवाले अर्फै थप तालिमको माग गरेका छन् । यसमा नगरपालिकाले सहयोग गर्ने जनाएको छ । शारदा नगरपालिका नगर प्रमुख सरेश अधिकारीले मौलिक कला संस्कृतिका लागि नगरमा वजेटसहित कार्यक्रम भएकाले माग आएमा आवश्यक सहयोग गर्ने बताउनुभयो ।

पहिरोले अवरुद्ध ग्रामीण सडक खुलेनन्

■ राजन रावत

सडक बन्द रहँदा सेवाग्राही र विगर्मीलाई समस्या भएको छ । त्यसैगरी, सिमकोट गाउँपालिकाको वडा ७ र ८ जोड्ने सडक पनि सञ्चालनमा रहेछ आउन सिमकोट भएको जानकारी स्थानीय जयबहादुर शाहीले दिनुभयो ।

सडक अवरुद्ध भएपछि गाडी सञ्चालनमा आउन सकेका

छैनन् । वर्राा पनि भर्खरै सकिएको र चाडपर्वको समय भएकोले सडकलाई तत्काल मर्मत गर्न नसकिए पनि छिट्टै मर्मत गरेर सडक सञ्चालनमा ल्याउने सिमकोट गाउँपालिका उपाध्यक्ष वली रावतले बताउनुभयो । वजेटको व्यवस्था भइसकेकोको हाललाई कर्मचारी बिदामा रहेको कारण काम अगाडि

बढाउन नसकिएको भए पनि अब चाँडै काम अगाडि बढ्ने उहाँको भनाइ छ । त्यसैगरी, नाम्खा गाउँपालिकाको लिमी लाप्चा र सल्ली लिमी सडक पनि ठाउँठाउँमा पहिरोको कारण अवरुद्ध भएको गाउँपालिकाले जनाएको छ । जसले गर्दा गाडी सञ्चालनमा समस्या हुँदै आएको थियो ।

बी.पी. कोइराला लायन्स नेत्र अध्ययन केन्द्रको आशय पत्र सम्बन्धी सूचना						
(प्रकाशित मिति : २०७६।०६।२४ गते, शुक्रबार)						
यस केन्द्रलाई आ.व. २०७६/७७ का लागि आवश्यक पर्ने विभिन्न समूहका शल्य चिकित्सा सामग्री, ओ.टी./फार्मेसी औषधीहरु, प्रयोगशाला सम्बन्धी सामग्रीहरु आदि आपूर्ति गर्न तपसिल बमोजिमका बोलपत्रदाताहरुको प्राविधिक एवम् आर्थिक प्रस्ताव न्यूनतम मूल्याङ्कित भई सारभूत रुपमा प्रभावग्राही हुने भएकोले छनौट गरी त्रि.वि. आर्थिक व्यवस्थापन तथा खरिद सम्बन्धी नियम २०५० को नियम ५२ र्को उपनियम (२) बमोजिम सम्बन्धित बोलपत्रदाताहरुको जानकारीका लागि सूचना प्रकाशित गरिएको छ। विस्तृत जानकारीको लागि केन्द्रको प्रशासनमा सम्पर्क राख्नुहोला ।						
सि. नं.	बोलपत्रदाताको विवरण	शल्य चिकित्सा सामग्री (क)	शल्य चिकित्सा सामग्री (ख)	ओ.टी./फार्मेसी सम्बन्धी औषधी (ग)	फार्मेसी सम्बन्धी औषधी (घ)	प्रयोगशाला सम्बन्धी सामग्री (ङ)
१.	स्वीकृति इन्टरनेशनल प्रा.लि., वसन्धारा, काठमाडौँ	४,५७,५००।००	४,९४,२००।००	४,६५,७५०।००	१,६५,७२००।००	
२.	शुभतारा विजनेश लिड्क प्रा.लि., ललितपुर	२,९८,८६०।००	७९,५५,४।००	—	—	१,१०,८८२।४०
३.	ट्रिष्ट इन्टरप्राइजेज, कालिमाटी, काठमाडौँ	९,९३,१००।००	११,३२,४००।००	—	—	—
४.	त्रिनिटी मेडिको सोलुसन प्रा.लि., धुम्बराही, काठमाडौँ	६८,५६०।००	—	—	—	—
५.	सुदृष्टि इन्टरप्राइजेज प्रा.लि., त्रिपुरेश्वर, काठमाडौँ	२,८३,७००।००	४,४५,०००।००	—	—	—
६.	गौतम इन्टरनेशनल प्रा.लि., त्रिपुरेश्वर, काठमाडौँ	—	१,९८,२१३।००	—	—	१,७३,७४९।००
७.	एटलास टेडिड कन्सर्न प्रा.लि., भाटभटेनी, काठमाडौँ	—	६,५२,९६४।२४	—	—	—
८.	सनराइज सर्जिकल हाउस, त्रिपुरेश्वर, काठमाडौँ	—	—	—	—	३,१७,०२९।४५
९.	मिर्डेशन डिष्ट्रिब्युटर सेन्टर, मरुटोल, काठमाडौँ	—	—	४,३९,७२४।००	१३,९४,५५०।००	—
१०.	सर्जिमेड डिष्ट्रिब्युटर प्रा.लि., गैह्रीघारा, काठमाडौँ	—	—	५,६९,२६१।७५	२,२७,१५४।००	—
११.	स्काई फर्मा प्रा.लि., क्षेत्रपाटी, काठमाडौँ	—	—	१०,००,५१४।७५	२२,५८,१२७।००	—

दर्शैले नछोएको जीवन

गोदावरी समाचारदाता

गोदावरी, असोज २३ गते । सबैतिर यतिबेला दर्शैको रौनक छाएको छ । हुनेखानेहरू तडकभडकका साथ दर्शै मनाइरहेका छन् तर कैलालीको खुटिया नदी किनारमा गिट्टी कुटेर जीविकोपार्जन गर्दै आएका सुकुम्बासीलाई भने दर्शैको कुनै खुसियाली छैन ।

यहाँका करिब १७ परिवार दर्शै नमान्ने समुदाय पनि हैनन्, कुनै छाउजुटो परेको पनि हैन तर पनि विगत १४ वर्षभैँ यस वर्षको दर्शैले उहाँहरूलाई छुन सकेन । कारण थियो आर्थिक अभाव । दर्शैको टीकाटालो

गरी मनोरञ्जन गर्न बसे सौँभ बिहानको छाक कसरी टार्ने समस्याले समाजमा रहेका अन्यजस्तो दर्शै मनाउन नसकेका हुन् ।

गत २०६२ सालमा आएको बाढीपहिरोका कारण कैलालीको साविक पहाडी गाविस सहजपुरबाट विस्थापित भएर खुटिया नदी किनारमा बस्दै आएका बाढीपीडितहरूलाई यतिखेर दर्शैतिहारभन्दा पनि सौँभ बिहानको छाक कसरी टार्ने भन्ने नै पिरलो भएको स्थानीय गौरीलाल पाकीले बताउनुभयो । दिनभरि कुटेको गिट्टी बिक्री भए मात्रै सौँभ मुखमा माड लाग्ने आफूहरूका लागि दर्शै कागलाई बेल पाक्यो हर्ष

न विस्मात् जस्तै बनेको स्थानीयको दु:खेसो छ ।

चुनावका बेला जनताको सरकार आउँछ, सत्ता आउँछ, गाँस, बास, कपास र रोजगारीको ग्यारेन्टी गछौँ भन्ने जस्ता आश्वासन बाँड्ने नेताहरूले पनि आफूहरूलाई उपेक्षा गरेको अर्का स्थानीय क्षेत्रबहादुर महाराले बताउनुभयो । उहाँले भन्नुभयो, कर्मैया, हलियालगायतलाई मुक्त गरेर सरकारले पुनर्स्थापना गर्‍यो । आफूहरू पनि बाढीपहिरोले घरबारविहीन भएर खोला किनारमा बस्दैआएको १४ वर्ष पुनर्लादा पनि कुनै पहल नगरेको उहाँको भनाइ छ ।

कार्यस्थल फर्कनेको लर्को

अछाम समाचारदाता

मङ्गलसेन, असोज २३ गते । दर्शै सकिएसँगै कार्यस्थल फर्कनेको घुइँचो लाग्न थालेको छ । दर्शैलगत्तै फर्कनेमा सबैभन्दा बढी सरकारी, गैरसरकारी कर्मचारीका साथै भारतलगायत देशमा काम गरिरहेका व्यक्तिहरू छन् । काठमाडौँ, धनगढी, नेपालगञ्जलगायतका सहरमा अध्ययनरत विद्यार्थीसमेत अध्ययनका लागि सम्बन्धित स्थानमा फर्किन थालेका छन् ।

कार्यस्थलमा फर्किने व्यक्तिको सदरमुकाम मङ्गलसेन, साँफेबगर, जयगढ र कमलबजारका बसपार्कहरूमा घुइँचो देख्न पाइन्छ । मङ्गलसेन नगरपालिका-४ का नरेश कठायत छारासहित आफू धनगढी जान बसको टिकटको लाइजमा रहेको बताउनुभयो । मङ्गलसेन बस काउन्टरका राजेशबाबु बोगटीले बस टिकट पहिले नै बिक्री भइसकेको बताउनुभयो ।

नर्जिकएको तिहार कार्यस्थलमै मनाउने गरी घरबाट फर्किएको बान्नीगढी जयगढ गाउँपालिका-४ का जनक तिमल्सेनाले बताउनुभयो । केहीका घरपरिवार नै जिल्ला बाहिर रहेका कारण उनीहरू टीका जमर

दर्शैलगत्तै फर्किन लागेका यात्रुहरू मङ्गलसेन बसपार्कमा बस कुँदै ।

तस्विर : शिवराज ढुङ्गाना

।सहित बसपार्कमा बस चढिरहेका देखिन्थे । घरमा धान भित्र्याएर केही युवा कामको सिलसिलामा भारतका

विभिन्न स्थानमा यस समयमा जाने गर्दछन् । छोटा अवधिको दर्शै बिदा भएकाले दर्शै मनाएलगत्तै फर्किन

थालेको मङ्गलसेन नगरपालिका-४ का विद्यार्थी खेमनारायण ढुङ्गानाले बताउनुभयो ।

एचआईभी पीडित ओलानी

धनगढी समाचारदाता

धनगढी, असोज २३ गते । मने लोभ्याउने चुरेको हरियो वनपाखा । त्यसैको काखमा एउटा सुन्दर गाउँ, ओलानी । वातावरणीय दृष्टिकोणले यो गाउँ अत्यन्त शान्त र रमणीय छ तर स्वास्थ्यको दृष्टिकोणले यहाँको वास्तविकता भने वेग्लै ।

सुन्दरताले धक्कै यो गाउँमा धेरैजसो मान्छे एउटै रोगको सिकार भएका भेटिन्छन् । त्यो हो एचआईभी एड्स । कैलालीको गोदावरी नगरपालिकामा पर्ने यो गाउँ एचआईभीले थिलाथिल बनेको छ । रोजगारीका लागि भारत गएका पुरुषहरू उतै रोग आर्जन गर्ने र यता आएर परिवारमासमेत सार्नेक्रम नरोकिएकाले गाउँ नै एचआईभी सङ्क्रमणको चपेटामा परेको हो ।

खतरनाक यो सङ्क्रमण असुरक्षित यौन सम्पर्क गरी आएका पुरुषमा मात्रै सीमित छैन । उनीहरूको गलत कार्यको सिकार घरमा रहेका श्रीमती र जन्मिने बालबच्चाले पनि भोगिरहनु परेको छ । गाउँमा कुनै त्यस्तो घर छैन जुन घरका मानिस काम गर्न भारत नगएका हुन् । गएकामध्ये अधिकांश एचआईभी एड्स सङ्क्रमित भएर फर्किने गरेका छन् । यो सङ्क्रमणले कतिपयको ज्यानसमेत लिइसकेको छ । एचआईभी एड्सबाट श्रीमान्को ज्यान गइसक्यो, वडा नम्बर १२ की ४० वर्षीया ईश्वरी विकले भन्नुभयो, उनी त बितेर गए, सङ्क्रमणको सिकार हामी आमा छोरा पनि भएका छौँ । ईश्वरी र उहाँका १६ वर्षीय छोरा पनि एचआईभी सङ्क्रमित हुनुहुन्छ ।

गोदावरी नगरपालिकाको वडा नम्बर १०, ११, १२ मा एचआईभी भयावह छ । कामका लागि भारत गएकाहरूले पैसासँगै आर्जन गरेर ल्याएको सङ्क्रमणले कतिपयको परिवार नै तहसनहस भइसकेको छ भने कतिपय बेसहारा जीवन बाँच्न बाध्य छन् ।

चुरेको काखमा रहेको ओलानी गाउँ ।

तस्विर : अविनाश चौधरी/धनगढी

श्रीमान्ले साथमा ल्याएको सङ्क्रमणले परिवारकै जीवन बर्बाद भएको वडा नम्बर ११ की ३८ वर्षीया हीरादेवी नेपालीले बताउनुभयो । श्रीमान्ले परदेशमा जुन गल्ती गरे, त्यसको सजाय हामी आमाछोराले पनि भोगिरहेका छौँ, उहाँले भन्नुभयो, घरमा तिनि जना एचआईभीबाट पीडित छौँ । सबैले औषधि खाइरहेको उहाँले बताउनुभयो ।

गोदावरी नगरपालिकामा एचआईभी सङ्क्रमितका लागि काम गर्दै आएको नवकीरण प्लसका अनुसार तीनवटै वडामा गरेर ३१९ जना एचआईभी सङ्क्रमित छन् । पछिल्लो समय स्थानीय सरकार गठन भए पनि स्थानीय सरकारले भने सङ्क्रमितको तथ्याङ्क लिएको छैन । सहयोगी संस्थाको तथ्याङ्ककै आधारमा पीप्लिक आहार वितरण गर्दै आएको

वडा नम्बर ११ का वडा अध्यक्ष शिवबहादुर विकले बताउनुभयो ।

‘हाम्रो वडामा मात्रै ५९ जना सङ्क्रमित छन्’, उहाँले भन्नुभयो, हाल एचआईभी एड्स सङ्क्रमणको दर घटेको छ तर समाजमा लुकेर बसेका सङ्क्रमित खुल्नेक्रम भने बढेको छ । जिल्लामै सबैभन्दा बढी एचआईभी सङ्क्रमित भएको यो गाउँका मान्छे भारत जानेक्रम भने रोकिएको छैन । उनीहरू जसरी पहिला जाने गरेका थिए, अहिले पनि जानेक्रम त्यस्तै छ, अध्यक्ष विकले भन्नुभयो । सङ्क्रमितहरूले कडा खालको औषधि खानु परेकाले पीप्लिक आहारको जरुरी रहेको भन्दै स्थानीय सरकारले लेयर्स जातका कुखुरा र सङ्क्रमित एकल महिलालाई एक/एकवटा बाख्रा उपलब्ध गराएको छ ।

एकललाई समस्याको चाड

४१ वर्षीया सीता बोगटीका श्रीमान् पुर नको एचआईभी एड्सबाट ज्यान गएको नौ वर्ष भइसक्यो । भारतको सुरतमा काम गर्दा एचआईभी सङ्क्रमण भएपछि उनले श्रीमतीलाई पनि सारे । उनीहरूबाट जन्मेका १६ वर्षीया एक छोरी र १३ वर्षीय छोरा पनि सङ्क्रमित छन् ।

एकै घरमा तीन/तीन जना सङ्क्रमित भएपछि समस्याको चाड लागेको सीताले बताउनुभयो । ‘घरको आर्थिक अवस्था निकै नाजुक छ, लालाबाला कसरी हुकाउने ?’, आँसु झर्दै उहाँले भन्नुभयो, आफ्नो त मति नै यस्तै भयो ।’

सीताका श्रीमान्ले नौ वर्ष अगाडि घरको जग हालेका थिए । श्रीमान्को मृत्यु भएपछि घरको जग उठेको छैन । भएको सानो भूपडी जीर्ण बन्दैछ । पानी पर्दा घर चुहिने गरेको सुनाउँदै उहाँले भन्नुभयो, ‘खान लाउन नै समस्या छ, वुढाले जग हालेर गएको घर कसरी उठाउने ?’

घरमा रहेका तीनै जना सङ्क्रमित नियमित औषधि खाइरहेका छन् तर एचआईभी लागेको थाहा हुँदा पनि पुरनले भने नियमित औषधि खाएनन् । रोगी भएर पनि काम गर्न गएको बेला उनको सुरतमै ज्यान गएको थियो ।

उनी आफ्नै लापरवाहीले गएका हुन्, सीता भन्नुहुन्छ, ‘टीबी, पेलिया बस्‍या अनि उनको प्राण टुट्टी गयो ।’ एचआईभी सङ्क्रमित भएको थाहा पाउदा सुरुमा गाउँका मान्छेले निकै हेपेको सीताको भनाइ छ ।

‘अब गाउँलेले बुभुटे गएपछि सहज भएको छ’, उहाँले भन्नुभयो । सहयोगी सङ्घसंस्थाले खाद्यान्न सहयोग गरेपछि एकल जीवनमा दुई छाक टार्ने केही सहज भएको सीताले बताउनुभएको छ ।

डिजिटल

एक्सरे सञ्चालनमा

डोटी समाचारदाता

डोटी, असोज २३ गते । जिल्ला अस्पताल डोटीमा डिजिटल एक्सरे मेसिनबाट सेवा प्रदान गर्न सुरु गरिएको छ । डिजिटल एक्सरे मेसिनबाट सेवा दिन थालिएपछि स्वास्थ्य समस्या पहिचानमा सहज भएको छ ।

सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकार सामाजिक विकास मन्त्रालयमार्फत जिल्ला अस्पताल डोटीलाई डिजिटल एक्सरे मेसिन प्रदान गरिएको हो । डिजिटल एक्सरे मेसिन पुरानो प्रविधिको एक्सरे मेसिनभन्दा आर्थिक दृष्टिकोणले पनि कम खर्चिलो भएको जिल्ला अस्पताल डोटीका सुपरिन्टेन्डेन्ट डा. भूपण मिश्रले बताउनुभयो । उहाँले भन्नुभयो, “यो एक्सरे मेसिनबाट आवश्यकता अनुसार कम्प्युटरबाट घाउलाई सानो ठूलो आकारमा हेर्न सकिन्छ, पुरानो प्रविधिको एक्सरे मेसिन जस्तै रसायन प्रयोग गरेर प्रिन्ट गर्नुपर्ने भन्भक्त पनि छैन ।”

लामो समयसम्म जिल्ला अस्पताल डोटीमा एक्सरे मेसिन बिग्रेदा विरामीहरूले समस्या व्यहोर्नुपरेको थियो । सामान्य चोटपटक लाग्दा समेत एक्सरे गर्न दिपालयलगायत डोटी बाहिर महँगो मूल्य तिरेर उपचार गर्न बाध्य हुनुपरेको थियो ।

केही दिनअघि सामाजिक विकास मन्त्रालयले डिजिटल एक्सरे मेसिन उपलब्ध गराएसँगै उपचारमा सहजता भएको छ । जिल्ला अस्पताल डोटीबाट

लामो समयसम्म जिल्ला अस्पताल डोटीमा एक्सरे मेसिन बिग्रेदा विरामीहरूले समस्या व्यहोर्नुपरेको थियो । सामान्य चोटपटक लाग्दासमेत एक्सरे गर्न दिपालयलगायत डोटी बाहिर महँगो मूल्य तिरेर उपचार गर्न बाध्य हुनुपरेको थियो । केही दिनअघि सामाजिक विकास मन्त्रालयले डिजिटल एक्सरे मेसिन उपलब्ध गराएसँगै उपचारमा सहजता भएको छ ।

औषधि अभावका साथै सामान्य विरामी भएर आउनेले समेत उपचारको सेवा पाउन नसकेका गुनासो आउने गरेकोमा डिजिटल एक्सरे मेसिनबाट सेवा दिन थालेपछि त्यस्ता गुनासो केही हदसम्म कम भएको बताइएको छ ।

मृत चितुवा फेला

मृत भेटिएको चितुवा

मार्तडी समाचारदाता

बाजुरा (मार्तडी), असोज २३ गते । खप्तड छेउदेह गाउँपालिका-७ मा एक वयस्क चितुवा मृत अवस्थामा फेला परेको छ । हाराणक खोला समुदायिक वनमा चितुवा मृत अवस्थामा फेला परेको जिल्ला डिभिजन वन कार्यालय बाजुराले जनाएको छ ।

बुधवार दिउँसो स्थानीय गोरु चराउन गएकाले चितुवालाई मृत अवस्थामा

फेला परेपछि प्रहरीलाई खबर गरेको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रमुख (प्रहरी नायब उपरीक्षक) उद्भव सिंह भट्टले बताउनुभयो । प्रहरीलाई खबरपश्चात् प्रहरीले डिभिजन वन कार्यालयमा खबर गरि पोस्टमार्टमका लागि सदरमुकाम ल्याइएको डिभिजन वन कार्यालयका निमित्त प्रमुख हरिनारायणकुमार सुरैत यादवले बताउनुभयो ।

डिभिजन वन कार्यालयका अनुसार १९३ सेंटिमिटर लम्बाइ र ६८

सेन्टिमिटर उचाइ भएको सो पोथी चितुवाको केही दिनअघि मृत्यु भएको जनाइएको छ । चितुवाको शरीरमा कुनै घाउ तथा चोटपटक नरहेको र कसैले विषादी प्रयोग गरी मारेको हुन सक्ने पशुविज्ञ केन्द्रका चिकित्सक शिद्धराज जोशीले बताउनुभयो । उक्त क्षेत्रमा केही दिनयता चितुवाले आतङ्क मच्चाउँदै आएको थियो । जिल्ला सदरमुकाम पुर्‍याइएको मृत चितुवाको वन डिभिजनको प्राङ्गणमै खाडल खनेर गाडिएको छ ।

मन्दिर परिसर सरसफाइ

बैतडी समाचारदाता

बैतडी, असोज २३ गते । दर्शैमा पशु बलि दिएका राँगाको मन्दिर परिसर फोहोर र दुर्गन्धित बनेपछि प्रहरीले सरसफाइ गरेका छन् । ६४औँ प्रहरी दिवसको अवसरमा जिल्ला प्रहरी कार्यालय बैतडीले अस्पतालका विरामीलाई फलफूल वितरण गर्नुका साथै मन्दिर परिसरमा सरसफाइ गरेको हो । मन्दिरमा बलि दिएका राँगाको मासु व्यवस्थापन भए पनि छाला, आन्दाभुँडी यत्रतत्र छोड्दा मन्दिर परिसर दुर्गन्धित बनेका छन् । जिल्लामा अन्य मन्दिरमा यो वर्ष राँगाको बलि दिने चलन घटे पनि निङ्गलासैनी भगवती मन्दिरमा भने अष्टमीको दिन ३०१ राँगा र ३४० बोकाको बलि दिइएको थियो ।

जिल्लाका अर्का प्रसिद्ध मेलौली भगवती मन्दिरमा राँगाको बलि घटेको छ । विगतका वर्षमा तीन सयभन्दा बढी राँगाको बलि हुने गरेकोमा यो वर्ष ११२ मात्र राँगाको बलि दिइएको मेलौली मन्दिर व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष जगदीश नायकले जानकारी दिनुभयो ।

त्यसैगरी, सुर्नया गाउँपालिकाको शैलेखर मन्दिरमा ११ राँगा, चार बोका, पाटन नगरपालिकाको उदयदेव मन्दिरमा १९ राँगा, शिवनाथ गाउँपालिकाको कफाडीमा ४६ राँगा, ६० बोकाको बलि दिइएको छ । पशु बलि दिएका राँगाको जिल्लाको प्रसिद्ध निङ्गलसैनी भगवती मन्दिर परिसर दुर्गन्धित बनेपछि जिल्ला प्रहरी कार्यालय बैतडीको अगुवाइमा सरसफाइ गरिएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय बैतडीका प्रमुख प्रनाउ

मन्दिर परिसरमा बलि चढाएका राँगाको फोहोर व्यवस्थापन गरेर सामूहिक तस्विर लिँदै बैतडी प्रहरी ।

तस्विर : गोकर्ण ब्याल/बैतडी

डिल्लीनारायण पाण्डेयले जानकारी दिनुभयो ।

मन्दिर व्यवस्थापन समितिको लापरवाहीका कारण मन्दिर वरिपरि थुप्रिएको फोहोर बिहीवार नेपाल प्रहरीको अगुवाइमा सरसफाइ गरिएको प्रहरी नायब उपरीक्षक पाण्डेले बताउनुभयो । उहाँले भन्नुभयो, मन्दिर परिसर फोहोर भएपछि भक्तजनले नाक थुनेर हिँड्नुपर्ने बाध्यता सिर्जना भएपछि प्रहरीको अगुवाइमा सरसफाइ गरिएको हो ।

मन्दिर व्यवस्थापन समितिले सरसफाइ

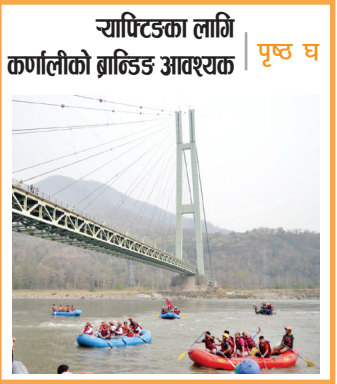
नगरेपछि प्रहरीले सरसफाइ अभियान थालेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय, बैतडीका प्रमुख प्रहरी नायब उपरीक्षक डिल्लीनारायण पाण्डेयले बताउनुभयो । मन्दिर परिसरमा सरसफाइ गर्न पुगेको प्रहरीलाई स्थानीय युवाले पनि सहभागिता जनाएर सहयोग गरेका थिए । मन्दिर परिसरमा बलि दिएका राँगा व्यवस्थापन गर्दा केही कमजोरी भएको र अबका दिनमा सुधार गरिने निङ्गलासैनी मन्दिर व्यवस्थापन समितिका सदस्य एवं पुजारी लोणाराज भट्टले बताउनुभयो ।

अर्थ बजार

२०७६ साल असोज २४ गते शुक्रबार 2019 October 11 Friday

www.gorkhapatraonline.com

वित्तीय एकीकरणमा जोड

गोरखापत्र समाचारदाता

काठमाडौँ, असोज २३ गते । अर्थमन्त्री डा. युवराज खतिवडाले दक्षिण एसियाली मुलुकको विकासका लागि साभेदार देशबीच एक आपसमा गहिरो आवद्धता कायम गर्न यातायात, ऊर्जा, सञ्चारका क्षेत्रमा बढी 'कर्नेक्टिभिटी' र वित्तीय एकीकरण हुनुपर्नेमा जोड दिनुभएको छ ।

भारतको नयाँ दिल्लीमा भएको विश्व आर्थिक मञ्च कार्यक्रममा दक्षिण एसियाली मुलुकको आर्थिक परिदृश्य विषयमा सम्बोधनका क्रममा अर्थमन्त्री डा. खतिवडाले आर्थिक विकासको चरण, मानव स्रोत तथा प्राकृतिक स्रोतले दक्षिण एसियाको आर्थिक वृद्धिदर औसत सात प्रतिशतको हाराहारीमा भइरहन सक्ने उल्लेख गर्दै यस क्षेत्रका वस्तु र सेवाको बाह्य मागले यसमा असर पार्ने बताउनुभयो । दक्षिण एसियाली मुलुकबाट वैदेशिक रोजगारमा कामदार

पूरक भूमिका रहन सक्ने सम्भावना रहेको भनाइ राख्नुभयो । यस क्षेत्रमा पर्यटनको विकासबाट रोजगारी सिर्जना र आमदानीको पुनःवितरणमा सहयोग पुगे बताउँदै उहाँले दक्षिण एसियाली मुलुकको सहकार्यबाट पर्यटन विस्तार भई आर्थिक वृद्धिलाई सहयोग पुगे कुरा बताउनुभयो । गौतमबुद्धको जन्मस्थल लुम्बिनी र सगरमाथाको देश नेपालले पर्यटकलाई धेरै कुरा दिन सक्ने बताउँदै उहाँले सन् २०२० लाई नेपालले भ्रमण वर्षका रूपमा मनाउने भएकाले नेपाल भ्रमण गर्नका लागि सहभागीलाई आह्वान पनि गर्नुभयो ।

सम्बोधनका क्रममा अर्थमन्त्री डा. खतिवडाले नेपालले पूर्वाधार क्षेत्रमा वित्तीय अभाव वा वित्तीय खाडल पूर्ति गर्न सार्वजनिक निजी साभेदारी, सामिश्रित वित्त तथा सम्भाव्यता न्यून परिपूर्ति कोषलगायतका लगानीका विभिन्न माध्यम

आर्थिक वृद्धि गर्ने वित्तीय अवसर पनि रहेको बताउनुभयो ।

अर्थमन्त्री डा. खतिवडाले अमेरिकाका वाणिज्य मन्त्री विलवर रोस, भारतका वाणिज्यमन्त्री पियुस गोयल तथा विभिन्न देशका अर्थमन्त्री र वरिष्ठ अर्थशास्त्री सम्मिलित अनौपचारिक भेटघाटको सत्रमा पनि आफ्ना भनाइ राख्नुभएको थियो । सो सत्रमा अन्तर्राष्ट्रिय व्यापारमा देखिएका चुनौती, द्विपक्षीय तथा बहुपक्षीय व्यापारका विविध पक्ष, वैदेशिक लगानी, रोजगारी सिर्जना, विश्व व्यापार सङ्गठनको प्रभावकारिताका लागि चाल्नुपर्ने कदम, विश्व अर्थतन्त्रमा दक्षिण एसियाली मुलुकको भूमिका लगायत समसामयिक विषयमा छलफल भएको थियो ।

कार्यक्रममा अर्थमन्त्री डा. खतिवडाले र विश्व आर्थिक मञ्चका अध्यक्ष बर्ज ब्रेण्डर्सँग भेटघाट भएको थियो । मञ्चका अध्यक्ष बर्जले पछिल्ला वर्षमा नेपालको

विश्व आर्थिक मञ्च

भारतको नयाँ दिल्लीमा सम्पन्न 'दक्षिण एसियाली मुलुकको आर्थिक परिदृश्य' विषयमा छलफल गर्दै अर्थमन्त्री डा. युवराज खतिवडालगायत विशिष्ट सहभागी ।

जाने गरेका र यसबाट प्राप्त रेमिट्यान्स तथा पर्यटनमा आएको सुस्ताले यी देशमा असर पार्न सक्ने बताउनुभयो ।

अर्थमन्त्री डा. खतिवडाले दक्षिण एसियाली क्षेत्रको व्यापारका क्षेत्रमा यस क्षेत्रका राष्ट्रबीच एक अर्कामा प्रतिस्पर्धा गर्ने अवसर धेरै भए पनि पर्यटन क्षेत्र आपसमा प्रतिस्पर्धा नभएर परि

अपनाएको जानकारी गराउनुभयो । नेपालमा सबैभन्दा धेरै लगानी गर्ने देशमा भारत र चीन रहेको जानकारी गराउँदै उहाँले नेपालमा लगानीका लागि उपयुक्त वातावरण रहेको जानकारी दिनुभयो । उहाँले नेपालमा सार्वजनिक ऋणको अंश कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको ३० प्रतिशत मात्र रहेको उल्लेख गर्दै ऋण उपयोग गरी लगानी बढाउने र

उत्साहजनक आर्थिक वृद्धि भएकोमा खुसी व्यक्त गर्दै दुई ठूला देश चीन र भारतको बीचमा नेपाल रहेकोले यी देशबाट नेपालले आर्थिक लाभ लिन सक्नुपर्ने बताउनुभयो ।

अर्थमन्त्री डा. युवराज खतिवडा र भारत सरकारका समक्षी वित्त मन्त्री श्रीमती निर्मला सीतारमणवीच भारतको वित्त मन्त्रालयमा शिष्टाचार भेट भएको थियो ।

पोखरामा आन्तरिक पर्यटक बढे

होटलमा ६० प्रतिशत 'अकुपेन्सी'

एकराज गिरी

पोखरा, असोज २३ गते । पर्यटकीय सहर पोखरामा दशैँलगत्तै आन्तरिक पर्यटक तथा बाह्य पर्यटकको चहलपहल बढेको छ । दशैँको टीकालगत्तै पोखरा घुम्न आउने आन्तरिक पर्यटकको सङ्ख्या ह्वात्तै बढेको छ । यस्तो भीड दुई दिनयता पोखराका होटल तथा रेस्टुरेन्टमा बढेको हो । पश्चिमाञ्चल होटल सङ्घले पनि दशैँलगत्तै पोखरामा पर्यटक सङ्ख्या उल्लेख्य बढेको जनाएको छ ।

पोखराको पर्यटकीय केन्द्र फेवाताल, बेगनास, महेन्द्र गुफा, चमेरे गुफा, गुप्तेश्वर गुफा, पातले छाँगो, विश्व शान्ति स्तुप, सराङकोट, घान्द्रुक, लुम्ले, धम्पुस, सिक्लेस, पुनहिल, मदी हिमाललगायतका ठाउँमा आन्तरिक पर्यटकको सङ्ख्या बढेको छ । पोखराको प्रमुख पर्यटकीय गन्तव्य फेवाताल हेर्न

तालबराही मन्दिरमा भारतीय पर्यटकको सङ्ख्या पनि बढेको छ ।

पश्चिमाञ्चल होटल सङ्घ पोखराका अध्यक्ष विकल तुलाचनले आन्तरिक पर्यटकका कारण होटलमा दशैँको टीकालगत्तै आन्तरिक र भारतीय पर्यटक बढेको बताउनुभयो । उहाँले विगतमा जस्तो आन्तरिक पर्यटक आगमनमा कमी आएको समेत बताउनुभयो । दशैँअघिबाट पर्यटकको सङ्ख्या कम भए पनि टीकालगत्तै बढेको उहाँको भनाइ छ । पोखराका होटलको अकुपेन्सी अहिले ६० प्रतिशतको हाराहारीमा छ, उहाँले भन्नुभयो । अहिले विस्तारै आन्तरिक र भारतीय पर्यटकको सङ्ख्या बढेको छ राम्रै बढेको छ, उहाँले थप्नुभयो । उहाँका अनुसार दशैँको टीकालगत्तै नेपाली घुम्न निस्कने भएकाले अहिले होटलमा आन्तरिक पर्यटक २५ प्रतिशत, भारतीय पर्यटक २० प्रतिशत र बाह्य पर्यटक १५ प्रतिशत गरी ६० प्रतिशत अकुपेन्सी

घटेको उहाँको भनाइ छ ।

विगतमा कोजाग्रत पूर्णिमासम्म बिदा हुन्थ्यो, त्यसैले सरकारी कर्मचारी परिवारसहित घुम्न आउने बढी हुन्थ्यो तर अहिले छिट्टै कार्यालय र विद्यालय खुल्ने भएकाले विगतको सङ्ख्याभन्दा कम भयो । पोखरामा पर्यटकको सङ्ख्या कम देखिएको भए पनि पदयात्रामा उल्लेख्य देखिएको अध्यक्ष तुलाचनले बताउनुभयो । आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटक पोखरा आउने र सधैं घोरपानी, घान्द्रुक, धम्पुस, छाम्रोड, सिक्लेस, मदी हिमाल, अन्नपूर्ण बेसक्याप र पुनहिलमा पदयात्रामा गएकाले पोखरामा पर्यटक कम देखिएको उहाँको भनाइ छ ।

पछिल्लो समय आन्तरिक पर्यटक पदयात्रामा जान रुचाउने भएकाले पोखरा आउने एक वा दुई रात बसेर ट्रेकिङ जाने गरेका छन् । पोखराका पर्यटन व्यवसायीलाई आन्तरिक पर्यटकको आगमनले राहत दिएको अध्यक्ष तुलाचनले बताउनुभयो । उहाँले भन्नुभयो, तिहारसम्म आन्तरिक पर्यटकले धान्छ भन्ने लागेको छ । विगतमा दशैँमा पोखराका होटलको अकुपेन्सी ८० प्रतिशतसम्म पुगेको थियो तर अहिले धेरै कम भयो अध्यक्ष तुलाचनले भन्नुभयो, आन्तरिक र भारतीय पर्यटकको सङ्ख्या वृद्धि भए तिहारसम्म अकुपेन्सी ७० प्रतिशत पुग्ने अनुमान गर्न सकिन्छ । अध्यक्ष तुलाचनले बाह्य पर्यटकको सङ्ख्या बढ्न कठिन भएको बताउनुभयो । सडकको अवस्था

सडकको अवस्था र अहिलेसम्म पानी परिरहेका कारण बाह्य पर्यटक बढ्ने अवस्था न्यून

र अहिलेसम्म पानी परिरहेका कारण बाह्य पर्यटक बढ्ने अवस्था न्यून रहेको उहाँको अनुमान छ ।

पोखराका पर्यटकस्तरका आठ सयभन्दा बढी होटल सञ्चालनमा छन् । सञ्चालित होटलमध्ये पश्चिमाञ्चल होटल सङ्घमा पाँच सय होटल आबद्ध छन् । ती होटलमा करिब २२ हजार शय्या रहेको होटल सङ्घका अध्यक्ष तुलाचनले जानकारी दिनुभयो । पोखराको होटल क्षेत्रमा मात्रै हालसम्म दुई खर्ब रुपियाँभन्दा बढि लगानी भइसकेको अध्यक्ष तुलाचनले बताउनुहुन्छ । उहाँका अनुसार वार्षिक तीन अर्ब रुपियाँका दरले पोखराको पर्यटनमा लगानी थपिने गरेको छ ।

पोखराको सराङकोटबाट प्यारग्लाइडिङमा आन्तरिक तथा विदेशी पर्यटक उडाइँदै ।

तस्विर : रासस

र घुम्न आन्तरिक पर्यटकको ठूलो भीड लागेको छ । पोखराको फेवाताल किनारामा आन्तरिक पर्यटक चढेर आएका सवारी साधन पार्किङ गर्ने ठाउँ नहुँदा असव्यस्त भएको छ । बिहीबार पोखराको फेवाताल किनार बाराही घाटमा आन्तरिक पर्यटक र पोखरा नागरिभित्र सञ्चालन हुने वसका कारण ट्राफिक व्यवस्थान असव्यस्त देखिएको थियो । सडक सँगुरा र पर्यटकको आगमन बढेका कारण सवारी साधन पार्किङ गर्न समस्या भएको बताइएको छ । त्यस्तै पोखराका धार्मिक क्षेत्रहरू विन्ध्यवासिनी,

रहेको छ । विदेशीभन्दा आन्तरिक पर्यटकको सङ्ख्या पूर्णिमासम्म बढ्न सक्ने अनुमान उहाँको छ तर बाह्य पर्यटक अहिले विस्तारै घट्दो अवस्थामा छ, उहाँले भन्नुभयो, दशैँमा पदयात्रामा जाने आन्तरिक पर्यटक एक/दुई रात पोखरामा बस्ने भएकाले होटल बुकिङ भएका छन् । अध्यक्ष तुलाचनले दशैँको बिदा छोटी भएकाले विगतभन्दा पर्यटकको सङ्ख्यामा कमी आएको बताउनुहुन्छ । दशैँलगत्तै पोखरा घुम्ने पर्यटक बढेका छन् तर विगतको तुलनामा आन्तरिक पर्यटकको सङ्ख्या र बसाइँ अबधि

भद्रपुर विमानस्थल

स्तरोनन्तिबारे प्रमलाई जानकारी

विष्णुप्रसाद पोखरेल

दमक, असोज २३ गते । भूपाको भद्रपुर नगरपालिकामा रहेको चन्द्रगढी विमानस्थलको स्तरोनन्ति र क्षेत्र विस्तारको विषयमा प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीलाई जानकारी प्रस्तुत गरिएको छ । दशैँका अवसरमा भूपा आउनुभएका प्रधानमन्त्री ओलीलाई चन्द्रगढी नागरिक उड्डयन कार्यालयका प्रमुख पूर्ण चुडालले सोमबार नेपाली सेनाको ब्यारेक हटाउनका

नेपाली सेनाको ब्यारेक

हटाउनका लागि आवश्यक

प्रयास र 'रन वे'

विस्तारलगायतका काम

तीव्र रूपमा भइरहेको

लागि आवश्यक प्रयास भइरहेको र अहिले 'रन वे' विस्तारलगायतका काम तीव्र रूपमा भइरहेको जनाउनुभएको थियो ।

विमानस्थल नजिकै रहेको नेपाली सेनाको ब्यारेकको विषयमा प्रधानमन्त्री ओली आफैँले चासोपूर्वक सोध्नुभयो, विमानस्थल प्रमुख चुडालले भन्नुभयो, नेपाली सेनासँग कुरा मित्यो त ? भनेर ओलीले स्वागतमा बसेका प्रमुख चुडाललाई सोध्नुभएको थियो ।

प्रधानमन्त्रीसमक्ष विमानस्थलको स्तरोनन्तिबारे प्रगति विवरण प्रस्तुत गर्दै विमानस्थल प्रमुख चुडाल । तस्विर : विष्णुप्रसाद पोखरेल

सो अवसरमा चुडालले विमानस्थल विस्तार र स्तरोनन्तिका विषयमा भइरहेको कामका विषयमा जानकारी गराउँदै ब्यारेक हटाउनका लागि अर्भै प्रयास जारी रहेको जानकारी गराउनुभएको थियो ।

विमानको पार्किङस्थल फराकिलो बनाउने कामले अन्तिम रूप लिन लागेको प्रमुख चुडालले जानकारी दिनुभयो । आपत्कालीन अवस्थामा आवश्यक सवारी साधन, वारुण यन्त्र र एम्बुलेन्स, तेल भर्नका लागि आयल निगमको डिपोलगायतको व्यवस्थापन भइसकेको जनाउँदै आवश्यक पूर्वधार निर्माण पनि तीव्र रूपमा अघि बढेको सो अवसरमा प्रधानमन्त्रीलाई जानकारी गराइएको थियो ।

गत माघ १७ मा प्रधानमन्त्री ओली स्वयंले यस विमानस्थलमा रात्रिकालीन उडानको

उद्घाटन गर्नुभएको थियो । वि.सं. २०२६ मा स्थापना भएको चन्द्रगढी विमानस्थल पचास वर्षमा मात्र रात्रिकालीन उडानका लागि आधुनिक प्राविधिक सुविधायुक्त भएको थियो । माउन्टेन फ्लाइट गराउन पहल भइरहेको विषयमा समेत मैले प्रधानमन्त्रीलाई अवगत गराएको छु, चुडालले भन्नुभयो ।

विजयादशमीको अवसरमा प्रत्येक वर्ष भूपाका प्रधानमन्त्री आफैँले आयोजनामा गर्नुभएको शुभकामना अदानप्रदान तथा चियापान कार्यक्रममा सहभागी हुन सोमबार प्रधानमन्त्री ओली काठमाडौँबाट चन्द्रगढी विमानस्थल हुँदै गृहनगर दमक आउनुभएको थियो । हाल काठमाडौँमा मात्र उडान हुँदै आएको छ । पोखरा उडानका लागि आवश्यक प्रक्रिया अन्तिम चरणमा पुगेको बताइएको छ ।

‘हरित लगानीमा जोड देऊ’

चीन तथा इन्डोनेसिया दुई देशद्वारा मात्र परिपक्व दिगो लगानी प्रणाली अवलम्बन

गोरखापत्र समाचारदाता

काठमाडौँ, असोज २३ गते । एसिया तथा प्रशान्त क्षेत्रको विकासमा अग्रत दिन र जलवायु परिवर्तनको क्षेत्रमा लड्नुका लागि विश्वमा नै उदीयमान यस क्षेत्रका प्रमुख वित्तीय बजारमा सुधार थालिनुपर्ने आवश्यकतामा जोड दिइएको हो ।

विश्व बैङ्क समूहको अन्तर्राष्ट्रिय वित्त निगम (आईएफसी)द्वारा सहजीकरण गरिएको दिगो बैङ्किङ सञ्जाल (सस्टेनेबल बैङ्किङ नेटवर्क) को विश्वमा प्रागतिस्वन्धी दोस्रो प्रतिवेदनमा उक्त आवश्यकतामाथि जोड दिइएको हो ।

त्यस्तो सुधारमा बैङ्क र अन्य वित्तीय संस्थाले लगानी गर्दा वातावरणीय, सामाजिक र सुशासनका क्षेत्रमा मूल्याङ्कन, व्यवस्थापन र प्रतिवेदन दिनुपर्ने तथा हरित आयोजनामा प्रोत्साहन गर्नुपर्ने पनि औल्याइएको छ ।

सञ्जालमा रहेका ३८ देशमध्ये १६ वटा एसिया तथा प्रशान्त क्षेत्रमा रहेका र तिनले त्यस क्षेत्रमा दिगो लगानी र औद्योगिक नवीनतामा प्रतिबद्धता जनाएको प्रतिवेदनले औल्याएको छ । एसिया तथा प्रशान्त क्षेत्रका १० वटा देशले राष्ट्रिय दिगो लगानी नीति र स्वच्छक सिद्धान्त लागू गरेका र चीन तथा इन्डोनेसिया दुई देशले मात्र परिपक्वताको चरणमा दिगो लगानी प्रणाली अवलम्बन गरेको पनि प्रतिवेदनले जनाएको छ ।

Invitation for Re Bids

Invitation for Electronic Bids for the Supply, Delivery, Installation & Commissioning of Core Banking System

Date of Publication: October 11, 2019

- Agricultural Development Bank Ltd. Invites electronic bids from eligible bidders for the procurement of Supply, Delivery, Installation and commissioning of Core Banking System as follows :

Contract ID number	Description	Amount for Bidding Document	Amount of Bid Security
ADBL/G1/2076/077	Supply, Delivery, Installation & Commissioning of Core Banking System 1 Unit	NRs. 10,000.00	NRs.70,00,000.00

- Eligible Bidders may obtain further information and inspect the bidding documents at the office of Agricultural Development Bank Ltd, General Service Division, Head Office, Ramshapath, Kathmandu. Tel: 4262613, E-mail: gsd.divn@adbl.gov.np or may visit PPMO e-GP system: www.bolpatra.gov.np/egp.
- Bidding document is available online and can be downloaded from e-GP system: www.bolpatra.gov.np/egp. Interested bidders shall register in the e-GP system and deposit the cost of bidding document in the following bank : Information to deposit the cost of bidding document in Bank : Name of the Bank: Agricultural Development Bank Ltd. Corporate Banking Name of Office: Agricultural Development Bank Ltd Office Account no: 0100200114555025
- Interested Bidders shall submit the electronic Bids through www.bolpatra.gov.np/egp to the above office of Agricultural Development Bank Ltd., General Service Division, Head Office, Ramshahpath, Kathmandu before **12:00 Hours, Noon on Oct 18, 2019**. Bids received after this deadline will be rejected.
- Bids shall be opened in presence of Bidders' representatives who choose to attend at **13:00, Hours on Oct 18, 2019** at the office of Agricultural Development Bank Ltd., General Service Division, Head Office, Ramshapath, Kathmandu. Bids must be valid for a period of 120 days counting from the day of opening and must be accompanied by bid security as mentioned above, amounting to a minimum of **Rs 70,00,000/- (Seventy Hundred Thousand Only)** from a Bank or Financial Institution except Agricultural Development Bank, which shall be valid for minimum 30 days beyond the bid validity period.
- Last Date of Bid Document Purchase will be on **(Oct 17, 2019)** within Banking Hours.
- If the last date of submission and opening falls on a government holiday then the next working day shall be considered the last day. In such a case the bid validity and bid security validity shall be recognized with effect from the original bid submission deadline.
- The Purchaser reserves the right to amend or correct and accept or reject, wholly or partly, any or all the bids without assigning any reasons, whatsoever.

Agricultural Development Bank Ltd.
General Service Division

मुख्यमन्त्रीद्वारा कृषि फर्म अवलोकन

हेटौंडा-६ मा रहेको मञ्जुश्री आधुनिक फल एवं तरकारी खेती फार्ममा गरिएको गोलभेंडा खेती ।

■ सकवानपुर समाचारदाता

हेटौंडा, असोज २३ गते । प्रदेश ३ का मुख्यमन्त्री डोरमणि पौडेलले हेटौंडा उपमहानगरपालिका-६ मा रहेको कृषि फार्मको अवलोकन गर्नुभएको छ ।

मन्जुश्री आधुनिक फूल एवं तरकारी खेती फार्ममा गरिएको गोलभेंडा एवं सयपत्री फूल खेतीको मुख्यमन्त्री पौडेलले अवलोकन गर्नुभएको हो ।

प्रदेशको भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयको सहयोगमा भेन्टिलेटेड ग्रीनहाउस निर्माण गरी स्थानीय बालकृष्ण चौलागाईंले गोलभेंडा

एवं सयपत्री फूल खेती थाल्नुभएको छ । गोलभेंडा खेतीको अवलोकनपछि मुख्यमन्त्री पौडेलले कृषिमा आधुनिकीकरण गरी व्यावसायिक कृषि उत्पादन वृद्धिलाई प्रदेश सरकारले प्राथमिकता दिएको बताउनुभयो ।

प्रदेश सरकारले कृषिलाई प्राथमिकतामा राख्दै सामूहिक, निजी र सहकारीको माध्यमबाट कृषिक्षेत्रलाई व्यावसायिक बनाउने नीति लिएको छ । प्रदेश सरकारले प्रदेशका ६६ निर्वाचन क्षेत्र ६६ नमुना कृषि फार्म सञ्चालन गर्ने योजना अगाडि सारेको छ ।

तरकारी खेतीमा पैसैपैसा

■ सिन्धुली समाचारदाता

रतनचुरा (सिन्धुली), असोज २३ गते । गोलाञ्जोर गाउँपालिका-५, रतनचुराका कृषक विदुर मझ्याती आफ्नो बारीमा फलेको गोलभेंडा देखेर दङ्ग पर्नुभएको छ ।

तीन वर्षअघिसम्म कोदो फल्ने बारीमा अहिले गोलभेंडा लटरम्म फलेकाले उहाँ दङ्ग पर्नुभएको हो । तरकारी खानका लागि गाउँमै माग्ने र बेलाबेलामा किनेर खाने गर्नुभएका उहाँ यतिखेर तरकारी साहु बन्नुभएको छ । बर्सेन तरकारीबाट उहाँले डेढ लाखभन्दा माथि आम्दानी लिन थालेपछि गाउँमै ऋण रकम दिएर साहुमा ढेरि नुभएको छ ।

आफ्नै चार कट्ठा जग्गामा गरेको गोलभेंडा खेतीबाट उहाँको जीवन बदलिएको छ । गत वर्ष तीनवटा प्लास्टिक घरमा गरेको गोलभेंडाबाट लिएको आम्दानीले हौसिएर मझ्यातीले यस वर्ष एउटा थपेर चारवटा पुर्‍याउनुभएको छ । 'सबै खर्च कटाएर डेढ लाख आम्दानी भयो 'कृषक मझ्यातीले भन्नुभयो, 'गोलभेंडासँगै लगाएको खुर्सानी, काँका लहरेबोडीलगायतका अन्य तरकारीबाट समेत गरी दुई लाख रुपियाँभन्दा बढी नै आम्दानी हुने उहाँको अपेक्षा छ ।

चार मुरी कोदो फल्ने बारीमा गरेको तरकारी खेतीबाट उहाँले लिएको आम्दानी गाउँभरि नै चर्चाको विषय बन्ने गरेको छ । 'बाउबाजेको पालादेखि नै तरकारी लगाउने चलन थिएन । मैले तालिम लिएर सुरु गरेको, मञ्जाले आम्दानी भयो,' उहाँले सुनाउनुभयो ।

उहाँ भन्नुहुन्छ, '१० जनाको परिवार पाल्न बनिबुतो नगरी हुँदैनथ्यो, अहिले तरकारी साहु भन्न थालेका छन् । समाजले हाम्रो दलित परिवारलाई आम्दानी हुन थालेपछि हेर्ने दृष्टिकोण परिवर्तन भएको छ ।' चार मुरी कोदो बिक्री गर्दा पनि पाँच

हजार रुपियाँभन्दा बढी लिन नसकिने उहाँको भनाइ थियो ।

गोलभेंडाको एक बोटबाट १५ किलोसम्म उत्पादन हुने गरेको छ । कृषक मझ्यातीको चारवटा प्लास्टिक घरमा छ हजार बोट गोलभेंडा रहेका छन् । सिङ्स नेपालको प्राविधिक सहयोगमा तरकारी खेती थाल्नुभएका उहाँ अर्भे बिस्तार गर्ने सोचमा हुनुहुन्छ । चारवटा प्लास्टिक घरमा गोलभेंडा रोप्नका लागि आफ्नो श्रमबाहेक ३० हजार रुपियाँ खर्च भएको उहाँले जनाउनुभयो । प्रतिकेजी ५० रुपियाँसम्म बोटमै बिक्री हुने गरेको छ । तरकारीबाट हौसिएका उहाँले छोरालाई सदरमुकामको फोर्सेटारमा कृषि प्राविधिक पढाउन प्रोत्साहित गरिरहनुभएको छ ।

'छोरालाई कता पढाउने भन्ने चिन्ता थियो,' उहाँले भन्नुभयो, 'तरकारीमा पैसैपैसा रहेछ, त्यही भएर कृषि प्राविधिक पढाएको हुँ ।' तरकारी उत्पादन भएपछि बजारको कुनै समस्या नरहेको मझ्यातीले बताउनुभयो । 'बीपी राजमार्ग करेसाबाट नै गएकाले बजारमा लैजाने पिरलो छैन, व्यापारी घरमै आइपुग्छन्' उहाँले थप्नुभयो । 'गतवर्षबाट गाउँमा अर्ठेने परेकालाई थोरै ऋण दिन सुरु गरेको छु' उहाँले भन्नुभयो, 'पहिला साहुकोमा ऋण खोज्न जाँदा नानाभौती सुन्नुपर्थ्यो, अहिले आफैँ साहु भएर ऋण लगाउने गरेको छु ।

कृषक मझ्यातीले तरकारी खेतीबाट लिएको आम्दानी देखेर त्यस भेगका अन्य कृषकले समेत बेसीसमी तथा सिजनअनुसारको खेती गर्न थालेका छन् । रतनचुरामा यस वर्ष ७५ वटा प्लास्टिक घरमा भएर दुई दर्जन कृषकले गोलभेंडा खेती गरेका छन् ।

बेसीसमी तरकारी खेतीबाट कृषकहरूले बढी आम्दानी लिनसक्ने भएकाले त्यसमा प्रोत्साहन गरेको सिङ्स नेपालका कोषाध्यक्ष गोपाल पौडेलले बताउनुभयो ।

भूमिगत सिँचाइका लागि दुई करोड

■ तनहुँ समाचारदाता

तनहुँ, असोज २३ गते । तनहुँमा पहिलो पटक भूमिगत सिँचाइका लागि बजेट विनियोजन भएको जलस्रोत तथा सिँचाइ विकास डिभिजन कार्यालय तनहुँले जनाएको छ ।

विभिन्न नौवटा योजनाका लागि गण्डकी प्रदेश सरकारबाट दुई करोड रुपियाँ बजेट विनियोजन भई काम सुरु गरिएको कार्यालयका सूचना अधिकारी होमबहादुर भण्डारीले जानकारी दिनुभयो ।

भण्डारीका अनुसार एक योजनामा ४० लाख र बाँकी आठवटै योजनाका लागि जनही २० लाख रुपियाँको दरले बजेट विनियोजन भएको छ । देवघाट गाउँपालिकामा दुईवटा योजना परेको छ । गाउँपालिका-५ मा रहेको कालीमाटी मेसिन डिल स्यालो द्युबेल सिँचाइ योजनाका लागि ४० लाख रुपियाँ विनियोजन गरिएको छ ।

देवघाटकै कोटाटार सिँचाइ योजना, धिरिङ गाउँपालिका-४ मा नयाँटार सोलार तथा भूमिगत सिँचाइ योजनाका लागि २० लाख रुपियाँ परेको छ ।

धिरिङ गाउँपालिका-४ स्थित नयाँटार सोलार तथा भूमिगत सिँचाइ योजना र

गङ्गौलीटार भूमिगत सिँचाइ प्रणालीलाई जनही २० लाख रुपियाँ विनियोजन गरिएको छ ।

भानु नगरपालिकामा तीनवटा योजना परेको कार्यालयकी सवडन्जिनियर सोनी कार्कीले जानकारी दिनुभयो ।

कार्कीका अनुसार भानु-११ स्थित दुहरेपसलमा नयाँ बेँसी जङ्गलधारी डिप द्युबेल सिँचाइ योजना, ३ नम्बर वडामा खहरफाँट डिप द्युबेल सिँचाइ योजना र वडा नम्बर १० मा कालीमाटी डिप द्युबेल सिँचाइ योजना परेको छ ।

व्यास नगरपालिकामा एक योजना परेको छ । वडा नम्बर ८ मा रिस्ती डिप द्युबेल लिफ्ट तथा पोखरी एकीकृत सिँचाइ योजना रहेको कार्यालयले जनाएको छ । रिस्डि गाउँपालिकामा वडा नम्बर ५ स्थित रुपटार भूमिगत सिँचाइ योजना रहेको छ ।

उपभोक्ताको लागत सहभागितामा योजना सञ्चालन गरिने भएकोले उपभोक्ताबाट १० प्रतिशत रकम जम्मा वा सो सरहको जनश्रम हुनुपर्ने कार्यालयले जनाएको छ । स्थानीयबाट आएको विभिन्न मागमध्ये प्राविधिकले मूल्याङ्कन गरी ती योजना छनोट गरिएको कार्यालयका इन्जिनियर सागर भट्टराईले जानकारी दिनुभयो ।

बेँसी भर्न थाले चौँरी

हिमालपारिको गाउँ लिमीका अग्ला पाटनबाट फारिँदै चौँरी गाई ।

तस्विर : राजन रावत

■ हुम्ला समाचारदाता

सिमकोट, असोज २३ गते । अग्ला पाटनमा पालिँदै आएका चौँरी गाई बेँसीतर्फ भार्न सुरु गरिएको छ । असोजको मध्यदेखि नै चिसो बढ्न थालेपछि चौँरी गाई तल भार्न सुरु गरिएको हो ।

सात बथानभन्दा बढी चौँरी गाई हिमालपारिको नाम्वा गाउँपालिकाको लिमीको लाप्चा लेकबाट भार्न सुरु गरिएको स्थानीय छिरिङ्वा तामाङले बताउनुभयो । एक बथानमा साठीभन्दा बढी चौँरी रहेका छन् ।

विगतको तुलनामा यस वर्ष अलि अघि नै चिसो बढेपछि चौँरी भार्न थालिएको उहाँले बताउनुभयो । एउटा बथान चौँरी गाईमा चार जनाभन्दा बढी गोठाला

लाग्ने गर्दछन् । पाटनबाट भार्न सुरु गरिएका चौँरी अब लिमी उपत्यकाको तलुङमा सारिने उहाँले बताउनुभयो । लिमी कर्णालीको किनारामा रहेको तलुङमा दुई सयभन्दा बढी चौरी गाईलाई राखिने छ । लाप्चा लेकमा तीन महिनासम्म चौरी गाईपालन गर्दा त्यहाँ उत्पादन भएको छुर्पी, नौनी, घ्यू र चीज भने लिमी गाउँमा पठाएको गोठाला पेम्बा तामाङले बताउनुभयो ।

चौँरी गाई तलुङमा कात्तिक महिनासम्म राखिने छ । ठूलो हुलमा चौँरी आएपछि हिजोआज तलुङमा निक्कै रमाइला हुने गरेको उहाँ बताउनुभयो । चौँरी गाईका साथ दुई दर्जन बाच्छावाच्छी नाचको दृश्य पनि उत्तिकै रमाइलो लाग्ने गरेको स्थानीयले बताउने गरेका छन् । चौँरी स्रोत केन्द्र पनि तलुङमै स्थापना भएका कारण भने लोभ लाग्दा बथान देखिने गरेका छन् ।

उत्पादनका आधारमा अनुदान

■ तानसेन समाचारदाता

पाल्पा, असोज २३ गते । रिब्दीकोट गाउँपालिकाले टमाटर उत्पादन गर्ने किसानलाई उत्पादनको आधारमा नगद अनुदान वितरण गरेको छ । गरिव तथा बेरोजगार युवालाई कृषि क्षेत्रमा लाग्न प्रोत्साहित गर्ने र कृषि क्षेत्रमा लागेका किसानलाई व्यावसायिक बनाउन अनुदान दिइएको हो ।

रिब्दीकोट गाउँपालिका-७, मैनादीका ४९ जना किसानले पहिलो पटक टमाटर उत्पादनका आधारमा अनुदान पाएका छन् । चालू आव २०७६/०७७ को साउन र भदौ महिनामा उत्पादित टमाटरको उत्पादनका आधारमा दुई लाख २३ हजार चार सय चार रुपियाँ किसानले पाएका छन् ।

मैनादी कृषि सहकारी संस्थामा आबद्ध ४९ किसानले दुई महिनामा एक लाख ३२ हजार किलो टमाटर उत्पादन गरेका थिए । रिब्दीकोट गाउँपालिका अध्यक्ष नारायणबहादुर जिर्सीले किसानलाई हौसला प्रदान गर्न कृषिमा अनुदान वितरण गरिएको बताउनुभयो ।

उहाँले किसानलाई उत्पादनका आधारमा नगद पुरस्कार प्रदान गर्दा थप मिहिनेत गर्ने बानीको विकास हुने बताउनुभयो । गाउँपालिका अध्यक्ष जिर्सीले व्याक्तिगत रूपमा अनुदान वितरण गर्दा समस्या हुने भएकोले सहकारीमार्फत किसानलाई अनुदान दिने व्यवस्था गरिएको जानकारी दिनुभयो ।

गाउँपालिकाले पाँच सय किलो टमाटर उत्पादन गर्ने किसानलाई मात्र अनुदान वितरण गर्दै आएकोमा डेढ सय किलो उत्पादन गर्ने किसानलाई समेत अनुदानको व्यवस्था गर्ने तयारी गरेको छ । गाउँपालिकाका प्रशासकीय अधिकृत ऋषिराम अर्यालले पाँच सयभन्दा माथि उत्पादन गर्ने किसानलाई अनुदान वितरण गरिएकोमा अब निम्नवर्गीय परिवारलाई सम्बोधन हुने गरी पाँच सय किलोभन्दा कम टमाटर उत्पादन गर्नेलाई पनि अनुदान व्यवस्था गर्न आवश्यक रहेको बताउनुभयो ।

तरकारी तथा फलफूलको थोक मूल्य

मिति : २०७६ असोज २४ गते, शुक्रबार | समय : बिहान ७ बजे

कृषि उपज	एकाइ	न्यूनतम	अधिकतम	औसत
गोलभेंडा (नेपाली)	के.जी.	८५	९०	८८
ठूलो गोलभेंडा (भारतीय)	के.जी.	८५	९०	८८
गोलभेंडा सानो	के.जी.	३५	४०	३८
गोलभेंडा सानो(टनेल)	के.जी.	४०	५०	४५
आलु रातो	के.जी.	६०	६२	६१
आलु रातो(भारतीय)	के.जी.	३३	३५	३४
आलु रातो(मुडे)	के.जी.	५३	५५	५४
आलु सेतो	के.जी.	४६	४८	४७
प्याज सुकेको	के.जी.	१००	१०५	१०२
गाजर(लोकल)	के.जी.	११०	१२०	११५
बन्दा(लोकल)	के.जी.	५५	६०	५८
काउली स्थानिय	के.जी.	१००	११०	१०५
मूला सेतो(लोकल)	के.जी.	४५	५०	४८
सेतो मूला(हाइब्रीड)	के.जी.	४५	५०	४८
भन्दा लाम्चो	के.जी.	७५	८०	७८
भन्दा डल्लो	के.जी.	७५	८०	७८
बोडी(तने)	के.जी.	५५	६०	५८
घिउ सिमी(लोकल)	के.जी.	६०	७०	६५
घिउ सिमी(हाइब्रीड)	के.जी.	६०	७०	६५
तितो करेला	के.जी.	९५	१००	९८
लौका	के.जी.	५५	६०	५८
परवर(लोकल)	के.जी.	८५	९०	८८
फर्सी पाकेको	के.जी.	६०	७०	६५
भिण्डी	के.जी.	६०	७०	६५
स्कूस	के.जी.	३०	३५	३३
रायो साग	के.जी.	१९०	२००	१९५
तोरीको साग	के.जी.	९०	१००	९५
प्याज हरियो	के.जी.	२००	२१०	२०५
च्याउ(कन्य)	के.जी.	१५०	१६०	१५५
च्याउ(डल्ले)	के.जी.	६४०	६५०	६४५
चुकुन्दर	के.जी.	८०	९०	८५
जिरीको साग	के.जी.	२४०	२५०	२४५
सेलरी	के.जी.	२४०	२५०	२४५
पासले	के.जी.	२४०	२५०	२४५
पुदीना	के.जी.	२४०	२५०	२४५
गान्टे मूला	के.जी.	९०	१००	९५
इमली	के.जी.	१३०	१४०	१३५
तामा	के.जी.	११०	१२०	११५
तापु	के.जी.	९०	१००	९५
गुन्दुक	के.जी.	२३०	२४०	२३५
स्याउ(फोले)	के.जी.	१८०	२००	१९०
केरा	दर्जन	८०	९०	८५
कागती	के.जी.	२८०	३००	२९०
अनार	के.जी.	२४०	२५०	२४५
तरबुजा(हरियो)	के.जी.	५५	६०	५८
मौसम	के.जी.	१४०	१५०	१४५
भुई कटहर	प्रति गोठा	१००	११०	१०५
काक्रो(लोकल)	के.जी.	६०	७०	६५
काक्रो(हाइब्रीड)	के.जी.	४०	४५	४२
नासपाती(लोकल)	के.जी.	५०	६०	५५
नासपाती(चाइनिज)	के.जी.	१५०	१६०	१५५
मेवा(भारतीय)	के.जी.	९०	१००	९५
लप्सी	के.जी.	६०	६५	६३
अदुवा	के.जी.	२४०	२५०	२४५
खुर्सानी सुकेको	के.जी.	३४०	३५०	३४५
खुर्सानी हरियो(अकबरे)	के.जी.	२००	२१०	२०५
लसुन सुकेको चाइनिज	के.जी.	१९०	२००	१९५
लसुन सुकेको नेपाली	के.जी.	१९०	२००	१९५
ताजा माछा(रहु)	के.जी.	२७०	२७५	२७३
ताजा माछा(बचुवा)	के.जी.	२२०	२२५	२२३
ताजा माछा(छडी)	के.जी.	२००	२१०	२०५
ताजा माछा(मुंगरी)	के.जी.	२३५	२४०	२३८

स्रोत: कास्मिटी फलफूल तथा तरकारी बजार विकास व्यवस्थापन समिति, काठमाडौँ ।

सूचना

उद्योग, व्यापार, बैङ्क तथा वित्तीय, धर्म, रोजगार, पर्यटन लगायत अर्थजगत्सँग सम्बन्धित तमाम क्षेत्रका सूचना, सन्देश, प्रसन्निकति तथा अन्य आवश्यक जानकारी प्रवाहका निम्ति ‘अर्थ बजार’लाई सम्फुन्होस् । सामग्री पठाउने ठेगाना यस प्रकार छ :

आर्थिक समाचार ब्यूरो

गोरखापत्र दैनिक

गोरखापत्र संस्थान, धर्मपथ, काठमाडौँ

इमेल ठेगाना : gpbiznews@gmail.com

कृषि अनुदान सोर्भै किसानको खातामा

■ रङ्गेली समाचारदाता

विराटनगर, असोज २३ गते। कृषिमा लगानी आकर्षित गर्न वास्तविक किसानसम्म अनुदान पुऱ्याउन प्रदेश १ सरकारले बैङ्किङ प्रणालीबाट किसानकै खातामा रकम पठाउने भएको छ।

सरकारले अनुदान कार्याविधि परिमार्जन गर्ने निर्णय गर्दै किसानको खातामा रकम पठाउने तयारी थालेको हो।

बैङ्कमार्फत पठाएको अनुदान रकमको सदुपयोग भए वा नभएको अनुगमन गर्न गरी अनुदान कार्याविधि परिमार्जन गरिएको छ। किसानलाई वितरण गरिने कृषि अनुदान पारदर्शी नभएको र नेताको देखावटी कृषि फार्मको नाममा निकास्या हुने गरेको भन्दै आलोचना भएपछि कार्याविधि परिवर्तन गरिएको प्रदेश सरकारका आन्तरिक मामिला तथा कानुनमन्त्री हिक्मत कार्कीले जानकारी दिनुभयो।

जहिल्यै पनि एउटै र स्थापित भइसकेका ठूला

लगानीकर्ताको हातमा कृषि अनुदान पुग्दै आएको थियो। साना तथा भन्धौलास्तरका कृषि उपज केन्द्र, व्यक्तिगत रूपमा गरिएको खेती तथा पशुपालन गर्ने किसानसम्म अनुदान पुऱ्याउने उद्देश्य राखेर कार्यविधि परिवर्तन गरिएको दाबी गरिएको छ।

गत वर्षको अनुदान वितरणको विषय विवादित बनेको थियो। कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन अनुदान कार्याविधि परिमार्जन गरेर कृषि उत्पादनमा लागेका किसानलाई सहजीकरण गर्ने बताइएको छ।

कार्याविधि परिमार्जन गरेसँगै अब वडा कार्यपालिका देखिकै सिफारिस आवश्यक हुने छ। वडाले सिफारिस गरेर पठाएका कृषकलाई प्रदेश सरकारको अनुदान रकम बैङ्कमार्फत भुक्तानी गरिने भएको हो। रकम सदुपयोग भएको नभएको विषय अनुदान प्राप्त गर्न चाहने इच्छुक सबै किसानको घरसम्म सूचना पुऱ्याएर अनुदानको विषयमा सूचित गरिने बताइएको छ।

शीतभण्डार बन्ने भएपछि सहकारीकर्मी उत्साहित

निर्माण भइरहेको सहकारी शीतभण्डार।

■ कल्याणपुर समाचारदाता

सप्तरी, असोज २३ गते। सप्तरीको राजविराज नगरपालिका १२ स्थित निर्माण भइरहेको सहकारी शीतभण्डारले यहाँका सहकारीकर्मी उत्साहित भएका छन्। जिल्लाका सहकारी संस्थाहरूको व्यवस्थापन, विस्तार र यहाँ उत्पादित कृषि उपजको भण्डार र व्यवस्थापनमा सहयोग गरी सहकारीकर्मी किसानस्तर उकास्ने मुख्य उद्देश्यले जिल्ला सहकारी सङ्घ सप्तरीले सो शीतभण्डार निर्माण गर्न लागेको हो।

राजविराज नगरपालिका १५ देउरी भलुवामा तीन हजार मेट्रिक टन क्षमताको शीतभण्डार निर्माण कार्यको अग्रता देखेर सहकारीकर्मीमा उत्साह थपिएको त्रियुगा सहकारी संस्थाका फतेपुरका अध्यक्ष शम्भु खड्काले बताउनुभयो।

सहकारीकर्मी समेतकुमार मण्डल शीतभण्डार सप्तरी जिल्लाकै सहकारी आवद्ध किसानहरूको भाग्य र भविष्यसँग जोडिएको बताउनुहुन्थु।

गत फागुन २ गते शिलान्यास भई निर्माण कार्य भइरहेको शीत भण्डारको हालसम्ममा ४० प्रतिशत काम भइसकेको शर्मा आशिष ओम साइराम जेभीका ठेकेदारी विषय सहाले जानकारी दिनुभयो।

जिल्ला सहकारी सङ्घको निरन्तर छ वर्षको सङ्घर्षपछि निर्माण भइरहेको सङ्घका अध्यक्ष विनादकुमार दत्तले जानकारी दिनुभयो। उहाँले

भन्नुभयो, ‘सहकारी संस्था आवद्ध सदस्यहरूले उत्पादन गर्दै आएको तरकारी तथा फलफूलको सप्तरी जिल्लामा उचित भण्डारण हुन नसक्दा बर्सेन मार खेप्दै आएको छन्। शीतभण्डार निर्माण भएपछि यहाँ उत्पादित तरकारी तथा फलफूल यसरी कुहिएर नोक्सान हुनबाट जोगिने विश्वास गरिएको अध्यक्ष दत्तले बताउनुभयो।

शीतभण्डार निर्माणका लागि पहिलो किस्तामा तीन करोड रुपियाँ बजेट निकास्या भएको सङ्घका व्यवस्थापन रमेश गुप्ताले जानकारी दिनुभयो।

सङ्घीय सरकारको ६० प्रतिशत अनुदान, सङ्घ संस्थाहरूको २० प्रतिशत सेयर तथा स्थानीय तह वा प्रदेश सरकारबाट २० प्रतिशत सेयर वा अनुदानमा निर्माण भइरहेको शीतभण्डारको क्षमता तीन हजार मेट्रिक टन रहेको व्यवस्थापक गुप्ताले बताउनुभयो।

गुप्ताका अनुसार कुल ७४ हजार ९८२.६८ वर्ग फिट जग्गा क्षेत्रफलमध्ये शीतभण्डार भवन २१ हजार दुई सय वर्ग फिट जग्गा ओगटेने छ। पाँच च्याम्बर भएको शीतभण्डारको लम्बाइ ४८ मिटर, चौडाइ ४०.८५ मिटर, उचाइ ९.५ मिटर रहने प्राविधिकले जनाएको छ। मूल्य अभिवृद्धि करबाहेक रु. २७ करोड ४८ लाख लागतमा निर्माण हुने शीतभण्डार परिसरमा आइस प्लान्ट, प्रशासनिक भवन, प्लान्ट तथा विद्युत् गृह, जेनरेटर सेड, स्टोफ क्वाटर, गाई कोठा निर्माण गरिने छ।

कोषको लगनखेलस्थित भवनमा पसल, व्यवसाय वा कार्यालय सञ्चालन गर्ने सम्पूर्ण व्यवसायी/संघ संस्थाहरूलाई आफूले भाडामा लिएको स्थान खाली गर्ने सम्बन्धी अत्यन्त जरुरी सूचना

(गोरखापत्रमा प्रथम पटक प्रकाशित मिति २०७६।०६।२४)

कोष र तत्कालिन भाडावाल श्री जि.अ. एग्री. प्रा.लि.संग भएको भाडा करार सम्भौता मिति २०७५/०४/१५ मा अन्त्य भई तत्कालिन भाडावालसंग सबलिज करार गरी भवनमा पसल व्यवसाय/संघ सस्था सञ्चालन गरिरहेका व्यक्ति, फर्म, कम्पनी, संघ सस्था तथा निकायहरुको करार समेत सोहि मितिबाट समाप्त भएकोले भवन खाली गराई कोषलाई हस्तान्तरण गर्न मिति २०७५/०४/२८ मा सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गरि सिकिएको सन्दर्भमा कोषको लगनखेल भवनमा ठमेलस्थित भवनमा रहेका कार्यालयहरु सार्नु पर्ने भएकोले भवन खाली गराई कार्यालयको लागि आवश्यक आन्तरिक निर्माण कार्य गर्न निर्माण व्यवसायी छनौटको निमित्त मिति २०७६/०६/०३ मा सार्वजनिक सूचना प्रकाशित भइ सकेकोले सो भवनमा रहेका सम्पूर्ण व्यवसायी संघ, संस्थाहरुलाई यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३० दिन भित्र आफूले उपयोग गरेको क्षेत्रको सम्पूर्ण भाडा, पानी, बत्ती वापतको रकम चुक्ता गरी भवन खाली गराई दिन हुन सम्पूर्ण भाडावालहरु (आन्तरिक राजश्व कार्यालय, लगनखेल र UNRCPD बाहेक) को जानकारीका लागि यो सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

कर्मचारी संवय कोष

भवन तथा आवास व्यवस्थापन विभाग

पुल्चोक ,ललितपुर

फोन नं. ५०१०३०९, ५४४५८४९

दर्शैपछिको पहिलो दिन पनि सेयर बजार ओरालो

■ गोरखापत्र समाचारदाता

काठमाडौँ, असोज २३ गते। दर्शै विदापछि बिहीबार खुलेको सेयर बजारमा खासै कुनै सुधार देखिएन। विदापछि पहिलो कारोवारको दिन बिहीबार पनि नेप्से सूचक ओरालो नै लागेको छ भने कारोबार रकम जम्मा छ करोड रुपैयाँमा सीमित हुन पुगेको छ।

अधिकांश लगानीकर्ता ‘फेस्टिभमुड’मा नै रहेकाले पनि सेयर बजारमा ठूलो कारोबार नदेखिएको हो। बिहीबार १२१ वटा कम्पनीको दुई लाख ३२ हजार किता सेयर छ करोड ३८ लाख रुपैयाँमा कारोबार भएको छ।

आजको कारोबारमा लाभोश घोषणा गर्ने कम्पनीहरूको सेयर खरिद बिक्रीमा लगानीकर्ताको बढी आकर्षण देखिएको छ।

गत आव नाफाबाट लाभोश घोषणा गरेका प्रभु बैङ्क र महालक्ष्मी विकास बैङ्कको सेयरमा खरिदमा धेरैको चासो देखिएपछि ती संस्थाको मूल्य बढ्नुका साथै कारोबारमा समेत अगाडि रहेका छन्।

त्यस्तै नेप्से सूचक ०.३९ अड्कले घटेर ११४९.०१ बिन्दुमा भरेको छ। यस दिन ३८ वटा कम्पनीको सेयरमूल्य बढेको छ भने ५६ वटा कम्पनीको सेयरमूल्य घटेको छ।

त्यस्तै अन्य २६ वटा कम्पनीको सेयरमूल्यमा भने कुनै परिवर्तन भएको छैन। प्रभु बैङ्कको मात्र दुई करोड ५५ लाख रुपियाँ बराबरको सेयर कारोबार भएको छ। एउटै कम्पनीको साढे दुई करोड रुपैयाँभन्दा धेरैको सेयर कारोबार हुँदासमेत

कुल कारोबार रकम भने छ करोड रुपैयाँमा नै सीमित भएको छ।

यस दिन सिद्धार्थ बैङ्कको ३९ लाख ७५ हजार रुपियाँ बराबरको सेयर कारोबार भयो भने महालक्ष्मी विकास बैङ्कको ३५ लाख, नेपाल इन्भेस्टमेन्ट बैङ्कको ३४ लाख, सनराइज बैङ्कको १३ लाख, शिवम् सिमेन्ट, माछापुच्छे बैङ्क र एनआईसी एसियाको १२ लाख रुपियाँ बराबरको सेयर कारोबार भयो।

गुडविल फाइनान्सको सेयरमूल्य सबैभन्दा धेरै ७.६९ प्रतिशतले बढेको छ। नेपाल इन्भेयेर्सको ५.२८ प्रतिशत, बोटर्स नेपाल (बालाजु) को ३.९८ प्रतिशत, एनएमबी माइक्रोफाइनान्सको ३.८३ प्रतिशत, माउन्टेन हाइड्रोको २.५० प्रतिशत र हिमालयन पावर पार्टनर र सनराइज बैङ्कको २.१३ प्रतिशतले बढेको छ।

त्यसैगरी, नेपाल सेवा लघुवित्तको सेयरमूल्य सबैभन्दा धेरै ३.६३ प्रतिशतले घटेको छ भने अपि पावरको २.६०

प्रतिशत, रिलायन्स फाइनान्सको २.६० प्रतिशत, नागरिक लगानी कोषको २.३६ प्रतिशत, प्राइम लाइफ इन्भेयेर्सको २.११ प्रतिशत र नेपाल हाइड्रोको २.०८ प्रतिशतले घटेको छ।

सर्वसाधारणले नयाँ नोट पाएनन्

■ नवलपरासी समाचारदाता

कावासोती, असोज २३ गते। दर्शैमा राष्ट्र बैङ्कले सबैका लागि नयाँ नोट वितरण गर्न बैङ्क बैङ्कमा नयाँ नोट पठाएको भए पनि सर्वसाधारणले भने पाउन सकेनन्।

दर्शैमा आएका र वितरण गर्नका लागि पठाएका नयाँ नोट राष्ट्रिय वाणिज्य बैङ्कका प्रबन्धक र कर्मचारीका घरघरमा भेटिए पनि सर्वसाधारण भने २४ घण्टा लाइनमा बस्दा पनि नयाँ पैसा पाउन नसकेर फर्किने बाध्य भएको बताए।

कावासोतीमा रहेको राष्ट्रिय वाणिज्य बैङ्कले गत दर्शैअघि बिहीबार बिहान १५ मिनेट मात्र सर्वसाधारणका लागि नयाँ नोट वितरण गर्न टोकन वितरण गरेको भए पनि लगत्तै आएका सर्वसाधारणलाई भोलिपल्ट शुक्रवार वितरण गर्ने भनेर फर्काएको र २४ घण्टादेखि लाइनमा बस्दा पनि नपाएको आक्रोश व्यक्त गरेका कावासोतीका बामलाल पाण्डेले बताउनुभयो।

अविल्लो दिन पैसा साट्न नपाएर त्यसै फर्किएका सर्वसाधारण भोलिपल्ट पनि वितरण होला भनेर १० नवज्दे राष्ट्रिय वाणिज्य बैङ्ककमा पुगेको भए पनि कर्मचारीले नयाँ नोट सकिसक्यो भनेर फर्काइदिए पछि सर्वसाधारणले पुराना नोट वाट नै दर्शैको दक्षिणाको व्यवस्था गर्नुपरेको गुनासो गरेका छन्।

बैङ्कका कर्मचारीले सर्वसाधारणलाई नयाँ नोट नदिई फर्काए पनि आफन्त, चिनेजानेका, कर्मचारी, बैङ्कका कर्मचारीसँग पहुँच भएका, कार्यालयका प्रमुखलगायतलाई भने बोलाइबोलाई नयाँ नोट वितरण गरेका थिए।

नेपाल सरकार				
नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद्				
सिंहदरबार प्लाजा, काठमाडौँ				
दरभाउपत्र स्वीकृत गर्ने आशयको सूचना				
प्रकाशित मिति: २०७६।६।२४				
यस परिषद्को मिति २०७६।५।१६ गतेको गोरखापत्र दैनिकमा प्रकाशित सिलबन्दी दरभाउपत्र आह्त्वानको सूचनाबमोजिम दर्ता हुन आएका दरभाउपत्रहरू नियमानुसार मूल्याङ्कन गर्दा तर्पिसलमा उल्लेखित दरभाउपत्रहरू न्यूनतम मूल्याङ्कित सारभूत रूपमा प्रभावग्राही भई कार्यकारी निर्देशकस्तरको मिति २०७६।६।१६ को निर्णयानुसार स्वीकृतिको लागि छनोट भएको हुँदा सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा २७ को उपदफा (२) को प्रयोजनको लागि आजैको मितिदेखि यो ७ (सात) दिने सूचना प्रकाशित गरी सम्बन्धित सबै दरभाउपत्रदाताहरूलाई समेत यसै सूचनाद्वारा जानकारी गराइएको छ।				
सि. नं.	ठेक्का नं.	कामको विवरण	दरभाउपत्रदाताको नाम र ठेगाना	कबोल गरेको रकम (मु.अ.करबाहेक)
१	NARC/Goods/ SQ/76/77/01	Package 1, Stationary Items	श्री कुशल इन्टरप्राइजेज, कोटेश्वर, काठमाडौँ	३,१८,७१३।००
२	NARC/Goods/ SQ/76/77/01	Package 2, Printing	श्री धर्म प्रिन्टिङ प्रेस, बानेश्वर, काठमाडौँ	१,२८,३००।००
३	NARC/Goods/ SQ/76/77/01	Package 3, Tonner Cartridge	श्री दीप किरण प्रिन्टिङ एण्ड ट्रेडर्स, अनामनगर, काठमाडौँ	७७,५००।००

कोषको ठमेल स्थित भवनका पसल कवलहरु भाडामा दिने सम्बन्धी सिलबन्दी बोलपत्र स्वीकृत भएको सूचना

(प्रथम पटक प्रकाशित मिति २०७६/०६/२४)

कोषको ठमेल स्थित भवनमा खाली रहेका पसल कवलहरु २०२, (२१० र २३१), २१५,२३९ र २४६ भाडामा दिनका लागि मिति २०७६/०३/२६ को गोरखापत्रमा प्रकाशित सूचना बमोजिम कोषमा नियमानुसार दर्ता हुन आएका बोलपत्रहरु मध्ये पसल कवल २०२ को लागि स्वीकृत बोलपत्रदाता श्री पुष्पमान श्रेष्ठ, सोलि्टमोड, काठमाण्डौले तोकिएको अवधिभित्र सम्भौता गर्न नआउनुभएकोले निजले बोलपत्रसाथ पेश गरेको (कोषको पुल्चोकस्थित खाता नं ००४०१०१०२५४३७३ मा जम्मा गरेको नगद रु १,११,००० (अक्षरेपी एक लाख एघार हजार मात्र) को धरोटी जफत गरी देहायका बोलपत्रदाताले कबोल गरेको मासिक भाडा कर्मचारी सन्चय कोष, भाडा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७५ बमोजिम स्वीकृत गरिएको व्यहोरा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ। स्वीकृत बोलपत्रदाताले आफूले कबोल गरेको मासिक भाडा रकमले १ वर्षको भाडा रकम बराबरको रकम धरौटीवापत नेपाल इन्भेष्टमेन्ट बैंक लि पुल्चोकमा रहेको कोषको खाता नं ००४०१०१०२५४३७३ वा ठमेलस्थित हिमालयन बैंक लि.मा रहेको कोषको खाता नं ०१९०००२२९८००३८ मा सम्बन्धित बोलपत्रदाताकै नामबाट रकम जम्मा भएको सक्कल भौचर वा १ वर्षको भाडा रकमलाई खान्ने गरी कुनै वाणिज्य बैंकले कोषको नाममा जारी गरेको कोषसँग करार गर्ने मितिबाट कम्तिमा २ वर्ष म्याद कायम रहेको शर्त रहित बैंक जमानतको सक्कलै प्रति कोषमा पेश गरी १५ दिन भित्र भाडा करार सम्भौता गर्न आउनुहुन समेत जानकारी गराइन्छ।

क्र.सं.	बोलपत्रदाताको नाम ठेगाना	कोठा नं	क्षेत्रफल (वर्गमिटर)	कबोल गरेको मासिक भाडा रकम रु
१	Nepal Pasmina Industry, प्रो लालु श्रेष्ठ	२०२	२४	२,३१,०००/-

कर्मचारी सञ्चय कोष

भवन तथा आवास व्यवस्थापन विभाग

पुल्चोक, ललितपुर।

फोन नं.: ०१-४०१०००९ (पुल्चोक) र

०१-४२६८१९१ (ठमेल)

सेयर बजार

नेपाल स्टक एक्सचेन्ज लि. को काठमाडौँमा मिति २०७६ साल असोज २३ गते भएको सेयर कारोबार मूल्य विवरण निम्नानुसार भएको जानकारी प्राप्त भएको छ ।

कम्पनीको नाम	सेयर कारोबार मूल्य (रु.)			सेयर सङ्ख्या	अघिल्लो दिन	फरक
	अधिकतम	न्यूनतम	अन्तिम			
ओपिखोला लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	४१५	४१०	४१०	४०	४१४	-४
कृषि विकास बैंक लि.	४१५	४१२	४१३	१४११	४१६	-१
अर्बु खोला जलविद्युत कं. लि.	४४४	४४४	४४४	४०	४४४	-४
अपि पावर कम्पनी लि.	११४	११२	११२	२३७४	११४	-३
अन्न कंकनी प्रा. लि.	१४२	१३२	१४२	१२१०	१४०	२
अन्न म्बन्धी हाइड्रोक्रे डेभलपमेन्ट कं. लि.	९५	९४	९४	२०००	९४	०
आमा लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	३९०	३८५	३८५	४०	३९०	-५
एसिएन लाइफ इन्श्योरेंस कम्पनी लि.	३२१	३१४	३१४	१६८३	३१६	-२
बैंक अफ काठमाडौं लि.	२४०	२३४	२४०	२५४०	२३६	४
बेस्ट फाइनान्स कं. लि.	८७	८६	८६	११०४	८६	०
बोटर्स नेपाल (बालाजु) लि.	१८३०	१७९५	१८३०	१३४	१७६०	७०
बुटवल पावर कम्पनी लि.	३६५	३६१	३६४	१०३	३६२	२
सेन्चुरी कर्मासिल बैंक लि.	१५५	१५२	१५२	३३८०	१५४	१
छिमेक लघुवित्त विकास बैंक लि.	९७१	९७०	९७०	४४०	१७४	-४
छयावडी हाइड्रोपावर लि.	७९	७९	७९	१०	७९	०
बिर्लिन हाइड्रोपावर कं. लि.	४३०	४१७	४२४	१११४	४२२	३
मिडि वन बैंक इन्टरनेशनल लि.	११७	११६	११७	१६४४	११८	-१
मिडीवन इन्भेस्टमेन्ट ट्रस्ट	१८००	१७७६	१७७६	१२२	१८१२	-३२
मिडी एक्सप्रेस फाइनान्स कं. लि.	११४	११०	११०	६०	११२	-२
निर्मित बैंक लि.	१४५	१४३	१४५	४०४४	१४४	०
निर्मित लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	४६६	४६६	४६६	१९	४६६	०
डिग्रोक्स लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	७२५	७२४	७२४	१००	७२६	-११
देव. विकास बैंक लि.	१२९	१२९	१२९	३००	१२८	१
एभरेस्ट बैंक लि.	५८४	४७४	४७४	१७५४	४७४	०
एभरेस्ट इन्भेयेर्स कं. लि.	२४०	२३६	२३६	७४४	२४०	-४
फस्ट माइक्रोफाइनान्स डेभलपमेन्ट बैंक	३२५	३२४	३२४	२१	३१९	६
सनाब इन्भेस्टी माइक्रोफाइनान्स वित्तीय संस्था लि.	१२८४	१२८४	१२८४	२०	१३१०	-२६
राणापति माइक्रोफाइनान्स वित्तीय संस्था लि.	४५४	४५३	४५३	२०	४६०	-६
रामिा विकास बैंक लि.	२१२	२१२	२१२	७५०	२१२	०
गुडविल फाइनान्स कं. लि.	१४०	१३२	१४०	१४०	१३०	१०
गोप्य विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	३१९	३१८	३१८	३०	३२१	-२
गुप्त लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	४३७	४३०	४३०	२०	४३७	-७
हिमालय ऊर्जा विकास कं. लि.	१०६	१०४	१०६	४०	१०६	०
हिमालयन पावर पार्टनर लि.	१४४	१४०	१४०	४०	१४१	३
हाइड्रोबिजनेटी इन्भेस्ट एण्ड डेव डेभलपमेन्ट कं. लि.	१३३	१३१	१३३	३१०३	१३४	-१
आइएमडि जनेरल इन्श्योरेंस लि.	२९०	२९०	२९०	४००	२९४	-४
इन्फान्टी लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	४२९	४२९	४२९	११०	४२९	-५
जानकी फाइनान्स लि.	१९६	१९६	१९६	२४०	१९६	०
ज्योती विकास बैंक लि.	१६०	१५७	१६०	३८०	१६०	०
कालिका पावर कं. लि.	७९	७९	७९	४०	७९	०
कामन सेव विकास बैंक लि.	१४४	१४३	१४३	४०३	१४४	-२
खानीखोला हाइड्रोपावर कं. लि.	६०	६०	६०	१०	६१	-१
कुमारी बैंक लि.	१८३	१८०	१८०	१०४३	१८२	-१
लक्ष्मी बैंक लि.	२१४	२१२	२१३	२७३८	२१३	०
लाइफ इन्श्योरेंस कं. नेपाल	९८१	९८१	९८१	८०	९९१	-१०
लुम्बिनी विकास बैंक लि.	१७५	१७४	१७५	१०९३	१७४	१
लुम्बिनी जनरल इन्श्योरेंस कं. लि.	३६०	३५८	३६०	१९१	३५४	४
माछापुच्छ्रे बैंक लि.	२२४	२२२	२२३	१७०३	२२४	-१
महालक्ष्मी विकास बैंक लि.	२१७	२१३	२१७	१६३८८	२१४	३
माइती समुदायिक लुम्बिनी वित्तीय संस्था लि.	९५४	९५४	९५४	२६	९५४	०
मजुब्री फाइनान्स लि.	१२७	१२७	१२७	२००	१२६	१
मे.के. नेपाल लि.	१८६	१८४	१८५	४७००	१८५	०
मेग माइक्रोफाइनान्स लिबिटी संस्था लि.	१७०	१६१	१६१	११०	१६२	-१
मितीरी डेभलपमेन्ट बैंक लि.	२४२	२४२	२४२	४००	२४८	१
माउन्टेन हाइड्रो नेपाल लि.	८२	८१	८२	११०	८०	२
मूकानिपा विकास बैंक लि.	३०९	३०८	३०८	३००	३०९	-१
नर्वात बैंक लि.	७७३	७६५	७७०	४८	७६९	१
नाइपे लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	४०२	४०१	४०१	५१	४०२	-१
नेशनल हाइड्रो पावर कम्पनी लि.	४४	४३	४३	१११०	४३	०
नेशनल हाइड्रो इन्भेयेर्स कं. लि.	४७५	४७४	४७४	४४१	४७७	०
नेशनल लाइफ इन्श्योरेंस कं. लि.	१७५९	१७५४	१७५०	४२१	१७७०	२०
नेको इन्श्योरेंस कं. लि.	३६०	३५१	३६०	३६०	३५४	४
नेपाल बंगलादेश बैंक लि.	२१०	२०९	२१०	३००	२११	-१
नेपाल बैंक लि.	३१८	३१८	३१८	२४४०	३१७	१
नेपाल फ्रीडम एण्ड कर्मासिल बैंक लि.	२०४	१९९	१९९	१४०	२००	-१
नेपाल दूरभाष कम्पनी लि.	६४४	६४४	६३६	४१०	६३७	-१
नेपाल हाइड्रो डेभलपर्स लि.	९६	९५	९५	३०	९६	-२
नेपाल इन्श्योरेंस कं. लि.	२७९	२६५	२७४	४९	२६४	१४
नेपाल इन्भेस्टमेन्ट बैंक लि.	४४५	४४१	४४२	७५४	४४४	-४
नेपाल फाइनान्स कम्पनी लि.	७७४	७६४	७६४	१७४	७७०	-४
नेपाल एसिआइ बैंक लि.	४१५	४०८	४०८	४०४०	४०९	-१
नेपाल सेवा लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	३०६	३०५	३०५	३०	३०६	-१४
नेपाल गैरू पावर लि.	९९	९९	९९	७३	१०१	-२
एनआइसी एसिया बैंक लि.	३८९	३८३	३८४	३१४	३८९	-४
एसएनसी माइक्रोफाइनान्स वित्तीय संस्था लि.	११४०	१११९	११४०	२०	१०८८	४१
एनएलसी माइक्रोफाइनान्स फाइड १	१०.०३	१०.०३	१०.०३	१४००	१८.४	०.९९
ओरिएन्टल होटल्स लि.	४०३४	४९६	४०१	१५	४९४	७
पञ्चनखा माइ हाइड्रोपावर लि.	८९	८९	८९	४०	९०	-१
पाँचपात्र पावर कं. लि.	९३	९३	९३	३०	९४	-१
पोखरा फाइनान्स लि.	१२७०	१२७	१२७	११०	१३२	-२
प्रभु बैंक लि.	२७२	२६८	२७०	१६६४	२६४	४
प्रभु इन्श्योरेंस लि.	३१५	३१२	३१३	३६	३१२	३
प्रिमियर इन्श्योरेंस कं. लि.	३७५	३७०	३७१	११८	३७९	-१
प्राधम कर्मासिल बैंक लि.	२७७	२७२	२६८	३४०९	२६९	-७
प्राधम लाइफ इन्श्योरेंस कम्पनी लि.	३३६	३२४	३२४	४०	३३१	-५
पुडुसेलिड इन्श्योरेंस कं. लि.	४४५	४४५	४४४	२०	४४०	४
राधी विद्युत कं. लि.	३१९०	१३०	१३०	३९	१३२	-२
राष्ट्रिय बिमा कं. लि.	७४९०	७४९०	७४९०	४०	७४८६	-९९
रसुवागढी हाइड्रोपावर कं. लि.	१६२	१५८	१६१	१४००	१६०	१
रिलायन्स फाइनान्स लि.	११३	११२	११२	१४४	११४	-३
रिडी हाइड्रोपावर डेभलपमेन्ट कं. लि.	८०	८०	८०	४०	८०	०
आरएसडीसी लघुवित्तीय संस्था लि.	३३३	३२८	३२८	७६	३२८	०
रुकीको लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	४५१	४४०	४४१	३०	४४८	-७
सगरमाथा इन्श्योरेंस कं. लि.	४८२	४७५	४७५	१८३	४७४	१
समता माइक्रोफाइनान्स वित्तीय संस्था लि.	४३४	४३२	४३३	३३०	४४०	-६
समृद्धिमाधेव लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	६५७	६४०	६४१	४०	६८०	-९
सामान्य बैंक लि.	३१०	३०६	३०८	१४४०	३०८	०
सानेन जलविद्युत कं. लि.	१७०	१६७	१७०	१११०	१६९	१
साविकी डेभलपमेन्ट बैंक लि.	१३०	१२८	१३०	४४२	१३०	०
साविका डेभलपमेन्ट बैंक लि.	१२४	१४०	१४२	३०४	१४०	२
सिगर इन्श्योरेंस कं. लि.	७५५	७५५	७५५	१००	७५५	०
सानेन रसुवागढ डेभलपमेन्ट बैंक लि.	२४८	२४८	२४८	२००	२४८	०
सिमरा सिमेन्ट लि.	४२०	४०८	४०८	२२२०	४११	-४
श्री इन्भेस्टमेन्ट फाइनान्स कं. लि.	१४५	१४४	१४४	२००	१४४	१
सिद्धार्थ बैंक लि.	३४१	३३६	३४१	११७०३	३३६	४
सिद्धार्थ इन्श्योरेंस लि.	३६४	३६४	३६४	१०४२	३६८	-३
सोर्ती होटल लि.	२१२	२१०	२१२	२७००	२१३	-१
स्मस लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	४४१	४४०	४४१	३०	४४०	-४
स्ट्यान्डर्ड चार्टर्ड बैंक लि.	४४०	४४५	४४५	१२७४	४४४	१
सुनित लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	४५२	४५२	४५२	४०	४५२	०
सुनारवा बैंक लि.	२४१	२३७	२४०	४४२३	२४४	०
सुनोट माइक्रोफाइनान्स वित्तीय संस्था लि.	४१२	४१२	४१२	४०	४१२	-८
सुनौटाफाइनान्स इन्श्योरेंस कम्पनी लि.	२६७	२६४	२६४	८१०	२६८	-३
स्वविकासमय लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	९२५	९२५	९२५	४०	९२५	०
स्वरोजपात्र लघुवित्त वित्त विकास बैंक लि.	४६०	४५१	४५१	४२०	४५१	१०
सिनजी पावर डेभलपमेन्ट लि.	७७०	७७०	७७०	७७०	७७०	०
तापगढी रेस्मनी होटल लि.	२८५	२८३	२८३	४६०	२८८	-३
युनिभर्सल नेपाल लि.	२०२००	२००००	२०२००	२०	२०१००	१०
युनिवर्सल हाइड्रोपावर लि.	४७	४६	४६	७७०	४६	०
युनाइटेड इन्श्योरेंस कं. (नेपाल) लि.	२६६	२६०	२६०	४००	२६०	०
अपार तामाकोशी हाइड्रोपावर लि.	२३६	२३४	२३६	२६०	२३८	-२

कुल कारोबार मूल्य : ६३.८७४ ४१९

कुल सेयर संख्या : ३३२.६१८

दर्शैमा आन्तरिक पर्यटक बढे

■ नवलपरासी समाचारदाता

कावसोती, असोज २३ गते । यस वर्षको दर्शैमा नवलपरासीमा रहेका पर्यटकीय स्थलमा निककै चहलपहल बढेको छ । दर्शैका अवसरमा हुने विदाका कारण पूर्वी नवलपरासीमा रहेका मठमन्दिर, तीर्थस्थललगायत विभिन्न पर्यटकीय स्थलमा आन्तरिक पर्यटकको चहलपहल बढेको हो ।

चाडपर्वसँगै परिवारसहित घुमफिर गर्ने चलन केही वर्षयता बढ्दै जान थालेपछि जिल्लामा रहेका पर्यटकीय क्षेत्रमा पर्यटकको चहलपहल देखिएको सीजी शाश्वत धामका रामचन्द्र धितालले बताउनुभयो ।

अन्य समयमा प्रायः सुनसान जस्ता देखिने पर्यटकीय क्षेत्रमा समेत दर्शैको समयमा आन्तरिक पर्यटकको सङ्ख्या हवात्तै बढेको धितालले बताउनुभयो ।

नवलपरासी पूर्वमा रहेका धार्मिकसँगै अन्य मनोरमस्थलमा पर्यटकको चाप बढेको छ । नवलपरासी पूर्व नवलपुरका गैँडाकोटमा रहेको मौलाकालिका, त्रिवेणी धाम, दाउन्नेमा रहेको दाउन्ने देवी, सिजी शाश्वत धाम, नारायणी तटीय क्षेत्र, त्रिवेणी धाम, लोसेधार, पोखरी ताललगायतका पर्यटकीय स्थलमा आन्तरिक पर्यटकको चाप बढेको कावासोतीका वीरेन्द्र पराजुलीले बताउनुभयो ।

जिल्लाको धार्मिक पर्यटकीय क्षेत्रमध्येको एक मौला कालिकामा दर्शैको समयमा मात्र तीन लाख ८० हजार श्रद्धालुले दर्शन गरेका मन्दिर व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष सालिकराम सापकोटाले बताउनुभयो । सीजी शाश्वत धाममा दुई लाख बढिले भ्रमण गरी दर्शन गरेका छन् ।

दाउन्नेको दाउन्ने मन्दिरमा ४० हजारभन्दा बढी आन्तरिक पर्यटक दर्शनका लागि पुगेका मन्दिर व्यवस्थापनले जनाएको छ । जिल्लाकै अर्को महत्त्वपूर्ण धार्मिकस्थल त्रिवेणीधाममा समेत दर्शैको सङ्ख्यामा आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटक आएका त्रिवेणीका प्रेमचन्द्र रौनियारले बताउनुभयो ।

यहाँ दर्शैमा नवलपरासीसहित चितवन, रुपन्देही, कपिलवस्तुलगायत आसपासका जिल्ला र भारतबाट पर्यटक आउने क्रम बढेको रौनियारले बताउनुभयो ।

नवलपरासीको अमलटारी हुँदै जङ्गल सफारीमा आउने आन्तरिक पर्यटकको सङ्ख्यासमेत दर्शैको समयमा बढेको अमलटारी घरबासका व्यवस्थापक नरबहादुर महताले बताउनुभयो । यी क्षेत्रसँगै रुद्रपुर गढी, पोखरी ताल, महाराजथान, वाली घाटलगायतका क्षेत्रमा दर्शैमा आन्तरिक पर्यटकको चहलपहल बढेको वौद्धकाली गाउँपालिकाका अध्यक्ष दुर्गाबहादुर रानाले बताउनुभयो ।

नारायणखोलाको सडकमा यातायात सुरु

■ सर्लाही समाचारदाता

सर्लाही, असोज २३ गते । सर्लाहीको अति विकट क्षेत्र नारायणखोलामा गाडी चल्न थालेको छ । लखन्देही खोलाको बाटो मर्मत गरी लालबन्दी बजारदेखि नारायणखोलसम्म बस चलाउन थालिएको हो ।

हालसम्म सडक नपुगेको लालबन्दी-१४ मा पर्ने साविकको नारायणखोलामा लखन्देही खोलाको बगरबाट हिउँदमा मात्रै गाडी चल्ने गरेको छ । वर्षा लागेपछि भने खोलामा बाढी आउँदा नारायणखोलाको अन्य गाउँसँग सम्पर्क विच्छेद हुन्छ । लालबन्दी-१४ नारायणखोलाका वडाध्यक्ष सुबाइसिंह क्लोनले गत असार अन्तिमको वर्षापछि विगिएको खोलाको बाटो मर्मत गरेपछि केही दिनअघिबाट खोलाको बगर हुँदै बस चल्न थालेको जानकारी दिनुभयो ।

उहाँका अनुसार गाडी चलेपछि स्थानीयवासीलाई लालबन्दी बजारदेखि खाद्यान ढुवानी गर्न र विरामी पर्दा उपचारका लागि बजारसम्म आउन सहज हुन थालेको छ । खोलाको बगरबाटै नारायणखोला हुँदै सिन्धुलीको भालुमान र मरिणसम्म ट्याक्टर र बस जान थालेका छन् । गाडी चल्न थालेपछि चुरभेमा पर्ने त्यस क्षेत्रका स्थानीयवासीलाई अब हिउँदभर नाम्लोमा खाद्यान र भोलुङ्गोमा विरामी बोक्नुपर्ने बाध्यता केही हदसम्म कम हुने नारायणखोलाका स्थानीय गङ्गा मारले बताउनुभएको छ ।

चुरे पर्वतीय क्षेत्रमा पर्ने नारायणखोलामा अत्यन्त भौगोलिक विकटताका कारण सडक पुर्‍याउन समस्या भइरहेको लालबन्दी नगरपालिकाका जनप्रतिनिधिले बताएका छन् । चुरे क्षेत्रमै पर्ने जिल्लाको भित्रीखोला, पीपल दमारलगायतको क्षेत्रमा पनि हिउँदका महिना मात्रै खोलाको बगरबाट गाडी चल्ने गरेका छन् ।

■ बाजुरा समाचारदाता

बाजुरा, असोज २३ गते । बाजुरा जिल्लाको प्रकृतिक सुन्दरतायुक्त वीरे खोला भर्ना संरक्षणको अभावमा ओभेलमा परेको छ । सदरमुकाम मार्तडीकै सेरोफेरोमा रहेको यो भर्ना जिल्लामा आउने रहेक पाहुनाको रोजाइमा पर्ने गरेको भए पनि यसको संरक्षण र प्रवर्द्धन भने हुन सकेको छैन ।

सरदमुकाम मार्तडीबाट करिब छ किलोमिटर हिँडेपछि सडजै पुग्न सकिने यो भर्नाको लम्बाइ करिब दुई सय मिटरभन्दा

बढी रहेको छ । यो भर्नालाई अहिलेसम्म कतैबाट संरक्षण र प्रवर्द्धनको पहल कदमी हुन नसकेको स्थानीयको भनाइ छ ।

प्रकृतिक स्रोतले सम्पन्न यो भर्ना जिल्लाकै एक पर्यटकीय स्थलका रूपमा चिनिने गर्छ । जिल्लावसीको स्रोत र सम्पत्तिका रूपमा रहेको यो भर्नाको अस्तित्व नै सडकत पर्न गएकोले यसको संरक्षण तथा प्रवर्द्धन गर्न वडा लागि परेको वडा नं. ६ का वडाध्यक्ष कला बडुलाले बताउनुभयो ।

बडिमालिका नगरपालिका ६ र ८ मा पर्ने यो भर्नाले महिमा र

छोटी भन्सार नहुँदा राजस्व चुहावट

नरैनापुर नाकाबाट भारत लैजान लिएएको बेला प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएका मटर बोकेका ट्याक्टर ।

तस्विर : सिरागुहिन खान

■ नेपालगञ्ज समाचारदाता

नेपालगञ्ज, असोज २३ गते । डेढ दशकदेखि छोटी भन्सार कार्यालय नहुँदा बाँकेको सबैभन्दा दु्रम र एकान्त मानिने नरैनापुर नाकाबाट ठूलो परिमाणमा अवैध आयात निर्यात भइरहेकाले दैनिक लाखौँको राजस्व चुहावट भइरहेको छ ।

त्यहाँ रहेको छोटी भन्सार कार्यालय सशस्त्र द्वन्द्वका बेला बन्द गरिएपछि पुनः सञ्चालनमा ल्याइएकोले यो नाकाबाट निकै ठूलो परिमाणमा अवैध आयात निर्यात हुने गरेको छ ।

पछिल्लो समयमा आएर नेपालगञ्जस्थित नेपाल-भारत नाकामा कडाइ गरिनुका साथै नजिकका अन्य नाकामा पनि सुरक्षा गस्तनी बढाइएपछि जिल्लाको दुर्गम र एकान्तमा पर्ने नरैनापुर नाकाबाट ठूलो सङ्ख्यामा खसिबोका, कपडा, कुखुरा, खाद्यान्न र अन्य व्यावसायिक सामग्रीको अवैध आयात भइरहेको स्थानीयवासीले बताएका छन् ।

यसैगरी सोही नाकाबाट सेतो मटर, जडीबुटी, केराउ र सुपारीलगायतका सामानको अवैध निर्यात पनि भइरहेको नरैनापुर-४ का स्थानीय दिनेश मैयँले बताउनुभयो । छोटी भन्सार नहुँदा सो नाकाबाट दैनिक लाखौँ रुपियाँको

एकै दिनमा ५० लाखको कोसेली

■ गाईघाट समाचारदाता

गाईघाट, असोज २३ गते । दर्शैमा टीका लगाउन आउने वा जाने पाहुनाका लागि कोसेलीका विभिन्न परिकार बनाउनुपर्ने भन्फट आजभेलि हट्दै गएको छ । बजारमा पाइने स्याउ केरालगायतका फलफूल तथा मिठाईको बढ्दो प्रयोगले घरघरमा कोसेली बनाउनुपर्ने भन्फट हट्दै गएको हो ।

टीका लगाउन जान कोसेलीका लागि गाईघाट बजारमा फलफूल खरिद बिक्री हुँदै ।

तस्विर : भक्तिविलास पोखरेल

मान्यजन र आफन्तको घरमा टीका लगाउन जानेले विगतमा घरमै बनाइएका सेलरोटी, अर्सा, अनर्सा, कुराउनीलगायतका कोसेली लैजाने गर्थे तर आजभेलि बजारका मिठाई पसलमा बनाइएका जेरी, लड्डु, पेडा, पत्रे, खजुरलगायतका मिठाई तथा स्याउ र केरा किनेर लैजाने गरिएको त्रियुगा-११ गाईघाटकी सबु थापाले बताउनुभयो ।

सबु मात्र नभई चौदण्डीगढी-१० हडियाकी रञ्जु अधिकारीले पनि टीकाको कोसेलीमा स्याउ र केरा नै लिएर जाने गरेको बताउनुभयो । उहाँले भन्नुभयो, दर्शका बेला सबैलाई हतार र कामको चटारी हुन्छ । त्यसमाथि कोसेली बनाउने कामले त कतिपय छोरी र बृहारीले रातमा निन्द्रा पनि पुर्‍याउन पाउँदैनथे तर स्याउ, केरा र बजारका मिठाईले सबैलाई सजिलो बनाइदिएको छ ।

यता अगिपछिको तुलनामा दर्शैको समयमा सयगुणा बढी फलफूल बिक्री हुने गरेको व्यापारीहरूले बताएका छन् । लामो समयदेखि फलफूलको शोक व्यापार गर्दै आउनुभएका स्थानीय व्यवसायी भोला साहका अनुसार यस वर्षको टीकाको दिन मङ्गलावार मात्रै गाईघाट बजारमा करिब ५० लाखको स्याउ र केरा बिक्री भएको छ । त्यसपछिका दिनमा पनि बिक्री जारी रहेको उहाँ बताउनुहुन्छ ।

उहाँका अनुसार दर्श, तिहार र छड पर्वलाई लक्षित गरी सर्वेिको सङ्ख्यामा अस्थायी रूपमा बजारमा फलफूल पसल खुलेका छन् । प्रतिकिलोग्राम १५० देखि दुई सय रुपियाँसम्म मूल्य पर्ने चकलेटी, कस्मिरी, चिनियाँ र मुस्ताई स्याउले गाईघाट बजारका चोक भरिभराउ छन् । स्याउ मात्रै हैन मालभोग, मर्चमाने, कालिकेसरी, भफ्री, हाहाजी, चिनियाँचम्पा प्रजातिका केरा पनि दर्जनको हिसाबमा फरकफरक मूल्यमा बिक्री भइरहेको छ ।

एम्बुलेन्सको विकल्प बन्दै विद्युतीय रिक्सा

■ मनोज तिमलसिना

रौतहट, असोज २३ गते । पाँच वर्षअघिसम्म रौतहटमा सञ्चालित एम्बुलेन्सहरू व्यस्त हुन्थे तर अहिले विरामी बोक्न गाउँघरमा त्यसको ठाउँ विद्युतीय रिक्साले लिन थालेको छ ।

गौर चन्दनिगाहपुर सडक खण्डको चन्द्र निगाहपुर अस्पताल नजिक लाइन लागेर एम्बुलेन्स विरामी कुनै दिनभर बस्ने गरेका छन् तर भाडा पनि बस्तो र सजिलै उपलब्ध हुने भएकाले विरामीलाई अस्पताल पुर्‍याउने माध्यम विद्युतीय रिक्सा बनेका छन् । त्यसै कारणले गर्दा अहिले यहाँका एम्बुलेन्स कार्मचवीन भएका छन् ।

चन्दनिगाहपुरका एम्बुलेन्स चालक भगवान दलामीले विद्युतीय रिक्साका कारण विरामी पाउन मुस्किल परेको बताउनुभयो । दिनभरमा मुस्किलले चन्द्रपुर नगर क्षेत्रका भित्री ग्रामीण भेगबाट विरामी फाइफुट्टु चन्दनिगाहपुर र वीरगञ्ज, भरतपुर र राजधानीका विरामी पाउने गरेको दलामीले बताउनुभयो ।

अहिले गाउँ, सहरका वडा-वडामा विद्युतीय रिक्सा सञ्चालन गरिएका छन् । बोलाउनेबित्तिकै घरमै पुग्ने गरेकाले यहाँका बािान्तलाई विद्युतीय रिक्सा सहज बन्दै गएको हो । चन्दनिगाहपुर

बजार क्षेत्रमा मात्र तीन सय विद्युतीय रिक्सा सञ्चालनमा रहेको ई-रिक्सा सङ्घ, चन्दनिगाहपुरका पूर्वअध्यक्ष केदार तिमलसिनाले जानकारी दिनुभयो ।

आपतमा विद्युतीय रिक्सा प्रयोग हुन थालेका

छन् । नगर क्षेत्रमा सञ्चालित यस्ता रिक्साले दूरी हरेर २० देखि एक सय रुपियाँसम्म भाडा लिने गरेका छन् । एम्बुलेन्सले चन्दनिगाहपुरभित्रका विरामीलाई अस्पताल लग्नेवापत पाँच सय रुपियाँ भाडा लिन्छन् । चाँडै उपलब्ध हुने भएकाले

सर्वसाधारणले रिक्साको प्रयोग गर्न थालेको चन्द्रपुर-४ का स्थानीय प्रह्लाद गौतमले बताउनुभयो ।

चन्द्रपुर नगरक्षेत्रका अधिकांश विरामी यस्ता रिक्सामा चन्दनिगाहपुरका स्वास्थ्य संस्थामा आउने गरेको अधिकारी मेडिकल हल, चन्दनिगाहपुरका सञ्चालक नवराज अधिकारीले पनि बताउनुभयो । अहिले दिनमा एम्बुलेन्सले एक-दुईपटक विरामी बोक्ने कामसमेत नदेखिएको उहाँले बताउनुभयो ।

एम्बुलेन्स सञ्चालक दलामीका अनुसार विद्युतीय रिक्सा सञ्चालनमा नआउँदासम्म एउटा एम्बुलेन्सबाट मासिक एक लाख रुपियाँसम्म आम्दानी हुन्थ्यो । अहिले स्वातै घटेर आएको छ ।

सदरमुकाम गौर, महम्मदपुर गरुडा, जिल्ला अस्पताल गौर, आँखा अस्पताल गौरलगायत ठाउँमा एम्बुलेन्स सेवा सञ्चालनमा छन् । ग्रामीण क्षेत्रमा भने एम्बुलेन्स सेवा खासै प्रभावकारी बन्न सकेको छैन ।

जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय, रौतहटका प्रहरी नायब निरीक्षक टोपबहादुर खत्रीले चन्दनिगाहपुरका अस्पतालमा दैनिक एक सयभन्दा बढी रिक्सा विरामी बोकेर आउने गरेको बताउनुभयो ।

‘जनता दर्शन’ अभियानमा सांसद

■ दीपकप्रसाद गौतम

वीरगञ्ज, असोज २३ गते । चुनाव जितेपछि जनप्रतिनिधि जनताको माभमा नआउने गुनासो सबैतिर सुनिन्छ तर पर्सा जिल्लाको निर्वाचन क्षेत्र नं. १ बाट निर्वाचित सांसद प्रदीप यादवले भने ‘अपनेके सांसद, अपनेके दुवार’ भन्ने नाराका साथ जनता दर्शन अभियान सञ्चालन गर्नुभएको छ ।

संसदको चौथो अधिवेशन सम्पन्न भएपछिको खाली समय सदुपयोग गर्दै सांसद यादवले आफ्नो निर्वाचन क्षेत्रमा ‘जनता दर्शन’ अभियान सञ्चालन गर्नुभएको हो । घरदैलो कार्यक्रमजस्तै गरी त्यही टोलमा बसेर जनतासँग भेटघाट गर्दै गुनासा सङ्कलन गरिसकेको उहाँले बताउनुभयो ।

यादव समाजवादी पार्टी पर्साका अध्यक्ष एवं प्रतिनिधिसभा सदस्य हुनुहुन्छ । हालसम्म महानगरपालिकाको वडा नं. ५, १५, १६ र २० का वस्तीमा जनतासँग भेटघाट गर्दै गुनासा सङ्कलन गरिसकेको उहाँले बताउनुभयो ।

अहिलेसम्म जनताले विकास निर्माण र सरसफाइसम्बन्धी गुनासो गरेको उहाँले बताउनुभयो । महानगरपालिकाले सरसफाइमा र विकास निर्माणका काममा कुनै चासो नै नदेखाएको जनताको गुनासो धेरै मात्रामा आएको उहाँले जानकारी दिनुभयो ।

सम्बन्धित वडाका वडाध्यक्ष र महानगरपालिकाको जिम्मेवार व्यक्तिलाई

त्यस्ता समस्या समाधान गर्न आग्रह गरेको बताउँदै सांसद यादवले भन्नुभयो, जनताको यस्तो समस्या समाधानका लागि म तीन तहमा आवाज उठाउँछु, जहाँ जसलाई भन्नुपर्ने हो भन्छु, राज्यका तीन तहमा कुरा राख्छु ।

सार्वजनिक शौचालय र धर्मशाला नभएको, सडक साँघुरो रहेको,

सरसफाइको अवस्था राम्रो नरहेको, विकास निर्माणका काममा गुणस्तर नहुने गरेको, विकास निर्माणको काम कम र सुस्त गतिमा हुने गरेको, नाला जमा हुँदा नालाको पानी सडकमा आई हिँड्दुल गर्न समस्या हुने गरेको जस्ता समस्या जनताले राखेका छन् । आफ्ना सांसदलाई आफ्नै

घरआँगनमा पाउँदा जनता पनि खुसी देखिएका छन् । मनमा लागेका र चित्त नबुझेका कुरा पनि स्पष्ट र निर्धक्क राख्ने गरेको दृश्य यो अभियानमा प्रशस्त देख्न पाइएको छ । एउटै वडामा घरघर र वस्ती वस्ती पुग्ने गरेकाले एउटै वडामा एक सातासम्म लाग्ने सांसद यादव बताउनुभयो ।

गाईघाटमा आधुनिक बसपार्क निर्माण सुरु

निर्माणाधीन बसपार्कको कम्प्युटर चित्र ।

■ गाईघाट समाचारदाता

गाईघाट, असोज २३ गते । उदयपुरको सदरमुकाम गाईघाटमा आधुनिक सुविधासम्पन्न बसपार्क निर्माण सुरु भएको छ ।

सङ्घीय सरकारको १३ करोड रुपियाँको लागतमा त्रियुगा नगरपालिका-१२ को हात्तीमारा क्षेत्रमा सो बसपार्क निर्माण सुरु भएको हो । निर्माण सुरु गरिएको एक वर्षभित्रमा सम्पन्न गरिने सघन सहरी तथा भवन निर्माण आयोजना सप्तरी राजविराजका आयोजना प्रमुख रमेश थिङले बताउनुभयो ।

आयोजना प्रमुख थिङका अनुसार टर्मिनल भवन, घण्टाघर, यात्रु प्रतीक्षालय, मर्मतखम्भार केन्द्र, चमेनागृह, सार्वजनिक शौचालय र सपिङ कम्पलेक्ससहितको त्रियुगा बसपार्क प्रदेश नं. १ कै सबैभन्दा उत्कृष्ट र नमुना हुने छ ।

बसपार्क निर्माणका लागि रमण आर्ड एस एसबी विन्डर्स जनकपुरसँग ठेक्का सम्भौता भइसकेको छ । त्रियुगा सभ्यता र विकास कार्यक्रमलाई सफल पार्न यो आधुनिक

नेपालविरुद्ध अस्ट्रेलियाको सहज जित

■ अन्जन खड्का

क्यानबेरा (अस्ट्रेलिया), असोज २३ गते । एसियाली फुटबलको हेमिबेट टिम अस्ट्रेलियाले बिहीबार विश्वकप छनोट फुटबल प्रतियोगिता छनोटअन्तर्गत दोस्रो चरणको खेलमा नेपाललाई ५-० ले हराएको छ । अस्ट्रेलियाको क्यानबेरास्थित जियो रङ्गशालामा भएको खेलमा जेमी म्याकलारेनले

अस्ट्रेलियाली फुटबल महासङ्घका अनुसार जियो रङ्गशालामा अस्ट्रेलियामन्दा नेपाली दर्शकको धेरै उपस्थिति रह्यो । रङ्गशालामा उपस्थित १८,४६३ दर्शकमध्ये करिब दस हजार नेपाली थिए । सो खेल हेर्न सिड्नी, मेलबर्न, क्यानबेरा लगायत अन्य सहरमा रहेका नेपाली रङ्गशाला पुगेका थिए तर अस्ट्रेलियाविरुद्ध राम्रो प्रदर्शनको अपेक्षामा रङ्गशालामा पुगेका नेपाली समर्थक खुसी भएर घर

बर्त गान्टले हेडरमार्फत दिएको पासमा गोलपोस्ट नजिकबाट हेड गोल नै गरी अस्ट्रेलियाको अग्रता दोब्बर पार्नुभयो । खेलको २४औँ मिनेटमा डिफेन्डर स्काउटरको गोलबाट नेपाल ३-० ले पछाडि भयो । क्रैग गुड्विनको क्रसमा स्काउटरले हेड गोल गर्नुभएको हो ।

नेपालले चौथो गोल डिफेन्डरहरू अनन्त तामाङ, दिनेश राजवंशी र गोलरक्षक किरण चेम्जोङबीच

नेपालका सुजल श्रेष्ठ बिहीबार अस्ट्रेलियाविरुद्धको खेलमा बल अगाडि बढाउँदै ।

तस्विर सौजन्य : एन्का

ह्याट्रिक गर्नुभयो । ह्यारी स्काउटरको नाममा दुई गोल रह्यो । रेफरीले खेल सुरु गर्न सिट्टी बजाएदेखि अन्तिम सिट्टीसम्म इङ्लिस प्रिमियर लिग र युरोपका अन्य फुटबल लिगको अनुभवी खेलाडीहरू सामेल अस्ट्रेलियाले दबाव बनायो । अस्ट्रेलियाली खेलाडी प्राविधिक रूपमा मात्र होइन शारीरिक रूपमा पनि अग्ला र बलिया हुँदा नेपालले आफ्नो स्वाभाविक खेल खेल्न सकेन ।

भने जान सकेनन् ।

खेलको छैटौँ मिनेटमा नै म्याकलारेनले गोलको खाता खोल्नुभयो । क्रैग गुड्विनको सशक्त प्रहार नेपाली कप्तान तथा गोलरक्षक किरण चेम्जोङले फर्काए पनि बल म्याकलारेनको खुट्टामा पुगेको थियो । सो अवसरमा उहाँले बल गोलपोस्टमा छिटाउनुभएको हो ।

खेलको १९औँ मिनेटमा म्याकलारेनले रायन

तालमेल मिल्न नसक्दा हार बेहोर्‍यो । स्काउटरले प्रहार गरेको बल दिनेशलाई लागेर गोलपोस्टमा छिरेको थियो । अन्तिम गोल खेलको ९०औँ मिनेटमा म्याकलारेनले गरेर ह्याट्रिक पूरा गर्नुभयो । नेपालका कमजोर डिफेन्सको फाइदा उठाउँदै डिबक्समा विनानिगरानीमा रहेका म्याकलारेनले गोल गर्नुभएको हो । सो गोलमा ज्याक्सन इर्मिनको सटिक पास पनि उल्लेखनीय रह्यो ।

श्रीलङ्कालाई टी-२० शृङ्खला

लाहोर, असोज २३ गते । श्रीलङ्काको दोस्रो दर्जाको टिमले बुधबार राति पाकिस्तानलाई अन्तिम टी-२० अन्तर्राष्ट्रियमा १३ रनले हराएर तीन खेलको शृङ्खला अनपेक्षित रूपमा क्लिन स्वीप गरेको छ ।

पाकिस्तानलाई आठ विकेट सुरक्षित रहेको स्थितिमा अन्तिम पाँच ओभरमा ४४ रनको खाँचो थियो तर पाकिस्तान पुनः धराशयी भयो र छ विकेटको क्षतिमा १३४ रन मात्र बनाउन सक्यो ।

श्रीलङ्काले पहिलो खेल ६४ रन र दोस्रो खेल ३५ रनले जितेको थियो । पाकिस्तानले पुनः

२७ हजार दर्शकको अगाडि पराजय बेहोर्‍यो । लेग स्पीनर वानिन्दु हसरङ्गाले २१ रनमा तीन विकेट लिएपछि खेल श्रीलङ्काको पक्षमा आयो ।

यसअघि श्रीलङ्काले सात विकेटको क्षतिमा १४७ रनको मध्यम स्कोर तयार पारेको थियो । श्रीलङ्काका लागि पहिलो पटक खेल्दै गरेका ओसान्डा फर्नान्डोले ४८ बलमै ७८ रन बनाउनुभयो । पाकिस्तानका लागि मोहम्मद आमिर (३-२७) को बलिङ मात्र उल्लेख लायक रह्यो । एपी

अर्जेन्टिना जर्मनीलाई बराबरीमा रोक्न सफल

डर्टमन्ड (जर्मनी), असोज २३ गते । लियोनेल मेसीविनाको अर्जेन्टिनाले बुधबार राति भएको अन्तर्राष्ट्रिय मैत्री खेलमा दुई गोलले पछाडि परेर पनि घरेलु टिम जर्मनीलाई २-२ ले बराबरीमा रोकेको छ ।

प्रतिबन्धित मेसीसँगै गोन्जालो हिगुयन र एन्जेल डि मारिया र सर्जियो अग्वेरो पनि अर्जेन्टिनाको टिममा हुनुहुन्थेन तर अर्जेन्टिनाले उत्तरार्द्धमा लुकास अल्रारिया र लुकास ओकाम्पसको गोलबाट खेल बराबर गर्‍यो । ओकाम्पसको यो पहिलो अन्तर्राष्ट्रिय खेल थियो । यसअघि, पूर्वार्द्धमा जर्मनीका लागि सर्जी गाबी र कार्ल हाभाजले गोल गर्नुभएको थियो ।

जर्मनीका प्रशिक्षक योर्गन लोउले पनि चार खेलाडी रोबिन कोच, लुका वाल्ड्समिड्ट, नर्दिम आर्मिरी र सुवात सेरदारलाई अन्तर्राष्ट्रिय खेलमा पदार्पण गर्ने मौका दिनुभएको थियो । पूर्वार्द्धमा जर्मनीले दबदबा बनाएपछि मध्यान्तरपछिको खेलमा पाहुना टोलीको अधिपत्य रह्यो । एपी

ओमानसँग नेपालको फितलो प्रदर्शन

■ गोरखापत्र समाचारदाता

काठमाडौँ, असोज २३ गते । पाँच देश सम्मिलित टी-२० अन्तर्राष्ट्रिय शृङ्खलामा नेपाल आफ्नो अन्तिम खेलमा ओमानसँग ६ विकेटले पराजित भएको छ ।

ओमानलाई फराकिलो अन्तरले जित हात पारे नेपालको जित्ने सम्भावना थियो । ओमानसँगको पराजयसँग नेपाल तेस्रो स्थानमा सीमित भएको छ । आयोजक ओमान भने नेपाललाई हराएपछि सबै खेल जितेर च्याम्पियन बन्यो ।

टस जितेर फिन्डिङ गेजको नेपालले ११ ओभरमा ६४ रनमै अलआउट भएको थियो । टी-२० अन्तर्राष्ट्रिय क्रिकेटमा यो नेपालको दोस्रो सबैभन्दा न्यून स्कोर हो । यसअघि नेपाल सन् २०१५ को विश्वकप छनोटमा आयरल्यान्डविरुद्धको खेलमा ४३ रनमा अलआउट भएको थियो । ओमानले ११.५ ओभरमा चार विकेटको क्षतिमा ६५ रन बनाएर लक्ष्य हासिल गर्‍यो ।

नेपालले भिन्नो स्कोर रक्षा गर्ने क्रममा शानदार बलिङ गरेको थियो । आठौँ ओभरमा २७ रनमा चार विकेट निकालेपछि नेपालको

जितको सम्भावना पनि देखियो । सन्दीपले पहिलो ओभरमा नै अकिब इलियासलाई शून्यमा आउट गर्नुभयो । त्यसपछि अमिरकालिम करण र खवार अली सोमपालको शिकार बन्नुभयो । करणले नसिम खुसीलाई पनि एक रनमा सन्दीप जोराको हातबाट क्याच आउट गराएपछि ओमान समस्यामा परेको थियो । तर सुरज कुमारले ३० बलमा अविजित ४२ रन बनाएर नेपाललाई खेलमा फर्किने अवसर दिनुभएन । सन्दीप गाउड तीन रनमा अविजित रहनुभयो ।

यसअघि, नेपालका लागि आरिफ शेखले १३ बलमा दुई चौका र एक छक्कासहित सर्वाधिक २० रन बनाउनु भयो । दीपेन्द्रसिंह ऐरीको ब्याटबाट ११ रन निस्किए । अन्य ब्याट्सम्यानले दोहोरो अड्कमा रन बनाउन सकेनन् ।

इशान २, पारस खड्का ५, विनादे भण्डारी ४, सन्दीप जोरा शून्य, सोमपाल कामी ८, करण केंसी ८, सन्दीप लामिछाने २ र अविनाश बोहरा २ रनमा पवेलियन फर्कनुभयो । ओमानका लागि अमिर कलिमले पाँच विकेट लिनुभयो ।

फुटसल टोली घोषणा

■ गोरखापत्र समाचारदाता

काठमाडौँ, असोज २३ गते । एन्फा फुटसल कमिटीले एएफसी फुटसल च्याम्पियनसिपको छनोट प्रतियोगिता खेल्ने १४ सदस्यीय राष्ट्रिय फुटसल टोलीको बुधबार घोषणा गरेको छ ।

प्रमुख प्रशिक्षक विष्णु गुरुङ र प्रशिक्षक गौरव वस्नेतले बन्द शिविरमा रहेका १८ खेलाडीबाट टिम चयन गरेको हो । यसअघि, प्रारम्भिक चरणमा ३७ जनालाई प्रशिक्षणमा बोलाइएको थियो । अन्तिम टोलीमा नेपालमा पूर्वअन्तर्राष्ट्रिय फुटबलर विजय गुरुङ पनि हुनुहुन्छ । सेन्ट्रल र साउथ जोन छनोट प्रतियोगिता नेपालको समूह एमा ताजकिस्तान, उज्बेकिस्तान र अफगानिस्तान पनि रहेका छन् ।

नेपाली फुटसल टिम : अनिल श्रेष्ठ, सुमित आले, सन्जोग चाम्लिङ राई, सरोज तामाङ, आदिल हामिद, अभय राना, अरुज सिंह, विजय श्रेष्ठ, विजय गुरुङ, सुरज गुरुङ, विनोद गुरुङ, आशिष लामा, मणि लामा र निर्मल गुरुङ ।

गोरखापत्र विराटनगर संस्करण

भाषा, संस्कृति जगेर्ना गोरखापत्रको अभियान

गोरखापत्रको ग्राहक बन्दा द राइजिङ नेपाल निःशुल्क

■ यो योजना पुस मसान्तसम्म लागू हुनेछ ।

प्रदेशस्तरीय प्रकाशन कार्यालय
वैजनाथपुर, विराटनगर-१९, मोरङ
फोन नं. : ९८५११२९६७६, ९८५१२३३१६३
Email : gopabiratnagar@gmail.com

भारतको सामान्य सुरुवात

पुणे (भारत), असोज २३ गते । विराट कोहली र अजिन्के रहाणेले चौथो विकेटका लागि अविजित ७५ रनको साझेदारी निर्वाह गरेपछि भारतले बिहीबार दक्षिण अफ्रिकाविरुद्धको दोस्रो टेस्टको पहिलो दिन तीन विकेटको क्षतिमा २७३ रन बनाएको छ ।

कप्तान कोहली ६३ र उपकप्तान रहाणे १८ रनमा अविजित हुनुहुन्छ । प्रारम्भिक ब्याट्सम्यान मायाङ्क अग्रवालले

१०८ रनको शतकीय पालि खेल्नुभयो । उहाँको पालिमा १६ चौका र दुई छक्का सामेल थियो । अग्रवालको यो लगातार दोस्रो शतक हो । पहिलो टेस्टमा उहाँले दोहोरो शतक बनाउनुभएको थियो ।

दक्षिण अफ्रिकाका लागि तेज बलर कागिसो रबाडाले तीनै विकेट लिनुभयो । तीन खेलको शृङ्खलामा भारत १-० ले अगाडि छ । भारतले पहिलो टेस्ट २०३ रनले जितेको थियो । एजेन्सी

राई र तामाङ चेक प्रस्थान

■ गोरखापत्र समाचारदाता

काठमाडौँ, असोज २३ गते । चेक रिपब्लिकमा आयोजना हुने २७औँ एसकेडियुएन विश्व स्रोतकान करंति च्याम्पियनसिपमा सहभागी हुन सङ्घीय प्रतिनिधि सभाका माननीय सांसद कृष्ण राई र नेपाल स्रोतकान करंति डो सङ्घका अध्यक्ष एवं खेलाडी धिर्जमान तामाङ चेक प्रस्थान गर्नुभएको छ ।

चेक रिपब्लिकको कारलोभि भेरीमा असोज २४ देखि २६ सम्म आयोजना हुने च्याम्पियनसिपमा तामाङले भेटाटन्स ५० वर्षमाथिको विधामा प्रतिस्पर्धा गर्नुहुनेछ भने अफिसियलका रूपमा माननीय राई रहनुभएको छ ।

च्याम्पियनसिपमा सहभागी हुन जाने दुई सदस्यीय टोलीलाई सङ्घका उपाध्यक्ष श्याम श्रेष्ठ र नारायण खड्का, महासचिव एवं सहायक मुख्य प्रशिक्षक गोविन्द श्रेष्ठ तथा सङ्घका प्रतिनिधिहरूले बिदाइ गर्नुभएको बताइएको छ ।